

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796000

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEČAD - Ul. Restori 28 - Tel. 0432/731190

POSTNA PLACANA V GOTOVINI
SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%



PETEK, 6. MAJA 1990

Nevarne politične alkimije

VOJIMIR TAVCAR

Od srede je Italija tudi uradno pod drobnogledom Evrope, ki se boji, da bi bacili neofasizma lahko spet okužili Skorenj.

Zaskrbljenosti, ki jo je bilo zaznati v poročanju evropskih sredstev obveščanja, je dala pečat uradna resolucija evropskega parlamenta, ki predsednika republike Scalfara opominja, naj bo italijanska vlada dosledna glede vrednot, na katerih temelji Evropska unija.

V povojni evropski zgodovini se je v sredo prvič zgodilo, da je evropski parlament uradno izrazil zaskrbljenost zaradi dogajanja v eni od članic Evropske unije. Predsednik Scalfaro je sicer opomin zavrnil z rezko noto, predsednika senata in poslanske zbornice Scognamiglio in Irene Pivetti pa sta resolucijo obsodila kot vmešavanje v italijansko notranjo politiko.

Ultimativni ton resolucije evropskega parlamenta je res nediplomatski in zato ne povsem posrečen. Toda mimo tega pa velja opozoriti na dejstvo, da je predsednik Scalfaro takoj po koncu posvetovanj in preden je Silvio Berlusconi poveril mandat za sestavo vlade (tudi to je bil prvi primer v povojni zgodovini), imel za potrebno, da se postavi za poroka demokratičnosti države in da nastajajoči vladi jasno nakaže nekatere smernice dela: miroljubna in evropsko usmerjena zunanja politika, spoštovanje temeljnih načel in vrednot ustave, nedeljivost Italije in družbena solidarnost. Ali ni bila v teh besedah bojazan, da bi večinska koalicija lahko zavila na stransko pot?

Italija je že dolgo časa politični laboratorij, v katerem se preizkušajo za Zahodno Evropo neobičajne resitve. Ze samo dejstvo, da je mandat za sestavo nove vlade dobil magnat, ki ima monopol nad zasebnimi televizijskimi postajami, je za Zahod izjema. In izjema je dejstvo, da je eden njegovih glavnih zaveznikov, ki bo zato zastopan v vladi, tisto Nacionalno zavezništvo, ki ima kot temeljno sestavino neofasistično stranko MSI.

Dodati je treba, da je Kartel svoboščin zmagal na svobodnih demokratičnih volitvah in da mu ta zmaga daje legitimnost za vladanje. Toda bolj kot kdajkoli v preteklosti je značaj vlade odvisen od tega, ali bo laboratorijski tehnik znal primerno spojiti komponente in izbrati med njimi tako, da spojina ne bo eksplozivna.

Oblikovanje take vlade, v katere demokratičnost ne bi mogel nihče podvomiti, bi bil najboljši odgovor evropskemu parlamentu. Toda odmevi v Kartelu svoboščin ne navajajo k velikemu optimizmu.

RIM / POD DROBNOGLEDOM

V Italiji močno odmeva ostri opomin Evrope

Evropski parlament zahteval spoštovanje evropskih vrednot

RIM - Evropski parlament opominja italijanskega predsednika, da mora njegova vlada spoštovati temeljna evropska načela. To je bil smisel dokumenta, ki ga je v sredo zvečer spiclo večino enega glasu na predlog evropske socialistične skupine izglasoval strasbourški parlament.

Opomin so predsednik Scalfaro in predsednika senata in poslanske zbornice Scognamiglio in Irene Pi-

vetti ostro zavrnil kot vmešavanje v italijanske notranje zadeve. Jezna je bila tudi reakcija sil kartela svoboščin, medtem ko je bila opozicija soglasna v trditvi, da je treba upoštevati opomin Evrope in se ob njem zamisliti.

Pri glasovanju dokumenta pa je v Strasbourgu prišlo do nerodnosti, ker francoski izvirnik ne sovпада z italijanskim prevodom.

Na 3. strani

ITALIJA / PO SPORU MED BOSSIJEM IN BERLUSCONI

Nova italijanska vlada nastaja na Kvirinalu?

Scalfarovo posredovanje je zahtevala Severna Liga

RIM - Mandatar Silvio Berlusconi se je snoci povzpел na Kvirinal, da bi predsedniku republike poročal o poteku pogajanj. Osrednja tema pogovora pa je vsekakor bil problem notranjega ministristva, ki je glavno jabolko spora med mandatarjem in Severno ligo. Danes dopoldne pa se bo na Kvirinal povzpел tudi Umberto Bossi, ki je včeraj izrecno zahteval, naj predsednik republike posreduje med njim in Berlusconijem in tako omogoči nastanek »krepke in ugodne vlade«.

Včeraj popoldne je bil lider »Lumbardov« boljši spravljen kot v sredo in tudi kot včeraj dopoldne, ko je proti mandatarju se streljal z vsemi topovi. Na skupščini parlamentarcev Lige je namignil na možnost kompromisne resitve, vendar ni povedal za kaj gre. Dobil pa je vsekakor mandat, da sam oceni, ali je kompromis, ki naj bi ga dosegli s Scalfarovim posredovanjem sprejemljiv.

Na 2. strani



Umberto Bossi



Predsednik Scalfaro

BOSNA / PRIŠLI BODO TUDI OPAZOVALCI OZN

Poveljniki srbskih in muslimanskih čet pri Brčkem se bodo morda sestali

SARAJEVO, BEOGRAD - Jugoslovanska agencija Tanjug je včeraj napovedala možnost »skorajšnjega srečanja« lokalnih srbskih in muslimanskih vojskih poveljnikov pri Brčkem. O srečanju sta se dogovorila podpredsednik bosanskih Srbov Nikola Koljević in predstavnik Združenih narodov Sergio de Melho ter se spoznamela, da bo OZN

poslala šestnajst opazovalcev na območje okoli Brčkega, ki ga zdaj nadzorujejo Srbi. Edini pogoj, ki so ga postavili Srbi, je bil, da morajo biti med modrimi celadami tudi vojniki ruske narodnosti. Na severu Bosne kopičijo svoje orožje tudi Muslimani. Srbi in Muslimani imajo zdaj več tisoč vojakov. OZN bo svoje opazovalce namestila na obeh straneh

frontne crte, njihova naloga pa bo prepreciti ostre boje pri koridorju, ki je pomemben predvsem za Srbe. Voditelj bosanskih Srbov Radovan Karadžić je opozoril na »predpravico« Srbov do tega koridorja, ki ga je treba braniti do »zadnjega preživelega bosanskega Srba«.

V Zagreb je včeraj dopotoval general George Joulwan, ki poveljuje silam Nata v Evropi. Joulwan in namestnik generalnega sekretarja Nata Sergio Balanzino sta se odzvala povabilu posebnega odposlanca OZN Jasusija Akasija, ki zeli, da se predstavniki Nata na lastne oči prepričajo, kakšen je položaj v nekdanji Jugoslaviji. (Agencije)

Danes odprejo predor pod Rokavskim prelivom

CALAIS - Dolgoletne sanje iz daljnega leta 1802 so se uresničile. Danes bosta namreč britanska kraljica Elizabeta in francoski predsednik Francois Mitterrand slavnostno odprla predor pod Rokavskim prelivom, ki britanski otok povezuje z evropsko celino. Predor bodo za tovarnjake odprli že 9. maja, če bodo opravljene vse formalnosti, vse prometne poti pa bodo odprte seles jeseni. (AFP)

Stran 12

JEMEN / Z BOMBARDIRANJEM SANE IN ADENA

Izbruhnla državljanska vojna

Združitev obeh Jemenov ni odpravila rivalstva in sovraštva



SANA - Jemen se je znašel na robu splosne državljanske vojne. Država je nastala leta 1990 z združitvijo Severnega in Južnega Jemna, vendar se voditelj konzervativnega severa Saleh in njegov levičarski tekmeč z juga Al Baid nista nikoli povsem pobotala.

V sredo zvečer je napetost začela neustavljivo narascati, vrelisce pa je dosegla včeraj dopoldne, ko so letalisci obeh prestolnic, Sane na severu (na sliki AP) in Adena na jugu, vojska letala zasula z izstrelki.

Stran 18

BRAZILIJA / SLOVO OD VELIKEGA ŠAMPIONA

Zadnja dirka Ayrtona Senne Milijon ljudi na pogrebu



SAO PAULO - Včeraj so v rodnem Sao Paulu z najvišjimi državnimi castmi pokopali Ayrtona Senna do Silvo. Velikega šampiona je na zadnji poti pospremil več kot poldrugi milijon ljudi, pokopali pa so ga v krogu članov družine in prijateljev. Preden se je povorka iz skupščine podala na 17 kilometrov dolgo pot do pokopališča Morumbi, se je v skupščinski kapeli od svojega idola poslovilo 300 tisoč ljudi. V Senno vo cast so izstrelili 21 salv, nebo pa so preletavali lovski bombniki brazilskih zračnih sil. (J. M.)

Stran 26

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Gorica: transverzanci spet skupaj

Razkol v gibanju transverzancev je trajal le en dan. Včeraj sta se sredinska in leva komponenta dogovorili, da bodo skupaj kandidirali za zupana inž. Crocettija.

Stran 9

Uspeh tržaskih dirigentov v Mariboru

Na tekmovanju Naša pesem, ki je bilo konec aprila v Mariboru, sta dosegla viden uspeh dirigenta Stojan Kuret in Walter Ló Nigro, prvi je vodil APZ T. Tomsic iz Ljubljane, drugi pa zbor Obala iz Kopra.

Stran 11

Kitajsko ogorčenje

V Pekingu so včeraj najodločneje in ogorčeno obsodili trditve novega japonskega pravosodnega ministra Nagana, da je pokol v Nankingu »izmiseljotina«.

Stran 13

Krasu že dva državna naslova

Na državnem namiznoteniskem prvenstvu v Terniju je Kras med deklicami in najmlajšimi osvojil že dva državna naslova, dve drugi in eno tretje mesto.

Stran 25

Velika nihanja na finančnih trgih

Po poraznem začetku sta včeraj tako milanska borza kot lira uspeli preusmeriti negativni trend in celo napredovati, ceprav se rimsko politično nebo se ni zjasnilo.

Stran 27



VLADA / BERLUSCONI NA KVIRINALU VČERAJ, BOSSI DANES

Scalfaro posrednik med sprtimi zavezniki?

RIM - Silvio Berlusconi se je včeraj zvečer povzpel na Kvirinal, da bi - kot piše v uradnem sporočilu predsedstva republike - poročal predsedniku Oscarju Luigiju Scalfaro o poteku posvetovanj za oblikovanje nove vlade. Očitno pa je, da je bila osrednja tema pogovora med državnim poglavarjem in mandatarjem težko rešljivi vozle notranjega ministrstva, zaradi katerega je Umberto Bossi v sredo prekinil pogajanja za poldrugi dan.

Danes dopoldne pa se bo na Kvirinal povzpел lider Severne lige, ki je skupaj s svojim najožjim sodelavcem Robertom Maronijem včeraj zahteval Scalfarovo posredovanje. Tako sta Bossi in njegova desna roka Robertzo Maroni povedala zvečer novinarjem po skupščini parlamentarcev lige. Predstavnik »Lumbardov« sta bila videti zvečer bolj spravljiva kot dopoldne, ko je Maroni očitil Berlusconi, da se »ima za italijanskega kralja«. Bossi pa je rohnél, da zahteva notranje ministrstvo in da vlada ne bo živelá niti dve sekundi, če ne bo bila iskreno demokratična.

Na skupščini s parlamentarci Bossi ni povedal, kateri bi bil možen kompromis z Berlusconi. Baje pa je bilo iz njegovega izvajanja mogoče razumeti, da naj bi kompromisno rešitev nakazal mandatar.

Sicer so se o možnih rešitvah včeraj ves dan sile najrazličnejše govori-

ce. Nekateri so menili, da bi lahko notranje ministrstvo prevzel dosedanji šef policije Vincenzo Parisi, drugi so trdili, da bi Berlusconi začasno vodil notranje ministrstvo, podtajniško mesto in odnose s krajevnimi upravami pa zaupal predstavniku Lige Francesco Speroniju, tretji pa so menili, da bo Viminal Berlusconi baje zaupal priznanemu neodvisnemu strokovnjaku.

Severna liga, kot je bilo razumeti iz Bossijevih in Maronijevih besed, veliko pričakuje prav od posredovanja predsednika republike, včeraj pa je bila vsekakor veliko bolj pripravljena na pogajanja kot v sredo. Po mnenju nekaterih je mehkejše stališče Lige treba pripisati dejstvu, da se ni uresničilo to, kar so mnogi napovedovali: jamstveno obvestilo Silviu Berlusconi zaradi domnevnih nepravilnosti pri nakupu nogometnega asa Lentinija. Toda šef milanškega tožilstva Francesco Saverio Borrelli je snoci uradno demantiral te govorice in dejal, da so povsem neosnovane.

Ali je to pripravo Bossija k večji spravljivosti? Težko je reči. Slika je trenutno se zelo zmedena in sele danes bo po Bossijevem pogovoru s Scalfarom morda jasno, ali bo iz klobuka čarodeja pokukal kunc kompromisa.

Berlusconiju se vsekakor mudi. O tem pričajo tudi napovedi nekaterih njegovih sodelavcev, ki trdijo, da bi se mandatar lahko že v sredo predstavil v senatu za zaupnico.



Silvio Berlusconi bo danes skušal premagati še zadnje ovire na poti k novi vladi (AP)

Narodnostne stranke nasprotujejo prisotnosti misovskih ministrov



RIM - Pet Ne in en Da. To je obračun prvih Berlusconijevih pogovorov s strankami.

Odklonilni odnos ni presenetil nikogar, tudi mandatarja ne, saj so bila stališča strank že znana. Zanimivo pa je vsekakor dejstvo, da je glavni razlog za odklonilno stališče prav prisotnost ministrov skrajnodskega Nacionalnega zavezništva. To utemeljitev so navedli »z obžalovanjem« predstavniki dveh narodnostnih strank, kot sta aostanska Union Valdotaïne in južnotirolska SVP, ki bi sicer radi sodelovali z Ligo in Forza Italia. Isti razlog je navedla tudi Ljudska stranka.

Prisotnost misovskih ministrov je bil glavni razlog, ki so ga za opozicijo navedli tudi Zeleni, medtem ko je Demokratično zavezništvo (na sliki AP Bogi, Bordon in Ayala) napovedalo opozicijsko politiko, obenem pa pripravljenost na soočanje ob posameznih problemih. Socialisti so posvarili Berlusconi, naj ključna ministrstva zaupla ljudem, ki ne bodo oddaljili Italije od Evrope. Segni pa nasprotuje Berlusconiju kot premieru.

Vladi je bil naklonjen le Krščanski demokratski center, kljub temu, da je bil v Kartelu svo- boscin potisnjen nekoliko na rob.

NOVICE

Mafijec Bontade nameraval umoriti Totoja Riino

BOLOGNA - Mafijec Stefano Bontade je nameraval ubiti »bossa« Cose nostre Totoja Riino in mu pripravil zasedo, ki pa ni uspela zaradi izdaje. Dogodek je razkril mafijski skesanec Gaspare Mutolo, ki so ga včeraj zaslišali v Bologni v okviru procesa zaradi »političnih umorov« na Siciliji, kjer je mafija ubila demokrata Mattarello in Reino ter komunisto Pia La Torreja.

Mutolo je povedal, da je Bontade povabil Riino v svojo vilo, kjer ga je v zasedi čakalo kakih petnajst oboroženih mafijcev. Riina pa se ni prikazal, ampak je poslal svojega sodelavca Gancija. Po Mutolovem pričevanju je bil namrec obveščen o naklepih Bontadeja, ker je imel »spijona« v Bontadejevem klanu.

Rutelli pri newyorškem županu Giulianiju



NEW YORK - Rimski župan Francesco Rutelli se je včeraj sestal z županom New Yorka Rudolphom Giulianijem, ki je, kot znano, italijanskega porekla. Na sliki ju vidimo na vrtu rezidence newyorškega župana (telefoto AP).

RIM / PROCES ZARADI ZLORABE ČRNIH FONDov ITALIJANSKE TAJNE SLUŽBE

Broccoletti potrdil obtožbe proti Scalfaru in Mancinu

Sodišče pa je sklenilo, da ne bo zaslišalo predsednika republike in bivših notranjih ministrov

RIM - Bivši blagajnik italijanske civilne tajne službe Sisde Maurizio Broccoletti je potrdil vse svoje obtožbe na račun predsednika republike Oscarja Luigijs Scalfara in nekaterih bivših notranjih ministrov. Na procesu, ki je v teku v Rimu in na katerem je skupaj s šestimi drugimi visokimi funkcionarji službe obtožen z zločina namer in izkoriščanja javna položaja v zasebne namene, je Broccoletti dal spontano izjavo, v kateri je z navedbo številnih podrobnosti potrdil vse svoje obtožbe na račun politikov, napovedal pa je še nova razkritja, med drugim na račun bivšega predsednika vlade Giuliana Amata.

Broccoletti je prebral 19 strani dolg dokument, v katerem je med drugim

navajal vse vire, iz katerih je zvedel za sodelovanje predsednika republike Scalfara in takratnega notranjega ministra Nicole Mancine pri dogovarjanju o skupni lažni verziji, ki naj bi jo dali sodstvu glede uporabe črnih fondov Sisde. Glede tega je povedal, da je takratni šef tajne službe Malpica - tudi on je med obtoženci - večkrat govoril z ministrom Mancinom, nato pa je šel tudi do predsednika Scalfara, ker da Mancinu »ni povsem zaupal«, ker da je bil »preblizu DSL«. Po Broccolettijevi verziji naj bi Scalfaro Malpico potolazil, ces da nima niti Mancino interesa, da bi resnica prišla v javnost.

Broccoletti je tudi potrdil svoje prejšnje trditve, da se je marsikateri politik okoristil s črnimi fondii tajne službe: De

Miti so na primer preuredili stanovanje v Ul. Arcione, pa tudi dela v Mancinovem stanovanju je placal Sisde.

Glede 5 milijard lir, ki jih je Broccoletti prejel v starih letih, je obtoženec trdil, da je slo za »nagrade« zaradi dobrega gospodarjenja s črnimi fondii.

Včerajšnja sodna obravnava se je začela s sporočilom predsednika sodišča Franca Teste, da ne bodo zaslišali predsednika republike Scalfara, niti ne drugih bivših notranjih ministrov, ki jih obtoženci dolžijo, da so prejeli vsak mesec iz blagajne Sisde mastne vsote. Kot znano, je Broccolettijev odvetnik Marazzita zahteval, naj bi zaslišali kar 180 pric, sodišče pa je sklenilo, da jih posluša »samo« 119. In tako ne



Maurizio Broccoletti med včerajšnjo obravnavo (AP)

bo treba na sodišče bivsim notranjim ministrom Scalfaru, Rogoniju, Fanfaniju, Gavi, Scottiju in Mancinu, niti ne bivsim predsednikom vlade Craxiju, Gorii, De Miti, Andreottiju, Amatu in Ciampi. Pač pa bo

sodišče zaslišalo sedanje šefa policije Parisija, bivša ravnateljica Sisde Finocchiaro in Vocija ter sedanjega Salazara kot tudi številne sedanje in bivše visoke funkcionarje tajnih služb in notranjega ministrstva.

Za manjšine bolj malo zanimanja

RIM - Med posvetovanji, ki jih je včeraj začel mandatar Silvio Berlusconi s političnimi strankami, je odjeknilo tudi vprašanje pravic slovenske narodnostne skupnosti.

Na prošno deželnega tajnika stranke Slovenske skupnosti Martina Breclja sta to vprašanje postavila mandatarju predstavnik aostanske UV Luciano Caveri (na sliki) in zastopnik južnotirolske SVP Roland Riz. Danes pa bo ta problem na zahtevo slovenskega senatorja Darka Bratine postavila tudi delegacija Demokratične stranke levice.

»Berlusconi sem povedal, da govorim tudi v imenu narodnih manjšin, ki v zbornici niso zastopane, kot so na primer Slovenci in Okcitanzi. In dodal



sem, da bom njihove probleme nakazal in zahteval njihovo rešitev v svojem govoru v parlamentu,« je povedal Luciano Caveri.

Vendar kaže, da od mandatarja Caveri ni dobil posebnih zagotovil. Berlusconi naj bi mu rekel le, da bo na vse probleme odgovoril v pristojnih forumih.



EVROPSKI PARLAMENT / RESOLUCIJA O ITALIJANSKI VLADI

Nevarnost neofašistične prisotnosti skrbi Evropo

Vladna večina zavrača opomin, opozicija pa ga odobrava

RIM - Zaskrbljenost Evrope za to, kar se dogaja v Italiji, kjer bi se z Berlusconijevo vlado lahko približali vzvodom oblasti ljudje neofašistične stranke MSI, se od srede ne odraža samo v sredstvih množičnega obveščanja. Zaskrbljenost ima sedaj tudi uradni pečat resolucije evropskega parlamenta in Italija je postala neke vrste posebni nadzorovanec, ki tvega zopetno okužbo s fašizmom.

Resolucijo, ki jo je evropski parlament sprejel s piclo večino (139 za, 138 proti), je pripravila evropska socialistična skupina, ki je že v sredo dopoldne napovedala bojkot morebitnih italijanskih fašističnih ministrov. V dokumentu je receno, da evropski parlament »zahteva, naj clani Evropske unije jasno povedo predsedniku italijanske republike, da bo morala njegova vlada ostati zvesta temeljnim vrednotam, ki so bila vodilo - po grozodejstvih fašizma in nacizma - rojstvu Evropske skupnosti«. Pri glasovanju je sicer prišlo do velike nerodnosti, ker v francoskem izvirniku ni »bizarnega dodatka«, kot ga je ocenil predsednik evropskega parlamenta Egon Klepsch, »po grozotah fašizma in nacizma«, ki se pojavlja v italijanski verziji. Klepsch je zato odredil preiskavo. Nerodnost pa ne spreminja dejstva, da je evropski parlament imel za potrebno nasloviti predsedniku italijanske republike vabilo, naj njegova vlada spoštuje temeljne evropske vrednote.

Na izredno ostro sporcilo, ki je odraz zaskrblje-

nosti evropskih držav zaradi italijanskega dogajanja (in to zaskrbljenost je, kot poročajo evropski dopisniki mimo uradnih stališč in čestitk, mogoče zaznati tudi pri vladah), je predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro odgovoril v se ostrejšem tonu. »Zvestoba Italije vrednotam, na katerih temelji Evropa, ni vprašljiva in zato ne potrebujemo ne opozoril ne učiteljev,« je zapisal Scalfaro v odgovoru evropskemu parlamentu.

Stališče evropskega parlamenta je odjeknilo v Italiji z rusilno močjo bombe. Po predsedniku republike sta se takoj oglasila predsednik senata Carlo Scognamiglio in predsednica poslanske zbornice Irene Pivetti. Scognamiglio, ki je po telefonu govoril s predsednikom evropskega parlamenta Egonom Klepschem, je potrdil protest, ki ga je izrazil tudi pisno.

Klepsch naj bi Scognamigliu povedal, da je glasoval proti resoluciji, in dodal, da »ga je vsebina vznemirila«. Predsednica poslanske zbornice Irene Pivetti pa je resolucijo ozgosala kot »nedopustno vmešavanje v notranje italijanske zadeve«.

Mandatar Silvio Berlusconi, ki se v teh dneh sprijema predvsem s težko rešljivim problemom notranjega ministrstva, ki ga Severna liga zahteva zase, v sredo zvečer ni reagiral. Včeraj pa je izjavil, da povsem soglasa s predsednikom republike Scalfarom. Zaničljivo je dodal, da »clanstvo v evropskem parlamentu ni jamstvo, da clovek dojame, kaj se dogaja«. Po njegovem je resolucija dokaz, da v evropskem parlamentu »razmislijo po starih sablonah in ne razumejo novih pojavov«. Kljub zaničljivi oceni pa bo moral Berlusconi resolucijo upos-

tevat, saj je malo verjetno, da bi po takem opozorilu lahko sestavil vlado samo z Nacionalnim zavezništvom Gianfranca Finija in se zadovoljil le z zunanjo podporo Severne lige.

Politične stranke pa so se razdelile na dva tabora. Za opozicijo pa je bila resolucija prava »muzika«. Tako center kot levica poučarjata, da je treba prisluhniti Evropi. »Problem obstaja in ga ne bomo rešili s hudovanjem na druge, ce sami nismo kos svojim problemom,« je dejal referendumski lider Mario Segni. In predstavnik Ljudske stranke Rocco Buttiglione je dodal, da je MSI, ki je jedro Nacionalnega zavezništva, neofašistična stranka. Willer Bordon je v imenu Demokratičnega zavezništva pripomnil, da je »potrben razmislek«, Achille Occhetto pa je polemiziral s predsednikom republike Scalfarom zaradi odgovora evropskemu parlamentu.

Povsem nasprotni so bili odmevi v Kartelu svoboscin. Vodja Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini je resolucijo ocenil kot »zavajajočo polemiko, ki jo je spodbudila levica in ki bo v kratkem splahnela«. Njegov gospodarski izvedenec Maurizio Gasparri pa je dodal, da »korumpirane stranke tatov nimajo pravice, da bi komurkoli dajale ali odrekale legitimnost«. Berlusconi je glasnik Antonio Tajani je menil, da je skoraj smešno »potrditi, da se bo tudi prihodnja vlada spoznavala v evropskih načelih«, njegov strankarski kolega Gianni Pilo pa je

odgovornost za vse pripisal »sektaskim francoskim socialistom«. Na isti ton so bile uglasene tudi uradne izjave Severne lige. Roberto Maroni je pred televizijskimi kamerami ocenil resolucijo kot vmešavanje v notranje italijanske zadeve, toda nekoliko pred tem je napol za salo priznal, da kar piše v resoluciji, »je to, kar pravimo tudi mi«. Lider Lige Umberto Bossi pa je dodal, da gre »samo za manje. Edino jamstvo demokracije je nasa prisotnost v vladi«.

Kljub zaničljivemu tonu v odzivu pa je resolucija evropskega parlamenta Kartel svoboscin krepko zbudila. Dokaz za to je dejstvo, da je evropski poslanec Gustavo Selva, ki je bil predstavnik desnega krila Krščanske demokracije in ki je pristopil k Nacionalnemu zavezništvu, včeraj dopoldne takoj sklical novinarsko konferenco. Njegova osnovna teza je bila, da Nacionalno zavezništvo ni fašistična stranka, to pa je dokazoval s Finijevo trditvijo, da je »fašizem umrl z Benitom Mussolinijem«. Zato po njegovem v Italiji ni »nevarnosti fašizma, neofašizma ali postfašizma«; Gianfranca Finija pa je primerjal francoskemu voditelju Charlesu De Gaulle. Ob koncu pa je v dokaz Finijeve demokracije dejal, da Nacionalno zavezništvo zahteva »spostovanje pravic italijanske manjšine v bivši Jugoslaviji in vrnitev dobrin, ki jih je Tito zaplenil Italijanom,« vendar ta cilj »Fini zasleduje z miroljubnimi in diplomatskimi prijemi«.

NOVICE

V Čedadu prikaz kulturnega delovanja Slovencev in Furlanov

CEDAD - Sodelovanje med Slovenci in Furlani se v zadnjih letih, ceprav z nemajhnimi težavami, bogati. Se posebno po zaslugi Instituta za furlansko kulturo in Zveze Slovencev videmske pokrajine je prišlo do nekaterih pomembnih političnih pobud, kot je bila na primer izjava, ki je bila izoblikovana pred zadnjimi deželnimi volitvami in jo je podpisalo lepo stevilo kandidatov. Skupaj so izpeljali tudi nekaj kulturnih pobud, najpomembnejše v tem okviru je bilo gostovanje koroškega pevskega zbora Rož iz Sentjakoba.

Sedaj je na programu druga zanimiva pobuda, katere namen je seznaniti siršo furlansko in slovensko javnost s kulturnimi in jezikovnimi značilnostmi oziroma s sodobno kulturno dejavnostjo obeh manjšin. V tem okviru bo gledališče Ristori v Cedadu gostovalo dva večera, posvečena gledališki dejavnosti med Beneskiimi Slovenci in Furlani. V nedeljo, 15. maja, bosta ob 21. uri na vrsti monologa iz zadnje igre Beneskega gledališča »Buogi može«, katerima bo sledila predstava skupine »Teatro incerto« v furlanscini. V nedeljo, 22. maja, bo nastopila furlanska skupina »Il teatrino del Rifo«. Na večeru bo sodelovala tudi rezijanska pevska zenska skupina »Roza majave« ob spremljavi citire in bunkule.

Proces zaradi mafijske dejavnosti na severu Italije



FIRENZE - V avli bunkerju, ki so jo nalasc opremili v florentinskem zaporu Santa Verdiana, se je včeraj začel proces članom mafijske kriminalne tolpe s tovrnega postajališča v Ul. Salomone v Milanu. Obtožencev je 38 (na sliki AP za reseta-mi), prič pa kar 109, med njimi tudi pet mafijskih skesanecv z Rosariom Spatolo na celu. Za proces vlada veliko zanimanje, saj bi moral razkriti, kako se je mafijski kriminal v zadnjih desetletjih razrasel tudi na severu Italije, se posebno v Lombardiji. Obtoženci povečini pripadajo najmočnejšim in najbolj znanim mafijskim »družinam«, kot so Cursoti in Madonia, a tudi tolpi Nitta Santapaola.

Včerajšnji začetek procesa je bil posvečen predvsem procedurnim vprašanjem. Branilci obtožencev so predvsem skušali dokazati, da florentinsko sodišče nima ozemeljske pristojnosti za proces.

O G L E D A L O

Kdo se boji federalizma?



ACE MERMOLJA

Vprašanja federalizma se je treba lotiti resno, toliko bolj je to pomembno za manjšine, ki jim niso bile nacionalne države nikoli prijazne. Vsakodnevna govorica nas lahko pahne v pojmovno zmedo, saj se ob federalizmu srčujemo z besedami kot so regionalizem, kantoni, transregionalne enote in se kaj. Ni moj namen, da bi se spuščal v strogo ustavno-pravna vprašanja, bistvo je, da se soočimo z jedrom problema. V današnjem preničnem svetu je namreč očitno, da doživlja epohalno krizo klasičen odnos med centrom in periferijo. Nacionalne države, a ne samo te (pomislmo na bivši SZ in Jugoslavijo), so imele svoj jasen politično-upravni center, ki je spletal svoje zelezne niti tja do najbolj zakotne občine ali vasi. Periferija je napeto poslušala, kaj se dogaja v palačah glavnega mesta in krajevni oblastneži so za vsako malenkost romali v Rim (vse poti vodijo v Rim). Ta sistem se lomi. Državlani bodo vedno manj pristajali na to, da se njihove želje in volja »precedijo« v osrednjih palačah in da se odgovori vračajo v nečitljivem birokratskem jeziku.

Slovenci v Italiji imamo skupno z mnogimi sodržavljeni precej predsodkov do federalizma (ohranjam besedo, ki je največkrat slisana), in to ne brez razlogov. Sama Slovenija se je v določenem zgodovinskem tre-

nutku osamosvojila in se konstituirala v nacionalno državo. Konkretna življenjske potrebe jo silijo, da »stne vrste«, vendar so v njeni modernizaciji že opazna klasična trenja starejših in večjih držav. Pomislmo le na ne vedno lahke odnose med Ljubljano in raznimi regijami.

V Italiji si problema decentralizacije ni izmislila Severna liga, vendar je dala vprašanju najmarkantnejši pečat. Njena »napaka« je bila, da je pomesala jabolka in hruške: starokopitnost in željo po novem, potrebo po izražanju posebnosti in egoizem srednjih slojev, ljudsko kulturno dediščino in skrajni liberizem. Progresisti niso mogli sprejeti protijugoslovske Ligne politike, toliko manj ljudje na jugu. Nikomur ne prija, ce ga označis za mafijasa in lenuha. Do Slovencev kaže Liga se vedno dvojni obraz: prijaznejšega v

videmski pokrajini, kislega v Gorici in Trstu. Lakota po glasovih ni vedno najplemenitejša svetovalka. Zadnja zmešnjava je prav gotovo vladno zavezništvo, kjer sedijo v isti trojki tudi Finijevi nacionalisti.

To so huda protislovja, ki pa ne smejo zamegliti problema, ki se zdalec ni vprašanje ene same politične grupacije. Razmisljati moramo o nekaterih objektivnih dejstvih. Veliki gospodarski trendi so nadnacionalni, njihova nevarnost pa v tem, da se združujejo v ogromne in nedotakljive koncentracije. Protistrup je lahko v povezavi med gospodarstvom in teritorijem, ki pa ni nujno vključena v oklep centralistične države. Vedno večja oddaljenost makroprocesov in njihovo razčlovečenje sili ljudi, da iščejo svoje etnične, narodne in krajevne korenine. Do sporov pride, ce skuša država utisati večglasnost,

ne pa, ce vrednoti polifonijo. Kultura kot proizvodnja in način življenja je po eni strani vpeta v mednarodne komunikacijske tokove in nove navade, po drugi strani pa ji dajejo sol prav posamezne skupine z jasno identiteto. Centralistične države potrebujejo za lasten obstoj drago in vedno manj učinkovito birokracijo. Tej se zoperstavlja zavestna ali pa naivno izražena volja posameznih državljanov in skupin, da lahko soodločijo pri upravljanju skupne reci. Razdalja med centrom in periferijo pogostokrat ubija realno demokracijo. Posameznik ali skupine imajo večjo besedo v svoji občini in v svoji deželi kot pa v glavnem mestu. Njihov glas pa je brezpredmeten, ce osrednje oblasti jemljejo občinam in dezelam kompetence in možnost odločanja. To dejstvo postaja toliko bolj kričece, ce se »periferija« gospodarsko in kulturno

bolje razvija od centra, ki je ujet v mreže lastne birokracije. Ti in drugi razlogi govorijo v prid dejanski decentralizaciji, kjer se pristojnosti centra in periferije korenito spremenijo in prilagodijo dejanskim potrebam. To se ne pomeni konca države, ampak gre za drugačno pojmovanje o tem, kakšna naj bo njena nova vloga. Federalizem, regionalizem, kantoni so lahko različna imena za različne opcije; zadnjo besedo naj imajo državljani. Skodljivo pa bi bilo nasprotovati sistemu, ki daje večjo moč posameznim subjektom in ki upošteva krajevne specifične in dopusca tudi transnacionalne integracijske procese; predvsem v obmejnih dezelah.

V prevratu, kjer center »samo« koordinira ostala »periferia« središča, lahko manjšine samo pridobijo. Slovenci dobro poznamo perversnost odnosov med naso periferijo in Rimom. Jeklene vezi so izničile pomen posebnega statuta FJK. Licemerno sklicevanje zdaj na okornost Rima, zdaj na nemir Trsta je postalo odlična alibi, da smo dobili malo ali nič. Mednarodna srečanja »na vrhu« nam jemljejo subjektiviteto itd. Res je, da je v nasi deželi lepo stevilo fašistoidnih glav. Najtrdnejša opora protislovenstva pa je v ideji, da je Italija ena in »nedeljiva«, Trst pa zadnja straža rimske imperialne misli.



SEVEROVZHODNO VOLILNO OKROŽJE

Liste in kandidati za evropske volitve

Kdo so kandidati iz Furlanije - Julijske krajine

TRST - Kot smo že včeraj poročali, se bo v severovzhodnem volilnem okrožju, ki zajema, poleg naše dežele, še Veneto, Tridentinsko - Gornje Poadizje in Emilijo - Romagna, kar 24 list potegovalo za izvolitev svojih predstavnikov v Evropski parlament. Danes objavljamo imena vseh kandidatov v tem okrožju. V mastnem tisku so kandidati iz Furlanije - Julijske krajine.

SACRO ROMANO IMPERO CATTOLICO (Sveti rimski katoliški imperij): Mirella Cece, Michele Sassano, Antonio Merola, Ettore Campanini.

STRANKA KOMUNISTICNE PRENOVE: Lucio Manisco, Severino Galante, **Giovanni Bulfone**, Luciano Danieli, Marisa Fabbrì, **Gabriella Gherbez**, Roberto Giollo, Franco Iacchi, Furio Kobau, **Riccardo Luccio**, Eugenio Melandri, Bruno Padovani, Guido Pasi, Alberto Salvato, Ivan Tegner, Gian Pietro Testa.

LEGA ALPINA LUMBARDA: Carletto Baccioli, Marco Pasetto, Gianvico Pirazzini, Piergiuliano Beltrame, Anna Sartoris Gremmo, Attilio Daniele Capra De Carrè, Elidio De Paoli, Alberto Seghesio, Gianni Butturini, Renata Favaretto, Barbara Maggioli, Marisa Miozzo, Ernesto Peschiuta, Giuseppe Zilli, Gianpiero Carlo Riva Vercellotti.

UPOKOJENCI: Dante Cordero, Luigi Gaspari, Giansilvio Riccio, Pasquale Vellucci, Tommaso Scardicchio.

SUDTIROLER VOLKSPARTEI: Michael Ebner, Danilo Dezulian, Josef

Kassiel, Johann Mirggl, Beatrix Pardeller Raffei-ner, Franca Penasa Endrizzi, Anton Josef Schrotter, Klaus Stocker, Hugo Valentin.

LISTA PANNELLA-REFORMATORI: Gianfranco Dell'Alba, Olivier Dupuis, Giacinto Pannella detto Marco, Emma Bonino, Marco Taradash, Maurizio Turco, Emilio Vesce, **Marino Busdachin**, Paola Caravaggi, Giuliana Danieli Sandroni, John Fischetti, Marco Gentili, Giuseppe Lamedica, Monica Michiatti, Alessandro Piloti, Mario Zamorani.

DEMOKRATICA STRANKA LEVICE: Renzo Imbeni, Giorgio Ruffolo, Paolo Prodi, Elio Armano, Maria Luisa Baggioni Camporesi, Giovanni Buttarelli, Ercole Chiari, Giulio Fantuzzi, Giuliana Filippini Burrino, Franco Grillini, Guido Margheri, Nicoletta Pettenà Cestonaro, Elena Rambelli, **Giorgio Rossetti**, Luigi Stefanini, Luciano Vecchi.

NACIONALNO ZAVEZNISTVO: Gianfranco Fini, Giuseppe Basini, Pietro Buscaroli, Sergio Berlatto, Bruno Canella, Massimo De Matteis, Claudio Frontini, **Sergio Giacomelli**, Giorgio Holzmann, **Gastone Parigi**, Maurizio Saia, Paolo Scavarelli, Carlo Tassi, Lucio Toth, Oronzo Zilli, **Bruno Zoratto**.

PARTITO DEMOCRATICO (Demokratska stranka): Romeo Piacenti, Romano Fabbri, Lino Laviorio, Americo Zingaretti, Egidio Bonazzi, Vittorio Longo, Benito Rossi, Rosa Orlando, Antonio Sarti.

SEVERNA LIGA: Umberto Bossi, Marilena Marin, Corrado Metri, Pedro Canavaro, Vittorio Alfieri, Remo Boccacci, **Marco Buzzio**, Fabrizio Comencini, Roberto Dozza, **Michela Franco Celani**, Gian Paolo Gobbo, Antonio Leder, Luca Lombardi, Aldo Mariconda, Andrea Puecher, **Luciano Sampietro**.

FEDERALIZEM - **EVROPA**: Mario Rigo, Alfons Benedikter, **Alojz Rebula**, Pius Leitner, Pierluigi Ronzani, Andrea Arman, **Martin Luis Breclj**, Antonio Diquigiovanni, **Rafko Dolhar**, **Franco Bertolissi**, Renzo Bortolmiol, Luigino Chemello, Giordano Formizzi, Marco Patton, **Andrea Bratuz**, Francesco Stevenin.

REPUBLIKANSKA STRANKA - EVROPSKI LIBERALDEMOKRATSKI REFORMISTI: Giorgio La Malfa, **Alberto Cojutti**, Claudio Colombatti, Dario Cona, Sergio Davi, Stelio De Carolis, Marios Diamantidis, Paolo Gambi, Giancarlo Giunchi, Mario Guidazzi, Ugo Holzer, Luciano Moretti, Carlo Trentini, Remo Trinco, **Lucio Zanier**.

NICA - NUOVE INIZIATIVE CULTURALI AUTONOMISTE: Renzo Roberto Cabrini, Luigi Albarello, Vittorio Francesco Antolini, Luigi Basso, Ennio Bolcato, Ugo Brizziarelli, Mario Dal Dosso, Gabriele Ledri, Mauro Maini, Ugo Manzelli, Donata Mazzuccato Pescarolo, Isabella Panarotto, Luigi Tomba, Ivan Tommasi, Dante Ugolini, Carlo Tito Zanuso.

RINNOVAMENTO (Prenova): Cheti Franceschi, **Tullio Moro**, Aniello Schettino, Daniele Buraja, Michele Salvato, Mario Luppi, **Gianfranco Bruni**, Paolo Bernardi, Giorgio Rainero, Nicola Perazzoli, Dante Nicola Faraoni, Pierluigi Fortini, Giovanni Ciullo, Pietro Favaro.

PAKT SEGNI - LIBERALDEMOKRATI: Mario Segni, Livio Filippi, Marco Aldegardi, Danilo Bano, Enrico Buganza, Antonio Capelli, Mario Casadei Monti, Elmo Padovani, Pier Francesco Perazolo, Giovanni Piasentini, Anna Rapaccini Tarchiani, Maria Luisa Sassi, Vincenzo Spaltro, Rossana Vitale D'Albertaino.

LEGA D'AZIONE MERIDIONALE (Južna akcijska liga): Giancarlo Cito, Pietro Cerullo, Alberto Suzzi, Pietro Lanzarini, Maurizio Billet, Leo Lear dini, Salvatore Mattacè, Vito Rotolo, Roberto Mario Fanelli, Gaetano Santoro, Federico Di Maggio, Pierina Chjurlia, Michele Ladisa, Eliseo Capretti, Francesco Paolo Sernilia.

FORZA ITALIA: Silvio Berlusconi, Luigi Caligaris, Giovanni Ambrosino, Valerio Baldini, Alessandro Danesin, Giancarla Filippetto, Cesare Ghinelli, Umberto Giovine,

Giancarlo Ligabue, Giuseppe Marchesini, Elio Massimo Palmizio, Walter Pasini, Antonio Piccinini, Gilberto Ramponi znan kot Gilberto Rivelli, Elio Rogati, Giacomo Santini.

SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA: Paolo De Paoli, Enrico Ferri, Giancarlo Matteotti, Silvano Cazzoli, Danilo Costenaro, **Sergio Dorliguzzo**, Pietro Montanari, Sergio Numerato, Ugo Parise, Elio Piattelli, Mario Rossi, Mauro Soavi, Luciano Tancini, Ciro Tinè.

ZELENI: Carlo Ripa di Meana, Alexander Langer, Maria Adelaide Aglietta Rocca, Paolo Bergamaschi, Gianni Tamico, Antonio Compagnoni, Roberto Franceschini znan kot Bistecca, Fabrizio Binelli, Filippo Boriani, **Italo Corai**, **Renato Fiorelli**, Sergio Colinelli, **Raimondo Strassoldo Grafenberg**, Bruno Zannantonio Sagrestan.

LA RETE: Giovanni Colombo, Raffaele Salinari, Giuliana Martirani, Franco Nanni, Pasquale Palmeri, Alessandro Roveri, Nadia Scardeoni por. Palumbo, Franca Zattoni.

SOCIALISTICA STRANKA ITALIJE - DEMOKRATSKO ZAVEZNISTVO: Fabio Fabbri, Franco Melandri, Carlo Perdomi, Tiziana Agostini, Arnaldo Arnaldi, Vittorio Bacchetti, Roberto Buttura, **Gianfranco Ciani**, Antonio Finelli, Maria Rosa Fontana por. Forzi, Gabriele Gherardi, Tiziana Marchi, Giuseppe Oss Emer znan kot Pippo, Giuseppe Sfondrini, Sergio Vazzoler, Susanna Zannini.

ITALIJANSKA LJUDSKA STRANKA: Pierluigi Castagnetti, Carlo Fracanzani, Ulderico Bernardi, Franco Borgo, Gianclaudio Bressa, Matteo Casadio, Sandro Chesi, **Tiziano Chiarotto**, Adolfo Cristofori detto Nino, Marcello Ferrari, Giuseppe Gaburro, Guido Gonzi, Maria Stella Malafronte por. Venier, Michele Rairi, Giambattista Reggiani, Fabio Zanetti.

STRANKA NARAVNE ZAKONITOSTI: Antonio Grimaldi, Benedetto Valle, Beniamino Leso, Marcus Vietl, Franco Canteri, Ior Guoglielmi, Martin Burger, Licia Mastella, Rossano Maset, Gianmaria Munerato, Maurizio Sacchi, Loredana Chiapparini, Emanuela Nart Rappeiner, Giuseppe Caneri, Michelangelo Corsi, **Marino Zeriali**.

ZVEZA ITALIJANSKIH SOCIALISTOV - SOLIDARNOST: Francesco Piro znan kot Franco, Raffaele Farigu, Dacia Valent, Roberto Felice Biliardo, Chiara Maria Cavassini, Vincenzo De Angelis, Marisa Faraca, Annita Ferri, Costantino Grillo, Natalina Maria Melchioni, Monia Mongardi, Giovanni Ziparo.

PISMO UREDNIŠTVU

Odgovor 15 podpisnikom pisma »ustanovitelju Černigojevega sklada«

V zvezi z zgoraj omenjenim pismom, objavljenem v Delu 8.4.1994 sporočam, da se s prvim in zadnjim odstavkom, v katerih se podpisniki veselijo ustanovitve Černigojevega sklada, oziroma opozarjajo Ministrstvo za kulturo, da je bilo za »velikana slovenske avantgardne likovne umetnosti storjenega premalo, popolnoma strinjam. Ves preostali del pisma pa je zame skrajno zaljiv in poln izmiseltin, da ne uporabim kakega težjega izraza, na račun mojega očeta in mene.

Trditev, da sem se očeta spomnil sele po desetih letih po njegovi smrti, ne drži. Kljub temu, da sem bil po službeni dolžnosti bodisi v ZDA bodisi v Afriki in drugod, sem svojega očeta redno obiskoval v rodnem Trstu. Ob tem pa moram podpisnike opozoriti, da moji odnosi z očetom ali očetovi z menoj niso predmet javne diskusije. Podpisniki so se nedopustno vmesali v najino zasebnost, kar je po merilih civiliziranega sveta povsem nedopustno.

Se vedno vztrajam na stališču, da je bilo za promocijo očetovega umetniškega opusa, tudi s strani podpisnikov, premalo storjenega. Zakaj se na primer niso sami spomnili ustanovitve sklada Avgusta Černigoja, kar mi v istem pismu citirajo kot naglavni greh? Iz pisma ministra za kulturo g. Sergija Pelhana, datirane z dne 12.2.1993, je razvidno, citiram: »...da je Ministrstvo seznanjeno s problemi, ki se pojavljajo v zvezi z galerijo v Lipici in s tem tudi z zapuščino-zbirko akademškega slikarja prof. A. Černigoja«.

In dalje: »Kot Vam je znano, je lastnik galerije in zbirke Kobilarne Lipica, ki je v težkem gospodarskem položaju in ne more več materialno skrbeti za delovanje galerije. Zato je skrb zanj prevzel Goriski muzej, ki je v letu 1992 organiziral strokovni popis in dokumentiranje celotnega Černigojevega opusa, ki ga galerija hrani v Lipici. Zbirka bo razglašena za kulturni spomenik.«

V pismu Regionalnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Nova Gorica dne 16.6.1993, naslovljenem na državne sekretarja v Ministrstvu za zunanje zadeve dr. Petra Venclja, piše, citiram: »Za stanje umetniške zapuščine slikarja A. Černigoja v Lipici je odgovoren Goriski muzej, ki je, kolikor nam je znano, sodeloval v celoti popisal, postopek za razglasitev zbirke za spomenik pa je tik pred zaključkom.« Spravujem zakaj se to do danasnega dne se ni zgodilo?

Iz »kupoprodajne pogodbe«, sklenjene dne 6.11.1984 med A. Černigojem in Kobilarno Lipica, ni razvidno, koliko del je bilo prodanih in izročeni Kobilarni. Na podlagi kakšnih carskih dokumentov se bila dela prenesena iz Trsta (Italije) v Sezana/Lipico (takratno SFRJ)? nadalje se je Kobilarna Lipica »obvezala, da bo v roku enega leta od podpisa pogodbe odprla v sklopu Lipice Galerijo A.Černigoja, v kateri bodo razstavljena njegova dela ter se obvezala, da bo galerijo vzdrževala in ohranila umetniške izdelke A. Černigoja. Te obveze Kobilarna ni izpolnila v obljubljenem roku. Tudi glede njegovega bivanja v hotelu Maestoso Kobilarne Lipica je treba povedati dve resnici. Oče je bil v tem hotelu od leta 1983 do junija 1985. Julija 1985 je bil hospitaliziran v sezanski bolnišnici, kjer sem ga tudi obiskal. Od avgusta 1985 do svoje smrti novembra 1985 pa je živel v domu upokojencev v Sezani.

Odločno odklanjam trditev podpisnikov, da je bil moj oče »revež in nepreskrbljen«, saj je od upokojitve prejemal italijansko pokojnino, ki so mu jo nakazovali na Kmečko in obrtno hranilnico in posojilnico na Opčinah ter podporo Kulturne in gospodarske zveze v Trstu. Poleg tega je ob priliki svojih razstav prodajal svoja dela.

Gospa Lucka Cehovin je dne 24.7.1985 prejela od mojega brata prof. Cezarja Černigoja, o čemer prica pisno potrdilo, takratnih 3.000.000 italijanskih lir, ki naj bi bili namenjeni restavriranju očetovih del. V plakatu - zloženki, ki ga je izdala gospa Lucka Cehovin in oblikovala po Novem Kolektivizmu in z besedilom gospodične Brine Cehovin, tiskanem leta 1991, je zapisano, citiram: »V zbirki A. Černigoja v Lipici je zbranih preko 1400 del. Približno 400 del kolikor jih je postavljenih na ogled, skuša prikazati nekakšen prerez Černigojeve umetnosti«. Če je torej približno 400 del v galeriji, kje je ostalih 1000?

Leta 1984, ko je bil moj oče še živ, je bilo prodanih preko trzaskega posrednika 250 del Goriskemu muzeju (Italija) za takratnih 10.000.000 lir. Javno sprašujem, kdo je ta dela prodajal in cigava so bila?

Glede trditve, ki se nanasajo na razstave del mojega očeta, ki sem jih prirejal, naj pojasnim naslednje: Leta 1962 (!) mi je oče poslal, upoštevajoč vse carske predpise, v Svico določeno število svojih del z namenom, da priredim razstave v mestih Biel/Bienne, Bernu, Zuerichu in Zenevi. Očeta sem povabil v Svico, tako da je bil navzoč na vseh otvorit-

vah. Na te prireditve je prinesel vedno neko sliko iz Trsta ali pa so nastale kar na licu mesta. Ta dela mi je prepuštil z namenom, da se naprej promoviram njegova dela po svetu. Samo dva meseca pred smrtjo 2.9.1985, mi je v natipkanem pismu v slogu, ki se zdela ni bil podoben njegovemu, z nečljudnim podpisom, torej v pismu, ki ga po mojem ni sam sestavil, (ker ga v stanju v kakršnem je bil, tudi ne bi mogel), omenil da »mu nisem se vrnil umetniskih del, ki mi jih je posodil za razstavo v Zenevi«. (sic!)

V razdobju od leta 1986 do 1991 sem organiziral prodajne razstave očetovih del na Dunaju v galeriji Wick, galeriji Modena, v Art Gallery Mednarodne atomske agencije, v Künstlerhausu Palace Auersperg in svetovno znani drabzeni hiši Drotheum ter v Innsbrucku. Ob tem si je gospod Toni Biloslav v televizijski oddaji Osmi dan (8.4.1994) privoščil sodbo, da sem očetova dela razstavljaval v takozvanem »pohištenem salonu« na Dunaju. Gospoda Biloslava sprašujem, ali sploh pozna navedeno galerijo? In četudi bi bilo res kar trdi gospod Biloslav, so dela, ki mi jih je oče dal za organiziranje razstav moja last, s katero pač lahko počnem, kar me je volja. Vendar zagotavljam, da ta dela ne bodo nikdar odtujena. Trditev, da sem prodal 78 del je povsem izmišljeno in zame navadno obrekovanje. Pač pa so v Trstu se vedno naprodaj dela mojega očeta pri nekem antikvarju. Kljub prizadevanju nisem ugotovil, kdo jih prodaja. Osebnost sem investiral precejšnjo vsoto denarja za nakup del, ki so pravzaprav nastala v času našega skupnega bivanja v Trstu v ulici Torrebianca.

Naj pojasnim se svojo odločitev za ustanovitev sklada Avgusta Černigoja v Trstu. Za Trst sem se odločil zato, ker je italijanska zakonodaja glede ustanavljanja skladov jasna in izdelana medtem, ko se slovenska sele oblikuje po evropskih standardih.

Zaradi zvez, ki jih je imel oče, je upati, da bodo ta sklad podprle nekatere močne italijanske finančne institucije. Namen sklada je izključno skrb za promocijo in ohranjanje očetovega dela. Zato bom zelo vesel, če se bo podoben sklad z enakimi ali podobnimi nameni ustanovil tudi v Republiki Sloveniji.

To je odgovor in zaključek polemike s petnajstimi podpisniki. Vsako nadaljnje blatenje mojega ali očetovega imena bom prisiljen sodno zascititi.

Dr. Teodor Černigoj

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1253244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 42 mm) 80.000 LIT,
financi in legalni 120.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
850 LIT beseda; zahrvalne, zahvale in sozljaj po formatu. IVA 19%

Cena: 1.300 LIT - 50 SIT

Prednaročnina za Italijo: 300.000 LIT velja do 31. 1. 1994

Postni t.r. PRAE DZP St. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.500 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Clan italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG





RIM / PREDČASNE UPOKOJITVE DELAVCEV DRUŽBE CULPT

Costa je le popustil zahtevam sindikatov

Ministrstvo priznalo, da je s Trstom krivično ravnalo

Minister za trgovinsko mornarico Raffaele Costa je vendarle pripravljen nekoliko popustiti in dovoliti Enotni družbi pristaniških delavcev v Trstu (CULPT) več predčasnih upokojitev, kot pa ji jih je prvotno odmeril. Tako se glasi vest, ki smo jo prejeli sinoci iz Rima, kjer je Costa v spremstvu načelnika ministrskega oddelka za pristaniške dejavnosti Giurgole sprejel direktorja CULPT Maura Gialuza in konzula Vincenza Marinellija ter predstavnike pokrajinskih vodstev sindikatov CGIL, CISL in UIL.

Dr. Giurgola je na Costovo pooblastilo podpisal listino, v kateri ministrstvo priznava, da je ravnalo s Trstom krivično ter se obvezuje, da bo s posebnim dekretom v najkrajšem odredilo po- višanje števila upokojitev pri družbi CULPT. Sam Costa, ki se ne ve, ali bo v sklopu nove vlade še naprej vodil ta resor, pa je obljubil, da bo v nasprot- nem primeru sprejete ob- veze posredoval nasled- niku.

Se prej pa je minister v telefonskem razgovoru s trzaskim zupanom Ric- cardom Illyjem obrazložil kriterije, ki so ga vodili pri odmerjanju upokoji- tev. Pri tem ni upošteval števila presežne delovne sile, kakor so pričakovali tukajšnji pristanišniki, ampak celotno število za- poslenih. Ni torej uposte- val zahteve CULPT po upokojitvi 299 delavcev, pač pa je računal z dejst- vom, da jih družba zapo- sluje vsega skupaj 450 in na tej podlagi odredil od- slovitev komaj 76 delav-



Pristanišniki in prefekt Cannarozzo med predvčerajšnjim protestom (Foto Krizmančič)

cev (toda pred kakšnim mesecem dni se je bil ob- vezal, da bo pristal na šte- vilo 160). Costa je nadalje zatrdil zupanu, da število 299 ne ustreza dejanske- mu stanju, pa tudi ne se- veda sodilu, po katerem se je ravnalo ministrstvo nasproti vsem prizadetim lukam v Italiji. Zaradi tega je tudi določil, da lahko gre v Trstu predčasno v pokoj 14 odstotkov prista- nišnikov kakor drugje v državi. Z druge strani je povedal Illyju, da bo lahko računala družba se na dodatnih 15 upokoji- tev, a cez kakšno leto dni se na 500, tako da bodo likvidirani vsi presežki (to velja seveda tudi za usta- novo EAPT in ne samo za CULPT).

Zupan je vzel na znanje ministrova izvajanja, na- zadnje pa ga kljub vsemu prosil, naj vprašanje se enkrat poglobi in število

upokojitev prilagodi pre- sezkom, ne pa vsej zapo- sleni delovni sili.

V tem smislu so na Co- sto pritisnili Gialuz, Mari- nelli in drugi člani trzške delegacije tudi na rim- skem sestanku, kjer so ga se seznanili, da namerava CULPT, ce zadeva ne bo ugodno razrešena, pro- blem predložiti v obrav- navo Deželnemu uprav- nemu sodišču, s čimer so- glasa tudi Illy. Tržacani so bili očitno se kar pre- pričljivi...

S Trstom je Rim ravnal zares macehovsko. Med- tem ko je dovolil v Geno- vi 230 predcasnih upo- kojitev nasproti presežku 506 delavcev, v Livornu 197 (presežek 459), v Ra- veni 185 (244), v Savoni 78 (86) in v Benetkah 78 (182), ni družbi CULPT samo zavrnil njenih cezv- se upravičenih zahtev, ampak celo odločil, da

prične njegov sklep takoj veljati. To pa ne velja za druga pristanišča in niti ne za ustanovo EAPT, kjer imajo se natanko 30 dni časa za predložitev upo- kojitvenih prosenj. Tako se je zgodilo, da je morala Enotna družba prista- niških delavcev ze predvčerajšnjim pustiti doma vseh 76 delovnih moči.

Pristaniški delavci iz sklopa CULPT so tudi včeraj ves dan ostali kri- zem rok in zastržili vse dohode v pristanišče, ko pa so zvedeli za rezultat rimskega sestanka, so od- šli nekoliko pomirjeni do- mov. Danes zjutraj se bo- do spet zbrali na skupšči- ni, da bi se s potekom rimskih razgovorov po- drobneje seznanili, kakor nam so nam telefonsko sporočili iz Rima sindika- listi.

Drago Gasperlin

PRIMER ROMA / JUTRI ZASLIŠANJE

Ob oderuštvu orožje in droga

Jasnejši obrisi gnusne zadeve

Zagonetna zgodba gnu- snega oderuštva, v katero je vpleten od srede od- stavljeni upravni tajnik trzške sekcije Severne li- ge in občinski svetovalec Fabrizio Roma, dobiva počasi jasnejše obrise, pa čeprav je še mnogo ele- mentov meglenih. Včeraj se je z obtožencem pogo- voril njegov odvetnik Ric- cardo Seibold, jutri ga bo zaslusal sodnik za pred- hodne preiskave Raffaele Morway, ki je podpisal nalog za njegovo areta- cijo. Morda se bo - po po- govoru z odvetnikom - Romi vendarle razvezal jezik, ki si ga je bil zave- zal, ko ga je v sredo prvic zaslusal namestnik javne- ga tožilca Federico Frez- za.

Iz sodnih krogov se je medtem razvedelo, da policijski agenti niso uvedli preiskave po pred- hodni prijavi oskodo- vancev, pač pa so prišli sami na sled tej novi oderuski navezi med preiskavo o nečistih poslih drugega trzškega oderuha Rinal- da Genuzia. Izsledili so enega od oskodovalcev, gostilničarja Pierpaola Marincicha, mu dali ve- deti, da »vedo vse«, in ga »prijateljsko« povabili, naj vloži prijavo. Marincich naj bi sprva okleva- l, naposled pa je le privolil (sicer bi imel verjetno tu- di sam opravka s pravi- co...).

Razvedelo se je tudi, da naj bi bila vsota, ki si jo je bil Marincich izpo- sodil od Fabrizia Rome, se enkrat večja od tiste, o kateri so govorili v sredo. Torej ne le 16 milijonov lir, pač pa 32 milijonov. Vedno z 10-odstotnimi mesečnimi obrestmi (ali

120 odstotkov letno).

Vse kaže, da so tudi ve- sti o domnevni »politični sledi« resnične. Roma naj bi Marincichu predlagal, naj opravi vrsto ustraho- valnih akcij proti dvema političnima nasprotniko- ma v trzaskih vrstah Se- verne lige, Vincenzu Marche- loniju in Giorgiu Marche- sichu, pa bi mu »v zame- no« znižal obresti in dolg. A kaže, da to se ni vse. Iz posnetih telefonskih po- govorov med obema naj bi policisti odkrili tudi druge oderuhove »po- nudbe« svojemu dolž- niku. Roma naj bi od Ma- rincicha zahteval orožje in mamilo kot protivred- nost za dolg in astronom- ske obresti. Ob tem velja ponoviti, da so policisti političnega oddelka DI- GOS trzške kvesture po

aretaciji med sredino his- no preiskavo odkrili 30 gramov hasisa.

Prav mamilo je odvрни- lo odvetnika Luciana Sampietra od obrambe li- gaskega predstavnika. Roma je sprva imenoval njega za svojega odvet- nika, a ta je odklonil, ker »noče imeti opravka z mamili«. Zato se je nato odločil za Seibolda. Vse kaže, da je k tem »odklo- nu« botrovala tudi poli- tična racunica. Sampietro je namrec kandidat Se- verne lige na evropskih volitvah. Ze ob političnih volitvah se je »moral« umakniti iz volilnega boja, ker je imel odprte račune s pravico. Vdrugic očitno noče, da bi ga kdorkoli na kakrsen koli način vpletel v nečiste posle...

CANKARJEVA NAGRADA

Zlata priznanja sedmim dijakom s Tržaškega!

Sedem dijakov sloven- skih srednjih sol s Tr- zškega bo danes na Vr- hnikih prejelo zlata Cankarje- va priznanja. Prisluzili so si jih z odličnim uspehom na vseslovenskem tekmovanju v znanju slovensčine, ki ga je na republiški ravni prire- dilo Slavistično društvo Slovenije, na krajevni pa Slavistično društvo Trst, Gorica, Videm.

V prvi stopnji (nižja srednja sola in prvi razred višje) bodo prejeli priznanje Iztok Cergol (Cankar, men- tor prof. Iva Bonè), ki je zbral 83 točk (za zlato priz- nanje je za udeležence iz

Italije obveznih vsaj 70 točk), Dunja Fabjan (znanst- veni licej Preseren, Martina Legisa) 76 točk, Alja Hrvatič (znanstveni licej Preseren, Matejka Maver) 76 točk in Erika Baldé (znanstveni li- cej Preseren, Matejka Ma- ver) 72 točk.

V drugi stopnji je Metka Udovič (znanstveni licej Preseren) zbrala 74,5 točke, njeni sošolki Marinka Ko- drič in Jana Pecar pa 70,5 točke oziroma 70 točk. Vsem trem je bila mentor prof. Slava Starc.

»Zlatim« dijakom in njihovim mentorjem česti- tamo!

ZARADI STAVKE / OD 9. DO 13. URE

V torek bodo avtobusi podjetja ACT mirovali

Tajništva sindikalnih organizacij FILT-CGIL, FIT- CISL in UIL Trasporti znotraj konzorcija ACT so vče- raj z ustreznim tiskovnim sporočilom potrdila, da bodo uslužbenci medobčinskega avtobusnega podjetja prihodnji torek, 10. maja, stavkali, in sicer v dopoldanskih urah.

Njihov protest se uokvirja v vsedrjavno stavko de- lavcev javnoprevoznih podjetij, ki so jo oklicali iz starih razlogov: prvic zaradi razbitja pogajanj za ob- novitev vsedrjavne kolektivne delovne pogodbe; drugic zato, ker delodajalci ne spoštujejo sporazuma z dne 23. julija 1993 med osrednjo vlado in sindikati o zaščiti kupne moči plac; tretjic zaradi tega, ker jim hoče Federtrasporti ukiniti stanovski sklad za social- no skrbstvo; in četrtic se zato, ker so delodajalci objestno zatrdili, da ne marajo začeti pogajanj za ob- novitev dopolnilnih delovnih pogodb.

Torkova stavka bo potekala takole: potujoče osebe (soferji avtobusov) bo ostalo križem rok od 9. do 13. ure, osebe, ki dela v izmenah, in namescenci opera- tivnega oddelka ravno tako od 9. do 13. ure, upravno osebe in drugi namescenci pa zadnje tri ure (usluž- benci, ki skrbijo za varnost, bodo stavke seveda oproščeni).

Med stavko bo v remizi Broletto glavna skupščina vseh uslužbencev ACT, na kateri se bodo pomenili o sporu z delodajalci.

Vsodrjavna vodstva sindikatov FILT-CGIL, FIT- CISL in UIL Trasporti so ze proti koncu aprila pozva- la obe veji parlamenta, ministrski svet in krajevne ustanove, naj posredujejo za naglo razrešitev spora. Ce do tega ne bo prišlo, bodo ta mesec oklicali se en, to pot se znatno odmevnejši stavkovni protest.

Srečanje italijanskih in slovenskih žensk DSL

V Domu Brdina na Opčinah bo drevi ob 20. uri pokrajinsko srečanje slovenskih in italijan- skih žensk Demokratične stranke levice. »Volilni izidi in novi politični položaj v Italiji dokazuje- ta, da se moramo ženske ponovno angazirati za zaščito pridobitev in pra- vic, ki smo jih v pretek- losti dosegle z velikimi naporik, je rečeno v va- bilu, ki so ga članice DSL naslovile ženskam in v katerem poudarjajo, da bo le razvijanje novih idej in pobud lahko za- gotovilo izražanje in na- daljnjo rast.

Od tu zamisel, da bi se s svojimi idejami, ki so jih ze okvirno izo- blikovale v dosednji razpravi v okviru Kon- vencie naprednih žensk, soocile s cim večjim šte- vilom slovenskih in ita- lijanskih žensk ter tako zbrale nove spodbude, predloge in energije.

TEČAJI / SREDI AVGUSTA NA SLOVENSKI OBALI

V Kopru poletni tečaji slovensčine

Začetne in nadaljevalne tečaje prireja Zgodovinsko društvo za južno Primorsko

Halo, tukaj slovenski Mediteran - s tem geslom Zgodovinsko društ- vo za južno Primorsko s Kopra va- bi na poletne tečaje slovenskega je- zika na Slovenski obali, ki bodo potekali v Kopru od 15. do 28. av- gusta letos. Namenjeni so vsem, ki se bi radi naučili slovenskega je- zika ali svoje znanje slovensčine se izpopolnili, spoznali Slovenijo in njeno kulturo, hkrati pa preživeli dva prijetna poletna tedna na morju.

Jezikovni tečaji na dveh nivojih, od začetniških do nadaljevalnih in izpopolnjevalnih, bodo obsegali 20 solskih ur na teden (po 50 minut), oziroma štiri solske ure na dan (od 8. ure do 12.40). Na vseh nivojih bosta prvi dve uri namenjeni predvsem spoznavanju jezikovnih struktur, drugi dve pa konverzaciji.

Udeleženci bodo prvi dan o- pravili razvrstitveni test. Glede na rezultat bodo razvrščeni v eno iz- med začetnih, nadaljevalnih ali iz- popolnjevalnih skupin. Skupino bo sestavljalo največ 12 studentov.

Tečaje bodo vodili strokovno usposobljeni lektorji, ki se ze več let ukvarjajo s poučevanjem tujcev. Vsak udelezenec bo dobil učenik

in drugo gradivo za tečaj na ustreznem nivoju. Ob koncu tečaja bodo udeleženci dobili potrdilo o ude- ležbi. Studentje najvišje skupine pa bodo lahko opravili tudi izpit iz aktivnega znanja slovensčine (ki je pogoj za vpis na Univerzo v Lju- bljani).

Ob jezikovnih tečajih bodo vsak popoldan na voljo različne intere- sne dejavnosti (pevski zbor, folklo- ra, novinarska delavnica, preda- vanja...), kjer bodo udeleženci ob ustvarjalnem in zabavnem delu lahko se dodatno izpopolnili svoje znanje slovenskega jezika, oziroma bodo spoznali Slovenijo in njeno kulturo.

Tudi večerni program bo zelo bogat. nekateri večeri bodo na- menjeni kulturnim dogodkom, na primer ogledu gledališke predsta- ve, slovenskega filma, srečanju s slovenskim pisateljem, režiserjem, igralcem, drugi pa predvsem zaba- vi (spoznavni večer, razni spreje- mi, ogled vinske kleti, zaključni večer...)

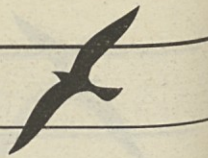
Prvo soboto in nedeljo sta pred- videni dve celodnevni ekskurziji: ena v Ljubljano in druge zanimive slovenske kraje, druga pa po slo-

venskih obalnih mestih in njho- vem zaledju s kopanjem v Porto- rozu.

Udeleženci bodo lahko prosti čas v popoldanskih urah izkoristili za počitek in rekreacijo (kopanje, surfanje, jadrnanje, tenis...), večere pa za sprehode po starih mestnih ulicah.

Udeleženci bodo nastanjeni v udobnem kolidzu v središču me- sta. Tu se bo tudi odvijala večina dejavnosti poletnih tečajev. Ude- ležba na tečajih stane 250 dolarjev za solnino in nadaljnih 250 do- larjev za nastanitev. V ceno solnine so vsi dopoldanski lektorati, po- poldanske interesne dejavnosti, večerni program in ekskurziji. Cena nastanitve vključuje bivanje v dvo- ali tropseltnih sobah, polni penzion v kolidzu in uporabo pro- storov za sportne in družbene na- mene (knjižnica, telovadnica, opre- ma za fitness, bife...)

Vse podrobnejše informacije po- sreduje predstavnica Zgodovinske- ga društva za južno Primorsko prof. Vesna Gomezel, II. prekomor- ske brigade 43/e, 66000 Koper (tel. 0038666/23235, ob ponedeljkih in sredah od 16. do 18. ure).



NOVICE

Poklon Fausti Cialente

Včeraj popoldne so se v Novinarskem krožku spomnili pred kratkim umrle pisateljice Fauste Cialente, ki je bila po materi Tržacanka. Mestu svoje matere oz. njenim mladostnim letom je tudi posvetila roman *Le quattro ragazze Wieselberger*, ki ji je v zrelih letih prinesel še dodatno slavo in ugled. O pisateljici, ki je bila v času fašizma odločna zagovornica demokracije in je tudi javno nastopala proti diktaturi, in o njenem literarnem delu sta včeraj spregovorila univerzitetna profesorja italijanske književnosti Anna Storti Abate in Elvio Guagnini.

V Barkovljah začasno prepovedano kopanje

Tržaski župan Riccardo Illy je izdal odredbo, s katero začasno prepoveduje kopanje med barkovljskim portičem in Cedazom oziroma barom California Inn. Vzrok za to je treba iskati v delih, ki so v teku za ureditev odtočne kanalizacije.

Seminar o zgodovini ženskega izobraževanja

V petek, 6. t. m., z začetkom ob 16.30, bo v vili Primo na Greti (Salita di Greta 38) seminarsko srečanje na temo: »Gradivo za zgodovino ženskega izobraževanja«. Studijsko srečanje prireja Deželni inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja v F-Jk, na njem pa bosta govorili dr. Diana De Rosa in prof. Gloria Nemeč.

Cepjenje proti steklini v Zgoniku

Zgoniska županja Tamara Blazina je izdala odredbo o cepljenju psov in drugih domačih živali proti steklini. Cepljenje bo potekalo v času od 6. do 30. junija 1994 v skladišču pri županstvu v Zgoniku. Cepil bo brezplačno poverjeni živinozdravnik Krajevne zdravstvene enote, in sicer vsak petek od 11. do 12. ure.

SODIŠČE

Odložili razpravo

Obtožencev je sedem

Vprašanje teniskih igrišč v Trnovci se je spet znaslo na zatožni klopi, vendar se ni premaknilo niti za ped: obravnavo so namreč po nekaj urah odložili na 11. julij. Pred sodnico za predhodne preiskave Bottanovo so poklicali bivše devinsko-nabrezinske župane Daria Locchija, Bojana Brezigarja in Vittorina Caldija ter skupaj z njimi se Giuseppa Vانونeja, Alda Cavanija, Stanislava Svaro in Paola Marassija. Obtožujejo jih različnih prekrškov v zvezi s koncesijo za izgradnjo igrišč, od poneverbe v javnih aktih do izkoriščanja službenega položaja, itd.

Kot smo dejali, so obravnavo odložili, in sicer iz dveh razlogov. Javni tožilec se mora izreči o zahtevi po

skrajšanem postopku, ki so jo vložili vsi obtoženci z izjemo Brezigarja, ki ga zagovarja odv. Peter Sancin. Slednji je tudi osporaval dejstvu, da Brezigar ni prejel poziva na obravnavo tudi v slovenščini ter dejstvu, da ga sodna policija kljub izrecni zahtevi ni hotela zaslišati v slovenščini. Zahteval je torej uveljavitev člena 109 kazenskega zakonika že v predhodni fazi postopka (člen 109 je uveljavil rabo slovenskega jezika v kazenski postopek, seveda na zahtevo zainteresirane). Bottanova je ugodila obema zahtevama: poziv bodo znova poslali skupaj s prevodom, a obenem je priznala, da člen 109 velja tudi za preiskovalno fazo, kar sicer na tržaskem sodišču ni nobena novost.

V NABREŽINI / ČELNO TRČENJE

Huje ranjena voznica v avtu

Na Katinari so si pridržali prognozo



V prometni nesreči v Miramarskem drevoredu na srečo ni bilo huje ranjenih

Včeraj je prislo do številnih prometnih nesreč, kot se dogaja skoraj vsakokrat, ko po daljšem času spet dežuje in so ceste spolzke, nevarne. Najhujša se je pripetila v popoldanskih urah pri nabrežinski osnovni šoli, kjer sta se celno zaletela dostavno vozilo in osebni avtomobil mercedes. V tem se je peljala 42-letna Zmagoslava Vatovec por. Zivec s Koludrovce, ki se je hudo udarila v glavo in trebuh, medtem ko je dobil voznik dostavnega vozila le nekaj prask. Ponesrečenko so z resilec Rdečega križa odpeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so jo sprejeli s pridržano prognozo. Na kraj nezgode so prišli nabrežinski karabinjerji, ki so opravili izvide, in gasilci z Opcin. Vatovecva je sicer doma iz Sezane, a se že nekaj let uspešno ukvarja z agroturizmom. Čeprav so si zdravniki prognozo pridržali, na srečo kaže, da njeno življenje ni v nevarnosti.

Na pomoč so v poznih jutranjih urah poklicali tudi iz Miramarskega drevoreda, kjer se je avtomobil volvo, ki je vozil proti centru, pri Ul. Boveto zaletel v tri druga vozila. Mestna policija in karabinjerji so sicer imeli precej dela, zato pa so reševalci Rdečega križa ranjence le obvezali na kraju samem, saj ni bil nihče resneje poškodovan.

Včerajšnji dan si bo zapomnila tudi 21-letna Miriam Antodicola iz Boljunca 397. Za volanom VW polo se je peljala iz Borsta navzdol, ko se ji je pred avtomobil zapodila macka. Skusala se ji je izogniti, a je zletela s ceste in se prevrnila. Strahu in gmotne škode je bilo precej, dekle pa se je srečno izmazalo: v bolnišnici so jo obvezali in jo odslovili s prognozo 15 dni.

V nizu o razvoju slovenskega romana tokrat o Cankarju

Posvečeno Ivanu Cankarju: drugi vsebinski sklop niza predavanj, ki ga prireja Visoka šola za moderne jezike za prevajalce in tolmače, je bil namreč osredotočen na Cankarjev roman. Na to temo je včeraj popoldne na sedežu sole v Ul. Alviano 15 predaval prof. Janko Kos. Niz se bo zaključil prihodnji teden s predavanjem prof. Helge Glušić O sodobnem slovenskem romanu. Predavanja o razvoju slovenskega romana od začetkov do naših dni so prvenstveno namenjena dijakom, študentom in profesorjem slovenistike.

CESTE / PETICIJA 1600 MILJSKIH OBČANOV ZARADI OZKEGA GRLA V ŽAVLJAH

Urediti cestne povezave

Cetrta komisija deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine, ki ji predseduje Elia Mioni (zeleni), je včeraj sprejela delegacijo podpisnikov peticije za ureditev pokrajinskega in občinskega cestnega omrežja v miljski občini. Delegacija sta vodila Claudio Mutton in Pietro Pesce, ki sta komisiji obrazložila tudi vsebino peticije, katero je podpisalo kar 1600 ljudi.

Glavni problem brez dvoma predstavlja odsek državne ceste v Žavljah, ki je pravo ozko grlo, po katerem se steka ves promet iz Trsta v Milje in obratno, kakor tudi promet, ki gre prek slovensko-italijanskega mejnega prehoda v Raboju oziroma pri Skofijah. Položaj je posebno težak v jutranjih urah ob delavnikih, ko gre iz Milj

kakih 3.500 ljudi delat v Trst, njim pa se pridruži pravcata reka vozil iz Slovenije in Hrvaške. Ni si težko predstavljati, da ob takšnem prometu zaveljsko ozko grlo učinkuje skorajda kot zamašek, kar predstavlja hud problem za voznike, nenazadnje pa tudi za same Zaveljce. Podpisniki peticije zahtevajo, da se čim prej zgradi nova cesta, ki bi povezovala Lakotisce, Rajojez in Milje. Poleg tega predlagajo, naj bi preverili možnosti uporabe notranjega cestnega omrežja na območju Monteshella za razbremenitev prometa po državnih cestih v Žavljah, kakor tudi, naj bi okrepili osebje na mejnem prehodu v Raboju oziroma pri Skofijah, tako da bi se promet po njem odvijal bolj tekoče. Naposled podpisniki

predlagajo, naj bi preverili možnosti uporabe železniskega omrežja, ki ga zdaj dograjujejo pri Orehu, tudi za potniške prevoze v mesto.

Včeraj pa se je oglasil tudi deželni odbornik za prostorsko načrtovanje Paolo Ghersina, da bi zavrnil očitke, po katerih naj bi zaviral izgradnjo avtocestnega odseka med Katinaro in Trstom, se pravi se edinega, ki ni bil zgrajen za hitro cesto Trst-Tržič. Ghersina v daljšem tiskovnem poročilu pojasnjuje, kako se deželna skupno s tržasko občinsko upravo zavzema, da bi čim prej prislo do izdelave primernega načrta in potem do njegove čim prejšnje uresnitve. V ta namen so se deželni in tržaski občinski tehnikarji že nekajkrat sestali ter se dogovorili za glavne rešitve.

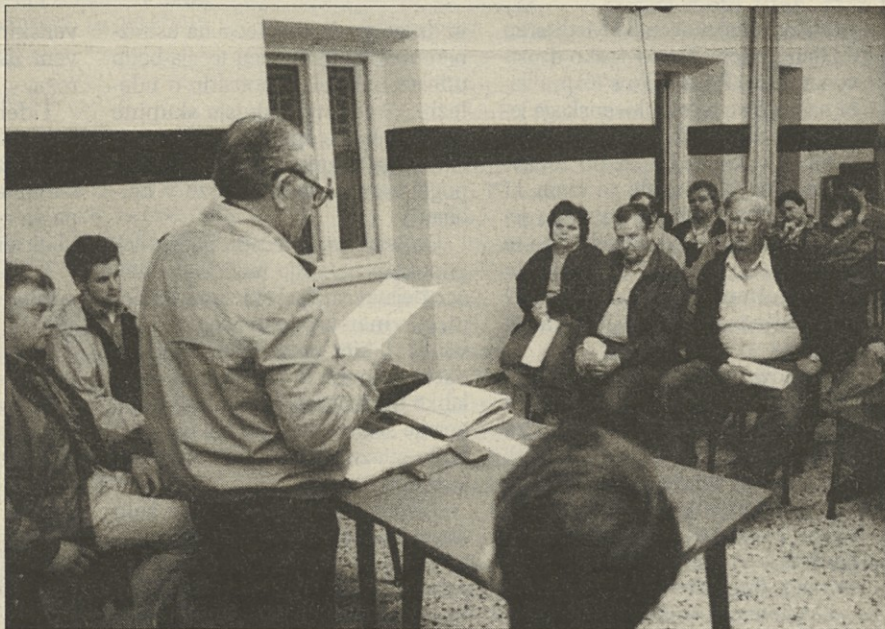
OBČNI ZBOR / V TOREK, 3. MAJA V BAZOVIŠKEM DOMU V BAZOVICI

Obračun Zadružnega pašnika Bazovica

Žal je bilo v minulem letu več senc kot luči, toda zadruga namerava vztrajati

Člani Zadružnega pašnika v Bazovici so se v torek, 3. t. m., zbrali v Bazoviškem domu v Bazovici na svojem rednem občnem zboru. Uvodno poročilo je podal predsednik Ivan Krizmančič (Foto KROMA). Natačneje je spregovoril o dejavnosti, ki jo je zadruga razvila v minulem letu. Žal, ni bila kdove kako uspešna. Vrsta birokratskih in drugih zapletov je namreč preprečila, da bi zadruga izvedla dela za obnovo dveh kalov v Bazovici in enega v Gropadi. Po drugi strani pa je zamisel, da bi uresnili večjo agrituristično pobudo na osnovi deželnega zakona 16 iz leta 1992, ostala na papirju, kot je sicer sploh zakon 16 doslej ostal mrtva črka.

Seveda pa to ne pomeni, da namerava Zadružni pašnik v Bazovici vreči puško v koruzo. Njegovi člani se zavedajo, da je zemlja vsekakor dragocena



na dobrina, s katero je treba umno in dalekovidno gospodariti, zaradi česar nameravajo preveriti vse možnosti, da bi jo čim bolj uporabljali.

Osrednja točka na dnevnem redu občnega zbora je bila odobritev obračuna

za leto 1993, ki se je sklenil s primanjkljajem. Obračun je bil odobren z enim samim nasprotnim glasom. Sicer pa je na občnem zboru tekla beseda tudi o tem, kako bi primanjkljaj odpravili. Sklenili so, da bodo to po

skušali storiti s prireditvijo vaskega praznika 22. julija, se pravi na praznik sv. Marije Magdalene, ki je farna zavetnica. Na občnem zboru pa niso obnovili vodstva, kajti je to po statutu predvideno vsako drugo leto.

NOV SRAMOTEN PRIMER NESTRPNOSTI V ROJANU

Desnica proti don Mariu Vatti

Z neofašisti v novi preobleki je potegnili tudi Severna liga

Pokrajinsko predsedstvo krščanskih združenj delavcev ACLI je izdalo kratko tiskovno sporočilo, v katerem naglašajo, da sicer mora vzeti na znanje zbiranje podpisov zoper navzočnost človekoljubne zadruge »Germano« v Rojanu, da pa ga seveda najodločneje obsoja. V resnici ni zadruga, ki jo vodi znani don Mario Vatta, prizadejala rojanskemu prebivalstvu prav nobene škode, ampak je nasprotno pomagala mnogim mladim izrinjencem in siceršnjim nesrečnikom, da so se lahko že spet vključili v družbo in se dokopali celo do službe.

Predsednik Aclija Franco Purini obnavlja podporo don Vatti in vsem njegovim sodelavcem, obenem pa izraža željo, naj bi začele tržasko družbene, politične in zadružniške sile sodelovati v boju proti razlikovanju občanov na ljudi prvega in drugega razreda oziroma za to, da bi prevladala v skupnosti pristen altruizem in najgloblji čut solidarnosti.

Za kaj pravzaprav gre? Zadruga »Germano« (in ne San Germano, kakor so jo pomotoma nazvali pobudniki podpisne akcije), ki redno zaposluje 45 oseb in omogoča preživljanje ravno tolikim družinam, deluje v Ul. Tor S. Piero že od leta 1989. Ker je njeno delo uspešno, so ji postali zdajšnji prostori pretesni

(razpolaga namreč tudi z lastno tiskarno), zaradi tega bi jih bilo treba premestiti, in sicer v bližnjo Ul. Stock, komajda kakšnih 50 metrov daleč.

To pa je izzvalo vik in krik v vrstah Narodnega zavestništva (bivšega neofašističnega gibanja MSI-DN) in Severne lige, katerih zastopniki v krajevnem svetovetu so vložili resolucijo proti preselitvi zadruge in začeli zbirati proti temu, kakor rečeno, celo tudi podpise. Doslej so jih zbrali okoli 500, upati pa je, da ne bodo še drugih. K temu naj bi pripomoglo tudi današnje srečanje med don Vatto in načelniki skupin v rajonskem svetu, med katerim bo zaslužni duhovnik obrazložil dejavnost in namene zadruge »Germano«.

V resnici nas akcija proti zadruzi prav nič ne čudi. V Rojan se je priselilo v zadnjem desetletju veliko novih ljudi, ki ne poznajo krajevnega utripa, po drugi strani pa so se premnogi Rojanci kamaleonsko spreobrili in se opredelili za kvalunkvizem in egoizem, saj zavracajo sleherni novost, ki bi v demokraciji in solidarnostnem duhu oplemenitila sobivanje med različnimi. Predvsem pa se je politično vzdusje barbarilo zaradi nastopa skrajne desnice in ligasev, ki so potegnili z njo ter z blodnjasko politiko zastupili prenekaterega prebivalca Rojana. (dg)

KULTURNI DOM

Jutri se prične festival slovenske popevke

Ponovitev v nedeljo - Nagrade za najboljše popevke

NEVA LUKES

Smo tik pred zdajci! Jutri bo namrec v Kulturnem domu Festival slovenske popevke na Trzaskem, ki ga prireja Kulturno društvo Barkovlje in ki ga bodo ponovili se v nedeljo popoldne v istih prostorih, nekoliko kasneje pa se v sportnem centru v Zgoniku. O pripravah ter sploh o pomenu pobude smo se pogovarjali z Vero Poljsak, ki se v imenu domacega društva najbolj trudi, da bi tudi tokratni festival uspel tako dobro, kot sta prva dva leta 1963 in 64. »Pomisliti moramo, da gre za posebno pobudo v našem kulturnem življenju in morda ne samo v našem prostoru, temveč v vseslovenskem. Gre namrec za festival, na katerem bodo pevci amaterji izvajali popevke, ki so jih sami, ali v sodelovanju z drugimi napisali in uglasbili. Domac je tudi orkester, ki ga sestavljajo stari in novi orkestra bivega orkestra Miramar. Zato so mu dali tudi ime MIX. Vse bo torej domace, in ce bo poteklo vse tako, kot si organizatorji zelimo, bi moral biti to res lep dogodek«.

Orkester MIX bo vodil prof. Aleksander Vodopivec, ki ima tudi pri tokratnem festivalu pomembno vlogo, saj je poskrbel za aranžmaje vseh popevk in jih pripravil za orkestralno izvedbo.

Pelo bo šestnajst pevcev, v katero je vključen tudi kvartet mladih deklet, ki so ga poimenovale Pomlad. Pevci ze dalj casa pridno vadijo, za dobro izgovarjavo besedila pa skrbi igralka Mira Sardoc. Njej so sledili s potrebno resnostjo, saj se zavedajo, da je tudi lepa izgovarjava nujno potrebna, se posebeno pri takšni prireditvi kot je festival.

Jutri ob 20.30 se bo torej festival zacel, občinstvo bo prejelo ob vstopu v dvorano brosuru, v kateri bodo teksti vseh sestnajstih popevk. V njej bo tudi volilnica, s katero bo imel vsakdo možnost izraziti svoje preference o prvih treh popevkah, ki naj bi bile potem nagrajene. Mladi clani barkovljanskega društva bodo vse te volilnice po drugem nastopu, ki bo v nedeljo, pobrali, odborniki jih bodo presteli in na osnovi tega bodo proglašene prev

tri najboljše popevke, ki bodo prejele nagrado občinstva.

V soboto pa bodo v dvorani se tri komisije bolj strokovnega značaja, ki bodo ocenjevale popevke po njihovi glasbeni vsebini, po vrednosti tekstov in po izbiri pevcev, ki bodo imeli ob petju najboljše izgovarjavo.

Prve tri popevke bodo prejele nagrado barkovljanskega društva, in sicer sliko umetnika Armanda Schillanija, ki je znan po svojih razstavah v Trstu, Benetkah, Firencah itd. Za besedilo bodo podelili nagrade Primorskega dnevnika, za izgovarjavo pa bodo prejemniki dobili posebne diplome. Za vse nagrade bodo seveda upoštevani obe prireditvi, tako sobotna kot nedeljska. Na tokratnem festivalu bo občinstvo zabaval se carodej Vikj s Tanjo, nakar bo sledilo slovesno nagrajevanje.

Obeta se torej vsem, ki ljubijo lepo popevko prireditve, na katero so se izjemno dobro pripravili tako barkovljansko društvo, pevci, orkester in napovedovalca Miranda in Livio.

FILMSKI VEČER

»Nasmeh pod pajčolanom« drevi v Saležu

Drevi ob 20.30 bodo v društvenih prostorih KD Rdeca zvezda v Saležu predvajali film »Nasmeh pod pajčolanom« (režija Tugo Stiglic). Film je bil posnet po literarni predlogi - noveli Pokojnik Milana Puglja v produkciji TV Slovenija, Ljubljana 1993, umetniški program in predvajan na letosnjem 9. Film Video Monitor, ki je zaključil svoja dela prav pred nekaj dnevi v Gorici. Film je podoba slovenskega mešanstva v začetku stoletja, zgodba o ženski, ki z usodno močjo privlaci moskega, ta pa za svojo ljubezen prejme le usodo svojega predhodnika: trikotnik lepote, ljubezni in usode...S temi besedami je bil film predstavljen v letosnjem katalogu Film Video Monitor. Režiser Tugo Stiglic, sin znanega slovenskega režiserja Franceta Stiglica, se je rodil v Ljubljani 1946. leta. Kot otrok je sodeloval pri filmu Dolina miru, ki ga je režiral njegov oče. Diplomiral je v zgodovinski umetnosti na filozofski fakulteti v Ljubljani. Režiral je številne celovečerce, reportaze in televizijske doku-

mentarce. Filmski večer, ki ga je pripravilo KD Rdeca zvezda v sodelovanju z občino Zgonik, obeta ponovno kakovostno in zanimivo slovensko produkcijo, saj se vse prevečkrat navdusujemo nad tujo, domača pa ostaja neraziskana in potisnjena v ozadje. Film bo obiskovalcem v Saležu predstavil Igor Devetak, sodelavec Kino ateljeja. Gre za enkratno priložnost, ki bi jo bilo škoda zamuditi. (J.J.)

Razstava obrtnikov

V galeriji Torkla v Dolini bodo drevi ob 20. uri odprli razstavo obrtnikov Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, ki bo sicer na ogled v cerkvi Sv. Martina, sodi pa v okvir dolinske Majence.

Ob tej priložnosti bo bančna Sekcija SDGZ v cerkvi podelila tudi študijske stipendije za univerzitetne diplomante pravno-ekonomske usmeritve, ki so predvidene v paketu stimulacijskih posegov bančne sekcije za ožvitev naše gospodarske stvarnosti.

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK,
6. maja 1994
DOMINIK

Sonce vzide ob 5.46 in
zatone ob 20.18 - Dolžina
dneva 14.32 - Luna vzide
ob 3.36 in zatone ob 16.23.

Jutri, SOBOTA,
7. maja 1994
GIZELA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,3 stopinje, zračni tlak 1016,2 mb, pada, veter vzhodnik 25 km na uro, vlaga 73-odstotna, dežja je padlo 15,2 mm, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 13,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Simone Turus, Matteo Cerchiari, Jessica Parotto, Domenico Gatto.

UMRLI SO: 76-letni Valerio Viviani, 81-letni Bruno Colmani, 85-letna Nerina Alloy, 50-letni Marcello Kobout, 72-letni Bruno Scolz, 89-letna Albina Toscan, 92-letna Pierina Domio, 55-letni Giovanni Iancovic, 92-letni Raffaele Marincich, 75-letnia Emilia Drassich.

LEKARNE

Od ponedeljka, 2., do nedelje, 8. maja 1994. Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 ter od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Libertà 6 (tel. 421125), Skedenj - Ul. dei Soncini 179 (tel. 816296).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30 Trg Libertà 6, Skedenj - Ul. dei Soncini 18, Istrska ulica 18.

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Istrska ulica 18 (tel. 726265).

NAGRADNI NATEČAJ

Nagrada Albina Bubniča

V počastitev spomina pokojnega časnikarja

ALBINA BUBNICA

in za spodbudo k nadaljevanju njegovega dela, razpisuje Primorski dnevnik

tretji nagradni natečaj
za spise in študije na temo:

»TAKO SO SI SLUŽILI VSAKDANJI KRUH«

Obdelava je svobodna: zajema lahko zapise po pripovedovanju starejših ljudi, ki so ohranili ustno izročilo o nekdanjih poklicih v naših krajih v preteklosti. V posvet pridejo tudi arhivske in druge raziskave o vseh nekdanjih oblikah dela in preživljanja, tako na kmetijskem, kot na obrtniškem, trgovskem, gostinskem, eventuelno industrijskem ter na drugih področjih. Udeleženci natečaja lahko popestrijo svoje prispevke z opisom šeg in navad, vraž in anekdot, ki so bile povezane z nekdanjim načinom dela. Raziskave in zapisi lahko slonijo tudi na ohranjenih dokumentih, starih zapisih in podobno. Udeleženci lahko prispevku dostavijo fotografsko in drugo gradivo, ki bo v vsakem primeru vrnjeno lastniku.

Natečaja se lahko udeležijo skupinsko osnovnošolci, posamezno ali skupinsko pa dijaki in dijakinje slovenskih nižjih in višjih srednjih sol na Trzaskem in Goriskem, zamejski študentje katerekoli univerze oziroma fakultete ter drugi, ki se ljubiteljsko ukvarjajo z etnografskim raziskovanjem.

Spisi ne smejo biti krajši od treh strani za osnovne sole, petih tipkopijsnih strani (po 30 vrst) za dijake, oziroma od 10 tipkopijsnih strani za univerzitetne studente in ljubitelje. Poslati jih je treba v dvojniku do 15. maja 1994 na uredništvo Primorskega dnevnika v Trstu, Ul. Montecchi 6 in v Gorici, Ul. XXIV Maggio 1, opremljene z oznako »Natečaj za nagrado Albina Bubnica« ter siglo. Podpis, siglo in polni naslov morajo priložiti v zaprti zalepki.

Spise in študije bo ocenjevala komisija, ki jo bodo sestavljali člani uredništva, Odseka za zgodovino in etnografijo pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu, Slovenskega raziskovalnega inštituta in literarni ustvarjalci.

Za najboljše spise in študije so predvidene naslednje nagrade iz »Sklada Albina Bubniča«.

Za študije ali raziskave univerzitetnih studentov in ljubiteljev:

1. nagrada 1.200.000 lir

2. nagrada 600.000 lir

Za spise ali raziskave dijakov višjih srednjih sol:

1. nagrada 900.000 lir

2. nagrada 450.000 lir

Za spise in raziskave dijakov nižjih srednjih sol:

1. nagrada 600.000 lir

2. nagrada 300.000 lir

Za skupinske prispevke učencev osnovnih sol:

1. nagrada 500.000 lir

2. nagrada 250.000 lir

GLASBA

Srečanje mladih glasbenikov

Nastop v torek. 11. t. m. na Opčinah

JOZE KOREN

Glasbeno življenje mladih je v tem obdobju, ko se učno leto na glasbenih solah blizu h koncu, izjemno razgibano. V preteklih dneh smo že izčrpno poročali o letošnjih Srečanjih glasbenih sol Primorske in se prej o vrsti imenitnih uspehov gojencev glasbene sole Glasbene matice na raznih tekmovanjih in nastopih. Zdaj je na vrsti ze nova prireditve, in sicer »12. srečanje mladih slovenskih glasbenikov Slovenije in zamejstva«, ki bo v sredo, 11. t.m. z začetkom ob 18. uri v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah.

Gre za ze tradicionalno srečanje, ki je do lanskega leta, ko je bilo v Celovcu, potekalo pod naslovom »Srečanje mladih slovenskih glasbenikov treh dežel: Slovenije, Furlanije-Julijske krajine in Koroške. Ker pa je zdaj Slovenija samostojna država, se je pač srečanje temu primerno preimenovalo, pri čemer pa v celoti ohranja svojo izvorno vlogo in pomen. Nastalo je namreč iz želje in potrebe po večji povezanosti slovenske glasbene mladine v matični državi in v slovenskem zamejstvu v Italiji in Avstriji, obenem pa tudi iz želje po večji povezanosti med glasbenimi pedagogi za vedno

koristno izmenjavanje izkušenj, dognanj in dosežkov.

Na sporedu letošnjega 12. srečanja na Opčinah bo 15 točk, ki jih bodo v enakem razmerju prispevali gojenci glasbenih sol iz Republike Slovenije, gojenci glasbene sole iz Celovca ter gojenci glasbenih sol Glasbene matice iz Trsta, Gorice, Spetra in Zabnic. Slovenijo bodo zastopali zmagovalci letošnjih državnih tekmovanj, torej dejansko le najboljše, seveda pa bodo tudi sole iz zamejstva hotele pokazati največ. Nastopi bodo tako solistični kot v komornih zasedbah.

Poudariti je treba, da sta izvedba letošnjega izmeničnega srečanja mladih slovenskih glasbenikov omogočila slovenska denarna zavoda Hranilnica in posojilnica na Opčinah in Trzaska kreditna banka, organizacija srečanja pa je v rokah delavcev Glasbene matice v Trstu.

Ljubiteljem glasbene mladine se tako nudi se ena priložnost, da se seznanijo z njenimi solskimi dosežki, ki bodo v mnogih primerih ze prave ekshibicije. Pred poletjem in za zaključek pa bodo, kot smo že najjavili, se zaključne solske akademije gojencev Glasbene matice v luteranski cerkvi na Trgu Panfili.

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118. Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.



Tiho je odšla od nas

Nada Merzek
Sosič

Dan pogreba bomo javili kasneje.

Zalostno vest sporočamo

Stanka z mozem Rikom,

Edi, Hilarij ter ostalo

sorodstvo

Opcine, 6.5.1994

Ob težki izgubi drage mame izrekajo Stanki in ostalim sorodnikom občuteno sozalne

Mirka, Lucka, Natasa, Marina, Ksenija, Uca in Mirjan

Učno osebje otroških vrtcev, osnovnih sol, neučno osebje in tajnice didaktičnega openskega ravnateljstva socustvujejo z g. ravnateljico Stanko Sosič - Cuk ob težki izgubi matere.

S svojo koordinatorko Stanko Cuk zalujejo

vzgojitelji in gojenci Vzgojnozaposlitvenega središča "Mitja Cuk" ter sodelavci dr. Viljem Scuka, Branka Jurisic, Mirjam Kandut in Martina Ozbic

Ob smrti drage mame izrazamo Stanki in sorodnikom globoko sozalne

odborniki, osebje in

sodelavci

Sklada Mitja Cuk

Ob mamini smrti izrekajo iskreno sozalne svoji predsednici Stanki Cuk

člani in sodelavci

zadruga "List"

Ob izgubi drage mame izrekajo učenci in starsi osnovne sole A. Gradnik iskreno sozalne gospe ravnateljici in družini

Didaktični ravnateljici Stanki Cuk izreka iskreno sozalne ob smrti ljubljene mame

Združenje staršev OS F. Bevk

Odborniki in trenerski kader SZ Sloga izrekajo didaktični ravnateljici Stanki Cuk in sorodnikom občuteno sozalne ob izgubi drage mame



KD VALENTIN VODNIK

v okviru tradicionalne dolinske MAJENCE '94
vabi na odprtje razstav

DOMACIH LIKOVNIKOV v GALERIJ TORKLA
in
UMETNISKE OBRTI v CERKVICI SV. MARTINA

v sodelovanju s SDGZ

Z ljudsko pesmijo bodo nastopile SAVRINKE
pod vodstvom Rožane Kostjal.

nocoj, 6. maja 1994, ob 20. uri

SKD BARKOVLJE prireja

3. FESTIVAL

SLOVENSKE POPEVKE V TRSTU
v Kulturnem domu jutri, 7. t. m., ob 20.30, v ne-
deljo 8. t. m. ponovitev ob 16. uri.

Ob spremljavi orkestra MIX, pod vodstvom Aleksandra Vodopivca, bo na sporedu 16 izvirnih popevk. Pri nagrajevanju treh najboljših bo sodelovalo tudi občinstvo. V nedeljo, ob pričakovanju na slovesno razglasitev zmagovalcev festivala, nas bo zabaval čarodej Vikj s Tanjo.

Režiser Boris Kobal, scene Peter Furlan, lektorica Mira Sardoč, napovedovalca Miranda Caharija in Livij Valencić.

KD RDEČA ZVEZDA

v sodelovanju z OBCINO ZGONIK
in KINOATELJEJEM Gorica

vabi na ogled filma

Nasmeh pod pajčolanom

Režija: Tugo Stiglic

Danes, 6. t. m., ob 20.30 v Salezu. Vabljeni!



SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST
1904 - 1994

"NOCOJ SMO POSLUŠALI BURJO..."

PROSLAVA 90-LETNICE DRUŠTVA

KULTURNI DOM, Ul. Petronio 4, v četrtek, 12. t. m. 1994, ob 20.30

KINO

ARISTON - 17.15, 21.00 »Schindler's list«, r. Steven Spielberg.

EXCELSIOR - 18.45, 20.30, 22.15 »L'innocenza del diavolo«, Joseph Ruben, prepovedan mladini pod 14. letom.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.30, 20.25, 22.00 »L'inferno«, r. Claude Chabrol.

NAZIONALE 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Una pallottola spuntata 33 e 1/3 - L'insulto finale«, i. Leslie Nielsen.

NAZIONALE 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Impatto imminente«, i. Bruce Willis, Sara Jessica Parker.

NAZIONALE 3 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Tombstone«, r. George P. Cosmatos, i. Kurt Russell.

NAZIONALE 4 - 17.30, 19.45, 22.00 »Cose preziose«, r. Stephen King.

GRATTACIELO - 16.45, 20.30, 22.15, 22.00 »Geronimo«, i. Robert Duvall, Gene Hackman.

MIGNON - 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Proposta oscena«, i. Milly D'Abbraccio, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

EDEN - 15.30 - 22.00 »Una zia... molto disponibile«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL 16.45, 18.30, 20.20, 22.10 »Trappola d'amore«, i. Richard Gere, Sharon Stone.

ALCIONE - 19.30, 22.00 »Il rapporto Pelican«, i. Julia Roberts, Denzel Washington.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Gli amici di Peter«, i. Emma Thompson, Kenneth Branagh. Zadnji dan.

RADIO - 15.30 - 21.30 »Morbosità bestiale«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.



PIREDITVE

SLOVENSKI KUTURNI KLUB vabi jutri, 7. t. m. na večer posvečen FESTIVALU SLOVENSKE POPEVKE. O letošnji in preteklih izvedbah festivala bo spregovoril radijski programer in režiser Sergej Verč. Sodelovali bodo tudi nekateri avtorji letosnjih popevk. Po srečanju bomo skupno odšli na ogled letosnjega festivala. Zacetek ob 18.30.

FOTOGRAFSKI KROZEK JULIA, Ul. Caprin 7 priredi v sredo, 11. t. m., ob 20.30 srečanje v slikarko Alice Psacarupolo. Med večerom bo predvajanje filma Giannija Mohorja L'Assunta di Cessalto.

V MARIJINEM DOMU pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27 gostuje v nedeljo, 8. t. m., ob 17. uri amaterski oder J. Stoka Prosek - Kontovelj za veseloigro "13". Vabljeni!

GLASBENA MATICA TRST - Sola M. Kogoj v sredo, 11. t. m., ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opčinah XII. SREČANJE MLADIH SLOVENSkih GLASBENIKOV. Vabljeni!

GLASBENA MAICA TRST - Solidarnostna abonmajška koncertna sezona 93/94 - V petek, 13. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu MePZ OBALA iz Kopra. Dirigent Walter Lo Nigro.

KD ROVTE KONKOVEC, Ul. M. Sernio priredi 13. PRAZNIK VINA od 12. do 15. t. m. V četrtek, 12. t. m. ob 19. do 21. ure sprejemanje vzorcev v dvoliterskih steklenicah; v petek, 13. t. m., ob 19.30 sestanek ocenjevalne komisije; v nedeljo, 15. t. m. ob 17.30 zacetek zaključne prireditve SPOZNAS SVOJE VINO. Nagrajevanje udeležencev, ki so v tem trenutku spoznali svoje vino in najboljšega vina.

KD IGO GRUDEN

vabi

na večer diapozitivov
z MIRIJANO STARC o

KITAJSKI IN TIBETU

danes, 6. t. m., ob
20.30 v društveni
dvorani v Nabrezini

KD S. SKAMPERLE

Vrdelska cesta 7 - TRST
vabi na večer z naslovom

HOMEOPATIJA

Z zdravniškega vidika
bo temo osvetlila dr.
BARBARA BAVDAŽ v
danes, 6. t. m. ob 20.30
v društvenih prostorih



OBVESTILA

TRZASKA FEDERACIJA DSL vabi danes, 6. t. m., ob 20. uri na Opčine (Dom Brdina) na pokrajinsko srečanje italijanskih in slovenskih žensk v DSL.

KRUT sporoča, da zaradi velikega povpraševanja za zdravljenje na Malem Losinju od 20. do 30.6.1994 pripravlja še dodatni avtobus. Informacije na sedežu krožka vsak dan od 9. do 13. ure, razen sobote, tel. st. 360072.

KRUT sporoča, da posluje vsaki teden in sicer ob torkih od 17. do 19. ure in sredi od 9. do 11. ure svetovalna zdravniška služba za splošno rehabilitacijo in zdravljenje v naravnih zdraviliščih. Interesenti se lahko naročijo na tel. st. 360072 oz. direktno na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, vsak dan, razen sobot, od 9. do 13. ure.

KMEČKA ZVEZA obvesča, da je v teku akcija za zbiranje podpisov za predstavitev zakonskega predloga ljudske pobude, ki ga je izdelala Italijanska konfederacija kmetov. Namen predloga je zascita ozemlja in naravnih virov, ki je smatrana tudi kot sredstvo za ovrednotenje etičnih manjšin. Glede na važnost pobude Kmečka zveza vabi člane in nečlane, da množično podprejo omenjeno pobudo. Urniki za zbiranje podpisov so sledeči: za občino Trst: tajništvo na L.go Granatieri st. 2/1. nadstr., soba st. 214 ob ponedeljkih, četrtek in sobotah od 10. do 12. ure; za občino Dolina: v tajništvu vsak dan od 8. do 11. ure; za občino Milje: v tajništvu vsak dan od 8.30 do 11.30, ob ponedeljkih in sredi pa še od 14.30 do 17.30; za občino Devin-Nabrezina: v tajništvu vsak dan od 9. do 11. ure; za občino Repentabor: v tajništvu ob četrtek in sobotah od 11. do 13. ure ter za občino Zgonik: v tajništvu ob torkih, sredi in petkih od 11. do 13. ure.



IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV TRST obvesča, da je nekaj mest za izlet v Podčetrtek in Jelenov greben. Vpisovanje v dopoldanskih urah v Ul. Cicerone 8. Tel. st. 360324.

ZBOR SV. VINCENCIJA organizira izlet v Caorle v nedeljo, 5. junija. Kdor se zeli pridružiti naj tel. v večernih urah na st. 942728.

SKD PRIMOREC - Trebče organizira izlet v Režijo v nedeljo, 22. t. m. Za informacije in vpisovanje se lahko obrnete na odbornika društva vsak dan od 10. t. m., ob 18. do 19. ure v Ljudskem domu v Trebčah.

Danes praznuje v
Miljah okrogli jubilej
nona

Kristina

Kolk'or kapljic, tol'ko
let ...
ji voščijo vsi domači, še
posebno pa vnuki Igor,
Katja, Valentina in
Marko



ŠOLSKE VESTI

PODROCNI SVET DIDAKTICNEGA RAVNATELJSTVA PRI SV. JAKOBU prireja 10. t. m., ob 18. uri v telovadnici O.S. J. Ribičič v Ul. Frausin 12 predavanje dr. Viljema Scuke na temo: **PROBLEM ZASVOJENOSTI S PREPOVEDANIMI MAMILI V RAZVOJNI DOBI.**

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO V NABREZINI vabi na prvo srečanje v sklopu projekta Starsi in mladi 2000, ki bo v torek, 10. t. m., ob 20. uri v prostorih nabrežinske OS. Dr. Irena Tavcar bo predavala na temo: **PRVA POMOC.**

MALI OGLASI

OSMICO sta odprla Walter in Nini Pertot - Nabrezina 10 (pri Spilnih).

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milič.

OSMICO ima odprto Ferfolja v Medje vasi. Toci belo in crno vino.

OSMICO je odprl Renato Pieri v Samatorci st. 1 in toci belo in crno vino. tel. 229147.

OSMICO ima pri Piscancih Silvano Ferluga. Vabi prijatelje na pokušnjo malvazije, rebule, brzanca in refoska.

OSMICO v Trnovci st. 14 ima Slavko Svara.

OSMICO je odprl Puric Emil v Repnu st. 15.

OSMICA je se odprta pri Simčevih v Krizu.

OSMICO je odprl Alojz Kante, Praprot 18.

MESALEC za beton 220W nujno kupim ali najamem za 2 meseca. Tel. 220669 zvečer.

PRODAM po ugodni ceni mladice čistokrvne pasme sharplaninec. Telefon 200197.

PRODAM fiat 126 personal rdece barve v odličnem stanju. Tel. st. 229122 od 8. do 12. ure in od 14. do 18. ure od ponedeljka do petka.

PRODAM renault 1100, letnik '85, v dobrem stanju. Tel. ob večernih urah na st. 229224.

ZARADI selitve zelo ugodno prodam dnevno sobo v kmečkem slogu s tremi fotelji. Tel. st. 212055.

PRODAM kozke za rejo in za zakol. Tel. st. 226649.

RIBOGOJNICA AGRO ITTICA GLINSCICA iz Boljunca bo odprta od 6. maja vsak petek in soboto od 8.30 do 12.30 celo leto. Nudi prvovrstne kaneadske losose. Tel. st. 228297.

DR. EKONOMIJE nudi lekcije z knjigovodstva, trgovinstva, matematike, prava, ekonomije, blagovnanstva in anglescine za vse stopnje po zmernih cenah. Tel. st. (040) 232101.

ISCAMO v najem mansardo ali majhno stanovanje, tudi potrebno popravil. Tel. st. 660645.

V NAJEM za najmanj tri leta dajem trosobno počitniško hišo z garazo v znanem turističnem kraju, blizu gorazda, 700 m nadmorske višine. Tel. s. (040) 280778 v večernih urah.

GOSPA z izkušnjami isče delo kot hišna pomočnica od dvakrat do trikrat tedensko. Tel. st. 0038667/31261.

UPOKOJENCI / IZLET V MIRAMAR IN LIPICO

Pri društvu slovenskih upokojencev okrepili družabno dejavnost

Kmalu bodo imeli občni zbor društva



Društvo slovenskih upokojencev za Goriško je z začetkom pomladi še pospešilo svojo živahno izletniško in družabno dejavnost. Ob veliki noči so priredili tradicionalni izlet, ki jih je tokrat popeljal v Miramar (na sliki del izletnikov), kjer so si ogledali park in grajske sobane, nato pa v Lipico, kjer so imeli kosilo, zabavo in oddih. K prijetnejšemu razpoloženju sta prispevala muzikanta Grozdan in Dušan z dobro glasbo in še boljšim petjem, pa tudi družabne igre (ples na stoli in ples z balončki) ter izmenjava velikonočnih piirhov. Društvo, ki bo v kratkem imelo občni zbor, pripravlja v tem času brošuro o dosedanjem delovanju pa še izlete in drugo.

OBVESTILO GORIŠKE KZE

Vabe s cepivom proti steklini

Preventivno akcijo cepljenja bodo izvajali jutri in v nedeljo

Na celotnem območju goriške pokrajine z izjemo občine Gradež in dela občine Starancan bodo ob koncu tedna, 7. in 8. t.m. izpeljali načrt cepljenja lisic proti steklini. Na primerih mestih bodo nastavili vabe s cepivom. Ta mesta bodo ustrezno označili. V zvezi s preventivno akcijo proti steklini so pristojne oblasti sprejele nekaj varnostnih ukrepov, ki stopijo takoj v veljavo oziroma z dnem polaganja vab. Od 7. maja je za mesec dni omejeno prosto gibanje psov in drugih domačih zivali. Narediti je treba vse, da se zivali ne oddalijo od doma. Pse je treba na ulicah ali na krajih dostopnih za javnost voditi na vrvi.

Pristojne službe opozarjajo tudi lastnike mačk, naj skrbneje pazijo na zivali, posebej na perifernih območjih, v bližini gozdov in drugih krajev, kjer bodo nastavili vabe.

Proti krsilcem bodo ukrepali v smislu zakonskih določil. Predvidena je denarna kazen v znesku sto tisoč lir.

Za široko preventivno akcijo cepljenja lisic proti gozdni steklini (lisice so namreč glavni prenašalci nevarne bolezni) so se v pristojnih krogih odločili po številnih novih primerih okužbe. Zadnji primer okužbe so ugotovili pred kakšnim tednom v Grojni, na meji med goriško in steversko občino. Nov val stekline so ugotovili tudi na sosednjih območjih v Sloveniji.

KINO

GORICA VITTORIA 17.40-19.50-22.00 »My life«. Nicole Kidman in Michael Keaton. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 18.00-22.00-22.00 »Una pallottola spuntata 33 1/3 - L'insulto finale«.

TRZIC COMUNALE Ni predstave.



PIREDITVE

V OBČINSKI DVORANI v Romansu bo nocjo ob 20.30 predstavitev romana Giuseppeja O. Longa »L'acrobata«.

V ROMANU v Bizjaskem kulturnem združenju na trgu sv. Stefana bo v nedeljo od 14.30 do 19.30 »Meeting giuliano del fumetto«, razstava in izmenjava stripov.



KONCERTI

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRZICU bo nocjo ob 20.30 tretji iz sezone koncertov »Danubio. Una civiltà musicale«. Nastopil bo pianist Paul Badura Skoda. Izvajal bo skladbe Josepha Haydna.

V GOSTILNI MILJO-GREENWICH bo jutri, v soboto, 7. maja, nastopil Stefano Franco (piano boogie). Prost vstop, zacetek ob 21. uri.

V SHERLOCK HOLMES PUBU na Oslavju bo nastopil v nedeljo, 8. maja, California Guitar Trio (klasične kitare). Zacetek ob 21. uri.



OBVESTILA

DRUŽBA se dobi jutri, v soboto (in ne nocjo, kakor je bilo predhodno najavljeno) ob 19.30 na Placuti.



IZLETI

SEKCIJA VZPI/ANPI DOL-JAMLJE priredi 28. maja enodnevni avtobusni izlet v Padovo, Monselice in Montagnano. Vpisujejo (prijava do 16. t.m.) Ettore Moro, Mario Croselli in Karlo Kobal.

DRUŠTVI JADRO IZ RONK IN KREMENJAK IZ JAMELJ priredita 15. t.m. avtobusni izlet v Režijo z družabnostjo in zanimivim kulturnim sporedom. Na razpolago je še nekaj mest.



LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, C. Italia 89, tel. 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
OBCINSKA 2, Ul. Manlio 14/B, tel. 480405.

POGREBI

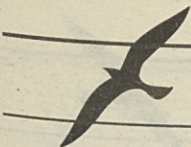
Danes v Gorici ob 9.30 Antonia Dragesich vd. Bogo iz splosne bolnisnice, ob 11. uri Lodovica Volc vdova Gugliatti iz splosne bolnisnice, ob 12.30 Marino Casali iz splosne bolnisnice.

Svet slovenskih organizacij
Slovenska televizija
Dokumentarni program TCS

MAŠA ZA LOJZETA BRATUŽA

GORICA, 6. MAJA 1994, OB 20.30
DVORANA KATOLIŠKEGA DOMA

Vljudno ste vabljeni na predstavitev televizijskega filma o L. Bratužu in goriški zgodovini



VOLITVE / SPET PRESENEČENJE

Transverzalci so ponovno skupaj

Kandidat bo inž. Bruno Crocetti

MARKO MARINCIC

Politični okvir v zvezi z občinskimi volitvami je včeraj spet ponudil veliko presenečenje. Vest dneva je ponovna združitev transverzalnega zavezništva. Dogovor v tem smislu so po celodnevni pogajanji dosegli sinoči. Za župana kandidirajo predsednika goriške zbornice inženirjev Bruna Crocettija.

Transverzalci so se le dan prej razbili zaradi spora glede sodelovanja SKP v koaliciji, za čemer pa so se najbrž skrivali tudi različni pogledi in težnje med centrističnim krilom, ki ga vodi inž. Nicolò Fornasir, in progresističnim delom zavezništva, ki ga predstavlja zlasti DSL. Kot smo poročali včeraj, so se po Fornasirjevem vetu vsakršnemu sodelovanju s SKP progresisti odločili, da bodo podprli kandidaturu predstavnik zelenih Renata Fiorellija za župana. Predsinoči so o tem razpravljali na zasедanju progresističnega omizja in potrdili to izbiro, ki naj bi jo podprli poleg DSL in SKP tudi socialisti.

V tem primeru bi izven igre ostal Fornasir s svojo skupino "Cittadini per l'Isontino", saj se mu je obenem tudi izjalovila vsaka možnost povezave s centrističnim kartelom, ki sta ga sestavili Severna liga in Ljudska stranka. V podobni zaga-ti se je znasla tudi Slovenska skupnost. Njeno

pokrajinsko vodstvo je predsinoči vzelo v poštev različne možnosti. Povezava s progresisti bi pomenila precejšen zasuk glede na tradicijo stranke, še največ pomislov pa je pri tem povzročala kandidatura Fiorellija, ki jo je SSK ocenila kot neperspektivno glede potrebe po zbiranju konsenza tudi med sredinskimi volilci. Povezava s samo listo Cittadini bi bila volilno se manj perspektivna, saj ne bi nudila možnosti niti za uvrstitev v balotazo. Zato so sklenili, da preverijo se poslednje možnosti za premostitev razkola in ponovno združitev vseh komponent transverzalcev, v nasprotnem primeru pa bi SSK nastopila sama.

Enako potrebo kot SSK so gotovo cutili tudi Cittadini, ki bi se sicer na volitvah znsali povsem izven igre. Očitno pa je razkol s centrom povzročal skrb tudi na levi, ki bi sama sicer zanesljivo uvrstila svojega kandidata v balotazo, težko pa bi pridobila zavez-nike za končni uspeh. Včeraj dopolne so ne-nehno brneli telefoni po strankarskih sedežih in domovih predstavnikov različnih "dus" transverzalcev, ki so se včeraj popoldne ponovno zbrali na - tokrat zares - odločilnem sestanku. Na njem so preverili možnost ponovne združitve transverzalcev. Sprva se

je kot možen kandidat omenjal dr. Carlo Michelutti, nato pa je prevladala izbira prvih dni: kandidat bo inž. Bruno Crocetti, ki bo, tako poudarjajo, imel proste roke pri izbiri odbornikov. Skupnega kandidata naj bi podprle tri liste: Cittadini, Progresisti in SSK, zavezništvo pa je odprto doprinosu vseh sil, ki želijo sodelovati. Pogoj za uspeh takšne rešitve je seveda avtonomija znotraj teh treh skupin. Veto skupine Cittadini glede sodelovanja SKP je prav do zadnjega postavljal v dvom ugoden razplet pogajanj, končno pa je bila tudi ta ovira odstranjena.

Kar zadeva druge sile na politični sceni gre za beležiti uradno potrditev dogovora Liga - Ljudska stranka, ki bosta za župana podprli kandidaturu podjetnika Ennia Geronima, predstavnika skupine Gorizia 2000. Liga in LS naj bi nastopili z dvema listama, Gorizia 2000, ki najbrž ni v stanju, da bi sestavila svojo listo in zbrala podpise, pa bo itak imela zunanjskega kandidata. Vse več se je včeraj govorilo tudi o možnosti, da se na desni Forza Italia in Alleanza nazionale povežeta že v prvem volilnem krogu. To bi kandidatu Forza Italia prineslo zanesljivo uvrstitev v balotazo, obenem pa bi se močno prevesil na desno in tvegala izgubo glasov proti centru.

POKRAJINA / O JEZU NA SOČI

Še zmeraj stara praksa

Kritike na račun vlade, ki da je šla mimo dogovorov

Ciampijska vlada ki se ji iztekajo ure, je pred zaključkom mandata poskrbela za izdajo ogromnega števila dekretov. Ti so zdaj tudi vzrok vročih polemik s snujočo se novo vlado, oziroma predstavniki sil, ki bodo oblikovale vlado. Uradni list 30. aprila je med drugim objavil akt, ki predvideva podaljšanje rokov za financiranje izgradnje jezua na Soči, oziroma za izvajanje določenih pripravljalnih del, oziroma studij.

Podpredsednik pokrajinske uprave Enzo Tirelli je v zvezi z objavo vesti o omenjenem ukrepu včeraj zavzel zelo ostro stališče glede Ciampijske vlade, ki da je, po njegovem, izgrala tukajšnje prebivalstvo, ne

glede na lani decembra podpisani sporazum v Rimu o predhodnem posvetovanju s krajevnimi predstavniki glede koriščenja in smotrnosti uporabe finančnih sredstev.

Ob tem Tirelli opozarja na vrsto nerešenih vprašanj, s katerimi je dobro seznanjeno tukajšnje prebivalstvo, ne vedo pa zanje v Rimu. V ozadju celotne zadeve je seveda Osimski dogovor, ki je bil po besedah Tirellija "vsiljen" z vrha in se tako praksa nadaljuje.

Podpredsednik Pokrajine opozarja na pomen federalizma, ki ga zagovarja Severna Liga. Smisel federalizma je tudi v tem, da tudi o pomembnih stvareh sodeluoca krajevno prebivalstvo.

PODJETNIKI / V OKVIRU ASCOM

Mladi začeli z delom

Doslej je pristopilo že več kot sto članov

Mladi podjetniki, ki so se pred kratkim posebej organizirali v sklopu združenja ASCOM, so se hitro lotili dela. Niti teden dni po ustanovitvenem obnem zboru, se je ozi ožji odbor že zbral na prvi seji. Zanimanje za novo pobudo je zelo veliko tudi v drugih krajih. K mladim podjetnikom je pristopilo že okrog sto članov.

Odbor je zato sklenil pripraviti v prihodnjih tednih akcijo včlanjevanja. Izpeljali jo bodo v sodelovanju s krajevnimi

podružnicami združenja ASCOM. Predsednik mladih podjetnikov je na seji predlagal tudi vrsto dejavnosti, ki jih bodo skušali uresničiti. Med drugim bodo izvedli nekaj tečajev.

Na prvi seji ožjega odbora so nato imenovali Gianluco Madriza in Aleša Waltritscha za podpredsednika skupine ter sklenili pripraviti vrsto srečanj s strokovnimi organizacijami in združenji. Konec meseca bodo pripravili razširjeno sejo.

NOVICE

V Rupi se je v nedeljo končal letošnji Praznik fitalje

V Rupi se je v nedeljo, 1. maja sklenilo praznovanje ob Dnevu fitalje. Na prazniku, ki se je pričel že 24. aprila, so prireditelji poskrbeli za zanimiv kulturni program, ki je obsegal nastope pevskih zborov, srečanje pritrkovalcev, nastop dramske skupine in seveda tudi tradicionalno tekmovanje v pripravi fitalje. Bilo pa je tudi dovolj priložnosti za razvedrilo in zabavo na lepo urejenem prostoru pod cerkvico sv. Marka. V nedeljo, 1. maja je na prireditvi nastopil pevski zbor iz Slnavra pod vodstvom Gabrijela Devetaka, zatem pa so nastopili še člani dramske skupine PD Standrez z igrjo "Obravnava". Žal pa na nedeljski prireditvi ni bilo napovedanega govornika prof. Borisa Pahorja.

Nocoj predvajanje filma o Lojzetu Bratužu

Ob prvi obletnici smrti Ljubke Sorli - Bratuz prireja Svet slovenskih organizacij nocoj ob 20.30 v Katoliškem domu predvajanje televizijskega filma Maša za Lojzeta Bratuža. Gre za televizijski film, ki ga je izdelala Televizija Slovenija in ki pripoveduje o znanem goriskem skladatelju in javnem delavcu, ki je umrl kot žrtve fašističnega nasilja. Scenarij je napisala Dorica Makuc, medtem ko je režija delo Marjana Frankovića. Filma sta posnela Bojan Kastelic in Andrej Lupinc, za montažo pa poskrbela Andreja Praprotnik.

Vlada ima malo posluha za težave pristanišča v Trzinu

V političnih in gospodarskih krogih v Trzinu izražajo nejevoljo sprico dejstva, da je vlada le v minimalni meri upoštevala razmere v zadrugi pristaniških delavcev in v tej fazi predvidela le šest predčasnih upokojitev. V trziškem pristanišču ugotavljajo, da pogoje za upokojitev izpolnjuje nad šestdeset delavcev. Zakaj torej takšen odnos do Trzića? Predstavniki zadruge pristaniških delavcev so obiskali župana Persija in naredili nekaj drugih korakov, da bi pristojne seznanili s stanjem. Delo v pristaniščih naj bi namreč, v okviru reforme pristaniške dejavnosti, privatizirali, pred tem pa naj bi z predčasno upokojitvijo skušali rešiti vprašanje viska delovne sile. V zadrugi pristaniških delavcev v Trzinu imajo okrog 160 zaposlenih. Po predvidevanjih naj bi jih predčasno upokojili več kakor tretjino.

Prometna nesreča v Gabrjah

Mokro cestišče je včeraj presenetilo številne avtomobiliste. Pri Gabrjah se je včeraj popoldne, nekaj po 15. uri, huje ranil 23-letni Marco Scherian iz Trsta. Z avtomobilom se je zaletel v drevo ob cesti. V goriški splošni bolnišnici se bo zdravil stideseet dni. Zaradi suma hujših telesnih poškodb so na kraj nesreče poklicali helikopter. O številnih lažjih prometnih nesrečah poročajo tudi s Trziškega.

ŠTEVERJAN / PRILJUBLJENA MNOŽIČNA PRIREDITEV

V nedeljo 15. Spominski pohod od Števerjana do Gonjač

V prejšnjih letih so vedno našteali od 500 do 100 udeležencev

V nedeljo, 8. maja, bo vsakoletni, po številu že 15. spominski pohod med Števerjanom in Gonjacami. Gre torej za tradicionalen, skoraj obreden shod ljubiteljev hoje in vesele družbe, pa tudi ljubiteljev edinstvenega okolja, kakršno je pač brsko. Če vse to povežemo še s čutom navezanosti na to prireditev, ki ni zgolj sprehod, je razumljivo, zakaj pohod privabi redno od 500 do 1000 udeležencev različnih starosti, od osnovnosolca do upokojenca.

Zamisli o prirejanju spominskega pohoda se je porodila leta 1980. Takrat smo praznovali 35-letnico osvoboditve in prireditelji prvomajskih praznovanj v Števerjanu so na ta način želeli simbolično povezati dva bliznja brska spomenika NOB. KD

Briski grič iz Števerjana je onstran državne meje našlo sogovornika v Krajevni skupnosti Kojško, nakar so stekle priprave in priljubljeni manifestaciji so bili postavljeni temelji. Na kolajni, ki je vsako leto različna in jo na cilju prejme vsak udeleženec, pa je osnovni motiv ostal nespremenjen, saj sta vtisnjeni stilizirani podobni obeh spomenikov. Prve osnutke kolajne je izrisal Zdenko Vogric, ki je bil ob domaćinu Silvanu Pittoliju eden glavnih pobudnikov pohoda, v kasnejših letih pa je kolajno izrisal domači umetnik Hijacint Jussa.

V prvih šestih izvedbah sta bila start in cilj vedno na Dvoru v Števerjanu, od leta 1986 pa je bil cilj izmenično enkrat v Števerjanu in enkrat pri Kulturnem domu

na Humu. V letih 1990 in 1992 pa sta bila tako start kot cilj na Humu.

Zanimiva je bila zamisel, ki so jo prireditelji uresnili leta 1989, t.j. na 10. jubilejnim pohodu (prvotnima organizacijama prireditve so se med tem pridružili še ZSKD in ZSSDI iz Gorice ter Slovenska športna zveza iz Nove Gorice). Z razpisom so na pohod se posebno vabili tiste, ki so se udeležili vseh do tedanjih izvedb. Kot dokaz so ti najzvestejši morali s seboj prinesiti vseh devet prejšnjih kolajn. Takih pohodnikov je bilo 18 in na koncu so poleg 10. kolajne prejeli še posebno spominsko plaketo.

Zaradi težav s prostorom se je letos, žal, prekinila večdesetletna tradicija prirejanja prvomajskih praznikov v Šte-

verjanu. Kljub temu pa se pri KD Briski grič ni so odločali pohodu. Start letošnjega pohoda bo ob 9.30 izpred poslopja števerjanske občine, odkoder bo kolona krenila proti mejnemu prehodu na Sovenci in naprej do Huma. Od tam naprej pa bo letos proga speljana povsem drugače. Pohodniki jo bodo ubrali po stari poti proti Podsobotinu, tam prečkali glavno prometno žilo ter se po gozdni poti ob Pevmici povzpeli do Kojškega; od tu pa do spomenika na Gonjačah, kjer bo okrepevalnica in kontrolna postaja. Cilj, ki bo letos na Humu, pa bo vesela družba dosegla po glavni poti skozi Kojško. Tam jih bo čakala kolajna in seveda okusna "pašasuta".

(VIP)

SKLAD FUTURA

ZA PRIHODNOST ZACNITE SKLADATI.

Zanesljivost Kmečke banke in izkušnja zavarovalnice RAS skupaj za Sklad Futura.

Načrt dopolnilnega socialnega skrbstva z zagotovljeno osnovno naložbo ali dopolnilno pokojnino, ki se sproti ovrednoti.

Osebe Kmečke banke vam je na voljo za vsa potrebna pojasnila.

Zagotovite si brezskrbnost s Skladom Futura.

Banca Agricola Gorizia
Kmečka banka Gorica

V sodelovanju z



NOVA GORICA / »LASTNIŠTVO« NAD PITNO VODO

Prepiri o tem, čigava je voda

Ajdovci še vedno vztrajajo pri svojem

NOVA GORICA - O tem, kdo bo skrbel za vodo iz javnih vodovodov na območju sedanje občine Ajdovščina, smo v našem časopisu pisali že nekajkrat. Ajdovska občina oziroma njen izvršni svet, zahteva, da se tiste pravice in obveznosti, ki se nanašajo na del vodovodnega sistema Hubelj, prenesejo iz Nove Gorice v Ajdovščino oziroma od dosedanjega upravljalca Goriskih vodovodov na Komunalno stanovanjsko podjetje Ajdovščina.

Tik pred prazniki je ajdovska občinska vlada poslala novogoriški predlog sporazuma (o pravicah in obveznostih vezanih na zagotovitev oskrbe s pitno vodo iz javnih vodovodov na območju občine Ajdovščina) in predlog pogodbe (o uporabi infrastrukturnih objektov in naprav za oskrbo s pitno vodo iz izvira Hubelj). Oba predloga je na včerajšnji seji pretresala novogoriška občinska vlada. O njiju sicer ni sklepala, ampak je njuno vsebino

»vzela na znanje«. V novogoriškem izvršnem svetu je prevladalo mnenje, da ne kaže hiteti. Delati nekaj na silo, ni dobro, zlasti ne, če gre, kot kaže v tem primeru, za politične in ne strokovne odločitve. Stroka namreč odklanja delitev ene sistema (hubeljskega) na dva upravljalca (od zajetja do sedanje občinske meje naj bi s sistemom gospodarilo ajdovsko, od občinske meje do porabnikov v novogoriški občini pa novogoriško podjetje). Taksnega

mnenja je tudi ministrstvo za okolje in urejanje prostora. Do delitvenih tendenc je prišlo v najbolj neugodnem času, meni predsednik novogoriškega IS Crtomir Spacapan, zlasti zato, ker se še ne ve, kako bo s funkcioniranjem vodovodnih in drugih sistemov, ko bo uvedena nova lokalna samouprava. Tega, kako bo s skupnimi sistemi v bodočih 350 slovenskih občinah, ni doslej namreč nihče predvidel. Franjo Batagelj, direktor Goriskih vodovodov, pravi, da bo moralo njegovo podjetje do konca letošnjega leta (nova delitev na občine), pripraviti celo goro raznih ponudb, na podlagi katerih se bodo bodoče občine odločale, komu naj zaupajo oskrbo z vodo, da bo kar najboljše funkcionirala, da ne bo pre-



Je pomembno, čigava voda bo tekla po ceveh v Selu? (Foto: A. Lipovž)

draga itd. Batagelj meni, da bi bilo treba - z njegovega vidika - oskrbo z vodo organizirati tako, da bo na primer podjetje Goriski vodovodi funkcioniralo kot javno podjetje za določen obseg občin (tistih, ko so recimo vezane na njegov glavni sistem - Mrzlek), druge občine pa si bodo Goriske vodovode vzele kot koncesionarja, ce bodo videle zase določene ugo-

dnosti, kot so zagotovitev dobre pitne vode, redno vzdrževanje objektov, cena vode itd. Glede ponujene sporazuma in pogodbe o prenosu pravic in obveznosti pri zagotavljanju pitne vode z Goriskih vodovodov na Komunalno stanovanjsko podjetje Ajdovščina pa meni, da je sporazum vsekakor korak naprej v primerjavi s tistimi, ki so jih v Ajdovščini že pisali;

pogodbi pa »zameri«, ker Goriski vodovodi v njej niso obravnavani kot ena od strank in so preprosto umaknjeni iz nje.

Novogoriški IS je vse dejavnosti, ki jih je treba opraviti, prepustil posebej za to imenovani strokovni komisiji. Če do delitve pride, naj bi jo izpeljali podobno, kot so izpeljali delitev goriskih lekarn.

Vojko Cuder

NOVICE Z NOTRANJSKE

Izlet s kanuji po Cerkniškem jezeru

CERKNICA - V Taborniški odred Jezerska škuka iz Cerknice je vključenih prek dvesto otrok in mladine. Taborniki vsako leto pripravijo obsežen program akcij za svoje člane. Letos načrtujejo izvedbo orientacijskih tečajev in tekmovalnih, vodniški in lokostrelski tečaj, odredov mnogoboj, bivakiranje, poletno taborjenje, čistilno akcijo, gozdno solo, izlete s kanuji ter razna klubska srečanja. Organizirali bodo tudi zanimive večere z diapozitivi, na katerih se predstavljajo znani slovenski popotniki, ter zimске večere. 14. in 15. maj pripravlja odred na Cerkniškem jezeru orientacijsko tekmovalno s kanuji, ki bo obenem tudi zanimiva sportno-turistična prireditev.

Denarja bo najbrž le za polovico programov javnih del

CERKNICA - V cerkniki občini je bilo lani v javna dela vključenih 53 brezposelnih oseb, kar je 10 odstotkov vseh brezposelnih v občini. Po podatkih urada za delo je cerknika občina po številu vključenih v javna dela med prvimi tremi občinami v Sloveniji. Večina javnih del, ki trajajo več kot pol leta, se je zaradi poznega sprejema lanskega občinskega proračuna nadaljevala se v letošnjem letu. Nove programe javnih del je letos prijavilo kar 18 izvajalcev, ki potrebujejo delovno silo pri različnih delih: od zbiranja in urejanja raznih podatkov, pomoči bolnim in invalidnim občanom do urejanja in čiščenja zelenic ter pespoti. Vprašanje je, ali bodo vsi letošnji zastavljeni programi (vseh je 11) tudi uresničeni, saj je v republiškem proračunu predvidenih polovico manj sredstev, kot bi jih potrebovali za vse prijavljene programe.

Premalo denarja za šport

ILIRSKA BISTRICA - Občinska zveza telesnokulturnih organizacij je med svoje člane na predsednični seji skupščine sprejela šest novih sportnih društev. V zvezi zdaj deluje 31 sportnih organizacij in društev. Na seji so delegati sprejeli program delovanja v letošnjem letu in merila za dodelitev občinskih sredstev posameznim društvom. V letošnjem proračunu je telesni kulturi v celoti namenjenih le dobrih 5 milijonov tolarjev. Predstavniki društev so menili, da je to veliko premalo, zato bodo IS in skupščino seznanili s svojimi težavami in jim predlagali, naj denar za dva polovico zaposlena v strokovni službi zveze skušajo zagotoviti iz drugih virov.

Od notranjskih noš do kronike čebelarstva

V cerkniki občini naj bi letos namenili dobrih 700 tisoč tolarjev za raziskovalno dejavnost. Denar naj bi porabili za sofinanciranje sedmih raziskovalnih nalog oziroma programov: raziskovanje notranjske narodne noše, kronika čebelarstva, ribiška kultura na Cerkniškem jezeru, gobarstvo, pojmovanje zdravja v skupinah, raziskovanje starih običajev ter bibliografija Jozeta Udovica. Približno tretjino vseh predvidenih sredstev bodo dodelili Notranjskemu muzeju, ki se bo lotil raziskovanja ribiške kulture na Cerkniškem jezeru. Raziskava bo v pomoč za prireditev razstave v sklopu celotne predstavitve življenja ljudi ob jezeru, ki bo na ogled v prenovljeni Kravanjevi hiši v Cerknici.

Novice zbrala Mateja Godejsa

SEŽANA / KLUB 2001 KRAS

Priredili bodo celodnevno delavnico o regresiji

Sezanski klub 2001 Kras prireja po uspešno opravljenem nočnem pohodu s transmissijsko meditacijo predavanje o nehipnotični regresiji, ki bo potekalo pod vodstvom Rada Bana iz Tomačevic v petek, 6. maja, ob 18. uri na Ljudski univerzi v Sežani.

V nedeljo, 8. maja, s pričetkom ob 9. uri bodo o isti temi govorili na celodnevni delavnici. Udeleženci, ki morajo s seboj prinesiti spalno vrečo ali deko in temno ruto za oči, se bodo seznanili z notranjim vodičem, visjim jazom in notranjim zdrav-

nikom, opravili skupinsko meditacijo in skupinsko regresijo, se seznanili in raziskali svoje prejšnje življenje, smrt in ponovno rojstvo v sedanje življenje. Prijave sprejema Karin Pirjevec, Križ št. 157, tel. 65 321. Solanje misljenja pod vodstvom Vesne Deankovič pa poteka vsak torek ob 18.30 uri na Ljudski univerzi v Sežani. V mesecu maju načrtujejo tridnevni pohod po Krasu, 26. maja pa se bo pričel tečaj transcendentalne meditacije pod vodstvom Alesa Lavriča iz Novega mesta.

Olga Knez Stojković

SEŽANA / ŠPEDITERSTVO

Novi prostori za A&B Tavčar

Družinsko podjetje tudi oživlja stare običaje

Podjetje A&B Tavčar, ki ima sedež v Dutovljah, se ukvarja s speditorskimi storitvami, trgovino, uvozom in izvozom blaga. Med prvomajskimi prazniki so se iz dosedanjih prostorov sezanskega Terminala preselili v prostore nekdanjega podjetja Tramsped, in sicer na Partizansko c. št. 89.

Osnovno dejavnost predstavlja v podjetju proizvodnja in polnitev kraskega terana, saj je družina Tavčar iz Dutovlj znana sirom Slovenije po kvalitetnem kraskem teranu. Poudariti velja, da so prvi na Krasu

organizirali in začeli z obnavljanjem starih kmečkih običajev, saj so že 1985. leta organizirali »osmico« in zraven vina gostom nudili se kraske prsut in druge domače dobrote. Po besedah Borisa Tavčarja so leta 1990 ustanovili podjetje, ki se ukvarja s storitveno dejavnostjo - spedicijo. V njem sta bila na začetku zaposlena le dva delavca - Boris in njegov sin Aleks. Količina dela, z njo pa tudi kakovost opravljenih storitev se je širila in tako so odprli svojo poslovno enoto v Vrtojbi, kjer sta trenutno se dva zaposlena. (O. K. S.)

NOVA GORICA / NACIONALIZACIJA PREMOŽENJA

Premalo premišljeni koraki ali kaj drugega?

IS zavrnil amandma k zakonu o upravi

Občinski izvršni svet je na včerajšnji seji zavrnil predlog amandmaja slovenske vlade k 102. členu predloga zakona o upravi. Zavrnil je tudi morebitne kompromisne predloge.

Državni zbor RS je v začetku februarja ob prvem branju predloga zakona o upravi zahteval od predlagatelja (vlade RS), naj spremeni oziroma črta določbo, po kateri se občinsko premoženje področij, ki jih bo (ali jih je že) prevzela država, nacionalizira. Vlada je to sicer upoštevala, vendar je istočasno se enkrat predlagala že propadel amandma, ker pomeni, da vztraja pri nacionalizaciji občinskih upravnih zgradb in drugih občinskih sredstev. Vlada navaja dva razloga: da bo treba v nasprotnem primeru plačati prostore in opremo v njih dvakrat (s proračunom in z najemnino ali odku-

pom) ter da bo s predlagano rešitvijo v veliko težjem položaju, ker bo morala zagotoviti izvajanje vseh državnih nalog in zanje zagotoviti toliko več sredstev.

Po mnenju novogoriškega IS sta oba razloga »izvita iz trte«. Doslej je veljalo, da so sredstva občinskega proračuna občinska in ne državna, ne glede na to, kako se občinski proračuni polnijo. Torej so tudi sredstva, ki jih država dodeli občinam - občinska. Ob vsaki reorganizaciji (centralizaciji), je država vzela dvakrat: ker so se nekatere pristojnosti preselile v Ljubljano, je država občinam odtegnila udeležbo pri dohodnini (s 40 na 16 od-

stotkov), zdaj pa predlaga se nacionalizacijo občinskega premoženja. V občini razumejo, da država za izvajanje prevzetih pristojnosti rabi sredstva, vendar bo le-ta odvzela občinam. S tem denarjem pa so občine doslej vzdrževale občinske stavbe in opremo ter skrbele za amortizacijo. Ker zdaj tega ne bo več, se sprašujejo, kdo in za kakšna sredstva bo moral skrbeti, da se občinske hiše ne sesujejo. Novogoriški IS pa je opozoril na nesprejemljiv predlog republiške vlade, da država nacionalizira tudi družbeno premoženje, ki je v lasti KS. Ko bo država prenasala na občine določene pristojnosti (kot je napovedano v zakonu o upravi) - bo takrat sedaj nacionalizirano premoženje vračala?

Vojko Cuder

KOPER / SKUPŠČINA

Sprejeli letošnji občinski proračun

Obravnavali so tudi dilemo, ali bo Titov trg poslej Mestni ali Stolniški

Občinska skupščina je na včerajšnjem zasedanju sprejela letošnji proračun, v katerem je predvideno 1954 milijonov tolarjev prihodkov in za dobrih 1976 milijonov odhodkov.

V razpravi o letošnjem razporejanju občinskega denarja je bil sprejet amandma, po katerem bo pri letošnjih investicijah na področju družbenih dejavnosti namenjenih tudi 5 milijonov tolarjev za začetek gradnje osnovne sole s italijanskim učnim jezikom v Hrvatinih. Sprejeta je bila razrešitev dosedanjega predsednika izvršnega sveta Cirila Koprivca, ki prevzema mesto družbenega pravobranilca samoupravljanja, in direktorja Zavoda za družbeni razvoj Jadrana Bajca, ki odhaja v gospodarstvo. Za opravljanje njegovih dose-

danjih zadolžitve pa sta bila imenovana za vršilca dolžnosti Tatjana Cehovin, ki bo vodila občinski sekretariat za družbene dejavnosti, in Dusan Ivancic, ki bo vodil Zavod za družbeni razvoj. Med odloki, ki so jih včeraj sprejeli koprski delegati, je najpomembnejši odlok o gospodarskih javnih službah, ki je v predhodnem postopku sprejemanja doživljal veliko sprememb in dopolnitev. Predlog odloka, po katerem naj bi se Titov trg preimenoval v Mestni trg, Trg revolucije pa v Brolo, je bil umaknjen, ker se Skupnost Italijanov, ki kot četrti zbor soodloča pri sprejemanju tovrstnih odlokov, ne strinja z novim imenom Mestni trg in namesto tega predlaga ime Stolniški trg (Piazza del Duomo).

Boris Vuk

Noč na jezeru tudi letos pestra

MOST NA SOCI - Do največje turistične prireditve v Posočju - Noči na jezeru - je sicer ostalo nekaj manj kot dva meseca, a se tamkajšnji turistični delavci, člani turističnega društva, nanjo marljivo pripravljajo. Castni pokrovitelji prireditve bo dr. Janez Drnovsek, generalni sponzor celotne prireditve pa trgovsko podjetje Alpko-merc iz Tolmina.

Letosnja prireditev bo trajala tri dni: od 1. do 3. julija. Poleg sportnih in zabavnih prireditev naj omenimo srečanje slovenskih turističnih društev, ki ležijo ob jezerih ali jim jezera dajejo možnost za razvijanje turizma ob vodi. Menda se je doslej od 40 povabljenih prijavilo 22 krajev. Srečanje naj bi potekalo kot izmenjava mnenj in izkušenj o pomenu turizma ob jezeru, varstvu okolja in gospodarskih vidikih izkoriščanja jezer. Pokroviteljstvo nad srečanjem so prevzele Sosske elektrarne.

Noč na jezeru bo obiskovalcem postregla tudi s številnimi prireditvami. Omenimo naj, da bodo 1. julija na Mostu slovensko odprli prvo zasebno avtobusno postajo pri nas (lastnik bo podjetje Artis), 2. julija bodo nočni skoki z mosta v jezero, nogometni in kajakski maraton, pisan otroški program in drugo. Za morebitni vpis v Guinnessovo knjigo rekordov bodo pripravili največjo kremno rezino (7 x 1 x 0, 12 metra) in največji jogurt. (V. C.)

ZBOROVSKO PETJE / TEKMOVANJE NAŠA PESEM V MARIBORU

Uspeh dirigentov Kureta in Lo Nigra

Stojan Kuret vodi APZ Tomšič, Lo Nigro pa Obalo

JANKO BAN

Na Nasi pesmi, ki je bila skozi dve desetletji tekmovalje slovenskih pevskih zborov, od leta 1992 pa je izmenično mednarodnega oziroma domačega značaja, je prišel vsakokrat do izraza - enkrat v večji, drugič v manjši meri - tudi glasbeni utrip s Trzaskega: ali z visoko uvrstitvijo tukajšnjih zborov (tudi v najvišjo kakovostno skupino), s posebnimi priznanji zborovodjem, s skladbami trzaskih avtorjev ali s sodelovanjem tukajšnjih glasbenikov v ocenjevalni komisiji.

Tudi letos je na tem tekmovalju, ki je bilo v Mariboru od 22. do 24. aprila, ta trzaski doprinos dosegel visoko kvaliteto raven z dvema dirigentoma, Stojanom Kuretom in Walterjem Lo Nigrom, ki sta s svojima zboroma dosegla zelo visoke ocene, z dejstvom, da je bila obvezna skladba za mešane zборе Kogojeva Kupa življenja, in s tem, da so v mnogih tekmovalnih nastopih zazvevale skladbe trzaskih avtorjev, predvsem Pavleta Merkuja.

Letos je bilo tekmovalje mednarodno; udeležba sicer ni bila tako številna, kot smo je vajeni recimo na tekmovalju Seghizzi, kjer nastopa dvajset in več zborov, ampak omejena na deset zborov res visoke kvalitete vrednosti, o čemer najbolje priča najnižja ocena tekmovalja, ki je pravzaprav zelo visoka: 85 na 100 možnih točk. Vseh tekmovalnih nastopov je bilo v treh dneh sedemdeset.

Seveda se moramo posebej ustaviti ob uspehih trzaskih dirigentov Stojana Kureta in Walterja Lo Ni-

gra. Kuret že drugo sezono zaporedoma vodi APZ T. Tomšič v Ljubljani. Že lani je na slovenskem tekmovalju Naša pesem prejel z njim zlato plaketo; zlato pa je prejel tudi letos, a s se visjo oceno 95, 17. To pa je bila tudi edina zlata plaketa za mešane zборе, saj predvidevajo strožji kriteriji mednarodnega tekmovalja za zlato oceno 95. Walter Lo Nigro lani na Nasi pesmi ni nastopil, pred dvema letoma pa je prav tako na mednarodnem tekmovalju v Mariboru prejel zlato plaketo. Letos mu je s podobno oceno pripadla srebrna plaketa.

Stojan Kuret je prijavil zbor T. Tomšič za štiri tekmovalne kategorije, nastopil pa je (z drugačnim programom) tudi na sklepnem koncertu petih najboljših zborov za Veliko nagrado Maribora. Žal je zaradi boleznih pevcev odpadel na-

stop komorne skupine z madrigali Alessandra Orologia. Obvezni program ni delal ne zboru, ne dirigentu nobenih preglastic: Kogojevo Kupo življenja in Ne najdem domov Ambroza Copija imata oba polnoma v krvi, Poulencova obvezna Marie pa je prav tako izzvenela suvereno, čeprav je na dveh mestih v zvoku nekoliko popustila sopranska skupina. Prav tako odlične in prepriljive so bile izvedbe prostega programa: skladb Giovannija Gabrieli, Maxa Regerja, Ildebranda Pizzettija in spet Ambroza Copija - s praznovredno potnice. Za odlično izvedbo tega programa je ocenjevalna komisija podelila Stojanu Kuretu posebno priznanje. Za program ljudskih pesmi pa je APZ T. Tomšič prejel 92, 67 točk. Bolj kot za dognano interpretacijo pa velja tu

izreči vse priznanje zborovodji, ker valorizira (v Ljubljani in v mednarodnem merilu) glasbeno kulturo Slovencev v Italiji. Tokrat je njegov izbor zajel med ljudskimi pesmimi iz Režije, Benecije in Goriske, ki jih je zapisal in priredil Pavle Merku.

Walter Lo Nigro je z zborom Obala nastopil trikrat. V obveznem programu je bila najbolj prepriljiva Kumarjeva skladba Moja ljubezen je položila, v prostem programu pa so si bile enakovredne izvedbe Kogojevih in Brittonovih skladb. Skupna ocena teh dveh nastopov je 91, 47, kar je gotovo posledica nekoliko živčnega tempa pri kaki skladbi, zaradi katerega se pevci teže koncentrirajo v ubrano podajanje. Za ljudski program je zbor obala prejel 91 točk, tu je izvajal skoraj celotno Istrsko suito Alda Kumarja in Merkujevo priljubljeno priredbo Njen čaua jti gna'.



Stojan Kurenzt, ki je z APZ T. Tomšič v Mariboru požel tudi velik osebni uspeh

ZA PREVOD IZ SLOVENŠČINE V ITALIJANŠČINO

Nagrada S. Kosovel

Z namenom, da bi prispevalo k poznavanju in sirjenju slovenske kulture in pospeševalo razumevanje med Italijani in Slovenci

RAZPISUJE

javno večnamensko kulturno središče na Trziskem nagrado »Srečko Kosovel« za prevod proznih in pesniških del iz slovenščine v italijanščino.

Podeljene bodo tri denarne nagrade v skupni vrednosti 4.500.000 lir, in sicer:

ZA PROZO
Lit. 2.000.000

za najboljši prevod proznega dela iz slovenščine v italijanščino

ZA POEZIJO
Lit. 1.500.000

za najboljši prevod pesniške zbirke iz slovenske v italijanščino

ZA KNJIGE ZA OTROKE
Lit. 1.000.000

za najboljši prevod knjižnega dela za otroke iz slovenščine v italijanščino.

1. Na natečaju lahko sodelujejo fizične osebe ne glede na narodnost ali državljanstvo, ki so polnoletne po zakonodaji države, katere državljani so.
2. Sodelovanje na natečaju je brezplačno.
3. Natipkan prevod skupaj s kopijo dela v izvirniku se dostavi po pošti, s kurirjem, ali osebno na sedež CCPP. - Javnega večnamenskega kulturnega središča, ul. 24 Magio 8, Ronchi dei Legionari (GO) najkasneje do 31.10.1994 na zunanji ovojnici je treba jasno označiti zvrst, za katero se avtor prijavlja. Del ne vračamo.
4. Priloziti je treba zapečaten pismo, v katerem so navedeni naslednji podatki: ime, priimek, kraj in datum rojstva, stalno bivališče in številka telefona ter izjava, da delo ni bilo nikoli prevedeno v italijanščino.
5. Predložene prevode ocenjuje posebna petclanska komisija, ki jo imenuje CCPP - Javno večnamensko kulturno središče. Ocena je dokončna.
6. Za vsako zvrst sta predvideni največ dve enakovredni nagradi.
7. Komisija lahko nagrade podeli ali pa tudi ne. Lahko tudi opozori na prevode, ki se posebej odlikujejo, čeprav niso bili nagrajeni.
8. Avtorji teh prevodov bodo prejeli priznanje.
9. CCPP - Javno večnamensko kulturno središče si pridržuje pravico do objave nagrajenih del bodisi samostojno bodisi v sodelovanju z založbo. Avtorji nagrajenih del priznajo CCPP, Javnemu večnamenskemu središču pravico do tiskanja svojih del, ne da bi zahtevali plačilo. Izjema so morebitne avtorske pravice za prevedno delo ali založniške pravice za objavo v izvirnem jeziku.
10. Pogoji za sodelovanje na natečaju je upoštevanje vseh pravil tega razpisa.

LAHKA GLASBA / SKUPINA BO VEČKRAT NASTOPILA V NAŠI DEŽELI

Nomadi spet na pohodu s koncerti predvsem pa z novim albumom

ALES WALTRITSCH

Življenje se mora nadaljevati, nastopi ne smejo odmanjkati. To je bilo sporočilo lanskih koncertov skupine Nomadi, ki so po tolikih letih nastopili brez liderja skupine, nekaj mesecev prej umrlega Augusta Daolia. Skupina Nomadi je kljub izgubi svoje najvažnejše figure nadaljevala po svoji poti in nastopila (kot je bila njihova navada) v sleherni vasi apeninskega polotoka in tudi v tujini.

Po decembrskih nastopih v Cileju so stopili v studio in začeli s snemanjem nove plošče, ki se je v tork pojavila v trgovinah. Istocasno so prvega maja začeli novo turnejo, ki ima do sedaj najavljanih že 87 nastopov. Kar nekaj od teh bodo tudi v naši deželi, ki je z Nomadi vedno imela zelo tesne stike: tu je namreč veliko fan klubov, iz naše dežele sta tudi Daniele Taurian in Edy Toffoli, ki sta s sedanjim voditeljem skupine, Beppejem Carlettijem (na sliki), napisala večino skladb novega albuma. Prvi njihov nastop v naši bližini bo že danes zvečer v vasi Chiasiellis pri Morteiglianu v spodnji Furlaniji.

Nova plošča se imenuje La Settima Onda (Sedmi val) in vsebuje deset skladb. Plošča je

nedvomno boljša od prejšnje, Contro. Prva pesem daje naslov albumu in in ima kot podlago harmoniko Carlettija, besedilo Tauriana pa se poveže s slavnim romanom Papillon (Metulj), za katerega je »sedmi val« pomenil svobodo. Sledi ji balada Guai se..., ki nas spominja na starejši hit Gli aironi neri, ki se zaključuje z zanimivo igro glasov in bobnov.

Po njihovem ustaljenem stilu je tudi v tem albumu precej balad, saj sta tudi naslednji skladbi, Donna in Sassofono tipične balade te skupine. In favelas nas spominja na žitansko glasbo romov, z Nomadi pa so na snemanju te skladbe sodelovali tudi slavni Inti Illimani. S skupino iz Cileja imajo Nomadi veliko skupnega. Obe sta se skozi borili, da bi z glasbo sirili glas svobode, socialnih problemov in zatiranih ljudi. Skupaj so večkrat nastopili na dobrodelnih koncertih, obe skupini sestavljajo glasbeniki, ki so si med sabo najprej prijatelji in sele potem kolegi.

V skladbi Vivo forte prednjaci kitara Cica Falzoneja, pesem Le poesie di Enrico govori o pravi zgodbi neke videmske vidne osebnosti.

La settima onda vsebuje se skladbi Ladro di sogni in Un ricordo, zaključuje pa jo pesem Il musicista, ob posluhu katere nas spomin hito popelje do Guccinija, kantavtorja, ki je z Nomadi delil precej življenjskih trenutkov.

Z vidika glasbe je plošča La settima Onda zelo dobro pripravljena. Sami so dejali, da v tridesetletni karieri se nikoli niso v snemanje plošče vozili toliko truda. Album nas spominja na rock skupino Grateful Dead in Hothouse Flowers. Skladbe nove plošče pa bodo gotovo dobile večjo razsežnost pri izvajanju v živo.

Beppe Carletti, Cico Falzone, Danilo Sacco, Elisa Minari, Francesco Gualerzi in Daniele Campani bodo tudi tokrat navdušili veliko ljubiteljev te zgodovinske italijanske skupine z večurnim nastopom.

Poleg nocojsnjega nastopa, ki se bo začel ob 21. uri, bodo Nomadi nastopili v naši deželi se 16. junija v Huminu, 1. julija v Codroipu, 24. julija v Gradiscu ob Soči, 29. julija v Majanu, 24. septembra v Reani del Rojale in 9. decembra v Vidmu. Zelo možno pa je, da se bo tem datumom dodal še kak nastop.



DANES PREDOR POD ROKAVSKIM PRELIVOM

Od Anglije do Francije in nazaj

Potovanje bo hitrejšje, pravila pa strožja

CALAIS - Francosko-britansko prijateljstvo bo v petek potrjeno s slavnostno otvoritvijo predora pod Rokavskim prelivom, ki se je bosta udeležila tudi britanska kraljica Elizabeta in francoski predsednik Francois Mitterrand. Končno bodo torej urešene dolgoletne sanje iz daljnega leta 1802.

Vendar predor se ni usposobljen za komercialne namene, čeprav je družba Eurotunnel se decembra lani pri pregledu opravljenih del, ki jih je izvajal francosko-britanski konzorcij družb Trans Manche Link (TML), napovedovala dokončno odprtje predora. Predor bi bil sicer lahko odprt za tovornjake že 9. maja, vendar le v primeru, če bodo pridobljena vsa potrebna dovoljenja. Do jeseni pa bodo odprte že vse prometne poti.

Slavnosti na francoski strani se bodo začele na terminalu Coquelles v bližini Calaisa, kjer se bosta približno ob 12.40 srečala dva vlaka Eurostar, narejena prav za vožnjo po predoru; ustavila se bosta v oddaljenosti dveh metrov. Po otvoritvenem govoru ob približno 13.15 bodo gostje - francoski predsednik Mitterrand z ženo Danielle, britanska kraljica z možem Phillipom, premiera John Major in Edouard Balladur - odšli na kosilo.

Približno ob 15. uri se bodo odpeljali proti angleškemu terminalu Cheriton blizu Folkestonea, kamor bodo prisli v petindesetih minutah. Tudi tam je predvidena uradna otvoritvena slovesnost.

Belgijski premier Jean-Luc Dehaene, ki se bo udeležil otvoritve, naj bi

se do francoskega Eurostarja pripeljal z nove postaje Lille-Europe. Francoski predsednik, kraljica Elizabeta in ostali povabljeni se bodo peljali v kraljevem rolls-royceu. Glede na njegovo velikost bodo vozilo natovorili na vagone, namenjene za transport avtomobilskih prikolic. Kraljevo vozilo bo upravljal 25-letni Willy Crooks iz Calaisa.

Crooks je postal voznik vlaka Eurotunnel tako kot mnogi drugi delavci, ki so najprej delali na gradbišču, med katerimi je tudi Philippe Cozette, ki se je 1. decembra 1990, ko sta se združila predora iz francoske in britanske smeri, rokoval z Angležem Grahamom Faggom. O tem dogodku so se na široko razpisali francoski in britanski časopisi.

Europredor je dolg 50,5 kilometra, pod morsko gladino je dolg 37 kilometrov, sestavljajo pa ga trije predori. Dva sta namenjena za prevoz vozil, tretji pa za vzdrževalna dela in intervencijska vozila.

Za gradnjo so morali izkopati deset milijonov ton materiala. Graditelji so naredili vse, da bi uradne formalnosti potekale kar najhitreje, zato je bilo treba upoštevati nekatere zahteve francoskih in britanskih obmejnih organov.

Vse carinske formalnosti bodo opravljene pri vstopu v predor ali na vlak. Potnik, ki se bo pripeljal na postajo Coquelles, bo že na terminalu zapeljal na avtomobilsko cesto. Ko bo kupil vozovnico, bo moral opraviti carinske formalnosti. Nato se bo odpeljal do razvrstilne postaje. Ko bo njegovo vozilo natovorjeno, bo lahko odšel v vagon ali druge prostore.

Kajenje je v njih strogo prepovedano. Ko bo prišel v Cheriton, bo svoje vozilo odpeljal iz vagona in se po cesti M20 odpeljal proti Londonu.

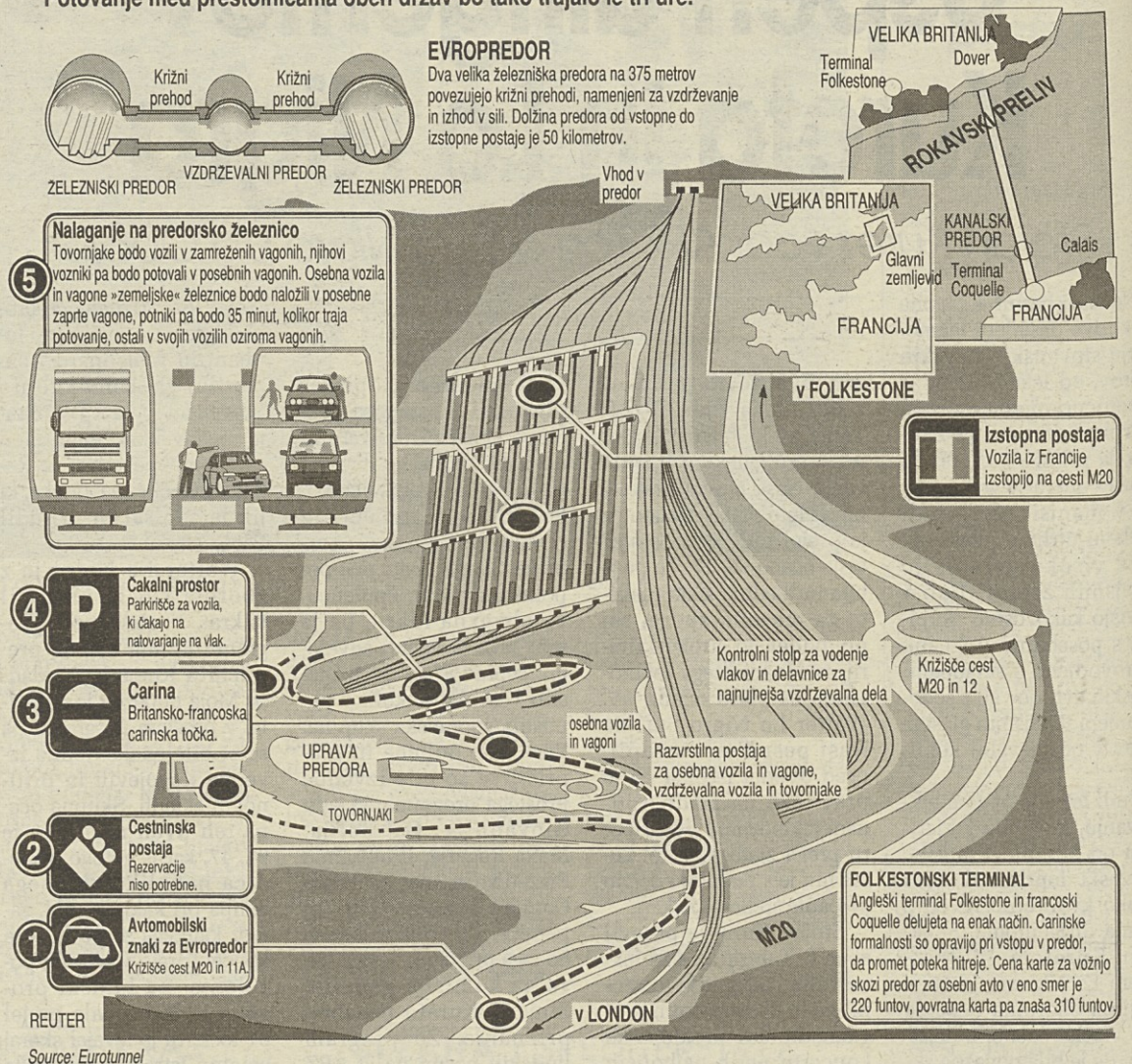
Predstavniki Eurotunnela pravijo, da bo pot med eno in drugo avtocesto trajala približno dobro uro. Potniki, ki se bodo na Eurostar vkrcali v Parizu in se peljali do Londona, bodo za pot potrebovali tri ure.

Po Franciji vozi vlak s hitrostjo 300 kilometrov na uro, v predoru se njegova hitrost zmanjša na 130 km/h, v Kentu pa zaradi slabega stanja britanskih železnic le na 100 km/h. Treba bo počakati na leto 2002, ko bo zgrajena nova, hitra železnica med Folkestonom in Londonom. Takrat bo potovanje trajalo le dve uri in pol.

Georges Deschodt / AFP

VODIČ PO EVROPREDORU

Angleška kraljica Elizabeta II. in francoski predsednik Mitterrand bosta 6. maja tudi uradno odprla Evropredor, ki bo pod morjem povezal Francijo in Anglijo. Oseba in tovorna vozila ter vlake bodo v najhujših prometnih konicah prevažali pod Rokavskim prelivom vsakih petnajst minut. Potovanje med prestolicama obeh držav bo tako trajalo le tri ure.



Predor je za Britance mora

LONDON - Anglija, »naravna trdnjava«, kot jo je opisal veliki Shakespeare, ni bila ravno navdušena nad povezavo z evropsko celino. Britance je slovesnost ob odprtju predora pod Rokavskim prelivom pustila dokaj hladne. Zavedajo se, da so izgubili svoj simbol neodvisnosti in veličastne preteklosti, zato ostaja se vedno najbolj priljubljen rek »Britanija vlada morju«. Britanci se zavedajo, kakšen bo njihov prihodnji status: postali bodo le eden od evropskih narodov. Britanski imperij, za katerega sonce ni nikdar zasló, je zdaj le še preteklost. Monarhija je tarča kritik, anglikanska cerkev ima le še 1,5 milijona pravih vernikov in Velika Britanija je sele četrtá evropska gospodarska velesila.

»Ko smo se morali odločiti med Evropo in neizmernim pro-

stranstvom, smo se vedno odločili za prostranstvo,« je govoril Churchill. Dandanašnji pa se London prilagaja na omejevanje, tako v evropskem kot svetovnem merilu. Prehod je težak, zato se s tem vprašanjem konservativna stranka ukvarja že več kot 30 let. Manj je tistih, ki menijo, da je treba prihodnost Velike Britanije iskati izven Evrope; večina misli nasprotno, vendar svoje mnenje le redko jasno izreče.

Medtem ko so Francozi ponosni na ta izjemen tehnološki dosežek - Evropredor, ki je zanje naravno podaljšanje poti proti vsem delom Evrope, so Britanci glede predora precej skeptični. Tudi njihov značilni humor ne skriva nekakega nelagodja. Tistega dne, ko sta se leta 1990 v predoru srečali francoska in britanska ekipa, je v časopisu Sun izšel članek

z naslovom »Zadišalo je po česu«, kar je seveda merilo na Francoze. Angleški premier John Major in nekateri drugi politiki gradnji predora v zadnjem času niso posvečali nobene pozornosti. Človek bi lahko sklepal, da bi na to novo povezavo z Evropo najraje kar pozabili.

»Zaradi strahu so povsem paralizirani,« je izjavil neki diplomat, ki meni, da se na Majorja »vsuje plaz ocitkov, brz ko odpre usta.« Kritik nikoli ne zmanjka, vedno se najde kaj novega. V gospodarskih krogih se povezave z Evropo veselijo, saj se bo število porabnikov britanskih izdelkov povečalo za 300 milijonov. Vendar so tudi na tem področju nekateri previdni. Sir Peter Parker, nekdanji predsednik British Railways, je eden redkih zagovornikov gradnje predora. V Evening Standardu je

med drugim zapisal: »Bomo zmogli vsaj toliko velikodušja in domisljije, da bomo pozdravili ta tehnološki čudež? Francozi to znajo: vedo, kaj je slava. Deset let so si morali nasi politiki prizadevati za njegovo gradnjo.«

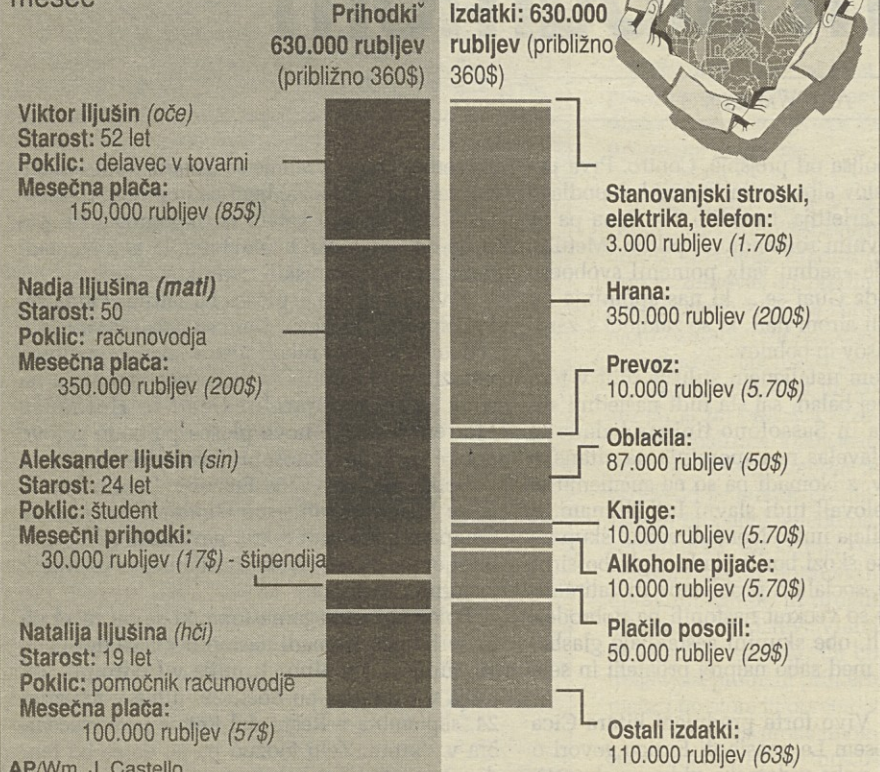
Res je, da so pragmatični Britanci zelo nezaupljivi; kar 75 odstotkov vprašanih je se ob koncu lanskega leta izjavilo, da ne bodo nikoli uporabljali predora, polovica se jih boji terorističnih napadov, čeprav strokovnjaki zagotavljajo stroge varnostne ukrepe, spet drugi se bojijo potovanja v zaprtem prostoru pod morsko gladino... Kakorkoli že - v petek, ko bosta predor slavnostno odprla britanska kraljica Elizabeta in francoski predsednik Mitterrand, bodo Britanci dokazali, da so lahko tudi drugačni.

Monique Villa / AFP

RUSIJA / PRITLHNE PLAČE IN CVETOČE POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI, PREDVSEM S POSLOVNIMI PROSTORI

Kako preživetl v Rusiji

Prihodki in izdatki moskovske družine na mesec



Največ težav je z birokracijo

MOSKVA - Direktorji podjetij z nepremičninami, ki se v Parizu, Londonu ali New Yorku soočajo s krizo, bi od zavisti prebledeli: v Moskvi sklepajo podobni uradi cvetoče posle, saj letna najemna za kvadratni meter znaša med 700 in 800 dolarji. Visoke cene so posledica pomanjkanja primernih prostorov, omogočata pa jih tudi nejasna zakonodaja in zakon močnejšega. Najemnine so večje le v Hongkongu in Tokiu.

»Zal mi je - se včeraj popoldne bi vam lahko ponudil 300 kvadratnih metrov v tretjem nadstropju. Oddal sem jih danes dopoldne, in sicer za 850 dolarjev za kvadratni meter na leto. Na voljo je še prostor za isto ceno, vendar v drugem nadstropju,« je smeje izjavil Vakur Oker, direktor rusko-turske družbe Mosenka, ki je v središču mesta zgradila manjši »luksuzni« poslovni objekt.

Vas moti, da predel ni najbolj varen? Kaj zato, če po ulicah ponoci in podnevi patrolirajo policijske enote, saj so prostori v drugem nadstropju opremljeni s posebnimi elektronskimi napravami. Res pa je, da so razkošno opremljeni prostori zaradi mrež na oknih temni in da se na dvorišču zbirajo klošarji.

V Moskvi sicer gradijo veliko poslopij, vendar jih malo ustreza zahtevam tujih družb. Po rezultatih ankete, ki jo je pred kratkim izvedla ruska zemljiška družba, ki gradi predvsem uradne, trenutno kar 1.500 tujih družb v Moskvi išče primerne prostore. Večina od njih ima v ruskem glavnem mestu svoja predstavništva že od časov perestrojke, od leta 1985. Po razpadu Sovjetske zveze so se stvari razvijale hitreje, tako da ponudba trenutno ne more zadovoljiti povpraševanja.

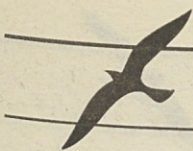
V Moskvi so največje mednarodne zemljiške družbe po letu 1990 že odprle svoje urade, vendar so se njihovi posli izjalovili, ker so se morale vedno znova pogajati z novimi, večkrat nasprotujočimi si sogovorniki - država je na primer nastopila proti mestu, mesto pa proti občinski oblasti. Birokratske prepreke so nepremostljive. Zemljišč za gradnjo ni dovolj. Studije namreč dokazujejo, da je treba za začetek gradbenih del pridobiti cel kup soglasij. Tovrstna zakonodaja pa je tudi neprimerno bolj stroga kot na Zahodu.

Zaradi politične nestabilnosti nakup zemljišča trenutno ne pride v poštev, zato si družbe želijo le odprti predstavništva in isčejo primerne prostore. Večina zgradb pripada različnim organizacijam, državnim institucijam in mestni oblasti. Najemina za ta ogromna poslopja pa lahko - seveda

preračunana v tržno ceno - prinaša lepe denarce. Za precej višjo najemnino kot v Londonu ali New Yorku si skromnejša predstavništva najemajo prostore v obnovenih uradih. Ruski delavci so jih prenovili zelo površno in težko bi rekli, da zahtevajo predpisanim zahtevam. Dela v bogato opremljenih prostorih so izvedli kanadski ali turski delavci, in sicer v trdno zgrajenih vojaških ter industrijskih kompleksih, kjer so uporabnikom na voljo sodobna dvigala in klimatizirani uradi.

Kljub temu bodo morali kupci na vselitev v eno takšnih zgradb počakati še osem mesecev; gre namreč za zgornje nadstropje zgradbe McDonaldsa, od koder bodo imeli obiskovalci razgled na poslopje Kremlja. Cena letne najemnine za kvadratni meter bo zato dosegla 1.300 dolarjev.

Paola Messina / AFP



KITAJSKA / »NANKINŠKA LAŽ«

Zgroženost in ogorčenje kitajske vlade

Nagano je pokopal japonske upe za stalno članstvo v VS

PEKING - Kitajska vlada je »sokirana in ogorčena«, ker je novi japonski pravosodni minister Sigeto Nagano v intervjuju za dnevnik Mainichi izjavil, da je tako imenovani pokol v Nankingu gola »izmiselnost«. Predstavniki za tisk kitajskega zunanjega ministrstva je včeraj jasno navedel, da je pravilen pristop k zgodovinskim vprašanjem pomembno politično izhodišče za razvoj prijateljskih kitajsko-japonskih odnosov. Glede Naganove izjave, da je bila japonska okupacija Kitajske in drugih azijskih dežel v resnici le »osvobodilna vojna, ne pa agresija«, pa je kitajsko zunanje ministrstvo navedlo, da je agresija japonskih militaristov na Kitajsko zadala Kitajcem ogromno trpljenja, pokol v Nankingu pa je bil eden od najhujših zločinov japonskih militaristov. To po trditvah zunanjega ministrstva dobro vedo tako mednarodna skupnost kot zgodovinarji. »Sedaj, 50 let po koncu druge svetovne vojne in po vzpostavitvi kitajsko-japonskih odnosov na novih temeljih pa eden od članov japonske vlade tako odkrito izkrižlja zgodovino, izpodbija zgodovinska dejstva in zagovarja agresijo japonskih militaristov. Nad tem smo sokirani in ogorčeni,« je se povedal predstavnik za tisk zunanjega ministrstva kitajski tiskovni agenciji Xinhua.

Ob tej prvi reakciji na Japonskem že ugotavljajo, da je pravosodni minister Nagano s svoji

mi izjavami v trenutku izničil lanskoletna opravičila bivšega predsednika vlade Hosokave. Ta se je namreč Azijcem opravičil in med drugim dejal, da je bila druga svetovna vojna »zgrešena« in da je slo za japonsko »agresijo«. Resnici na ljubo, starejše japonske generacije se le delno sramujejo japonske imperialistične vojne in občutek krivde je le površinski. Nekateri celo trdijo, da je Hosokava lanskega avgusta storil napako, ker ni pomislil, da bi po njegovih izjavah lahko marsikdo zahteval vojno odškodnino.

Nedvomno pa bodo Naganove izjave o »nankinski laži« pokopale japonske želje, da bi se država dokopala do stalnega sedeža v Varnostnem svetu OZN. Prav včeraj se je novi japonski premier Tsutomu Hata v Bonnu sestel z nemskim kanclerjem Kohlom, z zunanjim ministrom Kinkelom pa je razpravljajal o skupnih nemško-japonskih naporih za stalno članstvo v Varnostnem svetu. Kaj je Kinkel povedal Hati o tem vprašanju, ni znano. Zgovoren pa je podatek, da je za nemško ustavno sodišče zločin vsako zanikanje holokavsta in nacističnega nasilja. Prav tako se Bonn že nekaj časa trudi, da se ne bi zameril Kitajski, ker je stalna članica VS in bo zato tudi njen glas odločujoč, ko bodo razpravljali o morebitni razširitvi stalnega članstva v Varnostnem svetu. Tokio vsega tega ni upošteval.

ZDA / NIMAJO MERE

Sedaj se bojijo igrač



BOSTON - Komaj 7-letni Amber Nickoles iz Bostona kaže plastično vodno pistolo, zaradi katere so ga decembra za tri dni izključili iz sole. Pri dečku so »nenabit« pistolo našli v njegovi solski torbi. Dečkova mati Barbara se je uprla sklepu učiteljskega zbora in sina prepisala na neko drugo solo. (Telefoto AP)

VELIKA BRITANIJA

Našli so ostanke enajste žrtve serijskega morilca

GLOUCESTER - Angleška policija, ki koplje pod kuhinjskim podom bive hiše serijskega morilca Freda Westa, je sporočila, da so tudi tu odkrili cloveske ostanke, tako da je doslej odkritih Westovih žrtev že 11. Preiskovalci so tudi izjavili, da je petih ubojev skrivra tudi Westova druga žena Rosemary.

Potem ko je policija ze našla devet trupel v Westovi hiši na Cromwellovej ulici in truplo njegove prve žene Catherine na podeželju, kjer je nekoč ži-

vel, je sedaj začela iskati v Westovi nekdanji hiši na ulici Midland Road in tu našla se eno truplo, skrito pod betonskim podom v kuhinji. Preiskovalci pričakujejo, da bodo v tej hiši našli se kako truplo.

Medtem so Rosemary West obtožili petih umorov, med temi tudi uboja 15-letne Shirley Hubbard. Westova je se obtožena, da je dvakrat posilila neko dekle in napadla tudi 8-letnega dečka. Zaradi tega se bo danes morala zagovarjati pred sodnikom.

NOVICE

V Varšavi 15-letnik ubil mater svojega sošolca

VARSAVA - Poljsko časopisje je včeraj objavilo vest, da je neki 15-letni dijak v sredo v Varšavi ubil 38-letno mater nekega svojega sošolca. Fant je brez težav stopil v stanovanje in od ženske zahteval denar. Ko se je ženska temu uprla, jo je fant večkrat udaril z železno palico in nato pokončal s kuhinjskim nožem. Morilec in njegov 17-letni pajdas, ki ga je čakal pred stanovanjem, nista odnesla ničesar. Policija ju je kaj kmalu izsledila in ugotovila, da je mladoletni morilec sin neke varšavske policistke.

Ko aids postane orožje

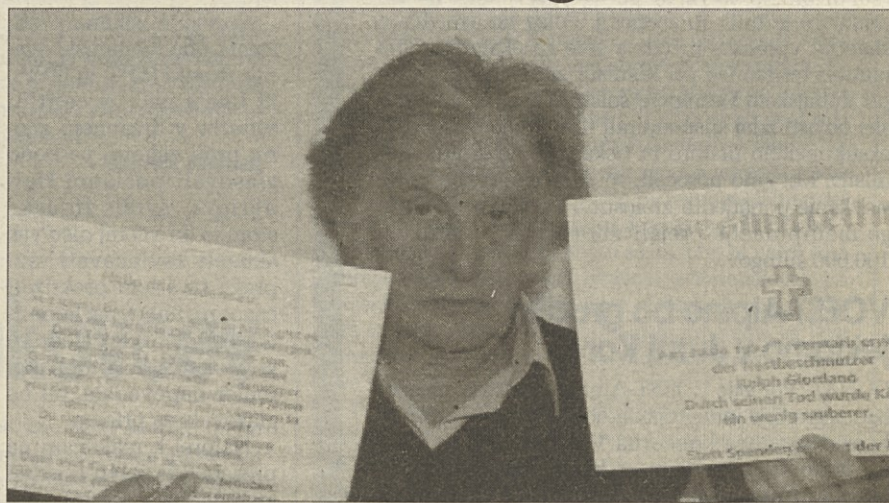
AMSTERDAM - Prihodnji teden se bo v Amsterdamu začel neobičajen proces. Na zatožni klopi bo neki 39-letnik, ki je obtožen umora, ker je z injekcijsko brizgalko svoji nekdanji prijateljici vbrizgnil kri, okuženo z virusom HIV. Kot je sporočila nizozemska tiskovna agencija ANP, bo 36-letna mati dveh otrok živela se največ štiri leta. Moški je to storil lanskega junija iz maševanja, ker je ženska prekinila njuno ljubezensko razmerje. Okuženo kri si je priskrbel pri prijatelju, ki je zbolel za aidsom, in jo vbrizgnil v roko nesrečnice. Mesec dni po tem dogodku je ženska s pregledom krvi ugotovila, da je okužena z virusom HIV in je prijavila sodstvu svojega nekdanjega prijatelja.

Avtobus v prepad: 15 mrtvih na Molukih

DŽAKARTA - Kot je sporočila indonezijska agencija Antara, je v Liboju (Moluki) življenje izgubilo 15 potnikov, ko je avtobus iz se nepojasnjenih vzrokov zgrmel v prepad. V nesreči so bile štiri osebe ranjene, oblasti pa niso sporočile števila potnikov, tako da ni znano, če koga pogrešajo.

ZRN / NEMŠKEMU ŽIDOVSKEMU PISATELJU

Nacistične grožnje



Nemški židovski pisatelj Ralf Giordanoz dvema telefaksoma, ki so mu jih neonacisti poslali na njegov dom v Köln in v katerih mu grozijo s smrtjo. (Telefoto AP)

VELIKA BRITANIJA

Prinčev govor pred volitvami vnel polemiko

LONDON - Oster napad angleškega princa Charlesa na »fanatike politične korektnosti« je razjezil levicarje ter navdusil konservativce, prestolonaslednika pa je pahnil v nov vrtilinec polemik.

Ceprav od Charlesa se nikdar niso pričakovali, da bi se vtikal v politiko, so njegov govor časopisji objavili ravno na dan pred krajevnimi volitvami, ki bi lahko privedle do padca nepriljubljenega prvega ministra Johna Majorja. Majorjeva volilna kampanja, ki sloni na vrednotah tradicije in družine, je izzvala splošen posmeh, potem ko so bili konservativni politiki vpleteni v vrsto spolnih in finančnih skandalov. Charles je v svojem govoru v sredo v bistvu podprl konservativ-

na načela. Zavzel se je na primer za učenje slovnice v soli, dejal, da lahko stariši ob potrebi tudi pričajo zausnic otrokom, nazadnje pa je se obtožil medije cinizma. Obsodil je nasilje na televiziji in v filmih ter kvarjenje angleške pokrajine, končno pa je se napadel »tako imenovano politično korektnost«, ki je v resnici le izgovor za opravljanje političnih nasprotikov.

Pripadniki opozicijske laburistične stranke govora seveda niso odobraval, se zlasti, ker si je Charles izbral zanj ravno dan pred volitvami, pa tudi zaradi njegovega ne ravno neoporečnega družinskega življenja. Konservativci pa so bili seveda vznemirjeni, čes da je bil tak govor silno potreben.

PEKING / V ZASEBNE ŠOLE HODIJO OTROCI PODJETNIKOV IN TRGOVCEV

Zasebne šole na Kitajskem vzbujajo nezadovoljstvo med ljudstvom

Šolnina znaša 5 tisoč dolarjev na leto, kar je 50 poprečnih mesečnih plač

PEKING - Tako kot vsako soboto popoldne skoči 8-letna Maomao v bleščečo črno audi, ki ga je sofer njenega očeta zapeljal tik pred vhod sole Zingua. Deklica je opravila s solo za ta teden - v najbolj imenitni pekinški zasebni soli, ki jo obiskuje 150 skrbno izbranih otrok. Skrbno zato, ker znasajo stroški vpisnine in solnina za prvo leto 43 tisoč juanov (4.940 dolarjev), kar je petdesetkrat toliko, kolikor znasa povprečna mesečna plača v Pekingu. Po letu 1992 je v kitajski prestolnici nastalo že deset osnovnih in srednjih zasebnih sol, se enkrat toliko pa so jih ustanovili v večjih mestih te države, seveda z dovoljenjem oblasti, ki so tako zadale hud udarec modelu brezplačnega solstva, ki je dostopno vsem, in s katerim se je komunistična Kitajska hvalila več kot 40 let.

Večina teh sol je opremljenih

skrajno razkošno, imajo najmodernejša učila in dobro plačane učitelje, ki poučujejo razrede, v katerih se učenci seveda nikakor ne drenjajo. Te zasebne sole imajo potemtakem vse tisto, o čemer lahko javne sole, z redkimi izjemami, samo sanjajo.

Po eni najnovejših javnomnenjskih anket, ki jo je izpeljala agencija Nova Kitajska, izvira večina otrok, ki se solajo v teh solah, iz družin podjetnikov in zasebnih trgovcev oziroma tistih staršev, ki so zaposleni v tujih predstavništvih. Toda vedno večje število teh sol hkrati vse bolj razvneoma razpravo v javnosti v trenutku, ko se javno solstvo sooca s hudim pomanjkanjem posojil, ko posamezne razrede, zlasti na deželi, zapirajo in prihaja do nedopustnih zamikov pri izplačevanju plač tisočem učiteljev. Zaradi neznosnih pogojev dela in bednega zaslužka

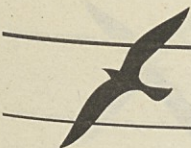
številni učitelji in profesorji zapuscajo svoj poklic in se lotevajo donosnejših poslov. Tako so postali predstavniki in uradniki državnih podjetij, tudi sami slabo plačani, tarča hudih kritik.

»Zasebne sole so za tiste, ki so si denar nagrabili z malverzacijami,« ljubosumno meni Vang Zuomin, eden mladih uradnikov. »Sam ne bi nikoli poslal otroka v takšno solo,« se pohvali. »Ne gre za to, da bi javno solo primerjali z zasebnimi, ker druga drugo dopolnjujeta,« meni Žija Vejnin, ustanovitelj in direktor srednje sole Zengce. Njegova sola je prva zasebna sola v Pekingu. Odprli so jo leta 1992, deluje v enem od nadstropij sicer javne srednje sole. »Zasebne sole so ena od značilnosti kitajskega socializma. Igrajo tisto družbeno vlogo, ki si jo država ne more privoščiti, saj smo se zmeraj nerazvita država,« meni Zia, 77-let-

ni upokojeni profesor, ki ob tem izreče vrsto pohval komunistični partiji in Deng Hsiaopingu.

V Zengceju so stroški solnine 1.440 juanov za trimesečje, kar ni pretirano veliko. »Nasa sola ni bogato opremljena, zato pa je naš pouk zelo kakovosten,« se pripomni direktor. Kljub temu, da te sole delujejo z dovoljenjem oblasti, jih te vseeno se niso povsem priznale. Tuji novinarji uradno lahko obiščejo samo solo Zengce, ki zbuja vtis, da pouk ni namenjen samo milijonarskim otrokom. »Te sole so bile ustanovljene kot poskusne, saj zanje ne obstaja noben zakon ali predpis. Zato ne gre, da bi o njih govorili preveč na splošno,« namigne eden od predstavnikov urada za solstvo v Pekingu, ki ome-ni tudi številne nasprotne zasebnega solstva med političnimi voditelji.

Philippe Massonnet, AFP



DRŽAVNI ZBOR o PRORAČUNU

Poslanci so največ časa namenili socialni in kmetijstvu

Večina jih je menila, da se položaj kmetov lani ni izboljšal



LJUBLJANA - Poslanci državnega zbora, ki so včeraj že drugi dan obravnavali letosnji državni proračun, so dopoldne opravili splošno razpravo k predlogu proračuna, popoldne pa so se lotili dokončnega sprejemanja zakona o izvrševanju proračuna. V dopoldanski splošni razpravi o predlogu proračuna so največ časa namenili socialni, demografsko ogroženim območjem in kmetijstvu. Vec poslancev se denimo ni strinjalo s premierovo trditvijo, da se je položaj kmetov lani izboljšal, ampak so s številskimi dokazovali, da se je zgodilo ravno nasprotno.

Svoja stališča o predlaganem proračunu so predstavili tudi poslanski klubi.

Ciril Pucko je v imenu krščanskih demokratov med drugim dejal, da je vlada pozabila na številke iz proračunskega memoranduma in koalicijske pogodbe glede znižanja javne porabe; zahteval je, da jih upošteva pri proračunu za leto 1995 in 1996. Krščanski demokrati pričakujejo tudi znižanje prispevnih stopenj za socialo, zahteva-

jo, da preneha narascati zaposlovanje v državni upravi in družbenih dejavnostih, zahtevajo, da vlada izvaja sprejeto strategijo kmetijstva ter enotno vodi promocijo države. Proračun, amandmaje vlade in amandmaje, ki jih je podprl odbor za finance, bodo podprli tudi krščanski demokrati, je dejal.

V imenu **socialdemokratov** je **Ivo Hvalica** dejal, da je bila stranka pri pripravi proračuna v poziciji, ob

njegovem sprejemanju pa v opoziciji, vendar bodo poskušali biti konstruktivni. Obnasali se bodo premočrtno, torej podpirali obrambo ter prometni resor, kritični pa bodo do socialnih transferjev, kjer gre za kupovanje socialnega miru. Kritični so tudi do deleža javnega dolga v družbenem proizvodu; menijo, da je primerjava z zahodnimi državami neresna.

Za **združeno listo** je **Feri Horvat** povedal, da podpira proračuna, amandmaje vlade in tiste, ki jih je sprejel odbor za finance. Obseg odhodkov proračuna in primanjkljaj sta sicer visoka, a se sprejemljiva. Združena lista je zadovoljna, da se je del sredstev preusmeril z obrambnega resorja v tehnološki razvoj in aktivno politiko zapo-

slovanja, hkrati pa pozitivno ocenjujejo znaten napred koaličijskih partnerjev v štirimesečnem usklajevanju proračuna.

Franč Zagožen je v imenu **ljudske stranke** dejal, da proračuna ne bodo popoprli, ker ta ne zagotavlja perspektive, ampak navidežno socialno varnost, ker ne zagotavlja rasti, ampak gospodarsko stagnacijo in ker je glede gospodarnosti z naravnimi viri celo nevaren. Opozoril je, da se delež proračunskega denarja za okolje, kmetijstvo, znanost in kulturo zmanjšuje glede na lansko leto, proračun pa bo povzročil tudi ogrožanje slovenskega podeželja in njegove poseljenosti, kar je nepopravljivo.

V imenu **liberalne demokracije** je **Janez Kopac** podprl uravnotežen prora-

čun, saj vsako zadolževanje zaradi primanjkljaja prinese v tako majhni ekonomiji občutne posledice. Največji proračunski problem Slovenije je rekordno visok delež porabe pokojninskega in zdravstvenega sklada, dodatno pa se poslanci sprejemajo zakone, ki povečujejo pravice. Od 406 milijard tolarjev, kolikor znaša proračun, je kar 250 milijard tolarjev tako imenovanih fiksnih stroškov, v katere ni mogoče poseči, ker jih zagotavljajo veljavni zakoni (socialni transferji, pokojnine, plače uslužbencem, odplačevanje kreditov). Pogovarjamo se lahko le o preostalih 150 milijardah, s katerimi je treba zagotoviti razvoj, investicije, aktivno politiko zaposlovanja in podobno.

Andreja Rednak

DRŽAVNI ZBOR / PRORAČUNSKA RAZPRAVA MALO DRUGAČE

Za štiri Triglave ali 12 km velikih bankovcev

LJUBLJANA - V slovenskem parlamentu poteka razprava o 406 milijardah tolarjev, kolikor naj bi jih država porabila v letosnjem letu. Poslanci med njo uporabljajo silno učene besede, tako da zvočniki v sejni dvorani dajejo hudo naveličan obraz. Pozna se jim, da jim je vsega dovolj. V dveh dneh so že šestkrat prenesli »javno porabo«, pa »proračunske prihodke« in »proračunske odhodke«, »bruto domači proizvod«, »javne finance«, »trende«, »odstotke«, »stagnacije« in podobne naravne katastrofe. Ker nam »firbec« ni dal miru, smo zeleli od poslancev zvedeti, če vedo, o čem tako vneto govorijo. Sprasevali smo jih marsikaj, predvsem pa nas je zanimalo, kaj je proračun in kaj bi s 406 milijardami storili, če bi jih imeli v svojem zepu.

Jozeta Skolca (LDS) smo z vprašanji zmotili, ko je kot vodja največjega poslanskega kluba med poslanci drugih strank ustvarjal pogoje, da bi bil proračun sprejet. »Ustvarjanju pogojev« se po domače reče mesetarjenje in je v politiki neizbežno. Temu das nekaj deset milijonov za izgradnjo kapelice, onemu nekaj za krajinske parke, pri tem amandmajuzaradi ljubega miru zameziš na eno oko in ga sprejmeš, drugega brez pomislekov zavrneš. Na koncu pa je najboljši srecen Mitja Gaspari, finančni minister, ki s sprejetim proračunom »v predvidenih okvirjih« odkoraka iz parlamenta.

Vsak zep je premajhen

Skolc trdi, da je proračun v številkah določena politika vlade oziroma državnega zbora za tekoče leto. Vprašanju, kaj bi počel, če bi imel teh 406 milijard v svojem zepu, pa se je zvi-

to izognil rekoč, da kolikor se spozna na denar, ve, da 406 milijard ne bi zmogel spraviti v noben zep. Sploh pa tega denarja nikjer ni. »To so romantične predstave o tem, da je ta denar nekje naložen,« je bil kategoričen poslanec. Kasneje pa je le izjavil, da je najprej zgradil spodobno cesto od Ljubljane do rodnega Breginja tam neke pod tolminskimi hribi. In koliko denarja je Jože Skolc doslej največ videl? Vodja poslancev LDS se je zamislil, potem pa odgovoril, kot da bi bil so-fist: »Nikoli ga nisem videl več, kot sem ga kdaj imel.«

Janez Kopac je brzcas eden od redkih poslancev, o katerih bi lahko trdili, da celo leto živijo za dan, ko do-bijo od vlade na klop predlog proračuna. V sredo je prišel v parlament se posebej skrbno oblečen, potem pa je cel dan begal med govorniskim odrom, poslanskimi klopami ter novinarskimi mikrofoni. V četrtek pa se je videlo, da se je se kako

pripravil na pričakovane tožbe opozicije o večanju javne porabe. Ne boste mi solili pameti, si je najbrž mislil Kopac, sel na oder, povlekel beleznico iz žepa in pričel recitirati: kdo je 5. oktobra glasoval za dopolnili k zakonu o družinskih prejemkih, kdo je 14. oktobra glasoval za spremembe v pokojninsko-invalidskem sistemu, kdo je 26. oktobra navijal za požešna dopolnila k zakon o obrambi... Ko si je dal duška, je pospravil beleznico v zep in se odpravil v klop. Potem je moral poslušati replike. V nekem trenutku je zbežal iz dvorane in naletel na naš mikrofoni: »Proračun razumem kot državno blagajno, ki hrani denar, namenjen skupnim interesom

Zmago Jelincić (SNS) je o proračunu razmišljal z jezikom dobre gospodinje: »Proračun je kot gospodinjska razpredelnica, ki kaže, kaj bo država porabila na vseh svojih področjih. V razpredelnici za leto 1994 je tudi kakšen črn tolar, ki ga bo gospodinja porabila malo drugače, kot je bilo načrtovano, oziroma tako, da bo kakšen nož kupila ceneje zato, da si bo lahko privoščila se kakšno zlico.« Sploh pa je bil Jelincić včeraj zelo velikodušen: dve tretjini od svojih 406 milijard bi takoj poklonil dobrodelnim organizacijam, invalidom, knjižnicam, »pa tudi upokojevcem bi kaj dal«, »z eno tretjino pa bi pokupil slovensko kulturno blago, ki

obraz. Notri je trdil, da bo njegova stranka glasovala proti proračunu, ker Sloveniji ne zagotavlja perspektive »in je na nekaterih področjih prav nevaren«. »Proračun je nacrt javne porabe,« nam je med »čik-pavzo« na hodniku pojasnjeval Zagožen. »Je pa tudi pogaca, ki jo deli vladajoča koalicija, in s tem, kako so jo razdelili, sploh nismo zadovoljni.« Denar davkoplačevalcev bi morali uporabiti čim bolj gospodarno in moral bi dati večje učinke, kot jih bo dal, če bo proračun sprejet. Pri vprašanju, kaj bi storil, če bi bilo 406 milijard njegovih, pa je bil Zagožen skeptičen. »Moj denar to nikoli ne bi mogel biti, ker do takšne vsote ni

Proračun je zakon, s katerim parlament razdeli državne finance med različne potrošnike. Definicijo nam je razkril poslanec združene liste Janez Kocijancić. »Bivši gospodarstvenik,« se je predstavil. In ker je bil gospodarstvenik natančno ve, da v parlamentu ne govorijo o gotovini, ki v taksnem obsegu ne more biti nikoli v obtoku, ampak o knjižnem denarju. »Drugace pa je to tako nepopisno veliko denarja, da o tem, kaj bi z njim počel, nisem nikoli razmišljal. Vendar, če bi bil to moj denar in bi z njim razpolagal v Sloveniji, potem bi ga porabil na enak način, kot je sedaj razporejen.«

davkoplačevalcev,« je razlagal. »Če pa bi imel sam imel v zepu 406 milijard tolarjev, bi denar naložil tako, da bi se mi čim bolje obrestoval. Celot Sloveniji bi se nasli za te namene primerni projekti, vprašanje je le, če jih je toliko, da bi lahko teh 406 milijard v Sloveniji produktivno zapravil.«

se vlaci po svetu in ga pripeljal nazaj v Slovenijo.« Zase ne bi porabil nič. Zase ima svojega dovolj.

Toliko denarja kot v filmu

Poslanec ljudske stranke **Franč Zagožen** je prišel iz dvorane precej čemerne ga

koli ne bi prišel. O tem sploh ne razmišljam in nimam pojma, koliko bi bilo tega denarja, če bi ga zložili na kup. Največ denarja sem videl v kakšni kriminaliki, recimo v Ropu stoletja, pa se tam je slo predvsem za zlato.«

Tone Persak (Demokratska stranka Slovenije) je

Svobodna levica

LEV KREFT



Da bo predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovsek storil vse, kar je treba, da veliko koalicijsko obdrži skupaj, je pač jasno. Da bo najbolje, kar mu je pri tem storiti, to, da ne stori ničesar, pa mu ni samo jasno, ampak je tudi njegovemu političnemu slogu najljubše.

Odločitev je torej - po zahtevah slovenskih krščanskih demokratov, naj se zaradi njenih notranjih strankarskih težav po sestopljenem obrambnem ministru mandat znebi še druge socialne demokracije (v zahodni Evropi bi ji rekli »nekomunistična«) in pritisku Združene liste socialnih demokratov, naj se zaradi njenega izgubljenega ratinga pri volilcih premier izkaže s se bolj enakopravnim položajem leve v vladi - spet vrnjena obema strankama pobudnicama.

Vendar je med obema koalicijskima partnerjema liberalne demokracije pomembna razlika. Obojim sicer prav zaradi udeležbe v »komsomolski« vladi trda prede pri volilnem telesu in zato postajata tu in tam »tečna« in nervozna. In obojim se se vedno bolj splaca po vsem godranjanju in simfianju ostati v vladi in celo ohraniti veliko koalicijsko. Toda krščanski demokrati izgubljajo glasove na desno, njihovi nekdanji volilci prestopajo k opoziciji, medtem ko se glasovi leve bodisi selijo k liberalnim demokratom bodisi si vzamejo »time out« in čakajo med neopredeljenimi. SKD in LDS torej v pričakovanju jesenskih lokalnih volitev, pa tudi pri razmišljanju o parlamentarnih volitvah, ki slej ko prej morajo priti pravčasno, če ne bodo prišle predčasno, nista tehnici v spopadu. ZLSD in LDS pa sta v spopadu za isto volilno telo že ves čas, medtem ko na mestu ZLSD ali levo od nje ni nikakršne opozicije, kaj sele alternative. Leva opozicija, morebiti celo alternativa, lahko nastane samo, če ZLSD zapusti vlado. Toda ZLSD bo težko odšla iz vlade v trenutku, ko to zahteva SKD, medtem ko dr. Janez Drnovsek vztraja, da ZLSD potrebuje. Težko bo odšla iz vlade v trenutku, ko je dosegla zamenjavo obrambnega ministra Janeza Janše in vnesla v proračun praktično vse svoje politično pomembne zahteve. Težko se bo poslovala zdaj, ko je vlada spet enkrat umaknila tudi socialnim demokratom sovražne predloge zakonskega urejanja pokojnin in ko je bil končno podpisan ne ravno socialni pakt, a vendarle vsaj nekaj tripartitni dogovor o politiki plač.

Slovenska strankarska levica se bo torej še nekaj časa morala omejiti na eno samo stranko, ki bo sodelovala pri projektu tranzicije iz socializma v kapitalizem kot vladna stranka, obenem pa pripravljala programe za levo alternativo in si dokazovala, da ni levosredinska, ampak leva stranka.

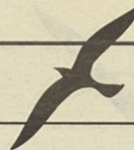
Tu je bistvo težave: v Sloveniji ta trenutek za liberalni projekt, ki terja vzpostavitev demokracije in kapitalizma po zahodnem propagandnem modelu, ni nikakršne leve alternative in je tudi biti ne more. Največ, kar lahko levica doseže, je vsiljevanje programa socialne države v kolesje tranzicijskega stroja, ki bi sicer zmlel posebej srednji sloj državljanov in državljanov. To počneta levo krilo liberalnih demokratov in sredinsko krilo socialnih demokratov, le da so sredinski socialdemokrati v ZLSD na konju, levi liberalni demokrati pa v LDS pod psom - pri prestevanju glasov pa je ravno obratno.

Socialna država namesto socializma, hegemonija parlamentarne demokracije namesto samouprave: to pač ni leva alternativa liberalizmu, ampak izraz sredobeznega levicarstva, ki pomaga pri prehodu v kapitalizem.

Koliko je 406 milijard?

406 milijard tolarjev, bi lahko spravili v manjšo kinodvorano, ocenjuje Tone Persak. S tem denarjem, se zlasti s kovanci, bi lahko prekrili Slovenijo, je bil prepričan **Janez Kocijancić**. V redakciji smo za ponazoritev obsega proračuna v gotovini uporabili drug kriterij. V trezorju Ljubljanske banke, kjer imajo izkušnje s prestevanjem bankovcev, so nam povedali, da je 1 milijon tolarjev, zloženih na kupček v največjih, to je pettisoc tolarških bankovcih, visok tri centimetra. Vse ostalo je stvar sklepnega računa. Iz pettisoc tolarških bankovcev, zloženih enega na drugega, bi s 406 milijardami tolarjev gotovine zgradili stolp, ki bi bil visok 12 180 centimetrov ali dobrih 12 kilometrov. »Saj to so skoraj stire Triglav!« se je čudil poslanec **Franč Zagožen**.

Miran J. Lesjak



ODT R G A N O

POP NOVICE

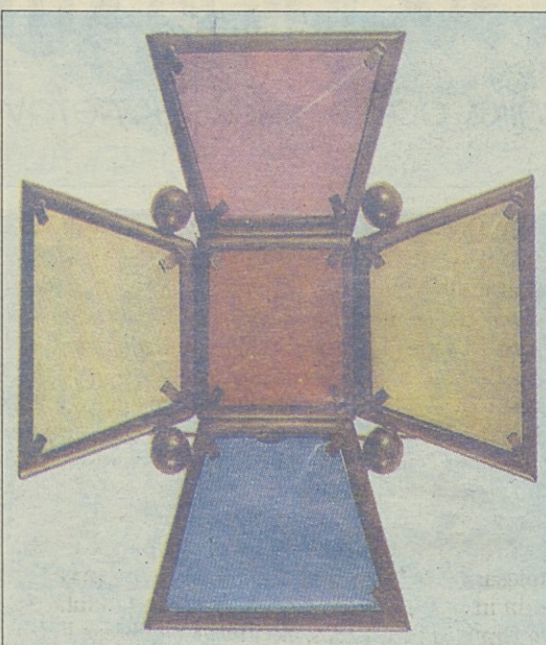
Ura, s katero čas tudi slišimo



Tako kot je v glasbi pomemben čas, nam tudi čas hitreje mine, če ga spremlja glasba. Pa ne le na radiu, televiziji ali walkmanu, ampak kar na roki. Tako so po ne navadnih vzorcih in različnih velikostih ure Swatch tudi zaigrale. Vendar pa to ni le kratka piskajoča melodija, ki se oglasi vsako polno uro, ampak so v uro vstavljene cele skladbe. Zaradi glasbe, ki potuje z nami, ure niso nič drugačne od nepojocih. Prva ura, ki je na voljo v Ameriki, prepeva melodijo Francoza Jeana Michaela Jarrea, kmalu pa si bo vsak lahko izbral svoj hit.

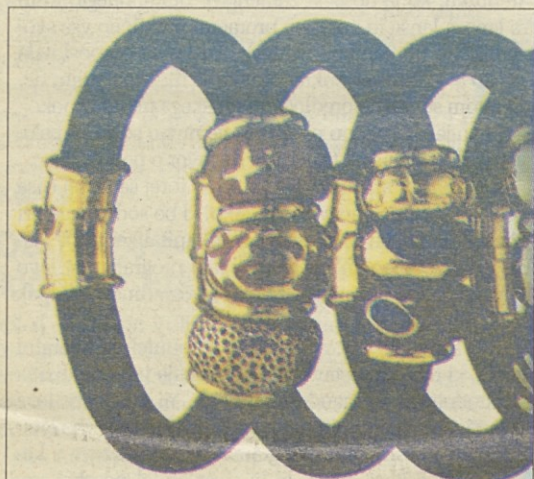
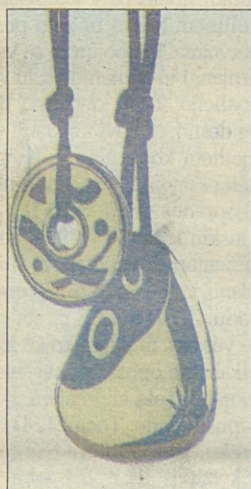
Križi - nepogrešljiva pika na i vrhunske mode

Boji se jih Drakula in vsa vampirska družina, verjame pred njimi padajo na kolena, »pankiki« jih nosijo v usesih in okoli vratu. Krizi, latinski, bizantinski, grški, keltski so zgodovinsko moderni in popularni, ampak sedaj so nepogrešljiva pika na i vrhunske mode. Lacroix, Chanel, Versace, Thierry Mugler so novi »feni« krizev. Brez krizev ni nič.



Plemenski nakit

Afriska plemena ne nosijo nakita kar tako, za lepše, za v opero. Ne, v »črni« Afriki prstani, zapestnice, uhani, majhni okraski govorijo. Vse kaže, da je nakit spregovoril tudi v razvitih državah. Najnovejši pop nakit, ki je mešanica zlata in cenenih materialov, so obvezni modni dodatek vseh mestnih in vele mestnih dam in damic, ki strumno sledijo modnemu ritmu oblikovalcev nakita.



Čevlji naredi nogo, posebno žensko

Obleka naredi človeka, zato pa čevlji naredi nogo, posebno žensko. Zenske in dekleta, ki se ne morejo ravno hvaliti z najlepšimi nogami, so sicer prav prikupne v mini krilcih, vendar je skoraj nujno, da obujejo čevlje z visoko peto. Oblikovalci vedo, da so vse ženske nore na visoke petke, tudi tiste, ki trdijo, da so za grunge, hipije, kratka ženske, ki se želijo oblaciti drugače kot vsa »all star-le-vi's« generacija. Tako nori oblikovalci delajo nore čevlje za nore ženske. Na sliki: fotograf Robert Mapplethorpe se je odločil za čevlje s spicasto petko in plavutkami.

(Pripravili T. L. in I. S.)



CD s šansoni Jezka Milčinskega

Kompaktna plošča Frana Milčinskega Jezka z naslovom Balada o kosku kruha bo izšla sredi maja. Gre za originalne posnetke, ki so bili dolgo časa povsem nedostopni, zdaj pa so prvič tudi na CD formatu. Del teh pesmi je izšel pred leti na takoj razprodani kaseti Moj narobe svet, ki kasneje ni doživela ponatisa. Na CD plošči bo zbranih 24 pesmi, skoraj vse, ki so se ohranile.

Billy Joel se ločuje

Ameriški pevec in kantavtor Billy Joel se ločuje od svoje žene, nekdanje vrhunske manekenke Christie Brinkley. Vzrok naj bi bila Brinkleyjeva nosečnost z milijonarjem Richardom Taubmanom, s katerim je bila skupaj tudi v nedavni nesreči s helikopterjem. Z njim so bili namenjeni na smučanje, helikopter pa je padel v hribih, vendar žrtev ni bilo. Joel se je z Brinkleyjevo poročil pred slabimi desetimi leti.

Novi rekord Take That

Britanska najstniška atrakcija, kvintet Take That, je postavila nov rekord. Je namreč prvi izvajalec, ki mu je uspelo v prvem tednu po izidu priti na prvo mesto v Britaniji s štirimi zaporednimi singli. To so bile skladbe Everything Changes, Babe, Relight My Fire in Pray.

Novi Woodstock

Petindvajset let po originalnem rock festivalu Woodstock se bodo glasbeniki ponovno zbrali na istem mestu. Tridnevni festival sicer leta 1969 sploh ni bil v Woodstocku, ampak na farmi Maxa Yasgurja, vendar so organizatorji tako leta 1969 kot danes ohranili to ime. Letos bo koncert na farmi Saugerties, 80 kilometrov od kraja starega festivala. Trinajstega in 14. avgusta bodo nastopili Neil Young, Red Hot Chili Peppers, Public Enemy, Pearl Jam in Guns'n'Roses.

Zbirka Deacon Blue

Britanska pop skupina Deacon Blue je izdala zbirko svojih največjih uspešnic, ki so jo naslovlili Our Town - The Greatest Hits (Nase mesto - največji hiti). Na plošči je 19 hitov iz obdobja od leta 1987 do 1993. Največji hiti so bile skladbe Dignity (Dostojanstvo), Real Gone Kid (Zares odšla, punc) in I'll Never Fall In Love Again (Nikoli več se ne bom zaljubil).

Video kasete Djordja Balaševića

Pri koprski založbi Starec je izšla video kasete s posnetkom novoletnega koncerta novosadskega kantavtorja Djordja Balaševića v razprodanem beograjskem Sava Centru. Kasete traja 144 minut, na njej pa je 17 skladb, med drugim Petao (Petelin), Oprosti mi Katrin, Prva ljubav (Prva ljubezen) in Ne lomite mi bagrenje.

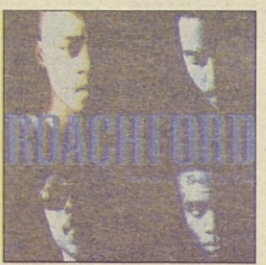
Pripravil: M. M.

IZŠLO JE / PLOŠČE

Roachford

Permanent Shade Of Blue (Sony Records, 1994), CD, 48 min, rock-soul. Distribucija in prodaja: DOTS Records, podhod Plave lagune, Ljubljana, 2. 400 tolarjev.

Roachford je britanski crnski kvartet, katerega glasba je zlitje rocka in soula. Obe glasbeni zvrsti sta pravzaprav crnski, toda rock so crncem kmalu prevzeli (ali ukradli) belci in le redkokateri temnopolti glasbenik se je kasneje ukvarjal z rock glasbo. Najbolj znan je seveda Jimi Hendrix, v zadnjem času pa skupina Living Colour. Roachford so trdo, hardrockovsko glasbeno podobo Living Colour ublazili in se spustili v glasbo, ki je precej omehčan rock. Njihova zasedba je klasična: bas, bobni, kitara in klaviature. Andrew Roachford je pevec in vodja te skupine, ki se je prvič prebila pred petimi leti z uspešnico Cuddly Toy. Ta se je uvrstila med prvih deset na britanski lestvici malih plošč. Po nekaj neuspešnih albumih se jim je spet »odprlo« letos - s hit singlom Only To Be With You, nosilno skladbo albuma Permanent Shade Of Blue. Roachford kot da nimajo dovolj poguma, da bi se spustili v pravi rock in vedno znova nihajo na robu med umirjenim rockom, soulom, dostikrat tudi popom. Album kakovostno ni najbolje uravnotežen. Polovica skladb je izvrstnih, toda kaj, ko predstavlja drugo polovico pesmi s polovično glasbeno idejo. Roachford zato tudi s to ploščo ne bodo dosegli kakšnega posebnega uspeha. (M. M.)



Eleanor McEvoy

Eleanor McEvoy (Geffen, 1994), CD, rock, 55 min. Uvoz: Losedia, Nova Gorica, prodaja: DZS - Plečnikova knjigarna, Subiceva 1, Ljubljana, 2.504 tolarjev.

Eleanor McEvoy je v tem trenutku ena od največjih zvezd irske glasbe. Prebila se je pred letom dni s svojim prispevkom na kompilaciji pevki, za katero je prispevala skladbo Only A Woman's Heart. Album je dosegel naklado 200 tisoč primerkov, s čimer je postal najbolje prodajani domači album na Irskem vseh časov. Prehitel je celo vse plošče U2. Z albuma je izšel tudi single, na katerem se je znašla prav prej omenjena skladba McEvoyjeve. Pesem je postala velik hit in McEvoyjevi odprla vrata k uspešni samostojni karieri. Eleanor je pred tem namreč prepevala spremljevalne vokale za druge irske zvezde. Album Eleanor McEvoy prinaša 13 močnih skladb z izvrstnimi, zelo čustvenimi besedili in prijetno, rockersko glasbeno spremljavo (melanholična kitara, umirjen tempo in neposredna, a umirjena ritem sekcija). McEvoyjeva je avtorica celega projekta in se s tem uvršča ob bok izvrstnim ženskim kantavtoricam tipa Joni Mitchell in Sinead O'Connor. Prav na slednjo pogosto spominja njen močan in sarmenten vokal. Najboljše skladbe na plošči so Only A Woman's Heart (izvrstna »trpeca« balada, ki bi morala postati hit tudi pri nas) in Not Quite Love. (M. M.)



Trumans Water

10 x My Age (Elemental Records, 1993), CD, rock, 17 min. Distribucija NIKA, prodaja RecRec, Resljeva 2, Ljubljana, 2.350 tolarjev.

Ropotanje kitar je ponavadi učinkovito le v primeru, če je pripeljana do skrajnosti. Kitarški orkestri Glenna Brance so pustili posledice lepemu številu skupin, in čeprav Trumans Water iz San Diego niso neposredni nasledniki te posebne vrste orkestracije, z uspehom izrabljajo nekatere od njenih prvin. V izrazito »nasekani« glasbi imajo kitare pretežno ritmično vlogo, skoraj že na način tolkal. Ko svoje dodata se repetitivnost in frenetično petje, se glasba Trumans Water oblikuje v nevrotično plesno zabavo na avantgardno kalifornijski način. Oblikovani hrup je na pricujoči, tretji plošči skupine, nekoliko bolj strukturiran, vendar se zmeraj dopušča veliko prostora improvizacijam in prostim strukturam. S tem se vedno v rocku zakoreninjena skupina vstopa na nova področja, včasih učinkovito, drugič nekoliko preveč razvlečeno, vedno pa nenavadno. Kitara kot simbol (ne samo) glasbene razcepljenosti? Kitara, ki se hoče znebiti svoje tradicionalne rockovske vloge. Pri tem Trumans Water niso ne prvi ne zadnji, so pa dovolj izzivalni, da se ne trudijo v prazno. John Peel, avtor legendarnih oddaj o neodvisnem rocku na BBC1, jih je pred časom označil za najboljšo novo skupino. (D. C.)



Jello Biafra & Mojo Nixon with the Toadliquors

Prairie Home Invasion (Alternative Tentacles, 1994) CD, rock, 54 min. Distribucija NIKA, prodaja RecRec, Resljeva 2, Lj., 2.350 tolarjev.

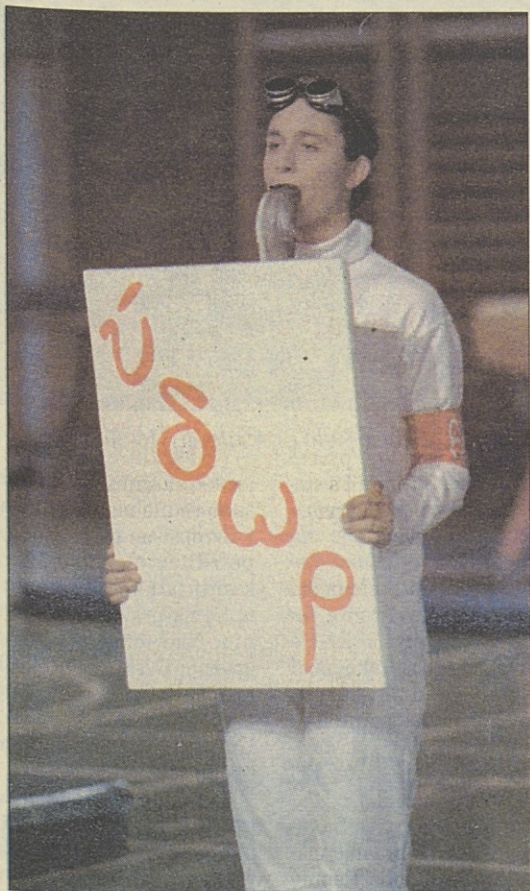
Jezus, se ga bos zapil z mano? Ali bodo splavili zarodek? Dajmo, podkurimo stari Nashville! Seveda v primerni country preobleki. Duh Dead Kennedys se vedno zivi. Glavi protagonist in »zaščitni glas« skupine, več kot ustvarjalni Jello Biafra, je po razpadu skupine združeval moči z D. O. A., No Means No in Ministry ter razen tega posnel se dve dvojni plošči govorjene besede. Po že kar dolgem tatisju je Jello spet povzdignil svoj glas, skupaj z nič manj izvirnim Mojom Nixonom, ki s svojo skupino skoraj desetletje dolgo preigrava humorja in satire poln country rock'n'roll. Tokrat mu je Jello Biafra dodal svoj razpoznavni glas in se dvignil raven ustvarjalne satire, ki je očitna v vseh trinajstih skladbah plošče. Med njimi je nekaj pravih hitov in zabavnih polpredelav. I'm A Liberal temelji na skladbi Phila Ochs, himnična Ghost Riders In The Sky je postala Convoy In The Sky, Springsteenova Nebraska se je s pomočjo domoljubne This Land In Your Land Woodyja Guthrieja spremenila v Hamlet Chicken Plant Disaster, v katerem namesto ljubezni do domovine gori farma pisancev v kraju Hamlet. Hitri, s countryjem prepleten rock je do sedaj najmanj zunajredni glasbeni izdelek Jella Biafre. Vendar ima - ob vsej izvirni ironiji na plošči - country kot priznani »prava« ameriška glasba nekoliko drugačen pomen. (D. C.)





SESTAVLJENE UMETNOSTI / BERGERJEVA ARTISTIČNA AKCIJA NOMADI LEPOTE

Med športom in umetnostjo

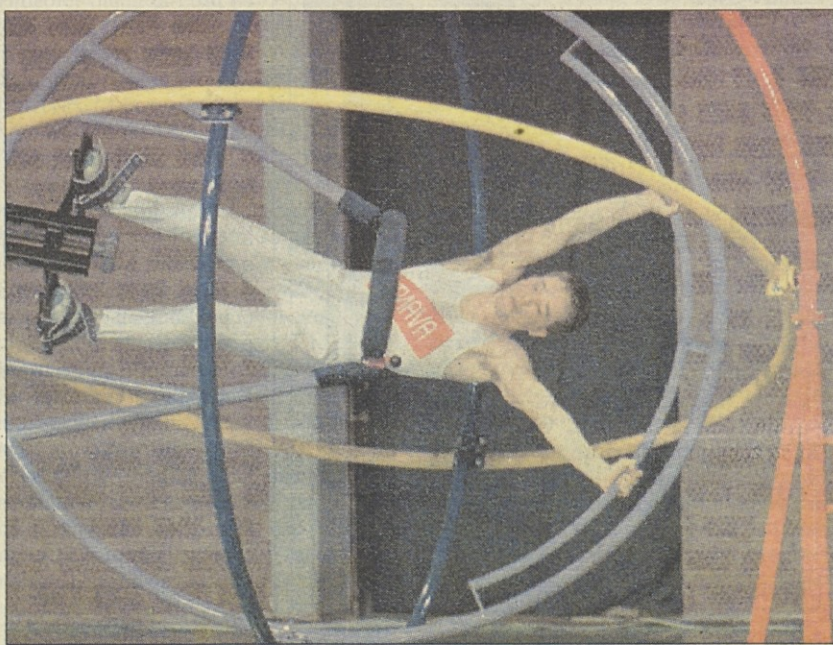


Artistična akcija Nomadi lepote je bila sestavljena iz desetih točk, v katerih so poleg športnikov sodelovali tudi člani Oddelka za spektakelske funkcije iz Novega mesta v značilnih, za Bergerja razpoznavnih belih kostumih, očalih in prenosnih mikrofoni. Njihov nastop je poleg artistično gibalnega dela vseboval tudi govorne pasuse iz del Nitzscheja, Kosovela, Milorada Paviča in Paula Eluarda. Med obiskovalci je bilo največ zanimanja opaziti za tretjo točko programa, kjer je inscenator uporabil zanj značilen atribut, ribo, kot znak, določujoč vez med govorom in pomenom. Štirje gibalci z ribami v ustih so simbolizirali štiri elemente: ogenj, vodo, zemljo in zrak.

KRANJ - Del 77. kolesarske dirke Giro d'Italia 1994 bo po 23. letih (12. in 13. junija) ponovno potekal v Sloveniji. Pred tem je bila v sredo zvečer v tukajšnji športni dvorani Planina artistična akcija Nomadi lepote v inscenaciji Matjaža Bergerja in izvedbi Oddelka za spektakelske umetnosti Novo mesto 1917. Slovenska javnost jih pozna kot avtorje športno artističnih projektov ob obletnici Leona Stuklja in Priglasju na gori Eiger. Tokratno artistično reprezentanco je poleg Oddelka sestavljalo še enajst vrhunskih gimnastov, državna prvakinja v gocarstvu Nina Jeranič, svetovni podprvak v BMX kolesarstvu Simon Stojko Falk, državna prvakinja v judu in sabljanju, kolesarji Kolesarskega kluba Sava Kranj in Jože Varos, ekvilibrist najvišjega kolesa v Sloveniji. Foto: Bojan Velikonja, besedilo M. T.



Kolesa, tista nekoliko starejša kot najsodobnejša, so bila sestavni del celotnega 50 - minutnega dogajanja; starejša so kot del scenografije visela izpod stropa, na sodobnih so defilirali kolesarji Kolesarskega kluba Kranj, na nekoliko manj običajnih pa sta akrobatske sposobnosti predstavila Jože Voroš in Simon Stojko Falk. Za dodatno kolesarsko »spremljavo« so poskrbeli video ekrani, na katerih je bilo moč spremljati arhivske posnetke kolesarskih dirk in njihove zmagovalce; skratka Giro d'Italia skozi zgodovino...



Čeprav je bilo prizorišče dogajanja razporejeno vzdolž celotne športne dvorane, je bila osrednja točka prizorišča kosmotrim in pred njim steza za atletiko, centrirana pod ložo s slavnostnimi gosti, predstavniki sponzorjev, organizatorjev ter častnega in etapnega odbora. Celotno dogajanje je temeljilo na gibanju in rotiranju (poleg kozmotrima je Berger uporabil še drog, kroge, konja in prožno ponjavo), s katerim je bila simbolno izražena moč posameznikovega fizisa ter vera in upanje v prihodnost in novo tehnologijo.



Da se slovenski scenski ustvarjalci pri inscenaciji gledaliških predstav oz. vseh gledaliških destilacij še vedno ne morejo izogniti uporabi živalskih rekvizitov, je dokazal tudi Matjaž Berger, ki je v svoji artistični akciji uporabil mrtve ribe, dve pripadnici nežnejšega pasjega spola in orlico. Slednja je nastopila dvakrat; pri prvem odhodu s prizorišča je bilo opaziti z njene strani nekaj nervoze, bolj profesionalen pa je bil njen drugi nastop, ki je zaključil celotno prireditev.

GLEDALIŠČE / GLEJ V ZDA

Betontacarji med vzhodno in zahodno obalo Amerike

LJUBLJANA - Eksperimentalno gledališče Glej bo s predstavo Za vsako besedo cekin v režiji Matjaža Pograjca, ki je zanj prejel nagrado za koreografijo na festivalu Bagnolet '92, v prihodnjih dneh odpotovalo na turnejo po Ameriki.

Med 12. in 15. majem bodo nastopili v newyorškem eksperimentalnem gledališkem klubu La MaMa, ki je tesno povezan s kulturno osebnostjo Ellen Steward, ki je 1961. najela kletne prostore na Manhatnu, da bi umetnikom omogočila popolno svobodo ustvarjanja. Gledališče La MaMa se danes pomeni odskočno desko tistim mladim umetnikom, ki se želijo uveljaviti v ameriskem kulturnem prostoru. Večina tistih, ki danes kaj veljajo v sodobnem gledališču, so zaceli v La MaMi kot anonimneži: dramatik Sam Shepard, režiserji Tom O'Horegan, Joseph Papp, Joseph Chaikin, Peter Sellars in skupine Bread and Puppet, Mabou Mines, Open Theatre in drugi. Ellen Steward je bila prva, ki je gostila tuje umetnike, kot so André Serbain, Jerzy Grotowski in Tadeusz Kantor; se preden si je kdo drznil misliti na kulturno sodelovanje s komunističnimi državami, so njene predstave prepotovale večino teh držav. Ugled tega gledališča bo prav gotovo prispeval tudi k večjemu zanimanju ameriške publike za gostovanje slovenskega gledališča, saj so razprodane tudi štiri ponovitve predstave, ki jih bodo imeli »Betontancarji« nekaj dni kasneje v Seattlu v okviru programa On the Boards »Performance Series«. On the Boards je eden najboljših producentov sodobnih plesnih, glasbenih in gledaliških del na vzhodni obali Amerike, saj bodo poleg EG Glej gostili imena kot so Diamanda Galas, Pretty Ugly Dance Company, Gloria, Hannibal Peterson idr. **Miha Trefalt**

LITERATURA / NOVAK O PREVODU

Prenos estetske ali druge informacije iz jezika v jezik

LJUBLJANA - Na sredinem srečanju v Društvu slovenskih pisateljev, ki je potekalo v organizaciji Društva slovenskih književnih prevajalcev, je pod naslovom Prevod - salto immortale o prevajalskem delu spregovoril Boris A. Novak in k poslušanju pritegnil polno dvorano obiskovalcev.

Osredotočil se je predvsem na prevajanje poezije in opozoril na različne probleme, s katerimi se prevajalec verne besedila srečuje. Različnost verzifikacijskih sistemov, predvsem na ravni ritma in evfoničnih principov, je poleg običajnih zaprek, s katerimi se srečujejo prevajalci proznih besedil (razlike v leksiki in sintaksi različnih jezikov), se dodaten, omejujoč problem. Jezik je prav gotovo tista pomembna stvar, ki cloveka, naj si bo domoljuben ali ne, zavezuje in doloca vse življenje. Slovenski jezik, ki ga, poleg drugih posebnosti, od večine jezikov loči »fantastični dinozavski ostanek pradednine vseh jezikov« - dvojina, je

ohranil v drugih jezikih izgubljeno medcloveško razmerje - razmerje dveh. Zato je prevajanje slovenske poezije v druge jezike morda še trši oreh, kot presajanje tujejezične poezije v slovenščino. Prevajanje, kot je poudaril B. A. Novak, nikakor ni le preprosta reprodukcija teksta, pač pa prenos estetske ali drugačne informacije iz jezika v jezik. Oseba zavzetost in predstavitel lastnih prevajalskih in pesniških izkusenj, sta informativnemu in zelo zanimivemu predavanju, povedanem v izbranem, skoraj pesniškem jeziku, dodali prav tisto poetičnost, ki jo običajno pogrešamo pri tovrstnih predavanjih.

Vanda Straka

KULTURNA DEDIŠČINA / KDO BO EVROPSKI MUZEJ LETA

Dva SLO kandidata

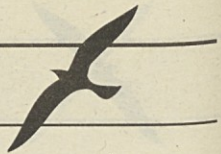
LJUBLJANA - Na včerajšnji novinarski konferenci v Krizankah so predstavniki Zveze muzejev Slovenije, Kulturnega centra Ivan Napotnik-Muzeja Velenje in Pomorskega muzeja Sergej Masera iz Pirana predstavili Muzej solinarstva v krajinskem parku Sečovljске soline in Kavčnikovo domacijo v Zavodnjah, ki se med več kot 85 kandidati iz različnih evropskih krajev potegujeta za nagrado Evropski muzej leta, ki jo bodo podelili 14. maja v Belfastu.

Solinarski muzej v Sečovljskih solinah (ki so bile leta 1989 razglašene za krajinski park) je umeščen v prostor etnološkega rezervata nekdanjih solin, v bogata gnezdišča ptic in redkih živali. Ideja o današnji podobi muzeja, ki jo je spodbudilo predvsem spoznanje o osiromašenju pokrajine zaradi opustitve solin kot »spomenika cloveškemu delu«, je stara 30 let, »sestavljata« pa jo solinarska hiša in z muzejsko zbirko in solni fond s pripadajočim dovodnim kanalom za morsko vodo, imenovan Giassi. Solinarsko enonadstropno hišo, v kateri je včasih prebivala solinarjeva družina, pritli-

cno skladišče, namenjeno shranjevanju soli in in krušna pec (posebnost Sečovljskih solin), je že leta 1989 obnovil Medobčinski zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Piran, medtem ko je vsa rekonstrukcijska dela opravil Obrat Soline in Drogi Portorož. Muzejska zbirka delovnega in bivalnega okolja v solinarski hiši, ki jo je zasnoval in postavil Pomorski muzej Sergeja Masere, pa je iz obdobja zadnjih dveh stoletij. Bistvo obnove je potrebno iskati predvsem v zelji, da bi se za solinarstvo začeli zanimati tudi mladi ljudje, v ta projekt pa naj bi vključili tudi studente etnologije.

Drugi kandidat za nagrado Evropskega muzeja leta (nagrade, ki upošteva prodornost ideje muzeja, njeno perspektivo, živahnost, možnost lastnega pokritja stroškov in skladnost pri delovanju kolektiva) je Kavčnikova domacija v Zavodnjah. Gre za primer ene izmed najrevnejših his v vasi, ki se »ponaša« z zelo redkim primerkom ohranjene dimnice, ki so bile od 11. do 18. stoletja prevladujoča vrsta bivališča v naših krajih, po 15. stoletju pa so jih zacele nadomeščati sodobneje zasnovane stavbe s »crnimi kuhinjami«. Hiso so začeli obnavljati že leta 1982, prihodnji načrti pa so »zazrti« predvsem v povezavo obnovljene domacije s sodobnim tektonom življenja, predstavitve domačih zdravilnih zelišč, ki so jih v tej hiši gojili, pa pijače in rezbarstva ter kovastva, ki imata v teh krajih dolgoletno tradicijo.

Helena Drewry



JEMEN / SPOPAD MED SEVEROM IN JUGOM

Najrevnejša arabska država na robu vojne

Štiri leta po združitvi se nasprotja spet poglobljajo

SANA - Jemen, najrevnejša država arabskega sveta, se je znal na robu splošne državljanske vojne, ki so jo že nekaj časa napovedovali nenehni politični, občasno pa tudi vojaški spopadi med severom in jugom. Država je nastala leta 1990 z združitvijo tradicionalno sprtih Severnega in Južnega Jemna, vendar se voditelj konzervativnega severa Saleh in njegov levicarski tekmelec z juga Al Baid nista nikoli povsem pobotala. Vojske enote so ostale ločene, namestili pa so jih po vsej državi; nekatere severne na jugu, južne pa na severu.

V sredo zvečer je napetost začela neustavljivo narascati, vrelisce pa je dosegla v četrtek dopoldne, ko so letališči obeh prestolnic, Sane na severu in Adena na jugu, vojska letala zasula z izstrelki. Takoj zatem je predsednik države Ali Abdulah Saleh razglasil izredno stanje. Državni radio na severu je objavil izjavo obrambnega ministrstva, ki je sedanjega podpredsednika Alija Salema al Baida obdolžilo, da namerava Jemen pahnuti v bratomorno tragedijo. »Nobenega dvoma ni več,« je poročal radio v Sani, »Al Baid in njegovi separatisti so napovedali vojno vsem, ki podpirajo enotnost.«

Medtem so po 1, 5-milijonskem mestu odmevale eksplozije letalskih granat in protiletalskih izstrelkov,

na ulicah pa je vladala panika. Z bliznjega letališča se je vil dim, vendar so predstavniki vojske sporočili, da napad dveh južnih letal ni povzročil omembe vredne škode. Podatek so ovrgli zahodni diplomati v Sani, rekoč, da sta nekoliko poškodovana vzletno-pristajalna steza in kontrolni stolp. Bombardiranje je grozilo še dvema mestoma na severu, Hodeidi in Taizu, vendar pa je protiletalska obramba napadalce odgnala.

Obstreljevanje letališča v Adenu, ki so ga izvedla letala severa, je bilo po informacijah precej bolj »učinkovito«, tako da je objekt začasnou neuporaben. Uradni predstavniki juga so navedli podatek, da je bilo v pehotnih spopadih ubitih vsaj 14 severnih vojakov, katerih enote naj bi se v več južnih pokrajinah množično predajale. Dolež teh trditvev ni potrdil se noben neodvisen vir.

Na zahodnih diplomatskih in gospodarskih predstavništvih (v Jemnu deluje približno 30 tujih natičnih družb) se premišljuje, kako in kdaj naj iz Jemna umaknejo svoje državljanje. Začkrat so jim naročili, naj ostanejo na varnem in si priskrbijo večjo zalogo hrane.

Izredno stanje, ki ga je razglasil predsednik Saleh, naj bi trajalo 30 dni, ni pa se znano, kaksna dodatna pooblastila bo z njim dobil.

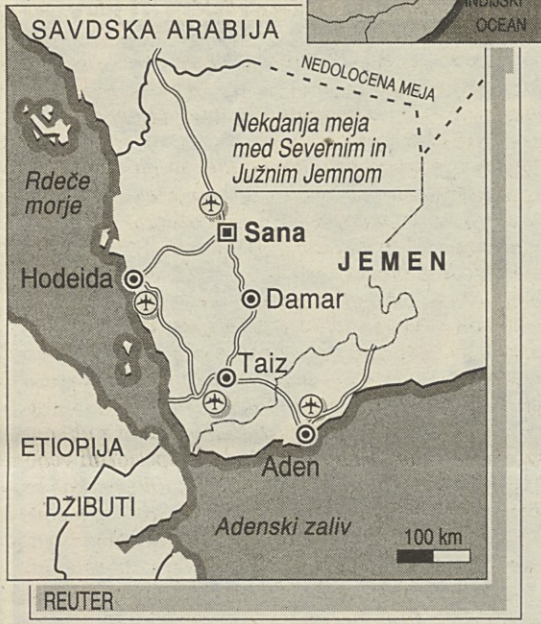
(Reuter)

SEVER IN JUG SPOPADI V JEMNU

Spor med jemenskim severom in jugom se je v četrtek z zračnim napadom na štiri letališča še poglobil

Sever Jemna vodi predsednik Ali Abdulah Saleh, jug pa podpredsednik in voditelj socialistične stranke Ali Salem al Baid

Letališča, ki so bila napadena



Španski premier zavrnil odstop

MADRID - Španski socialistični premier Felipe Gonzales je včeraj zavrnil svoj odstop zaradi korupcijske afere. Na tiskovni konferenci je ministrski predsednik, ki je na tej funkciji že od leta 1982, dejal: »Ne bom odstopil; se naprej bom na čelu vlade nosil vso odgovornost.« Njegova cilja sta odločen boj proti korupciji in premostitev gospodarske krize. Gonzales ni izključil možnosti, da bi parlament kmalu glasoval o njegovi nezaupnici. Do takrat pa bo njegova manjšinska vlada še naprej podpirala katalonskega premiera Jordija Pujola. Gonzales je povedal, da bo zaradi korupcijskega skandala zamenjal dva ministra v svojem kabinetu: voditelja parlamentarne frakcije socialistov in ministra za gospodarstvo Carlosa Solcharo ter notranjega ministra Joseja Luisa Corcuero. S tem sta oba politika prevzela odgovornost za nepravilnosti v njunih resorjih, ki so vrhunec doživele s pobegom šefa policije Luisa Roldana in z aretacijo guvernerja centralne banke Mariana Rubia. (dpa)

Izraelci in Palestinci ne verjamejo v mir

GAZA, JERUZALEM - Približno milijon Palestincev v Gazi je včeraj po dolgi letih zatiranja vendarle docakalo avtonomijo, ki sta jo v sredo v Kairu s podpismi zapetila Rabin in Arafat.

Izraelski zunanji minister Peres je ob tej priložnosti za izraelski radio izjavil: »Nikoli več se ne bomo vrnili. Hvala bogu! Zbogom Gaza! Zbogom v imenu tisočih, ki smo si končno oddahnili.«

Vendar večina Izraelcev še vedno ne verjame v možnost sklenitve miru s Palestinci. Sporazumu ne zaupajo niti Palestinci, kar potrjuje tudi včerajšnji incident v Halulu na Zahodnem bregu, kjer so izraelski vojaški prestrelili kolena štirim palestinskim otrokom, ki so napadli zidovske priseljence.

Začetek uresničevanja sporazuma in prevzemanja palestinske samouprave je nasploh neobetaven. Izraelske oblasti so iz zaporov izpustile manj Palestincev, kot je bilo dogovorjeno, PLO pa naj bi Izrael zaprosila, naj preloži umik vojske iz Gaze in Jeriha, saj bo tudi tisoč palestinskih policistov na nova avtonomna območja prispelo sele čez teden dni.

V Hebronu je včeraj dopotovala skupina 160 mednarodnih opazovalcev iz Norveške, Danske in Italije. (Reuter)

Sporazum o avtonomiji: naslednji koraki

Kaj bo še potrebno storiti glede sporazuma o palestinski avtonomiji:

- Sreda, 4. 5.: Izrael je skupini petnajstih deportirancev dovolil vrnitev nazaj na območje Gaze in Zahodnega brega, kar je že šesti podoben primer od leta 1991.
- Prvi poveljniki oddelkov palestinske policije so vstopili na območje Gaze.
- Izrael je pričel z izpustitvijo 2500 palestinskih zapornikov, ki naj bi jih izpustili v prvih 48 urah po podpisu sporazuma; dva tedna po podpisu bodo izpustili še nadaljnjih 2500 zapornikov.

- Četrtek, 5. 5.: okoli tisoč oboroženih palestinskih policistov se bo z vozili iz Egipta podalo v Rafah v Gazi. Nadaljnjih petsto jih bo iz Jordana odšlo v Jeriho. V naslednjih treh tednih se jim jih bo pridružilo še 6 tisoč.
- Izrael bo Palestincem izročil štiri prazna vojaška oporišča in policijsko postajo v Gazi.

- Nedelja, 8. 5.: Izraelski vojski se bodo začeli umikati iz Gaze.
- V Gazo se bosta vrnila dva vodilna palestinska deportiranca Muhammad Dahalan in Abu Ali Shahin.
- Skupina 160 mednarodnih opazovalcev bo prispela v Hebron.

- Nedelja, 5. 6.: Se nepotrjena sporočila trdijo, da bo prišel tudi Jaser Arafat, 12. maja bo morda obiskal tudi Jeriho, potem ko se bodo izraelske čete popolnoma umaknile.

Ministrski predsednik Jicak Rabin in voditelj PLO Jaser Arafat sta v sredo podpisala zgodovinski sporazum, ki predvideva umik izraelskih čet z območja Gaze in Jeriha. Palestincem bo sporazum na zasedenih ozemljih omogočil omejeno samoupravo.



ZDRUŽENA EVROPA

Pravi boj za unijo se šele začne

Vlade novih članic čakajo še referendumi

BRUSELJ - Voditelji evropskih držav so si sicer oddahnili, ko je Evropski parlament prižgal zeleno luč za siritev Evropske unije, toda prava bitka za prihodnost se je šele začela.

V sredo so članice Evropskega parlamenta odobrile članstvo Avstrije, Finske, Norveške in Švedske. Vsi strahovi, da bo preprosto glasovanje zbledelo v boju med posameznimi institucijami Evropske unije, so bili tokrat torej odveč.

Kratkoročno je bilo glasovanje le korak naprej v kampanji, da bi štiri nove države še pred koncem letošnjega leta postale članice Evropskega parlamenta, dolgoročno pa gre le za novo poglavje v spopadu različnih mnenj o tem, kaksna naj bi bila Evropa v prihodnosti.

Proces bo odslej tekel v državah, ki so vložile prošnjo za vstop. Se letos bodo morale organizirati referendum, na katerem bodo volilci pokazali, ali so se po vseh pogajanjih in političnem spletkarjenju na različnih stopnjah še vedno pripravljeni včlaniti v EU. Trenutno ni niti najmanj gotovo, kako se bodo odločili. Rezultati zadnjih javnomnenjskih raziskav kažejo, da članstvo podpira 51 odstotkov Avstrijcev, 47 odstotkov Fincev, 33 odstotkov



Glasovanje v Evropskem parlamentu (Telefoto: AP)

Svedov in približno 30 odstotkov Norvežanov, poznavalci pa napovedujejo, da bo pozitivna odločitev članic Evropskega parlamenta odstotek državljanov, ki podpirajo članstvo v EU, zagotovo povečala. Tako menijo tudi norveška ministrica za trgovino Grete Knudsen: »Ze samo to, da je glasovanje potrdilo, da smo v EU res zaželeni, je veliko.«

Povečano članstvo mora-jo potrditi tudi sedanje članice Evropske unije. Čeprav ni razlogov za nasprotovanje večjemu članstvu, več politikov iz držav članic ni prav nič navdušenih nad večjo Unijo. Spanci se na primer bojijo, kako bo vstop bogatejših severnih držav vplival na razporeditev moči v Uniji. Britanska vlada-

joča konservativna stranka se še vedno ne strinja, da so v Evropskem parlamentu za potrditev članstva štirim kandidatkam spremenili notranja pravila o glasovanju. Nad tem pa lebdi še grožnja Evropskega parlamenta, da bo oviral nacrto-vano siritev, če v novi, večji Uniji ne bo imel pomembnejše vloge.

Poleg zahteve parlamenta po večji vlogi v Uniji ostaja neresenih še več vprašanj, saj nekatere države zahtevajo tesnejše povezovanje med članicami, druge pa želijo več kot le območje svobodnega trgovanja. Poleg tega se v Uniji še niso sporazumeli, ali bodo odobrili članstvo državam vzhodne Evrope.

Jeremy Gaunt / Reuter

NOVICE

Spopadi v Ruandi



NAIROBI - Med ruandskimi vladnimi enotami in pripadniki uporniške Domoljubne fronte, ki poskušajo prevzeti popoln nadzor nad glavnim mestom Kigalijem, so se včeraj znova vneli srditi spopadi, poročajo predstavniki mirovne misije ZN. Po njihovih besedah gre za najhujše spopade, odkar se je pred mesecem dni v tej državi začela vojna. Ofenzivo na območju Kigalija so začeli uporniki, ki so v sredo ponoči prekiniti mirovna pogajanja v tanzanijski Arushi, saj nočejo sodelovati z časno vlado, odrekajo pa ji tudi vso zakonitost. (Reuter, telefoto: AP)

Tekmovalnosti še ni konec

JOHANNESBURG - Čeprav končni rezultati prvih večerasnih volitev v Južnoafriški republiki še vedno niso znani, je že gotovo, da je Afriški narodni kongres Nelsona Mandele dobil dvetretjinsko podporo volilcev. Volilni boj ANC pa kljub temu ni končan, saj mora stranka zbrati najmanj 66, 6 odstotka glasov, če hoče dobiti neomejeno oblast in s tem možnost za reformo ustave. Predsednik De Klerk, ki bo to funkcijo opravljal samo še do 10. maja, je Mandeli že čestital za zmago, Buthelezi, voditelj stranke Inkatha, pa ne namerava opustiti boja za avtonomijo province Natal, domovine Zulujev. (Reuter)

BOSNA IN HERCEGOVINA

Silajdžić
očita OZN

Izetbegović dvomi v uspeh
kontaktne skupine

SARAJEVO - Mednarodna kontaktna skupina se je včeraj pogajala o možnem premirju in miru v Bosni, vendar njeno delo ni obrodilo sadov. Predstavniki Združenih držav, Rusije, Evropske unije in Združenih narodov so se hoteli srečati s predstavniki bosanskega vodstva, da bi nadaljevali pogajanja, ki so se začela že prejšnji teden.

Ze pred srečanjem pa je bosanski predsednik Alija Izetbegović dejal, da dvomi o uspehu kontaktne skupine. »Od pogovorov ne pričakujem nič pomembnega, saj pogajalci nimajo niti volje niti mandata, da bi stvari premaknili z mrtve točke,« je dejal Izetbegović. »Včasih imam občutek, da se sami ne vedo, kaj hočejo.«

Izetbegović je hotel članom kontaktne skupine ja-

Zahod ne podpira
neodvisnega Kosova

PRISTINA - V Pristini se je včeraj mudil britanski državni sekretar Douglas Hogg. V imenu kontaktne skupine za reševanje krize v nekdani Jugoslaviji je kosovskemu voditelju Ibrahimu Rugovi sporočil, da zahodne vlade menijo, da je treba kosovsko vprašanje reševati znotraj meja Republike Srbije, ali z drugimi besedami, da Zahod ne podpira zahtev po neodvisni državi Kosovo. Si pa albansko prebivalstvo, ki predstavlja 90 odstotkov vse kosovske populacije, zasluži visoko stopnjo kulturne in politične avtonomije. Hogg je po sredinem sestanku z Milosevičem Rugovi sporočil tudi, da je Milosevič tokrat prvič priznal, da bi bilo mogoče krizo rešiti tudi z avtonomijo za Kosovo. Po mnenju Rugove pa avtonomija nicesar ne rešuje, prav nasprotno, stanje na Kosovu bi le zapletla. Hogg je nato izjavil, da bo treba status Kosova obravnavati pozneje in da bi bilo za začetek treba normalizirati življenjske razmere, s čimer se je strinjal tudi dr. Rugova.

Blerim Shala



Iz Beograda je včeraj odpotoval konvoj s pomočjo za Tuzlo (Telefoto: AP)

Iz Sarajeva na Pale - čez Beograd

SARAJEVO - »Želite na Pale? Morate nazaj v Sarajevo, kjer z letalom OZN poletite v Ancono. Od tam greste v Beograd, kjer zaprosite za potrebna dovoljenja pri predstavnikih Republike Srbije, in ce jih dobite, greste lahko na Pale.« Tako vam z zgodbo, ki spominja na pravljico o steklem polzu in jari kaci pojasni odgovorni predstavnik bosanskih Srbov pri cestni zaporu v predmestju Sarajeva, pred odcepom na Pale, oddaljene deset kilometrov v navidez spokojni pokrajini.

Po zravnih napadih Nata, 10. aprila, ne more noben zahodni novinar iz Sarajeva več naravnost na Pale, in ce se približa srbski cestni zaporu, ko prihaja iz bosanske prestolnice, ze precej tvega. Cesta je odprta le za vozila OZN in uradne obiske. Tudi konvoji clovekoljubnih nevladnih organizacij ne smejo po poti iz Sarajeva do Gorazda: tudi njim »svetujejo«, naj uberejo pot prek Beograda.

Cepprav je geografsko »prestonica« bosanske Republike Srbije, ki jo je enostransko razglasil Radovan Karadžić, komaj 15 kilometrov oddaljena od Sarajeva, je v resnici mnogo dlje. Kot bi bila v popolnoma drugi državi. Zdi se, da prav pri tem dejstvu oblasti s Pal vztrajajo pri vsaki podrobnosti. Najbolj očitna je vsekakor tista, ki poteka vzdolž cele crte spopadov v Sarajevu in njegovi okolici, ob katerih se kopirajo stari avtomobili, kosi betona in drug gradbeni material, ki varujejo pred kroglastimi posameznimi strelci, predvsem pa označujejo mejo, ki naj bi v prihodnosti zrasla v »zid«. Medtem

ko oblasti v Beogradu vse bolj ovirajo delo novinarjev v Jugoslaviji (Srbiji in Crni gori), pa je na ozemljih, ki so pod nadzorom (bosanskih) Srbov, delo tujim novinarjem prakticno prepovedano. Tam lahko delujejo le srbski državljani, ki so jih najeli tuji mediji, ki se uživajo milost oblasti. Tako so tudi dober teden po tem, ko so modre celade prisle v Gorazde, edine podobe mesta, ki so ga Srbi oblegali in obstreljevali tri tedne, »uradni« posnetki kameramanov in fotografov OZN oziroma tisti posnetki, ki so jih določili in posneli Srbi. Vsi napori stotin novinarjev, da bi lahko odšli v Gorazde, so bili doslej zaman, pa tudi vsi napori ZN, da bi zavarovali to območje.

Sergio Vieira de Mello, direktor za civilne zadeve pri OZN za nekdano Jugoslavijo, je povedal, da bi moral biti - po besedah »podpredsednika« bosanskih Srbov Nikole Koljevića - dostop do Gorazda povsem svoboden v skladu z ultimatom Nata. V želji, da bi spostovali voljo OZN in ne bi storili nič takega, kar bi utegnilo uzaliti bosanske Srbe, so na oddelku Unproforja za tisk predlagali, da se v Gorazde napoti le manjša skupina vseh prisotnih tiskovnih agencij. Seveda so tudi seznam udeležencev, kot je bilo zahtevano, poslali na Pale. Miroslav Tolj, »minister« za informacije bosanskih Srbov, ga je že zavrnil z utemeljitvijo, da so nekateri novinarji na seznamu »neprofesionalci«, enega med njimi pa naj bi celo »iskala policija«.

Bernard Estrade / AFP



HRVAŠKA

V Zagrebu se še
prepirajo o BiH

Dosedanji dopisnik iz Pariza Mirko Galić je novi direktor hrvaške RTV

ZAGREB - Na Hrvaskem je neizvajanje washingtonskega sporazuma se vedno najudarnejša tema. Hrvaški narodni svet, ki se je vseskozi zavzemal za celovito BiH in nasprotoval politiki Herceg-Bosne, je o tem zgocem vprašanju organiziral tiskovno konferenco. »Sporazum ovirajo tisti, ki so zacrтали dosedanje politiko HDZ o Bosni in Hercegovini,« je rekel bosanski franciscan Luka Markesic, podpredsednik narodnega sveta.

Markesic trdi, da je politicno vodstvo HDZ »skrenilo z zacrtane smeri, s tem pa je izgubilo tudi legaliteto politicnega delovanja znotraj hrvaskega naroda in v BiH«. Clani Hrvaskega narodnega sveta trdijo, da bi morali novo politiko voditi novi ljudje, saj lahko washingtonski sporazum po njihovem mnenju izvajajo samo tisti, ki so se vseskozi zavzemali za celovito BiH.

Hrvaški narodni svet je podprl ustanovitev stranke Hrvaskih neodvisnih demo-

kratov, zlasti zaradi njihovega odnosa in politike o BiH. Za petek, 13. maja, pa je v Zagrebu napovedal demonstracije zaradi nereševanja kopice problemov Hrvatov v BiH.

Darko Pavicic

ZAGREB - Vlada Republike Hrvatske je za direktorja Hrvatske televizije imenovala uglednega hrvaskega novinarja Mirka Galica, ki je bil zadnjih nekaj let stalni pariski dopisnik Vjesnika in Vecernjega lista, bil pa je tudi glavni urednik tednika Danas, ki je imel prav takrat največjo naklado. Imenovanje Galica na Hrvasko televizijo ocenjujejo kot poskus demokratizacije informativnega prostora, ki ga na Hrvaskem zavzema televizija in je pogosto tarca napadov opozicije ter svobodne inteligence. Prevladuje namrec mnenje, da je HTV strankarska televizija, prek katere HDZ dikтира svojo politiko. S prihodom Mirka Galica lahko pričakujemo »profesionalni preobrat«. (D.P.)

O čem pišejo
drugje po svetu

O izraelsko-palestinskem sporazumu

»Rabin in voditelj PLO Arafat sta morala pohiteti s podpisom sporazuma o palestinski samoupravi v Gazi in Jerihu. V nasprotnem primeru bi na prihodnjih volitvah v Izraelu nedvomno prisli na oblast skrajni desničarji, ki si svobodo razlagajo povsem drugače. Na kocko je bila postavljena tudi Arafatova politična kariera, saj bi lahko v primeru odmičanja od zacrtane smeri mesto na samem vrhu PLO zavzeli nespravljivi Palestinci.« (Komsomolskaja Pravda, Moskva)

»Mandeli in De Klerku nihce ni pripisoval poti, ki sta jo prehodila v zadnjih treh letih. Arafat in Rabin hodita po podobni poti. Toda vse je odvisno od sposobnosti Palestincev, da pozabijo preteklost in poskusajo zaupati novi palestinski oblasti. Premagovanje nesreče in negotovosti v Gazi je njihov prvi preizkusni kamen. Tudi Zahod bo moral ponuditi roko, saj Arafat sam ni sposoben uspeti. Za Hamas in izraelsko skrajno desnico bo namrec ze prva napaka nove vlade priložnost, da mirovnemu procesu zadata smrtni udarec.« (La Repubblica, Rim)

»Slovesnost ob podpisovanju sporazuma z nepredvidljivimi spodrsjlaji je v ospredje postavila realnost bliznjevzhodnega mirovnega procesa in nakazala tezave, ki bodo sele prisle. Arafatov teatralni vložek je dodobra vznemiril Mubarak, ki ima največ zaslug za spravo med Izraelom in PLO. Hkrati pa je Rabinu dal možnost, da spozna, kako neprilagodljiv pogajalski partner je Arafat. To je le vrh ledene gore, ' je dejal Rabin. Vendar sredin spektakel v Kairu kljub temu ostaja dan velikih čustev, zapisan v zgodovino - dan, ko se je rodila Palestina.« (Corriere della Sera, Rim)

»V prihodnjih petih letih bo za Jaserja Arafata velik izziv zamenjava pistole in revolucionarne vojaške uniforme za kravato in obleko civilnega politika. Kar ne bo lahko, saj lahko z gotovostjo rečemo, da Arafat nima zaupanja in podpore vseh prebivalcev zasedenih ozemelj. Arafat tudi pri najboljši volji ni demokrat, niti nima avtoritete pri nadarjenih mladih Palestincih. Rabin bi bil lahko izraelski De Klerk, toda dokler bo iskal svojo pragmatično vlogo, bo morala Palestina še naprej čakati na svojega Mandelo.« (The Independent, London)

»Stara dezela na Bližnjem vzhodu včeraj ni postala raj na Zemlji... Drugače rečeno, za Arafata in njegovo prehodno vladu se težave sele začenejo. Najprej bo treba Palestincem, ki so bili izgnani leta 1948, dovoliti vrnitev na njihovo zemljo, do cesar imajo vso pravico. Treba bo tudi utisati palestinske in izraelske skrajneže. Tudi ce bo skrajnežem uspelo zamajati mir, palestinskega zarodka - države, ki zdaj ne bi smela prenehati rasti, ne bo tako lahko uniciti. Kot pravi arabski pregovor: "Sivankino uho je dovolj veliko za dva prijatelja in svet je premajhen za dva sovražnika."« (Le Figaro, Pariz)

O Južni Afriki

»Vecina prebivalcev te lepe in bogate dezele ve, da so volitve potegnile debelo crto pod dolgoletno politiko apartheida. Zmaga legendarnega Nelsona Mandele je bila znana ze dolgo pred volitvami... Afriski narodni kongres se ne namerava mascevatitistim, ki so mu prepustili mesto na politicnem Olimpu. Mandela v govorih na predvolilnih zborovanjih svojih privrzenecv niti enkrat ni pozval k nasilju, sovrastrvu ali razlastitvi belih posestnikov...« (Pravda, Moskva)

O volitvah na Nizozemskem

»Izid tokratnih nizozemskih volitev z vso pravico zasluži velikokrat zlorabljeno oznako zgodovinski. Seveda ne tako kot volitve v Južni Afriki, je pa zagotovo odločilen preobrat v nizozemski notranji politiki, kjer so kršcanski demokrati prevladovali od leta 1918... V tem stoletju nikoli ni bilo take priloznosti za prekinitev s'starim' politicnim sistemom. Cepprav je politika kršcanskih demokratov na nekaterih podrocjih vredna spostovanja, za demokraticni sistem ni zdravo, da neka stranka tako zelo verjame v svojo moc...« (Information, Kopenhagen)

DANES PO SVETU

BRUSELJ

- Ministri za razvoj Evropske unije bodo razpravljali o financiranju zdravstva

CAPE TOWN

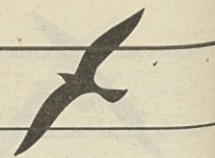
- Nacionalna skupščina bo volila novega južnoafriškega predsednika

CALAIS/FOLKESTONE

- Kraljica Elizabeta in francoski predsednik Mitterrand bosta odprla predor pod Rokavskim prelivom

ZENEVA

- Zunanja ministra Portugalske in Indonezije bosta začela pogovore o Vzhodnem Timorju



SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

09.30	Video strani
10.00	Mladi Sherlock Holmes, 5/9 del angleske nadaljevanke
10.25	Franoska zveza II., pon. ameriskega filma
12.20	Že veste
12.50	Poslovna borza
13.00	Poročila
13.05	Umetniški večer, ponovitev: Vrhunci Montparnassa, 2/13 del franc. dokumentarne oddaje
14.00	Velika obdobja evropske umetnosti: renesansa, 6. del nemške dokumentarne nadaljevanke
15.50	Kam vodijo naše stezice, oddaja TV Koper-Capodistria
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Tok tok, kontaktna oddaja za mladoštnike
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Stiri v vrsto, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.10	Forum
20.30	Strah pred visino , ameriski film, 1977 Moja draga fobija
22.10	Dnevnik 3, VPS 2210
	Sova
22.35	Ljubezen da, ljubezen ne, 1/22 del am. humor. nanizanke V pravem trenutku
23.05	Umori, 1/13 del ameriske nanizanke Zbogom za vedno
23.55	Družinski portret , portugalski film, 1991
01.35	Video strani

SLOVENIJA 2

16.30	Video strani
16.40	Neverjetni četrtki: Neverjetne zgodbe: Na pomoč, 10. oddaja Sova, ponovitev
17.30	To je ljubezen, 9/19 del angleske nanizanke
18.00	Dempsey, 4., zadnji del ameriske nadaljevanke
18.45	Znanje za znanje: Učite se z nami
19.30	Dnevnik 2
19.56	Sport
20.00	Koncert simfonikov RTV Slovenija, prenos iz Cankarjevega doma
22.00	Akcent Povod za oddajo bo roman Kacje rože pisatelja Alojza Rebule. O romanu, Slovencih v 20-ih in 30-ih letih pod italijansko oblastjo, Trstu in Krasu, fasistični represiji, Srečku Kosovelu in umetnostnih gibanjih tistega časa bodo razmišljali Alojz Rebula, Joze Pogačnik, Marjan Dolgan, Milica Kacin-Wohinz, Peter Krečič in Igor Skamperle. Oddajo bo vodila Alenka Zor-Simoniti.
23.00	Video strani

KANAL A

07.00	Borza dela
07.15	Video strani
12.00	Na velikem platnu
12.15	Luc svetlobe, ponovitev 159. dela ameriske nadaljevanke
13.05	Magnetoskop, ponovitev
13.35	Prva dela: Roger Corman, oddaja o režiserjih
14.05	CMT
14.30	Borza dela
14.45	CMT
16.15	Spot tedna
16.20	Na velikem platnu
16.35	Ameriskih 10, glasbena oddaja
17.05	Drakula, ponovitev 10. dela ameriske nanizanke
17.35	Klic divjine, pon. ameriskega filma
19.10	Luc svetlobe, 160. del ameriske nadaljevanke
20.00	Pozitiv +, glasbena oddaja
20.30	Prva dela: Richard Donner, oddaja o režiserjih
21.00	Poročila
21.20	Teden na borzi
21.30	Tristana , francosko-spanska drama Igrajo: Catherine Deneuve, Fernando Rey, Franco Nero, Jesus Fernandez, Lola Gaos, Vincent Solder in drugi; režija Luis Buñuel.
23.05	Poročila
23.25	Spot tedna
23.30	Noč v domu moje matere , jugoslovanski film
01.05	Erotični film
02.30	Video strani

MMTV (62. kanal)

15.20	Bravo Maestro, kulinarična oddaja
17.00	Program Discovery
19.00	Obvestila in napoved filmov
19.10	Risanka
19.20	Bravo Maestro
19.30	TV Akvarij
20.05	Avtomobilizem
20.20	Loophole (Zanka), ameriski film
22.05	Video strani
23.00	Program Discovery
01.00	Adult Channel

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomatina, (7.00, 8.00, 9.00) dnevnik, gospodarstvo
9.30	Dnevnik, 9.35 nan. Cuori senza età, 10.00 dnevnik
10.05	Nan.: Blue jeans
10.45	Otvoritev predora pod Rokavskim prelivom
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora in giallo
13.30	Dnevnik in aktual. tednik TG 1 Week end
14.20	Dok.: Kvarkov svet
15.00	Nan.: Saranno famosi
15.45	Mladinska oddaja Uno per tutti, vmes variete Solletico, risanke in nanizanke
17.20	Nan.: Zorro
18.00	Dnevnik, informacije o prevoznosti cest
18.15	Nan.: In viaggio nel tempo (i. Scott Bakula)
19.00	Variete: Grazie mille!!!
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Film: Il cavaliere pallido (vestern, ZDA '85, r.-i. Clint Eastwood, Michael Moriarty)
23.00	Aktualno: TG 1 Ore 23
23.30	Aktualno: Sredozemlje
24.00	Dnevnik in vreme
0.10	Velike razstave
0.40	Dok. DSE Sapere
1.10	Film: La ragazza di Nashville (glas., ZDA '80, i. Sissy Spacek, T.L. Jones)

RAI 2

6.35	Dok.: V kraljestvu narave
7.25	Oddaja za najmlajše
8.50	Dnevnik Euronews
9.05	Nan.: Lassie, 9.30 Il medico di campagna
10.20	Nad.: Quando si ama
11.45	Dnevnik 2
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo in vreme
13.40	Nad.: Santa Barbara, 14.30 Beautiful
15.15	Aktualno: I suoi primi 40 anni (vodi E. Sampò)
15.30	Dnevnik
15.35	Film: Percorso infernale (pust., ZDA '77)
17.15	Dnevnik, 17.20 Odpri prostor
17.35	Nan.: Miami Vice
18.20	Sportne vesti in vreme
18.30	Aktualno: In viaggio con Sereno variabile
18.50	Nan.: Ispettore Tibbs
19.45	Dnevnik in sport
20.40	Aktualno: I fatti vostri (vodi Giancarlo Magalli)
23.00	Aktualno: Potebujem te
23.15	Dnevnik dosje in vreme
0.05	Pregled tiska
0.20	Tenis: 51. mednarodni turnir Italije
2.00	Filmske novosti

RAI 3

6.45	Jutranja odd.: L'altrarete
7.30	Kulturni dnevnik Tortuga, 7.15 Euronews, 9.00 Piccola posta, 9.30 dok. Zenith, 10.20 Euronews
10.00	DSE Parlo to semplice
12.00	Dnevnik ob 12-ih
12.15	TGR E - O gospodarstvu
12.30	Dove sono i Pirenei?
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	TGR Italija
15.15	Tenis: 51. mednarodni turnir Italije
16.30	Dok.: Novocittà, 17.00 Faraonovo oko
18.50	Vremenska napoved
19.00	Dnevnik, dezelne vesti
19.50	BlobCartoon, Blob, Una cartolina
20.30	Film: Soli contro il crimine (krim., ZDA '93, i. David Keith, Robert Hays, Stacy Keach)
22.30	Dnevnik in vreme
22.45	Aktualno: Milano, Italija, 23.45 Diritto di replica
0.30	Dnevnik, pregled tiska
1.00	Fuori orario

RETE 4

7.00	Nan.: Druzina Bradford, 7.45 nad. Piccola Cenerentola, 8.30 Valentina
9.00	Variete: Buona giornata, vmes 9.10 nad. Pantanal, 10.25 Guadalupe, 11.00 Febbre d'amore, 11.50 Maddalena, 12.30 Antonella, 14.00 Sentieri, 15.05 Primo amore, 15.40 Principessa, 16.15 Topazio, vmes (11.30, 13.30) dnevnik
17.10	Kviz: La verità, vmes (17.30) dnevnik
17.40	Rubrika o lepoti
18.00	Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Nad.: Beautiful
22.30	Film: Le stagioni del cuore (dram., ZDA '84, i. Sally Field), vmes (23.45) dnevnik
0.45	Pregled tiska
1.00	Film (kom.)

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.35	Nad.: Beautiful
14.05	Kviz: Sarà vero?
15.25	Agenzia matrimoniale
16.00	Otroska oddaja
17.55	Dnevnik TG 5 - Flash
18.00	Kviza: OK il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna (vodi Mike Bongiorno)
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Striscia la notizia
20.40	Variete: Scherzi a parte (vodijo Teo Teocoli, M. Boldi, P. Prati)
23.00	Variete: Gommapiuma
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.30	Nanizanke
12.20	Aktualno: Tu Italia
12.30	Odpri studio
12.35	Fatti e misfatti
12.45	Nan.: Licia, dolce Licia
13.20	Otroski variete
14.00	Odpri studio
14.30	Varieteja: Non è la RAI, 16.00 Smile
16.05	Nan.: I ragazzi della prateria, 17.05 Agli ordini papà, 17.55 Power Rangers, 18.30 I miei due papà, 19.00 Genitori in blue jeans
19.30	Odpri studio
19.50	Radio Londra
20.00	Variete: Karaoke
20.35	Film: Lionheart-Scommessa vincente (pust., '91, i. J.C. Van Damme)
22.30	Film: Burro (kom., It.-Sp. '89, i. R. Pozzetto)
0.30	Aktualno: Tu, Italija

TELE 4

13.30	19.30, 23.05 Dogodki in odmevi
20.30	Quando vien la sera
22.35	Nad.: Rituals

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30 Dnevnik, 13.30 Sport
14.05	Film: Il coraggio di amare (kom., '81)
20.30	Aktualna odd.: Domino
23.00	Glas. kom.: ... e quella sera al Sistina (8. del)

Koper

16.00	Euronews - TV novice
16.10	Meridiani, aktualna tema
17.10	Achtung Baby!, oddaja o koulтури
17.50	No Comment
18.00	Slovenski program: Studio 2 - mozaična oddaja
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Carobna svetilka, otroški program: Azzurro Quotidiano; Prvenci: Taylor Hackford Stanje stvari - mladi, oddajo vodi Laura Vianello
20.30	Gost tokratne oddaje je slovenski smučar Jure Košir. Večkratni zmagovalec slalomov za Svetovni pokal in bronasta kolajna z letosnjih zimskih Olimpijskih iger v Lillehammerju bo med drugim govoril o svoji bleščeči sportni karieri, o prijateljstvu z Albertom Tombom in o svoji privrženosti rapu.
21.30	Odpri strani, oddajo pripravlja Rosanna T. Giuricin
22.00	V ospredju, avtor Bruno Agrimi
22.15	TV dnevnik
22.30	Juke Box, glasbena oddaja v živo, vodi Alex Bini

ORF Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Pri Huxtablovih
10.30	Velikanska creda, avstralsko-angl. film
12.00	Glasbena skrinja
12.15	Domace reportaze
13.00	Cas v sliki
13.10	Mi
13.35	Družinske vezi
14.00	Leteci zdravniki
15.00	Otroski program
15.45	Smrkci
16.00	Vroča sled, serija
16.30	Kremenckovi
17.10	Wurlitzer
18.00	Cas v sliki
18.05	Mi
18.30	Gozdarska hisa Falkenau, serija
19.22	Znanost
19.30	Cas v sliki
20.00	Sport
20.15	XY-Nerešeno, policija prosi za pomoč
21.20	Pogledi od strani
21.30	Misery , ameriska psihološka shriljivka
23.10	XY-Nerešeno, odmev gledalcev
23.20	Kakor dobljeno, tako izgubljeno, am. komedija
00.45	Cas v sliki
00.50	FBI, serija

ORF Avstrija 2

14.50	Tisoc mojstrovin: Joan Miro: Nizozemski interieur
15.00	Lipova ulica, serija: Naravni nagoni
15.30	Veselo okrožno sodišče
16.05	Cas v sliki da capo
16.10	Blokada v Londonu, angl. komedija
17.30	Oblikovalka narava, 4. del: Varovalni ukrepi
18.00	Pri Huxtablovih: Samo za moske!
18.30	Milijonsko kolo
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Kultura
20.15	Divje zivali med Alpami in pusto, dokum. oddaja
21.00	Trailer, oddaja za ljubitelje filma
21.20	Zabava pri princu Orlovskem
22.35	Večerni studio
23.30	Otroci z železniske postaje Zoo, nemski film
01.35	Poročila

Hrvaška 1

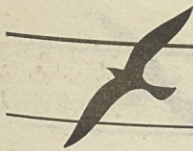
10.00	Poročila
10.05	Otroski program
	Edukon
10.45	Religija
10.55	Nemščina
11.10	Izbor iz tujega programa: Moja knjiga o dzungli
11.30	Zlata nit, 2/20 del otroške serije
12.00	Poročila
12.05	TV-koledar
12.15	Divja vrtnica, 84/199 del mehiške nadaljevanke
12.40	So leta minila, 5/6 del angl. humor. serije
13.10	Ciklus filmov Errola Flynna: Gospod Jim , am. cb film Igrajo: Errol Flynn, Alexis Smith, Jack Carson, Alan Hale, John Loder, William Frawley in drugi; režija Raoul Walsh.
14.50	Monoplus
15.30	Nemščina: Alles Gute
16.00	Poročila
16.05	Palcki nimajo pojma
16.30	Alpe - Donava - Jadran: Slike iz srednje Evrope
17.00	Hrvaska danes
18.00	Poročila
18.05	Kolo sreče
18.35	Santa Barbara, 706. del ameriske nadaljevanke
19.30	Dnevnik 1
20.05	Sport
20.15	Naj tamburica igra
21.15	Latinica
22.15	Poročila
22.20	Pepelka iz Razanca, dokumentarna oddaja
22.50	Slika na sliko
23.50	Poročila v nemščini
23.55	Usoda ljudozerca, francoski film

Hrvaška 2

15.25	TV-koledar
15.35	Zlata nit, 2/20 del otroške serije
16.05	Puščavski princ, pon. 2/6 dela ital. nadaljevanke
17.00	Na tankem ledu: Zgodba o Tai Babiloniji, ameriski film
18.35	Vojne v miru, 2/12 del dokumentarne serije Arabsko-izraelska sestr-dnevna vojna
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.15	Beverly Hills, 90210, 8. del amer. nadaljevanke
21.00	Rock koncert: Madonna, 2. del koncerta
22.00	Zivljenjski slog
22.35	Delo na črno, 23/27 del ameriske nanizanke
23.20	Hit Depo
01.50	Video strani

MTV Madžarska

09.00	Cez dan
09.30	Riviera, serija
10.30	Dallas, serija
11.30	Igra
12.00	Opoldanski zvon
12.07	Posel
12.32	Usode
13.12	Nemščina
13.57	Izziv, avstralska serija
14.49	Beethoven: Simfonija Eroica
15.40	Vaska TV, pon.
16.00	Dnevnik
16.11	Domace naloge
16.31	Bologna: Madžarski kolegij Illir
17.00	Letni kolobarji
17.30	Teka, koristni napotki
17.40	Okno
18.50	Pravljica
19.15	Volitive
19.30	Dnevnik
20.00	Volitive, zaključna oddaja o volitivah
21.35	Dallas, serija
22.30	Panorama
23.30	Halo petek!, show program



	TV SLOVENIJA 2 ZNANJE ZA ZNANJE, ulkus	18.45
Zadnja leta je nemogoče obravnavati ulkusno bolezen brez kroničnega ali akutnega vnetja želodčne sluznice. Vsaj štiri odstotke evropskega prebivalstva trpi zaradi ulkusne bolezni, najmanj petkrat več pa zaradi gastritisa.		

2/5 	TV SLOVENIJA 1 STRAH PRED VIŠINO, ameriški film, 1977	20.30
----------------	---	--------------

Scenarij: Mel Brooks, Ron Clark, Rudy DeLuca, Barry Levinson
Režija: Mel Brooks
Fotografija: Paul Lohmann
Glasba: John Morris
Igrajo: Mel Brooks, Madeline Kahn, Cloris Leachman, Harvey Korman, Ron Carey

Mel Brooks je s filmom STRAH PRED VIŠINO izkazal posebno spoštovanje mojstru Hitchcocku, pa čeprav je Brooksov film parodija na žanr kriminalke, Brooks, ki je v filmu koscenarist, igravec, poje uvodno pesem in je film tudi režiral, pa ima vendarle vrsto duhovitih aluzij na prizore iz Hitchcockovih filmov, zlasti na PTIČE.

Film je tudi za tiste, ki niso najbolje seznanjeni s posameznimi deli slavnega mojstra, vsekakor dovolj napet in privlačen, zlasti pa v njem prevladuje posebne vrste humor, ki izhaja iz posebnih tehničnih prijemov in efektov ter posameznih gagov. Brooks igra harvardskega profesorja in psihiatra, ki pa se izjemno boji višine. Čeprav ima sam svojo fobijo, postane direktor Instituta za zelo živčne paciente.

Na inštitutu pa delata tudi dve medicinski sestri, ki skušata izbrabiti tako profesorjev strah kot nervozno pacientov za lasten zaslužek. Tako brez vrednosti direktorja po nepotrebnem zadržujeta paciente na kliniki in hkrati od njih izvajata denar. Kljub nenavadni situaciji in psihiatrovemu strahu pred višino, vendarle obstaja nevarnost, da ju bo odkril. Gre torej za situacijsko komiko, ki pa vseskozi zbujata tudi napetost.

	TV SLOVENIJA 1 LJUBEZEN DA, LJUBEZEN NE, ameriška nadaljevanka	22.55
--	--	--------------

Maja leta 1993 je nočni program Sova predstavil ameriško humoristično nanizanko Ljubezen da, ljubezen ne. V zgodnjih epizodah nekoliko moteči monologi glavnih junakov so počasi izginili, igralski team je bil vse bolj uigran, tako da je bila nanizanka iz epizode v epizodo boljša.

Zato se leto dni kasneje humoristična nanizanka Ljubezen da, ljubezen ne, vrača v Sovo s svojim drugim letnikom, skratka z epizodami, ki jih lahko gledalci ameriške nacionalne televizijske mreže CBS ob ponedeljkih ob pol desetih zvečer. Junakov nanizanke Ljubezen da, ljubezen ne, verjetno ni potrebno posebej predstavljati - razen nekoga. Po koncu prvega letnika je nanizanko zapustila igralka Susan Dey, ki je kot Wally nedvomno prispevala k nanizankini izrazitosti. Zato ne preseneča, da je klapa, ki se zbira v restavraciji Modra deteljica, precej pobita. Najbolj je seveda prizadet Jack Stein, ki kar ne more pozabiti njenega pisma v slogu "Dragi John". In potem je tu še točjak Abe, ki je zdaj sicer lastnik restavracije, vendar brez odlične kuharice. In tudi ostali se ne morejo načuditi, da je Wally kar tako odpotovala v Pariz. In v to precej poklapajo družbo plane energična temnolaska - Dana Palladino. Ogorčena je, ker ni dobila mesta šefinje kuhinje v neki odlični francoski restavraciji, ampak je to mesto zasedel možki. Predvsem odločna Dana Palladino nemudoma opazi, da v restavraciji Modra deteljica ni vse tako, kot bi moralo biti. Zato nemudoma zaviha rokave in navduši s svojo virtuoznostjo. Predvsem pa s vojo besedno umnostjo vse osupne, saj ne ostane dolžna niti čvekavemu Jacku Steinu.

Toda, kar je najpomembnejše, med Dano in Jackom, med njo in njim se že v prvem srečanju "neka" zaljski. Ljubezen da ali ne, natančneje, ljubezen, ki pa ne preveva njunega odnosa in zagotavlja nanizanki očarljivost. In ne nazadnje, tudi nove epizode ohranjajo utrip devetdesetih. Vloga Dane Palladino je odigrala Annie Potts, igralka, ki je zaslovela zlasti z nanizanko Oblikovalke, gledalkam in gledalcem TVS pa je verjetno manj znana. Z novimi epizodami nanizanke Ljubezen da, ljubezen ne se bo simpatična Annie Potts zelo verjetno prikupila tudi slovenskemu televizijskemu občinstvu. In še drobna zanimivost: v prvi epizodi Dana okraja nekega gosta, naj uporabljata vilice. Kameleonsko vlogo je odigral Joel Shukovsky, izvršni koproducent humoristične nanizanke Ljubezen da, ljubezen ne.

2/5 	KANAL A TRISTANA, francosko-španska drama	21.30
----------------	---	--------------

Režija: Luis Bunuel
Igrajo: Catherine Deneuve, Fernando Rey, Franco Nero, Jesus Fernandez, Lola Gaos, Vincent Solder.

Film je nastal leta 1970 v Toledu v Španiji. Gre za tenkočutno studijo katolicizma, staranja in strahu pred smrtjo. Po materini smrti gre Tristana živeti s svojim skrbnikom in ta se kmalu zaljubi vanjo. Toda v Tristano se zaljubi tudi mladi fant...



TV SLOVENIJA 1 / NOCOJ OB 22.55

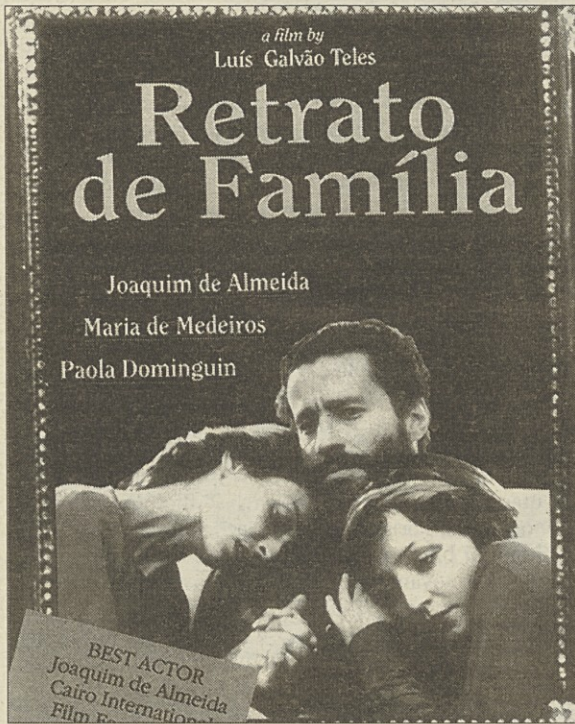
Obsedenost ljubezni

DRUŽINSKI PORTRET, portugalski film

Režija: Luís Galvão Teles, scenarij: Luís Galvão Teles in Jean-Lous Comolli po romanu Maria de Sa-Carneira, fotografija: Manuel Costa e Silva, glasba: Alejandro Massó, igrajo: Joaquim de Almeida, Maria de Medeiros, Paola Dominguin, Carmen Dolores, Emiliano Redondo, Isidoro Fernandez.

S portugalskimi filmskimi ustvarjalci se ne srečujemo prav pogosto, čeprav so dokaj redni gosti na mednarodnih filmskih festivalih. Film, ki ga predstavljamo, je nastal po literarni predlogi. Je ljubezenska tema, ki je zaposlila režiserja, izpeljana je dosledno in neprizanesljivo. Je mogoča ljubezen, ki traja vse življenje, čeprav ni nikoli resnično zaživela. Je to sploh se ljubezen ali pa gre samo za ljubezensko blodnjo, se neuslišana ljubezen nujno konča v mistificirani ljubezni? S taksnimi vprašanji se ukvarja film in takšna vprašanja si lahko zastavlja gledalec, ko je videl film.

Miguel je bil mlad fotograf, ko se je strastno zaljubil v cirkusko jahalko Leo, ki jo je fotografiral med gostovanjem tujega cirkusa v Lizboni. Po nekaj strastnih dneh, ki sta jih preživela v poletni družinski hiši, se Lea,



kljub ljubezni, ki jo čuti do Miguela vrne v cirkus, on pa njenega odhoda ne more prenesti in tako se njegova ljubezen vse bolj sprevrca v norost in obsedenost, celo v bolezen. Lea postane smisel njegovega življenja in kljub temu, da z leti postane priznan fotograf, se vse njegove misli vrtijo okoli tega, kako bi si jo pridobil. Lea pa je predvsem otrok arene in kljub temu, da je v dneh, ki jih je preživela z Miguelom, zanosila in nato rodila deklico, to ne spremeni njenega življe-

nja. Miguelu se posreči deklico ugrabiti, saj je prepričan, da si bo tako vendarle pridobil obozevano žensko. Vendar Lea ostaja neomajno zavezana cirkusu. In ko deklica zra- ste v dekle, ki obozuje očeta in zaluje za mame, rjo, za katero je prepričana, da je mrtva, ker ji je tako povedal oče, se po očetovem živčnem zlo- mu odpravi raziskovat preteklost. Takrat prične spoznavati očetovo brez- zupno ljubezen, obenem pa tudi odkrije, da njena mati se živi.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

09.00 Video; 12.00 The Soul; 13.00 Greatest Hits; 14.00 Video; 16.30 Coca Cola Report; 16.45 MTV v kinu; 17.30 Dial MTV; 18.00 Music Non Stop; 20.00 Greatest Hits; 21.00 Rockumentary; David Bowie; 21.30 David Bowie: The Hits; 22.30 Beavis & Buttthead; 23.00 Ponovitve

SKY ONE

07.00 The DJ Kat Show; 10.00 Risanke; 11.00 Koncentracija; 12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 E Street; 14.00 Barnaby Jones; 15.00 Sever in Jug; 6/24 del; 16.00 Drugačen svet; 16.45 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.00 Paradise Beach; 19.30 E Street; 20.00 Reklame, serija; 20.30 M.A.S.H.; 21.00 Code 3; 21.30 Vidjenja; 22.00 Nedotakljivi; 23.00 Ponovitve

PRO 7

05.35 Ponovitve; 11.40 Pri Huxtablovih; 12.10 Agentika s srcem; 13.05 Hotel; 14.10 Dinastija; 16.15 Genialno normalen, kanadska kom.; 17.55 Parker Lewis; 18.25 Naš hrupen dom; 18.55 Drugi svet; 19.25 Pri Huxtablovih; 20.00 Poročila; 20.15 Stran od tod, am. kriminalka; 21.55 Renegade; 22.50 Poročila; 23.00 Kobra, am. akcijski film

PREMIERE-

07.00 Romeo; 11.30 Ljubezen in led, am. film; 14.00 Romeo; 15.55 Na odprti cesti, franc. film; 16.15 Genialno normalen, kanadska kom.; 20.00 Poročila; 20.15 Patriotske igre, am. politični triler; 22.10 Saturday Night Live

EUROSPORT

08.30 Aerobika; 09.00 SP v gimnastiki; 11.00 Kolesarstvo; 11.30 Tenis, magazin; 12.00 Nogomet; 13.30 Eurofun; 14.00 Moderni peterboji; 15.00 SP v biljardu; 16.00 Pikado; 17.00 Hokej-NHL; 18.00 Motorji, magazin; 18.30 Motorsport International; 19.30 Športna poročila; 20.00 SP v hokeju, prenos tekme za 11. mesto; 23.00 Kolesarstvo; 00.00 Boks, profesionalni dvoboji

SAT 1

09.00 Ponovitve; 13.30 Ladja zaljubljenec; 15.25 Alf; 16.00 Vesoljska ladja Enterprise; 17.00 Petkrat pet; 17.30 Regionalna poročila; 18.00 Pojdi na vsel; 19.00 Poročila; 19.19 Šport; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Zakon moči, am. film; 22.25

McCabe in gospa Miller, am. vcester; 00.00 Moški z mačjo kletko, ameriški triler

RTL

09.05 Ponovitve; 12.00 Opoldanski magazin; 14.10 Umor je napisala, serija; 17.00 Kdo je sef?; 17.30 Strašno prijazna družina; 18.00 Družinske vezi; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 19.40 Dobri časi, slabi časi; 20.15 Domača melodija; 21.15 Pri Stanglu, nemška serija; 21.45 Pod isto streho, serija; 22.15 Kako, prosim?; 23.15 Gottschalk; 00.00 Poročila

RTL 2

05.30-16.55 Ponovitve serij; 16.55 Mož za šest milijonov dolarjev; 17.50 Umik; 18.20 Nasmehnite se, prosim; 18.55 Poročila; 19.00 Puščavska vročica, 4/9 del nemške serije; 20.00 Poročila; 20.15 Prisega maščevanja, am. vestern; 22.00 Poročila; 22.15 Deadlock, nemški vestern

SKY MOVIES

17.00 The Night Rider; 18.55 Christopher Columbus: The Discovery; 21.00 Conan The Destroyer; 23.00 Rapid Fire

MOVIE CHANNEL

17.00 Big Ideas; 19.00 Quicksand: No Escape; 21.00 My Cousin Vinny; 23.00 Queen's Logic

FILMNET +

14.00 Soapdish; 16.00 K-TV; 18.00 Terminator 2: Judgement Day; 20.15 Dust Devil; 22.00 The Two Jakes

SUPER CHANNEL

05.30 Verska oddaja; Novice; Gospodarstvo; Super Shop; 18.00 Danes; 19.00 Poročila; 19.30 Moto šport; 20.30 Showcase; 21.30 Kulturni koledar; 22.00 Poročila; 22.30 Jay Leno Show; 23.30 Res osebno; 00.00 Gospodstvo

CNN

06.00-23.00 World News; 07.30 MoneyLine; 11.30 World Report; 12.30 Business Report; 13.30 Business Day; 14.30 Business Asia; 15.00 Larry King Live; 17.30 Cnn & Co; 20.00 World Business Today; 21.00 International Hour; 23.00 World Business Today Update; 23.30 Showbiz Today

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio Ga-ga; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.30 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Sloven- cem po svetu; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 23.05 Lit. nočno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Ju- tranja kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.00 Go- spodarski vestnik; 8.40 Rekreacija; 9.10 Koledar prireditve; 11.00 Country glasba; 11.15 Minute za naš jezik; 11.35 Obvestila; 11.50 Vreme; 13.00 Vaj 202; 14.00 Drobttinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Petkova centrifuga; 17.15 Nedeljski izlet; 17.50 Šport; 19.30 Stop pops; 21.45 Igra; 22.20-23.00 Koncert.

Slovenija 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Izobraže- valni program; 10.05 Iz- brana proza; 11.05 Repri- ze in soočanja; 12.05 Igramo in pojemo; 13.40 Galsb. tradicija; 14.05 Gymnasium; 15.00 Šan- son; 16.05 Od uverture do plesa; 16.45 Likovni odmevi; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Ti in opera; 20.00 Koncert simf. RTVS; 22.15 Igra; 23.00 Šestnajst strun; 23.55 Lirčni utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glas- ba, koledar; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Ever- green; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne Infor- macije, prireditve; 9.20 Vreme za konec tedna; 9.45 Mnenjsko rešeto; 11.00 Hladno toplo vroče; 12.30 Opoldnev- nik; 13.00 Jagode in po- doknice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.35 Amerika, velika odkritja malih ljudi; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Amerika, 2. del; 19.30-23.15 Večerni pro- gram Modrega vala RK; 23.15 Nočni program RS.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 7.05 Dobro jutro, otroci; 8.00 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Aktualnosti; 9.32 Bilo je nekoč; 9.40 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Ze- liščarstvo; 11.00 Kulturna oddaja; 12.00 Romagna- mija; 13.00 Glasba po željah; 14.05 Zgodovina in

turizem; 16.00 Modri val; 18.00 Igra; 18.45 Folk.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novi- ce; 7.25 Vreme; 8.15 Na- poved; 9.25 Kam danes v Ljubljani; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Šport; 13.55 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznaj- mo se; 16.25 Nagradna uganka; 17.00 Anketa; 17.55 Špekakla; 18.30 Oddaja BBC; 20.00 Mar- boro; 22.00 Rockoteka.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenj- ska včeraj, danes, jutri; 5.40 Dobro jutro; 7.40 Pre- gled tiska; 9.20 Tema dneva; Lutke; 10.40 Infor- macije - Zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.20 Ko sem se majhen bil; 19.20 Večerni program do 24.00: F. Pestotnik.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kme- tijski nasveti; 6.15 Horo- skop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štaje- ske miniaturre; 10.05 Evro- pa; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 14.05 Ka- dar boš na rajzo sel; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtni- ce, obvestila; 17.45 Šport; 19.30 Glasba; 20.00 Petkovi akvareli; 22.00 Zr- calo dneva - Nočni pr.

Radio Študent

9.00 Vade retro!; 11.00 Rec Rec News; 12.00 Borzni parket (pon.); 14.00 OF (24 ur-info); 17.00 Peta petletka Ra- dia Študent; 19.00 Tolpa bumov; Therapy; 20.00 Radio ropot; 22.00 Ideal- na godba; 0.30 Satelit.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnev- nik; 8.00, 10.00 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Do- bro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Do- pisnice z najbližjega vzhoda; 8.40 Potpuri; 9.00 Iz studia z vami; 9.15 Od- prta knjiga: Most na Drini (I. Andrić, r. Marko Sosić, 48. del); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Primorska poje; 13.20 Orkestri; 13.30 Za smeh in dobro voljo; 13.45 Narod- nozasbavna glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Od Milij do Devina; 15.00 Nekaj minut z...; 15.30 Mladi val; Glasbe- ne želje; 17.00 Kulturna kronika; Pihalni kvintet Simfonikov RTV Slovenija; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Slov. lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30 Poročila; 10.00 Ma- tineja; 17.00 Odd. o živa- lih Venus (vsakih 14 dni); 19.00 Operetni syet.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna ob- zorja.



PRIKAZ KNJIGE / O ZNANSTVENORAZISKOVALNEM PROJEKTU PROF. ANDREJA O. ŽUPANČIČA

Razprava o ionizirajočem sevanju na Slovenskem

Razmišljanje o človeškem bitju, njegovi morali in moralnosti

Zupancić O. Andrej: Iz varstva pred ionizirajočim sevanjem v Sloveniji; Slovenska Akademija Znanosti in Umetnosti, Razred za Medicinske Vede, Ljubljana 1993; 397 strani.

Z olajšanjem prebiramo knjigo o zaščiti pred sevanjem, edinem besedilu taksnega obsega in takšne vrste v slovenskem strokovnem slovstvu. Rekli bi, da jo kot majhen narod niti ne bi potrebovali, čeprav je dragocen donesek naše kulture in se posebej znanosti, kakršne lahko precej okrepi ozaveščenost ljudi o tem akutnem problemu. Kajti človek navadno komaj verjame, koliko virov sevanja je nakopice-nih na tem majhnem slovenskem prostoru; omenimo naj, denimo, da imamo dva reaktorja, opušteni rudnik uranove rude in ne tako zanemarljivo majhno število virov sevanja v medicini, industriji in drugod. Naše stanje na tem področju je avtor - profesor Zupancić - predvsem strokovno pa tudi z veliko mero človeške topline pregledal, analiziral in nam tako povedal, kje smo pri zaščiti pred sevanjem ter kaj naj bi storili, da zmanjšamo tveganja..

Knjiga je vsekakor sodobna - ni res, da se je pojavila prepozno, kajti izšla je v obdobju, ko poskusamo čim bolj in hitreje omejiti uporabo sevanja. Porocila, ki se pojavljajo nam govore o tem, da so se v prejšnjih desetletjih dogajale kar hude stvari po svetu, vključno s poskusi na človeku, v popolnem nasprotju z zdravniško in strokovno deontologijo. Posledice tega pa so se začele izraziti se sedaj in se bodo še naprej kazale v naslednjih nekaj desetletjih, če ne že kar stoletjih. Prav tako je resničnost našega vsakdanjika tudi to, da po svetu gradijo iz leta v leto več in več reaktorjev, predvsem za pridobivanje energije. Novi načini uporabnosti sevanja se pojavljajo tudi v medicini, t.j. recimo mamografija.

Zupancićeva studija je torej zasnovana na opisu dveh najbolj pomembnih stanj. Prvic, na aplikacijah ionizirajočega sevanja v medicini; in drugic, na sklopu razprav o uporabnosti sevanja v industriji, znanosti in pri raziskovanjih. Navedena osrednja tematska sklopa pa spremljajo krajša, a zato nič

manj pomembna poglavja, ki govorijo o posebnih problemih kot je opis naravnega okolja. Analizira normativno ureditev pri zaščiti pred sevanjem zaposlenih in populacije nasploh. Vsa priporočila slone na podatkih o količini sevanja v naravi, ki je lahko zelo različna po posameznih geografskih predelih. Naravni pogoji so namreč izhodišče za obravnavanje obremenjenosti, zaradi česar mu v stroki pravimo ničelno stanje.

Knjiga odpira in analizira vrsto problemov, ki so neogibni za razumevanje snovi. Sem sodijo zlasti poglavja o radiofiziki in radiobiologiji. Tu moramo poudariti avtorjevo sposobnost, da zna strokovno dokaj zapletena poglavja, definicije in pojme razložiti na jasn, natančen in vsakomur razumljiv način, kar približuje pričujočo snov, ki je sicer dokaj »pozitivistično« pusta, širšemu krogu bralcev - skratka, besedilo je prijetno branje. V ospredju pozornosti sta dve poglavji: v prvem govori o determinističnih in stohastičnih učinkih sevanja, predvsem o stanjih učinkovanja

STOJAN PLESNICAR

zelo nizkih doz sevanja na biološko substanco. Nizke doze so namreč tiste, na katere najpogosteje naletimo pri medicinski aplikaciji sevanja. Druga, zelo zanimiva razprava pa je povezana s teorijo o hormezi. Ta predvideva, da je bilo lahko sevanje pri nizkih dozah in protirahirano aplicirano v evoluciji živih snovi tudi produktivno, koristno torej. Pri tem pisec hudomušno razmišlja o tem, kako nepopolni bi utegnili biti, če tega, pogojno rečeno, koristnega sevanja ne bi bilo - in nasprotno, če je sevanje škodljivo, koliko bolj popolni bi bili, če ne bi bilo povzročene skode s sevanjem.

Celoteno besedilo je torej osnovano na dveh osrednjih temah, t.j. medicinska in industrijska raba sevanja, ki so tudi jedro tega dela. V zvezi z medicinsko aplikacijo sevanja moramo poudariti, da leta največ prispeva k obremenitvi prebivalstva z umetnimi viri sevanja. Zato Zupancić navaja, da morajo biti indikacije za aplikacijo v celoti strokovno utemeljene in premisljene. Za kakršnokoli uporabo sevanja, bodisi v diagnostiki ali pri zdravljenju, veljajo tri osnovna načela, ki morajo biti vedno in dosledno upoštevana, in sicer: (1) korist mora biti večja od morebitne skode, (2) ukrepi varstva pred sevanjem morajo biti optimalni in (3) doze sevanja čim nižje. To pravilo nam dosežemo na dva načina: s sodobno in moderno opremo, ki je tako zgrajena, da je mogoče spostovati navedena načela in, kar ni nič manj pomembno, z odlično strokovno pripravljenostjo zdravn

nikov, ki opravljajo takšne preiskave in tolmačijo njihove rezultate. Tako lahko dosežemo pomembno znižanje doz, ki jih prejema prebivalstvo. Do določene mere je moč to doseči tudi z rabo drugih načel, recimo, z opušcanjem rutinskih rentgenskih pregledov soloobveznih otrok, oziroma nekaterih poklicnih skupin. Doze pa na splošno lahko znižujemo tudi z uporabo takšnih preiskovalnih metod, ki nadomeščajo rentgenske preglede - recimo, z ultrazvokom. Vendar pa se na drugi strani pojavljajo tudi nove metode aplikacij rentgena, s katerimi dosegamo impresivne diagnostične rezultate (npr.: mamografija).

Kajti imeti priložnost za odkrivanje raka z mamografijo, ki ni večji kot pet milimetrov, je res pravo razkosje - tako za zdravnika kot pacienta. Vendar v takšnem organu kot je dojka, ki je pod stalnim vplivom spolnih in drugih hormonov med potekom menstrualnega ciklusa, lahko se tako nizka doza sevanja povzroči neželene spremembe v tkivu. Uporaba je zato vredna tehtnega premisleka. Spet je v ospredju pomembnost moderne in sodobne aparature, ki omogoča nizko izpostavljenost sevanju ob praktično neoporečni kakovosti slike, kar nam omogoča natančno tolmačenje prikazanih sprememb v posameznih tkivih. Preliminarni podatki o stanju v našem okolju nam povedo, da bi bilo mogoče pretežno dozo še dodatno znižati. Avtor nas v zaključku svoje razprave spomni tudi na to, da bi pri tem nemajhnem delu, povezanem z zgodnjim odkrivanjem raka na dojkah, morale biti navzoče tudi de-

javnosti drugih organiziranih oblik, kot so društvo za boj proti raku in podobne skupnosti. Prav opogumljajoče je, da najde bralec v tem poglavju podatke o skoraj vsem, kar je pri nas o tem znanega in s tem seveda analizo tega stanja.

V razpravi o industrijski uporabi virov sevanja se avtor najprej ustavi pri vprašanju »čistosti« tehnoloških postopkov za pridobivanje energije. Ocenjuje učinek in škodo, predvsem v ekosferi in s tem tudi na človeku. Elektrane, ki uporabljajo fosilna goriva spušcajo v zrak ogromne količine različnih strupenih snovi, med njimi tudi radioaktivni ogljik. Vendar se, zaradi mešanja z navadnim stabilnim ogljikom, koncentracija tega radioaktivnega izotopa zelo zmanjša in s tem seveda tudi njegov škodljivi učinek. Govorimo o t.i. Suess-ovem efektu. Ko piše o deležu jedrskih naprav pri obremenitvah populacije, pove, da je ta resnično nizka, manj kot odstotek vsega umetnega sevanja. Vendar pri tem ne kaže prezreti, da v posameznih mikrookoljih lahko prihaja do večje koncentracije radioaktivnih snovi in s tem tudi do zvisanega izpostavljanja ljudi. Zvisanje obremenitve zato lahko najdemo na jalo-višjih rudnikih uranove rude, čeprav tak rudnik že dolgo ne obratuje več. Z jedrsko centralo v Krškem je seveda drugače. Tukaj velja pripomniti, da je doza na zaposlenega dosledno znotraj dovoljenih meja. Vendar ostaja še naprej odprto vprašanje odlaganja radioaktivnih odpadkov, na kar smo bili precej neprimerno opozorjeni preko množičnih medijev. Pisec se dotika zelo pomem-

SLOVENSKA AKADEMIA ZNANOSTI IN UMETNOSTI
ACADEMIA SCIENTIARUM ET ARTIUM SLOVENICARAZRED ZA MEDICINSKE VEDE
CLASSIS VI MEDICINADELA • OPERA
2ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER
INSTITUT ZA MEDICINSKE VEDE

ANDREJ O. ŽUPANČIČ

IZ VARSTVA PRED
IONIZIRAJOČIM SEVANJEM
V SLOVENIJI

bnega dejavnika, ki je pogostoma zanemarljeno - potrebe po pravilnem in verodostojnem obveščanju javnosti. Informacija mora biti resnična, podaja pa naj jo oseba, ki ji ljudje zaupajo. To se je očitno pokazalo pri čemobilski nesreči, kjer so z velikim časovnim zamikom s točnejšimi meritvami pokazali, da je bila ekspozicija nižja kot je bilo spocetka v naglici namerjeno. Toda, kar se je ob tem zgodilo in ni mogoče izmeriti, je zelo obsežen socialni razkroj prebivalstva, ki je bilo pri nesreči prizadeto. Avtor končuje to razpravo z stavkom, ki daje veliko misliti. Pravi: »... subjektivno doživljanje ni merljivo, ker pač zavest ni kvantiteta in življenje ni vrednota, temveč vrednota.« Posebej v tem delu besedila razvija razmišljanje o jedrski vojni. Približne ocene taksnega dogajanja bi lahko označili kot produkt najbolj neobrzdane fantazije zlobe. Že podatek, da bi na enega zdravnika v trenutku prišlo od 600 do 700 ranjenih nam pove, da v takšnih razmerah ni mogoče pričakovati kakega večjega kurativnega učinka. Ta ocena namreč predpostavlja, da so vsi zdravniki po eksploziji ostali neprizadeti, zdravi in delni sposobni. Igrakanje s tem orožjem je znamenje popolne zločinske iracionalnosti, podprte z vrhunskimi dosežki znanosti.

Knjiga napeljuje bralce na nekatera razmišljanja. Poudariti je treba, da je besedilo prežeto s strokovnostjo in da razprava poteka v posame-

znih segmentih strogo znanstveno, hkrati pa je to pisanje prepojeno s humanostjo in skrbjo, kaj pravzaprav človek s ceste - tisti, ki tvori večino, t.i. tiho večino - misli in doživlja, ko mora nehoti sprejemati to realnost in omenjena nerazumljiva tveganja. Njegove predstave so pogostoma predimenzionirane, enostranske in pod pritiski senzacij željnih »anti-propagatorjev«. Župancićev humanizem je sicer potisnjen v samo podstat besedila, vendar je stalno navzoč in pronic iz sleherne besede. Ne da bi bilo kje posebej poudarjeno, ima avtor neprenehoma v mislih, koliko večja ali manjša doza sevanja lahko prizadene človeka in kaksne so njegove možnosti. Zato pogosto navaja razmišljanja o človekovem bitju, njegovi morali in moralnosti, humanosti in humanizmu. Nekatere je v knjigi zapisano: »Očitno ni mogoče povedati, koliko denarja velja trpljenje, duševni mir in življenje, ... ali pa smrt, ki noče priti.« Knjiga gotovo ne bo nikoli kaka uspešnica - pa saj to niti ni njen namen. Zato jo sprejmemo kot pomnik o določenih stvareh v času, ki ga živimo, in vodilo vsem tistim, ki so danes odgovorni zato, da našim vnukom pustimo zelena drevesa in vode naših potokov razigrane, kristalno prozorne, ptičja gnezda v vseh krošnjah, radovedne lisice ter okorne medvede in vse druge, kar nas obdaja, tako kot smo jih prejeli od naših ocev in dedov.

Zdravljenje hujših oblik alkoholnega hepatitisa in prognoztika

Smrtnost v primerih hudega alkoholnega hepatitisa je približno šestdeset odstotna že v prvih šestih tednih po sprejemu v bolnišnično obravnavo. Če bolnik preživi to obdobje, je njegova prognoza odvisna predvsem od obseznosti jeterne okvare, stopnje poškodovanosti jeter in posameznikove sposobnosti za obnovo, regeneracijo poškodovanih celic. Pri tem je pomembno, da se jetna struktura in njena funkcionalnost ohrani vsaj toliko časa, da sploh lahko pride do regeneracije tega pomembnega organa.

Za prognozo petletnega preživetja, kakršna se v medicini navadno uporablja, kadar prognozično ocenjujemo določeno bolezen, je najpomembnejši histološki izvid jeter, ki hkrati ponazarja tudi regeneracijsko sposobnost hepatocitov. Al-

koholni hepatitis je običajno ključnega pomena pri napredovanju jeternega obolenja v cirozo. Potrebno je torej zaustaviti napredujoče alkoholno obolenje že na stopnji alkoholnega hepatitisa, ali pa celo povrniti jetra v prejšnje stanje.

Doslej smo to večinoma poskušali doseči s faktorji, ki pospešujejo jeterno regeneracijo. Za potrebe sinteze DNA navadno bolniki dobijo folno kislino, vitamini B 12 in B 6, nič manj pa niso pomembni odmerki proteinov. Znano je namreč, da je vsaj devetdeset odstotkov bolnikov z alkoholnim hepatitisom močno podhranjenih. Raziskovalci danes že zelo natančno preučujejo mehanizme jeterne okvare. Progresija in perzistenca jeterne okvare, ki včasih traja tudi po stiri tedne na začetku zdravljenja, napeljuje na domnevo,

da alkohol in njegovi presnovki lahko tvorijo nove antigene, in da je okvara jeter potemtakem zlasti imunološke narave. Pričujočo domnevo potrjujejo tudi histološki izvidi jeter v akutni fazi alkoholnega hepatitisa, pri katerih je videti močne infiltracije polimorfonuklearnih in mononuklearnih celic. Acetaldehid, ki nastane iz alkohola, se veže z različnimi sestavinami celicne membrane hepatocita in tako se pojavi nov antigeni stimulus, ki vodi v poškodbo hepatocita. Acetaldehid lahko privlači polimorfonuklearne celice, ki napadejo celico s prostimi radikali ter tako poškodujejo jeterno celico.

Pri tem imunskem mehanizmu jeterne okvare sodelujejo tudi nevtrofilci, hialin ... Kortikosteroidi so se do določene mere pokazali kot uspešni pri

preprečevanju napredovanja obolenja proti cirozi, ker zmanjšujejo hitrost fibrioze preko upocasnitve produkcije kolagena. Vendar nekatere studije se vedno zavračajo imunološko genezo alkoholnega hepatitisa, saj bi bila po teh domnevah imunološka dogajanja posledica in ne vzrok bolezni. Kot zelo zanesljivo terapijo alkoholnega hepatitisa priporočajo za bolnike, ki niso odvisni od alkohola, transplantacijo jeter. Nekatera najnovejša dognanja so potrdila zelo tesno korelacijo med proliferacijskimi dejavniki in preživetjem. Za to obstoja preprosta biopsijska metoda. Na tem področju torej lahko že v bližnji prihodnosti pričakujemo nekaj razveseljivih novic, ki bodo olajšale terapije hujših oblik alkoholnega hepatitisa.

-MKJr-
The Lancet

Prikriti red in razkrita realnost (6)

Kot rečeno, je Bohmovo zanimanje sprožilo tole: ko obrnemo ročaj valja, se kaplja črnila razpotegne skozi viskozni glicer in nato izgine. Toda takoj, ko ročaj spet obrnemo nazaj v obratno smer, se zarisujoča slabotna sled črnila zbere vase in spet oblikuje v kapljico. Bohm o tem piše takole: »Tisti trenutek me je presinilo, da je to povezano z vprašanjem reda, zakaj ko se je črnilo razlezlo, je imelo v sebi še vedno 'skrit' - t.j. neizražen - red, ki se je pokazal, ko je bil ponovno vzpostavljen. Po drugi strani pa bi razlito črnilo v našem običajnem jeziku opredelili s pojmom nereda. Ta primer mi je odprl oči, da sem se zavedel novega pojmovanja reda.« Pričujoče odkritje je Bohma dokaj navdušilo, saj ga je obogatilo z novim pogledom na stvari, o katerih je premisljeval. Kmalu nato, ko je izvedel za opisano napravo, pa je našel se močnejšo spodbudo za razumevanje reda; prispodobno, ki mu ni le omogočila združiti vseh niti njegovih dolgoletnih razmišljanj, ampak se je to zgodilo s takšno silovitostjo in močjo razlage, da se je zdela kot nalašč oblikovana v ta namen. Ta prispodoba je bil hologram. Ko se je Bohm začel poglobljati v holografijo, je spoznal, da mu omogoča novo razumevanje reda. Tako kot kapljica črnila v svojem razmazanem stanju, se tudi interferenčni vzorci, zapisani na holografski plošči, ocesu kažejo kot neorganizirani. Oba primera vsebujeta red, ki je nekako

skrit ali »zaobjet«, podobno kot je v plazmi red navzoč v domnevno naključnem obnašanju vsakega izmed elektronov. Vendar pa to ni bilo edino spoznanje, ki ga je hologram omogočil. Bolj ko je premisljeval o tem, bolj je bil prepričan, da je vesolje v svojem delovanju pravzaprav uporabljalo načela holografije; da je bilo samo neke vrste velikanski, spreminljivi se hologram; in to spoznanje mu je omogočilo, da je vse svoje različne poglede združil v enotno celoto. Svoje prve znanstvene razprave o hologramskem modelu vesolja je objavil v začetku sedemdesetih let, zrelo predstavitev svojih dotedanjih razglabljanj pa je leta 1980 izročil javnosti s svojo knjigo Celota in implicitni red, v kateri ni le povezal svojih različnih idej, ampak tudi spremenil v nov način dojemanja realnosti, ki je postala naravnost osupljivo revolucionarna. Ena izmed takšnih Bohmovih izjav je tudi ta, da je vidna realnost našega vsakdanjega življenja v resnici neke vrste iluzija, podobno kot hologramske podobe. Pod njo da se skriva globlji red vsega obstoječega, prostrana in osnovna raven realnosti, ki vdihuje življenje vsem predmetom v našem fizičnem svetu, na podoben način kot del holografskega filma ozivlja predstavljeno podobo. Za Bohma je ta raven realnosti nekaj, kar je povsem implicitno, vendar vselej urejeno.

Michael Talbot (K. M.)
Nadaljevanje prihodnjic

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

DRAMA SNG,

tel.: 061/ 221-511

Danes, 6. maja, ob 17.30 in 20. uri: D. Jovanović - ANTIGONA, za abonma dijaski 2 popldanski.

V soboto, 7. maja, ob 19.30: W. Bauer - CHANGE, za izven.

MALA DRAMA

Danes, 6. maja, ob 20. uri: W. Allen - ZALGRAJ SE ENKRAT, SAM, za izven in konto.

V soboto, 7. maja, ob 20. uri: F. Boyer - ALI BOG LAJA? za izven.

OPERA,

tel.: 061/ 331-950

Danes, 6. maja, ob 16.30: J. Golob - MATICEK SE ZENI, J. Gregorc - PERPETUUM, za red petek in izven.

V soboto, 7. maja, ob 19. uri: G. Bizet - CARMEN, za izven.

V ponedeljek, 9. maja, ob 15. uri: J. Strauss ml. - NETOPIR. Razprodano!

MESTNO GLEDALISCE

LJUBLJANSKO, tel.: 061/ 210-852

Danes, 6. maja, ob 19.30: R. Harwood - GARDEROBER, za abonma petek. Predstava bo se v soboto, 7. maja, ob isti uri, za abonma sobota.

SENTJAKOBSKO GLEDALISCE,

tel.: 061/ 312-860

V soboto, 7. maja, ob 19.30: uri: E. Fritz - BREGARICA IN LJUDSKA OBLAST ALI KROMPIR, za red sobotni in izven.

KUD FRANCETA PRESERNA,

tel.: 061/ 332-288

Danes, 6. maja, ob 21. uri: gledalisce Ane Monro - VARIETE.

V soboto, 7. maja, ob 20. uri: predstava KUČA BREZ KROVA v izvedbi Grupe nepopravljivih optimista i poverjenika u Sarajevsku dušu.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

SSG

Gostuje se danes in jutri, ob 19.30 v Mestnem gledaliscu v Ljubljani s predstavo R. Harwooda »Garderober«. Režija Vinko Möderndorfer.

Verdi - Dvorana Tripcovich

Jutri, 7. t. m., ob 20. uri (red S) deveta predstava Rossinijeve opere »Pepelka« (La Cenerentola). Režija Lü Jia. Predprodaja vstopnic za predstavo pri blagajni Dvorane Tripcovich (9-12 in 16-19).

V nedeljo, 8. t. m., ob 16. uri (red G) zadnja predstava.

Naslednja predstava bo G. Verdijeva »Trav-

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledalisce - Danes, 6. t. m., ob 19.30 - Benjamin Britten »Smrt v Benetkah« (Tod in Venedig).

BELJAK

Studijski oder (Kellertheater): V nedeljo, 8. t. m., ob 20. uri »Nächstes Jahr - gleiche Zeit« (Prihodnje leto - isti cas).

ŽITARA VAS:

v Ljudski soli bo jutri, 7. t. m., ob 20. uri 15-letnica folklorne dejavnosti SPD Trta.

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815

V soboto, 7. maja, Evropski pokal v stepu in show danceu, predtekmovanje od 14. do 19. ure, finale od 20. do 22. ure (GD). V torek, 10. maja, ob 20. uri: skupina Preljocaj - v cast ruskemu baletu (GD).

KLUB PENATI, Ciril Metodov trg 18

V sredo, 11. maja, ob 21. uri: Svetlana Makarovič.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE -
CEKINOV GRAD, tel.: 061/ 323-968

V cetrtek, 12. maja, ob 20. uri: avdio-vizualno predavanje o popotovanju po Skandinaviji JANEŽA ROZMANA.

BLED

V soboto, 7. maja, ob 20. uri: v Sportni dvorani Alpski večer '94 Bled.

ČERKNICA

KNJIZNICA JOZETA UDOVICA, Partizanska 9 Danes, 6. maja, ob 19.30: predstavitev knjige dr. Tihomirja Pinterja - PORTRETI SODOBNIH SLOVENSKIH KNJIZEVNIKOV.

DOMŽALE

KNJIZNICA DOMŽALE

Danes, 6. maja, ob 20. uri: predavanje TOMO KRI-

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Visoka sola za moderne jezike (Ul. Alviano 15)

V cetrtek, 12. t. m., ob 17. uri predavanje prof. dr. Helge Glušic na temo »Sodobni slovenski roman«.

LGL,

tel.: 061/ 314-962

VELIKI ODER

V soboto, 7. maja, ob 11. uri: E. Umek - MACJA SOLA NI PRAVA SOLA, za izven in ob 18. uri: S. Makarović - SAPRAMISKA, za izven.

CELJE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALISCE,

tel.: 063/ 25-332

V torek, 10. maja, ob 10.30: A. T. Linhart - TA VESELI DAN ALI MATICEK SE ZENI, za abonma srednja ekonomska sola II Celje. Predstava bo se v sredo, 11. maja, ob 10.30, za abonma srednja ekonomska sola III Celje.

KRANJ

PRESERNOVO GLEDALISCE KRANJ,

tel.: 064/ 222-681

V soboto, 7. maja, ob 20. uri: Ray Cooney - ZBEZI OD ZENE. Predstava bo se v sredo, 11. maja, ob isti uri.

MARIBOR

LUTKOVNO GLEDALISCE MARIBOR,

tel.: 062/ 26-748

V nedeljo, 8. maja, ob 11. uri: Jan Malik - ZOGICA MAROGICA, za izven.

DRAMA,

tel.: 062/ 221-206

Danes, 6. maja, ob 21. uri: CARMEN, za red studentski, abonente in izven. Predstava bo se v soboto, 7. maja, ob 21. uri, za abonente in izven.

V nedeljo, 8. maja, ob 20. uri: M. Vezovisek - JERMANOVO SEME, za abonente in izven.

OPERA,

tel.: 062/ 221-206

Danes, 6. maja, ob 19.30: v Unionski dvorani koncert mariborskih filharmonikov, za red opera, abonente in izven.

V ponedeljek, 9. maja, ob 19.30: Stein-Bock-Harnick - GOSLAC NA STREHI, za abonente in izven.

ta«. Dirigent Tiziano Severini. Trajala bo do 3. junija.

Gledalisce Rossetti

Danes, 6. t. m., ob 20.30 (red petek in prost) ponovitev predstave H. von Kleista »Dvoboje«. V glavnih vlogah igrata Gabriele Lavia in Monica Gueritore. Režija Gabriele Lavia. Predstava v abonmaju: odrezek 3A (modri). Za abonente popust.

V ponedeljek, 9. t. m., ob 20.30 bo dvajset umetnikov sodelovalo na predstavi »Sarajevo srce Evrope«, ki jo prireja Zdruzenje za mir. Rezervacije in predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063). Izkaznice niso veljavne.

DOBRLA VAS:

jutri, 7. t. m., ob 16. uri igra »Pepelka« in zbor najmlajših.

PLIBERK:

v Farni dvorani bo jutri, 7. t. m., ob 20. uri premiera igre »Županova micej«.

OBIRSKO:

V Kovačevi dvorani bo jutri, 7. t. m., ob 19.30 20-letnica obirskega ženskega okteta.

SMIHEL: v Farni dvorani bo jutri, 7. t. m., ob 20. uri »Filmski večer«.

ZNARJA Z biciklom v Tibet.

V cetrtek, 12. maja, ob 20. uri: potopisno predavanje KARLA HERNČICA O otokih v zahodnem Indijskem oceanu.

KOČEVJE

MUZEJ KOČEVJE, Presernova 11

Danes, 6. maja, ob 19.30: večer kočevarskih pesmi.

KOPER

V soboto, 14. maja, bo kulturna skupina Ljudje z reke skupaj z gosti iz Anglije in Avstrije pripravila večer sodobnih ritualov v neposrednem okolju njihovega življenja in raziskav.

NOVA GORICA

KNJIZNICA F. BEVKA

V torek, 10. maja, ob 19. uri: predstavitev nove knjige Franca Hvale - SPOMINI NA PARTIZANSKI CAS.

PORTOROŽ

AVDITORIJ

Danes, 6. maja, ob 20.30: področno srečanje odraslih folklornih skupin.

V soboto, 7. maja, ob 18. uri: premierni nastop balne skupine KUD Karol Pahor Piran.

Institut za slovansko filologijo Filozofske fakultete (Ul. Lazzaretto Vecchio 8)

V sredo, 11. t. m., ob 15.30 predavanje prof. Aleksandre Derganc z ljubljanske univerze »Razvoj dvojine v slovenscini in ruscini«.

Danes, 6. maja, bo ob 20.30 v
Cankarjevem domu koncert skupine
BALANESCU QUARTETRAZSTAVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

NARODNA GALERIJA

Razstava STISKI ROKOPISI iz 12. stoletja avtorice prof. dr. NATASE GOLOB je na ogled do 29. maja v novem krilu Narodne galerije na Puharjevi 9.

Razstava CEBEJEV Krizev pot je na ogled v Narodni galeriji na Cankarjevi 20.

MODERNA GALERIJA, Cankarjeva 15

Razstava RUDOLFA KOTNIKA je na ogled do 5. junija.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE -

CEKINOV GRAD

Razstava fotografij TOSIKIJA OZAWA je na ogled do 20. junija.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava VLADA STJEPICA Iskanje axis mundi je na ogled do 28. maja.

GALERIJA ARS, Cevljarska 2

Razstava skulptur ZMAGA POSEGE.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

Razstava slik ZHU KUIJA je na ogled do 19. maja.

GALERIJA PIC LEK, Verovskova 57

Razstava slik ALBINA POLAJNARJA je na ogled do 13. maja.

GALERIJA SLOVENIJALE, Dunajska c. 22

Razstava DORE PLESTENJAK in DOMNA SLANE je na ogled do 15. junija.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

Razstava RASHEEDA ARAEENA je na ogled do 13. maja.

GALERIJA SOU, Kersnikova 4

Razstava kipov DAMIJANA KRACINE je na ogled do 20. maja.

GALERIJA TIVOLI, Pod turnom 3

Razstava grafik DRAGA HRVACKIJA in DANILA JEJCICA je na ogled do 29. maja.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA,

Vodnikova 65

Razstava slik VIDE SLIVNIKER - BELANTIC je na ogled do 24. maja.

KNJIZNICA BEZIGRAD, Glinska ploscad

Razstava otroških ilustracij slikarke ROZE PISCANEC je na ogled do 17. maja.

KULTURNO-INFORMACIJSKI CENTER

KRIZANKE, Trg francoske revolucije 7

Razstava Muzej solinarstva v krajinskem parku Se-

čoveljske soline in Kavčnikova domačija v Zgodnjah je na ogled do 4. junija.

BLED

VILA BLED

V soboto, 7. maja, bo ob 15. uri otvoritev prodajne likovne razstave BONIJA CEHA, BARDA IUCUNDUSA, MELITE VOVK in FRANCA VOZLA.

KAMNIK

HRAM LUZAR, Kidriceva 6

Razstava slik LOJZETA KALINSKA je na ogled do 15. maja.

RAZSTAVISCE VERONIKA

Razstava slik LOJZETA KALINSKA je na ogled do 15. maja.

RAZSTAVISCE VERONIKA

Razstava slik LOJZETA KALINSKA je na ogled do 15. maja.

KANAL OB SOCI

GALERIJA RIKI DEBENJAKA

Razstava del na papirju Crtomirja Freliha je na ogled do 14. maja.

KRANJ

GALERIJA SENK, Britof 23

V soboto, 7. maja, bo ob 19. uri otvoritev razstave grafik pomebnih ustvarjalcev iz zgodovine moderne umetnosti.

KOPER

GALERIJA MEDUZA, Cevljarska 34

Razstava slik ALIJE HAFIZOVICA je na ogled do 18. maja.

MARIBOR

NOVINARSKI KLUB, Vetrinjska ulica 30

V nedeljo, 8. maja, bo ob 21. uri otvoritev razstave fotografij Patagonia avtorja BORISA STRMSKA.

GALERIJA DLUM, Zidovska 10

V sredo, 11. maja, bo ob 18. uri otvoritev razstave slik ANTONA REPNIKA.

FOTOGALERIJA STOLP, Zidovska ulica

Danes, 6. maja, bo ob 18.30 otvoritev razstave slik SIMONA TIHCA. Razstava bo na ogled do 20. maja.

ROGAŠKA SLATINA

RAZSTAVNI SALON

Danes, 6. maja, bo ob 20. uri otvoritev razstave slik ZHU KUIJA. Razstava bo na ogled do 20. maja.

TRŽIČ

KURNIKOVA HISA, Kurnikova pot 2

Razstava likovnih del SANDRA PEČENKA je na ogled do 26. maja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TGalerija: na ogled je razstava avstralskih avarelov Dimitrija Kodrica.

Muzej Revoltella: na ogled je razstava Vidiki - Punti di vista.

Galerija Cartesius: se danes, 5. t. m. je na ogled razstava slikarja Carmela Nina Trovata.

Galerija Minerva: do 9. maja bo na ogled razstava Gianne Lampe.

Art Light Hall : Do 21. t.m. je na ogled razstava slikarja Adina Hebiba.

Bastione fiorito: do 10. t. m. razstavlja več kot sto deželnih slikarjev na 32. Razstavi pokrajini.

Od 15. do 31. t. m. bosta razstavljala Giuliana Balbi in Aldo Mirarchi.

OPČINE

V dvorani HPO je na ogled razstava ob 340-letnici rokopisov župnije sv. Jerneja.

KOROŠKA

CELOVEC

V Deželni galeriji (Burgasse 8) razstavljaajo Julius Deutschbauer (do 1. maja); Heimo Zobernig (do 29. maja); Haim Steinbach (do 29. maja).

Univerza - Avla: do 11. maja razstavlja Andrej Trobentar »Atraktor«.

Gostilna »Pri Joklnu« - do 11. maja razstavlja Behzad Hadiahmetivič in Franc Scheck.

TINJE

V galeriji Tinje je na ogled razstava slik Milana Volovska iz Argentine.

BOROVLJE

Galerija v gradu: do 8. maja razstavlja Josef Tichy. Galerija Rieser-Celovska cesta: razstavljaajo koroški umetniki.

BELJAK

Galerija Widmanneum, Ringmuerstrasse 3-do 2. maja je na ogled spominska razstava slikarja Wernerja Berga.

GLASBA

SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM,

tel.: 061/ 222-815

Danes, 6. maja, ob 20. uri: koncert SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA, za zeleni abonma. Program: Ramovš, Martinu, Debussy, Rouseel (GD). Ob 20.30: koncert BALANESCU KVARTETA (LD).

SLOVENSKA

FILHARMONIJA

Danes, 6. maja, ob 19.30: koncert PIHALNEGA ORKESTRA AKADEMIJE ZA GLASBO. Program: Beethoven, Williams, Rossini, Bonnett, Huggens, Bach.

V ponedeljek, 9. maja, ob 19.30: koncert ANDRZEJA RATUSINSKEGA - klavir.

V sredo, 11. maja, ob 19.30: koncert SIMFONICNEGA ORKESTERA SREDNJE GLASBENE SOLE

GRAD TIVOLI

V sredo, 11. maja, ob 18. uri: koncert DUSANA SODJE - klarinet.

VODNIKOVA DOMACIJA

V sredo, 11. maja, ob 18. uri: koncert MAJE REPSE - violina.

GLASBENA SOLA

VIC-RUDNIK,

Ekonomska 20

V ponedeljek, 9. maja, ob 19.30: koncertni večer STUDENTOV KOMPOZICIJE AKADEMIJE ZA GLASBO. Program: Golob, Kamplet, Copi.

K4, Kersnikova 4

V sredo, 11. maja, ob 21.30: koncert NOXIRE/INTERCEPTOR.

V nedeljo, 15. maja, ob 23. uri: koncert LIDIJE KODRIC.

ČREŠNJEVCI

V soboto, 7. maja, ob 19. uri: v dvorani vile Hold koncert tamburaske skupine Peter Dajnko.

ILIRSKA BISTRICA

Danes, 6. maja, ob 23. uri: v klubu MKNZ koncert skupine DIRT iz Anglije s predskupino HELLKRUSHER iz Anglije.

FJK

TRST

Kulturni dom

Zadnji abonmajski koncert GM bo v petek, 13. t. m. ob 20.30. Nastopil bo MePZ Obala pod vodstvom W. Lo Nigra.

Pivovarna Forst

9. in 16. t. m. s pricetkom ob 16. uri bo na sporedu prva izvedba »Minifestivala trzasko popevke za otroke«, zaključni večer bo 23. maja.

Vila Revoltella - Cerkev S. Pasquale



ATLETIKA / GRAND PRIX V HITRI HOJI

Fabio Ruzzier je v ostri konkurenci zasedel 18. mesto

Prvega maja se je v kraju Sesto S. Giovanni blizu Milana odvijala 37. izvedba velikega mednarodnega tekmovanja v hitri hoji na razdalji 30 km, veljavno tudi za grand prix. To je trenutno najkakovostnejše tovrstno tekmovanje v Italiji, saj se ga vedno udeleži svetovna »smetana« v tej disciplini. Tudi letos je, kljub manjši ekonomski razpoložljivosti organizatorjev, obveljalo to pravilo, saj se je na startu predstavilo 58 tekmovalcev iz 10 držav, med katerimi so bili prvič prisotni tudi Kitajci in Albanci. Poleg njih so bili tu še Rusi s svetovnim prvakom Scenikovom in Perlovom na čelu, Slovaki z evropskim

prvakom iz Splita Blazekom, Madžari, Ukrajinci, Poljaki, Romuni, Kanadčani ter seveda Italijani, med katerimi je bil tudi naš Fabio Ruzzier. Seveda je bila v taki konkurenci naloga našega atleta zelo težka in je bilo malo verjetno, da bi mu uspela uvrstitev med najboljšo dvajseterico, saj je bilo poleg absolutne kvalitete tekmovalcev proti njemu tudi vreme, ki je bilo na startu (ob 15h) zelo vroče in izredno soparno. To pa je veljalo tudi za ostale, ki so se po prvih 10 km pričeli zaradi previsokega ritma drug za drugim popuščati. Od začetne 30 pozicije se je tako naš atlet s trdnjo voljo začel vzpenjati vse više in je prišel na

cilj na odličnem 18. mestu le malo za olimpijskim prvakom - Rusom Perlovom. O težavnosti proge pove tudi podatek, da je tekmo končalo le 30 atletov, med vsemi pa je bil Ruzzier najstarejši, poleg tega pa je bil med Italijani odličen sedmi. Edini veteran, ki je zdržal njegov ritem, je bil bivši državni prvak Morotti, a tudi on je okrog 20 kilometra položil orožje.

Torej res spodbuden nastop našega atleta le mesec pred evropskim prvenstvom »master«, ki bo prve dni junija v Atenah. Omenimo se, da je na tekmovanju zmagal Rus Scenikov pred Italijanom Pericelijem ter Madžarom Urbanikom.

ODBOJKA / BOJ ZA NAPREDOVANJE V D LIGO

Valprapor Soča Espego mora osvojiti vse tekme

Nas prapor klonil pred Caldinijem - 1. ŽD: bo Olympia ostala nepremagana - 2. ŽD: domovke ugnale Torriano

1. MOŠKA DIVIZIJA
Valprapor Soča Espego - Torriana 3:0 (15:3, 15:2, 15:5)

VALPRAPOR SOČA: S. Cernic, Devetak, Makuc, Muzic, Plesnicar, Soban, Radetti, Ursic, Feri.

Vnaprej igrana tekma 21. kola s Torriano je bila čista formlanost v pričakovanih zadnjih odločilnih tekem. Združena eipa ima po zadnjih razpletih v ligi enkratno priloznost, da doseže napredovanje v D ligo, mora pa zmagati v vseh preostalih srečanjih, ko bo dvakrat igrala proti Caldiniju, enkrat pa se proti Nasemu praporu in Quarin Viaggi, ki je tudi najresnejši konkurent v boju za končno prvo mesto.

Caldini - Nas prapor 3:1 (9:15, 15:13, 15:8, 15:12)
NAS PRAPOR: Miklus, Bevcar, Legisa, Kovic, Gu-



17. zmaga deklet Olympie

lin, V. Juretic, Paulin, Devetak.

Nas prapor je nastopil le z osmimi igralci (od standardne postave je sicer manjkal le Boskin), kljub te-

mu pa bi lahko dosegel več, če bi stalno igral kot v prvem setu, ki ga je tudi osvojil. Odločilen je bil verjetno drugi set, v katerem so imeli gostitelji v končnici izenačenega seta nekaj več sportne sreče. Vsekakor je treba reci, da je Caldini potrdil, da preživlja obdobje dobre forme. Jutri čaka Nas prapor zanimiv dvoboj s turjaskim Libertasom, proti kateremu bo skušal doseči prestižno zmago.

OSTALI IZIDI 20. KOLA: Olympia - Valprapor Soča espego 1:3, Torriana - Ronchi 3:0, Fossaloni - Quarin Viaggi 0:3, Intrepida - Lib. Turriaco 0:3.

VRSTNI RED: Quarin Viaggi (18 tekem), Valprapor Soča Espego (18) in Libertas Turriaco (19) 32, Mossa (18) 24, Nas prapor (19) 22, Caldini (18) 18, Olympia (19) 14, Corridoni (18) in Torriana (20) 12, Intrepida (19) in Ronchi (19) 10, Fossaloni (19) 6.

1. ŽENSKA DIVIZIJA
Olympia - Ronchi 3:1 (13:15, 15:8, 15:7, 15:12)

OLYMPIA: Corsi, M. in V. Cernic, Cernic, Bulfoni, Princi, Capocchiani, Sosol.

Olympia je proti ekipi iz Ronk opravila se predzadnjo prvenstveno obveznost v prvenstvu 1. divizije in dosegla novo zmago. Po zagotovljenem napredovanju v D ligo Goricanke na tekmah ne igrajo več tako zbrano kot prej, čeprav trenirajo redno in zavzeto. Posledica manj zbrane igre pa so tudi manj prepričljive zmage. Tako je Ronchi spretno izkoristil vse napake, ki so jih napravile igralke Olympie v prvem setu in tudi dobil set. V nadaljevanju pa je Olympia uredila svoje vrste in zlahka zmagala.

Za Olympio se bo le-

tošnje nadvse uspešno prvenstvo končalo v soboto v Krmnu, kjer bo njihov nasprotnik ob 18. uri Libertas Cormons.

OSTALI IZIDI 17. KOLA: San Luigi - Staranzano 3:0, Villesse - Libertas Cormons 3:1, Corridoni - Farra 0:3, Azzurra - Morarese 0:3. ZAOSTALA TEKMA: Farra - Azzurra 3:0.

VRSTNI RED: Olympia 34, Staranzano 24, Farra 20, Acli Ronchi 18, Corridoni 16, San Luigi in Villesse 14, Morarese 12, Libertas Cormons in Azzurra 8. (Ronchi in San Luigi imata tekmo manj)

2. ŽENSKA DIVIZIJA
Dom Insa - Torriana 3:0 (16:14, 15:5, 15:7)

DOM IMSA: Pavio, Lando-Musina, Tomsic, Kovic, Tronkar, Humar, Mozetic.

Po treh zaporednih porazih so domovke spet prišle do zmage. Tokrat so zaigrale odločno in pošteno (blagodejno je na razpoloženje vplivala vrnitev Paviove na igrišče po dolgi odsotnosti), kar je se posebej prišlo do izraza v prvem setu, v katerem so v končnici nadoknadile zaostanek 11:13. V drugem setu je Torriana povedla 5:2, tedaj pa je na servis prišla Lando-Musina in domovke so dosegle trinajst zaporednih točk ter zmagale drugi set, potem pa se tretjega. Pohvalo si za serijo odločilnih blokov zasluži tudi Tanja Humar.

OSTALI IZIDI 11. KOLA: Libertas capriva - Intrepida Mariano 0:3, Pieris - Grado 3:1, Lancia - Pro Romans 3:0. ZAOSTALA TEKMA: Pro Romans - Pieris 0:3.

VRSTNI RED: Pieris 20, Intrepida Mariano 16, Libertas Capriva, Grado, Torriana in Dom Insa 10, Pro Romans 8, Lancia 2. (Capriva in Grado imata tekmo manj)

NOGOMET / OD TORKA 10. MAJA

1. pokal Zarje za začetnike

Sodelovale bodo tržaške in goriške enajsterice

V organizaciji SD Zarja bo od torka 10. do sobote 21. maja na bazovskem nogometnem igrišču turnir za začetnike za 1. pokal Zarje. To bo tudi prvi tovrstni turnir, ki ga prireja naše društvo, na njem pa bodo sodelovale kakovostne ekipe iz tržaške in goriške pokrajine, kar obeta, da bo turnir tudi precej zanimiv.

V A skupini bodo igrale ekipe domače Zarje Adriampex, Mladost iz Doberdoba in tržaška ekipa S. Luigi Vivai Busà, medtem ko se bodo v B skupini pomerile ekipe Triestine, Opicine in S. Canziana d'Isonzo V skupinah bo vsaka ekipa igrala proti vsaki, prvouvrščeni ekipi bosta v finalu igrali za prvo, drugouvrščeni pa za tretje mesto. Finalni del bo na sporedu v soboto, 21. maja. Vse tek-

me bodo na bazovskem igrišču v poznih popoldanskih urah.

Otvoritvena tekma bo v torek, 10. 5., ob 17. uri med Mladostjo in S. Luigi Vivai Busà, medtem ko bo slovenski derbi med Zarjo Adriampex in Mladostjo 12. t.m. ob 18.30.

PROGRAM TURNIRJA

Torek, 10. maja, ob 17. uri: Mladost - S. Luigi Vivai Busà; 18.30: Opicina - Triestina

Cetrtek, 12. maja, ob 17. uri: S. Canzian - Opicina; 18.30: Zarja Adriampex - Mladost

Sobota, 14. maja, ob 17. uri: Triestina - S. Canzian; ob 18.30: Zarja Adriampex - S. Luigi Vivai Busà

Sobota, 21. maja, ob 17 uri: finale za 3. mesto; ob 18.30: finale za 1. mesto; ob 19.30 nagrajevanje.

(d.gr.)

Tudi zadnji troboj naraščajnikov minil v znaku pričakovanih izidov

V telovadnici Olympie je bil se zadnji od petih trobojev, veljavnih za prvenstvo naraščajnikov na Goriškem. Prvak je Soča Valprapor, Olympia se je uvrstila na drugo mesto, Valprapor Soča pa je bil tretji. Prvenstvo se je odvijalo z udeležbo samih slovenskih društev, ki so si tudi prizadevala, da bi tekmovanje federacija sploh izvedla in so tudi nosili glavno organizacijsko breme, potem ko sta se prvenstvu odpovedali Torriana in Fincantieri.

Rezultati 5. troboja: Soča Valprapor - Olympia 3:0 (15:4, 15:5, 15:2), Olympia - Valprapor Soča 2:1 (15:9, 9:15, 16:14), Soča Valprapor - Valprapor Soča 3:0 (15:4, 15:2, 15:5)

SOČA VALPRAPOR: A., M. in M. Cernic, B. Kovic, S. Messina, I. Frandolic.

OLYMPIA: M. Pipan, I. Komjanc, A. Dorni, A. Marini, F. Hlede, I. Škorjanc.

VALPRAPOR SOČA: I. Princic, Faganel, M. Miklus, I. in T. Devetak, D. Corva, D. Miklus, A. Orel.

KONČNI VRSTNI RED: Soča Valprapor 29, Olympia 13, Valprapor Soča 3.

ODBOJKA / NARAŠČAJNIKI IN NARAŠČAJNICE

Na medpokrajinski fazi v Trstu dve Borovi ekipi in Soča Valprapor

Fantje v telovadnici šole Suvich, dekleta pa na Alturi - Pričetek ob 15. uri



Na medpokrajinskem finalu v Trstu bodo sodelovale tudi Borove naraščajnice, ki so v Trstu osvojile naslov pokrajinskih prvakinj po zmagi v finalu proti Kontovelu (KROMA)

Trst bo v nedeljo gostitelj obeh medpokrajinskih faz odbojarskega prvenstva za stiriinajstletnike in stiriinajstletnice. Troboj prvakinj Trsta, Gorice in Vidma bo v telovadnici na Alturi, moški prvaki iz istih pokrajin pa bodo igrali v telovadnici šole Suvich. V obeh konkurencah bo barve tržaške pokrajine branil Bor, moško goriško odbojko pa bo zastopala združena ekipa Soča Valprapor. Dejstvo, da letos (prvič) v tej starostni kategoriji ne bodo podelili deželnih naslovov, precej zmanjšuje čar te faze, za naše ekipe pa bo slo vsekakor za zanimivo preizkušnjo, na kateri bodo skušale doseči prestižno zmago. Napovedati favorite je nemogoče, tudi zato, ker je moč videmskih sester povsem neznana.

V soli Suvich bomo torej prisostvovali tudi slovenskemu derbiu, tretji tekme pa je VBU, ki je s svojimi ekipami zmagal v vseh mladinskih kategorijah na Videmskem. Tekmovanje se bo zacelo prav s trzasko-goriškim derbijem, nato pa bo VBU najprej igral s porazencem prve tekme, nato pa se z zmagovalcem.

Borovke se bodo na Alturi pomerile s trziškim Fincantierjem (Gorica) in Paluzzo (Videm). V prvi tekmi bodo plave igrale proti Trzicankam, potem pa velja isti spored kot za moški del tekmovanja.

Oba medpokrajinska finala se bosta pričela ob 15. uri.

NOVICE

Nogomet - cicibani

Mladost - Pieris 0:3 (0:2)

MLADOST: Francescotto, Bruschina, Ponzetta, Galiussi, Terpin, Semolic, Ferlez, D. Nikolic, I. Peric.

Kljub veliki borbenosti in poštenosti so cicibani doberdobske Mladosti morali priznati premoč Pierisa, ki ni naključno na drugem mestu lestvice.

Gostje so povedli že v 10. min. z močnim strelom, ki je povsem presenetil domačega vratarja. Tudi drugi gol je pdale po lepi akciji, ki so jo izvedli gostje.

Nasi so v drugem polcasu bolj zbrano igrali ter s Semolicem in Terpinom tudi zamudili dve lepi priložnosti za zadetek, toda gostujoči vratar se ni pustil presenetiti.

Za dobro igro v obrambi bi tokrat pohvalili predvsem Galiussija. (A.F.)

Odbojka - naraščajniki

Sloga - Pallavolo 3:0 (15:7, 15:2, 15:12)

SLOGA: Corbatti, Milic, Peterlin, Rebecchi, Sossi, Stopar.

V ponedeljek so končno odigrali se zaostalo tekmo iz naraščajniškega prvenstva. Slogasi so sicer zmagali, vendar se jim je Pallavolo upiral dosti več od pričakovanega. Tako je bil prvi set kljub veliki razliki v osvojenih točkah zelo izenačen in je trajal kar 23 minut, kar je to kategorijo povsem neobičajno. V nadaljevanju so slogasi le dokazali, da niso slučajno na lestvici toliko boljši od Pallavola, nekoliko pa se jim je zataknilo v tretjem setu, ko so bili prepričani, da imajo gladko zmago že v zepu. Tako je Pallavolo nekaj časa celo vodil, vendar so na koncu slogasi le vzpostavili pravilno razmerje moči. (Inka)



NAMIZNI TENIS / DRŽAVNO PRVENSTVO ZA MLADINSKE KATEGORIJE

Krasu že 2 naslova

Naslova sta v ekipni konkurenci deklic osvojili Nina Milič in Daša Bresciani, ki sta bili prvi tudi v dvojicah - Še 2 drugi in 1 tretje mesto



Daša Bresciani



Nina Milič

Iz Ternija, kjer poteka mladinsko državno namiznoteniško prvenstvo so že prišle prve razveseljive novice. Kras je doslej osvojil dva državna naslova v kategoriji deklic, priborili pa sta ga Daša Bresciani in Nina Milič najprej v sredo kot ekipa (v finalu sta v sredo nadigrali domači Terni z gladkim 3:0 v nizih), včeraj pa se v igri dvojic, ko sta slavili še zmago nad bocenskim parom Macean-I. Calliari. Zgonisko društvo je bilo v otvoritvenem popoldnevu še dvakrat uspešno, v kategoriji najmlajših je osvojilo še dve drugi mesti: posamično z Martino Mi-

lič in s parom najmlajših deklic Martina Milič-Nataša Doglia. Čeprav smo potihoma upali, da bo Martina Milič v Terniju osvojila prvo mesto, se ta želja žal ni uresničila, zasedla je drugo mesto potem ko je v finalu izgubila z večno rivalko iz kvalifikacijskih turnirjev Bolgarko Nicoletto Stefanovo. Krasova dvojica najmlajših deklic je bila tudi zelo blizu zmage, a se je finale zaključil s tesnim 2:1 v korist nasprotnikovega para. Fantovska ekipa najmlajših, ki sta jo sestavljala Bostjan Milič in Uros Fabiani, pa je segla po bronasti medalji. (J.J.)

NOVICE

Rokomet: Celje Pivovarna Laško tretjič zapored slovenski prvak

Rokometaši Celja so v drugi finalni tekmi končnice slovenskega državnega prvenstva v gosteh premagali ekipo Gorenja iz Velenja z 22:19 (11:11) in tako z 2:0 v zmagah tretjič zapored osvojili slovenski državni naslov.

Tretje mesto so osvojili rokometasi Andorja Jadrana iz Kozine, ki so dvakrat premagali Dravo.

Danes igra za vas Totocalcio

Kristina Corsi



Ancona - Pescara	X
Cosenza - Lucchese	1
Andria - Verona	1 X
Fiorentina - Ascoli	1
Modena - Bari	2
Palermo - Cesena	X 2
Pisa - Monza	1
Ravenna - Acireale	1 X 2
Venezia - Padova	X 2
Vicenza - Brescia	1 X 2
Bologna - Mantova	X 2
Chieti - Siena	2
Stabia - Casarano	1

Kristina Corsi (letnik 72) je kapetan odbojarske ekipe Olympie, ki je letos napredovala v D ligo. Odbojarsko pot je pričela pri 12 letih, igrala je v vseh mladinskih kategorijah, s člansko šesterko Olympie pa je najprej napredovala iz 2. divizije v prvo, letos pa so goriška dekleta dosegla še napredovanje v D ligo. Kristina se je nekaj let ukvarjala tudi z atletiko (skok v daljino), rada smuča, poleti pa redno nastopa na turnirjih »beach volleyball«. Prejšnji teden je Daša Grgič pravilno napovedala 6 izidov.

KOŠARKA / PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Cicibona, Sokol in Kontovel favoriti v zadnjem kolu

Vsi trije lahko izboljšajo uvrstitvev

V košarkarskem promocijskem prvenstvu bodo konec tedna odigrali tekme zadnjega kola, zatem pa bi se morala pričeti (Fip se ni izdala uradnih sporočil s tem v zvezi) se dodatna-faza prvenstva, po kateri bo lahko sestavljena skupna sezonska lestvica vseh nastopajočih ekip. Se neznano število ekip si bo priborilo prestop v C2 ligo, spet neznano število ekip pa bo napredovalo v D ligo.

V tržaski skupini je pri vrhu ze vse odločeno, saj si je Ferroviario že zagotovil prvo mesto, Santos drugo, Scoglietto tretje, Inter go, 1904 pa četrto. Za peto mesto so v boju se tri ekipe (Sokol, Cus in Cicibona), Kontovel in Lega Nazionale pa se bosta pomerila za končno osmo mesto. Fincantieri, St.Azzurra in Agip si delijo zadnja tri mesta in bodo prav v zadnjem kolu skušali osvojiti novi točki, s katerima bi se lahko prav v zadnjem trenutku izognili nazadovanju (če bo sploh kdo nazadoval).

SOKOL: Z zmago v začetni tekmi s Cicibono so Stalci fantje ujeli Cus na petem mestu, »univerzitetniki« pa bodo v tem kolu prosti, kar pomeni, da lahko Nabrezinci z novo zmago CUS tudi prehitijo. Belordeci bodo v tem kolu gostovali pri zadnjevršeni Stelli Azzurri, ki nujno rabi točki za obstanek v ligi, največja nevarnost za Sokol pa je v tem, da je tekma na sporedu v nedeljo jutraj, kar znatno vpliva na učinek igralcev. Pri St.Azzurri je treba največ pozornosti posvetiti veteranu Masali in bosanskemu talentu Terziću (letnik 78). V prvi tekmi je



Iztok Bajc (Cicibona)

Sokol zmagal s 73:64.

CICIBONA: Belozeleni morajo na vsak način premagati Lav. del Porto, saj le tako lahko na lestvici prehitijo Cus in zasedejo končno šesto mesto, nov poraz pa bi cicibonašem prinesel končno sedmo mesto. Kovaciceva ekipa, ki proti »pristaniskim košarkarjem« se ni nikoli zgubila (77:68 v prvem delu prvenstva), bo skušala obdržati to tradicijo, čeprav v zadnjem delu prvenstva Lav. del Porto igra izredno uspešno.

KONTÓVEL: Po slabi predstavi proti Interju 1904 bo Furlanova ekipa odigrala važno tekmo proti Legi Nazionale. Obe ekipi imata enako število točk, zmagovalec jutrišnje tekme pa bo osvojil končno osmo mesto. V postavo se bo vrnil Walter Daneu in močnejši tudi Aljosa Daneu, medtem ko bosta Skerlavaj in Gulic se vedno odsotna zaradi poškodb. Januarja je Lega Nazionale nadigrala Kontovel s 87:68.

Vanja Jogan

ŠPORTNA ŠOLA TRST

Jutri na Stadionu 1. maj osnovnošolska olimpiada

Jutri dopoldne bo v Borovem športnem centru zadnji tekmovalni del letošnje osnovnošolske olimpiade, katero prireja vsako leto Sportna šola Trst.

Okrog 250 tržaskih mestnih osnovnošolcev se bo zbralo v Borovih telovadnicah, da bi pomerili svoje sile v tradicionalnem atletskem troboju (tek 20 m, met medicinke, skok v daljavo).

Poleg tega bosta na sporedu tudi dve

tekmi v igri med dvema ognjema, ki bosta odločali o podelitvi tretjega oziroma petega mesta.

Finale za prvo mesto pa bodo igrali 21. t. m. v okviru sklenjenih slovesnosti z nagrajevanjem letošnje dejavnosti Sportne šole Trst.

Prihod prvih učencev v Borov športni center bo ob 8.30. K ogledu troboja in tekem so vabljeni tudi starsi.

-boj-

PROMOCIJSKA LIGA / NA GORIŠKEM

Dom za osvojitev drugega mesta nuno potrebuje zmago proti Arditi Breg preko Libertasa do obstanka

Tudi v goriški skupini je prvo mesto že oddano, v zadnjem kolu pa bo oster boj za osvojitev drugega mesta, saj si je Dom zapravl visoko prednost nad zasledovalci. V zadnjem kolu pa bo pred važno nalogo tudi Breg, saj bi se z zmago tudi matematično izognil morebitnemu nazadovanju.

NAPREDOVANJE? Pred časom smo, med raznimi možnostmi glede nadaljne faze prvenstva in napredovanja v visjo ligo zasledili tudi varianto (se nepotrjeno), da bo najboljši med drugovršenci lahko napredoval celo v C ligo. Prav zaradi tega bo jutri nekaj zelo zanimivih tekem, saj se za končno drugo mesto v tej skupini potegujejo kar štiri ekipe: Dom (32 točk), Grado (32), Pom (30) in Ardita (30). Največ možnosti ima Dom, ki mu zadostuje zmaga proti Arditi, Grado bo pred izredno zahtevno nalogo v gosteh pri Staranzanu, Pom bo doma igral proti Largo Isonzu, Ardita pa mora upati v poraz Grada in premagati domovce, kar jim je sicer že uspelo v prvem delu prvenstva (86:77).

IZPAD? Pred začetkom sezone je Fip sporočila, da bo ob koncu prvega dela znano, koliko ekip bo izpadlo, toda za zdaj se nihče ne ve ničesar. Brežani, ki si sedaj delijo deseto mesto z Villessejem in Isontino, so v skupnem seštevku medsebojnih srečanj drugi (Isontina 3:1, Breg 2:2, Villesse 1:3), kar pomeni 11. mesto. Proti Libertasu, ki ne more več izboljšati sedmega mesta, je torej nujna zmaga, ki bi belordecim zagotovila končno deseto mesto, saj bo Isontina v tem kolu prosta, z Villessejem pa ima Breg boljši medsebojni obračun. V prvem delu prvenstva je Breg premagal Libertas z 61:58. (VJ)

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

Na galopu v Milanu je precej favoritov V Trstu ima največ možnosti Olandra

1. dirka (Rim): Golden Symbol (X) bo skušal ponoviti nedavno zmago. V skupini 2 opozarjamo na Girolama, ki je v dobri formi, na mehkeem terenu pa ima največ možnosti Cop-pot Tel (1);

2. dirka (Milan): kandidatov za zmago je precej. Mi smo se odločili za Hills Presidiuma (2), Marvela (1) in Civerchia X);

3. dirka (Firenze): Sunny Squil (1) se bo skušal odkupiti za nedavni neuspeh. Toda uveljavi se lahko tudi Rose Bowl (X), medtem ko je v skupini 2 najmočnejša Solaria Rufo;

4. dirka (Neapelj): Nasser Alex (2) bo najbrž eden glavnih protagonistov, opo-

zarjamo pa se na Luca Bar-barossa (X), medtem ko lahko Natural High (1) presenetiti vse;

5. dirka (Padova): odločitev bo padla med Marinac Perom (2) in Labinom (1). Kot tretji protagonist se lahko uveljavi Opera Effe;

6. dirka (Trst): Olandra (2) je nesporen favorit. Toda v boju za zmago bo tudi Nardoz (1), ta tip dirke pa zelo ustreza tudi Lancillottu Rl (X).

Dirka tris

NASI FAVORITI: 1. Classic Barrera, 7. River Life, 4. New Old;

DODATEK ZA SISTE-MISTE: 10. Boris, 2. Marchine, 5. Il Corsair.

Totip

1. — prvi	X
drugi	12
2. — prvi	X2
drugi	1
3. — prvi	1
drugi	X2
4. — prvi	2
drugi	X1
5. — prvi	21
drugi	X
6. — prvi	2
drugi	X1

Obvestila

SK KRAS

priraja v okviru občinske proslave 49. obletnice osvoboditve jutri, 7. t. m., tradicionalni nočni netekmovalni pohod mimo spomenikov NOB v zgo-niški občini. Zbirališče ob 19.30 pred spome-nikom v Gabrovcu.

SK BRDINA

organizira v nedeljo, 8. maja avtobusni izlet v Bohinj in Bled. Vpisovanje na sedežu kluba, Pro-seska ul. 131 na Opcinah 4. in 5. maja od 19. do 21. ure. Informacije na tel. s. 226271 ali 299573.

ZDRUŽENJE SLOVENSkih SPORTNIH DRUSTEV V ITALIJI

obvešča, da bo seja smučarske komisije v pone-deljek, 9. t. m., ob 20.30 na sedežu SK Brdina na Opcinah.

SMUČARSKI KLUB BRDINA

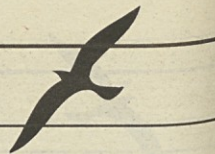
organizira v nedeljo, 22. t. m. 3. kraski bike sla-lom in vzporedni bike slalom s pričetkom ob 10. uri v bližini nogometnega igrišča v Repnu. Vpiso-vanje bo na sedežu kluba, Proseska ul. 131 na Opcinah 18. in 19. t. m. od 20. do 21. ure. Infor-macije na tel. st. 226271 ali 299573.

ZSSDI in ZDRUŽENE MLADINSKE EKIPE BORA, BREGA, PRIMORJA IN ZARJE

organizirajo pod pokroviteljstvom nogometne zve-ze Slovenije in športne šole Brane Oblak »1. nogo-metni kamp«, ki bo od 25. junija do 3. julija na Rogli. Informacije dobite pri naslednjih odbo-rnikih: Kante (225747), Zagar (226483), Grgic (226286), Sternad (227044) in Babuder (226228).



M. Bordon (Dom) je letos dal 177 točk v 14 tekmah



NOVICE

Potop favoritov

HAMBURG - Rezultati moškega teniskega turnirja - 2. kolo: Alex Corretja (Spa) - Boris Becker (Nem) 6:1, 5:7, 7:5 Carlos Costa (Spa) - Slava Dosedel (Ces) 7:5, 6:4, Javier Sanchez (Spa) - Stefano Pescosolido (Ita) 6:3, 4:6, 6:3, Jacco Eltingh (Niz) - Magnus Larsson (Sve) 7:6 (9:7), 7:5, Jevgeny Kafelnikov (Rus) - Goran Ivanisevic (Hrv) 7:6 (7:1), 6:0, Henri Leconte (Fra) - Patrik Kühnen (Nem) 6:3, 6:2, Michael Stich (Nem) - Emilio Sanchez (Spa) 6:7 (6:7), 6:3, 6:4; osmina finala: Andrej Medvedev (Ukr) - Paul Haarhuis (Niz) 2:6, 6:2, 6:2, Jevgenij Kafelnikov (Rus) - Karsten Braasch (Nem) 6:3, 6:2.

Völler v nemški reprezentanci

MARSEILLE - Nemec Rudi Völler je selektorju nemške nogometne reprezentance Bertiju Vogtsu potrdil, da bo nastopil na svetovnem prvenstvu v ZDA. Völler bo tako med 20 izbrancev, katerih imena bo Vogts sporočil danes. Völler je zadnji izmed 85 tekem za nemško izbrano vrsto odigral oktobra 1992. leta v Dresdnu proti Mehiki (1:1).

Rekordno število udeležencev na EP v dviganju uteži

SOKOLOV - Na evropskem prvenstvu v dviganju uteži v českem Sokolovu, ki se je pričelo včeraj, bo nastopilo rekordno število držav in tekmovalcev - 29. Torej dve več kot v Constanzi leta 1972, za odličja pa se bo potegovalo 180 dvigalcev, kar je 13 več kot na doslej rekordnem prvenstvu po številu tekmovalcev leta 1982 v Ljubljani. S popolno zasedbo desetih sportnikov bodo nastopile gositeljica Češka, Turčija, Rusija, Grčija in Ukrajina, na zasedanju Evropske zveze za dviganje uteži EWF pa bodo med članice sprejeli tudi Bosno in Hercegovino.

Po štirih zmagah dva poraza Dallasa

NEW YORK - V polfinalu Zahodne konference severnoameriške profesionalne hokejske lige so Dallas Stars, ki so v četrtfinalu po štirih zaporednih zmagah iz nadaljnjega tekmovanja izločili St. Louis Blues, se drugič izgubili na domačem ledu. V seriji »Best of seven«, ki se igra na štiri zmage, so jih Vancouver Canucks premagali s 3:0. V drugi polfinalni seriji pa je Toronto prav tako doma premagal San Jose Sharks 5:1 in rezultat v srečanjih izenacil na 1:1.

Odličen začetek Auriola na rallyju po Korziki

AJACCIO - Francoz Didier Auriol je odlično začel tridnevni rally za svetovno prvenstvo po Korziki, saj je bil najhitrejši v vseh treh hitrostnih preizkusnih prvega dne in ima pred drugouvrščenim Spancem Carlosom Sainzom sedem sekund prednosti. Rezultati - 1. etapa po treh preizkusnih: 1. Didier Auriol/Bernard Occelli (Fra, Toyota Celica Turbo) 37:33, 2. Carlos Sainz/Luis Moya (Spa, Subaru Impreza) 37:40, 3. Colin McRae/Derek Ringer (VB, Subaru Impreza) 37:44, 4. Bruno Thiery/Stephan Prevot (Bel, Ford Escort Cosworth) 37:47, 5. Andrea Aghini/Sauro Farnocchia (Ita, Toyota Celica Turbo) 37:51, 6. Juha Kankkunen/Nicky Grist (Fin/VB, Toyota Celica Turbo) 37:52.

SLOVO OD VELIKEGA ŠAMPIONA / VČERAJ POGREB Z NAJVIŠJIMI DRŽAVNIMI ČASTMI

Poldrugi milijon ljudi na Sennovi zadnji poti



SAO PAULO - Včeraj so z najvišjimi državnimi častmi v rodnem Sao Paulo pokopali Ayrtona Senna da Silvo. Velikega šampiona je na zadnji poti pospremlilo več kot poldrugi milijon ljudi, pokopali pa so ga v krogu članov družine in prijateljev. Prišlo je veliko voznikov, Sennovih prijateljev: mostveni kolega Damon Hill in Sennov zadnji sef Frank Williams. Preden se je povorka iz skupščine podala na 17 kilometrov dolgo pot do pokopališča Morumbi, se je v skupščinski kapeli od svojega idola poslovilo 300 tisoč ljudi. Ob 9.50 uri je osem vojakov odneslo

krsto iz zgradbe in jo položilo na gasilski avtomobil. V Sennovo čast so izstrelili 21 salv, lovski bombniki brazilskih zračnih sil pa so leteli na nebu. Povorki je sledilo na stotine ljudi na motorjih in kolesih, preletavalo pa jih je 12 helikopterjev. Ljudje so vseskozi vzklikali Sennovo ime in metali cvetje na krsto. Letalo je na nebu z decim dimom izrisalo srce in izpisalo crko S. Alain Prost, Gerhard Berger, Jackie Stewart, Emerson Fittipaldi in Christian Fittipaldi so nosili krsto, na zadnjih 200 metrih pa so se jim pridružili se Thierry Boutsen, Roberto Moreno, Rubens Barrichello in Derek Warwick. V Rio de Janeiro je žičnica v Sennovo čast za pet minut obstala na pol poti. Posamezni očitki na račun Mednarodne avtomobilistične zveze so vse hujsi. Oglašil se je tudi Sennov brat Leonardo, ki je obtožil FIO, da je kriva za Sennovo in Ratzenbergerjevo smrt. Sennova družina je zavrnila udeležbo predsednika FIE Maxa Mosleya in sefa združenja konstruktorjev FOCA Bernieja Ecclestonea na žalosti, ki so jo od zgodnjih jutranjih ur prenašale vse brazilske televizijske postaje. Zalost v Braziliji je brezmejna. Ze dva dni so zaprti vsi državni uradi in sole.

VARNOSTNI UKREPI MEDNARODNE AVTOMOBILISTIČNE ZVEZE

Veljati bodo začeli takoj

PARIZ - Mednarodna avtomobilistična zveza (FIA) je na zasedanju v Parizu razpravljala o ukrepih, ki bi izboljšali varnost tekmovalcev, spremljevalcev in gledalcev na prihodnjih dirkah formule 1. Tako bodo že od naslednje dirke v Monte Carlu veljala naslednja pravila. 1. Steza, ki vodi v bokse in iz njih, bo morala biti zgrajena tako, da ne bo dovoljevala previsokih hitrosti. 2. V boksih se ne bodo smele zadrževati osebe, ki ne bodo aktivno sodelovale pri delu mostva ob postankih svojih dirkačev. 3. Pred vsako dirko bodo določili, v katerih krogih je dovoljeno menjati kolesa in dotakati gorivo. Vozila se bodo sicer v boksih lahko ustavljala tudi izven teh terminov, vendar takrat menjava koles in doličanje goriva ne bosta dovoljena. Po-

leg teh treh točk pa ima FIA v načrtu še nekaj preventivnih ukrepov. Tako naj bi v prihodnosti v dirkalnike vgrajevali zračne blazine, ki bi se napihale, ko bi vozilo trčilo ob oviro. Vratolomne hitrosti naj bi znatno obrzdali z napravo, ki bo omejevala dotok goriva v motor. Se posebno pozornost bodo namenili zaščiti voznikovega vratu, ki je bil ob sedanjih konstrukcijah vozil edini nezaščiten del telesa. Več pozornosti bo potrebno nameniti izbiri dirkališč, saj je nedopustno, da je ob ovinku, skozi katerega vozniki drvijo s hitrostjo 320 kilometrov na uro, le 15 metrov prostora za ustavljanje. Ob vseh napovedanih spremembah pa zanesljivo drži beseda Michaela Schumacherja, da si sedaj sicer vsi prizadevajo za povečanje varnosti, vendar te-

ga ni mogoče doseči v enem dnevu.

Na sprejete ukrepe so se že odzvali organizatorji septembrske dirke v italijanski Monzi. Dejali so, da bodo svojo dirko odpovedali, če razen prvih treh točk do takrat ne bodo sprejeli nobenih dodatnih ukrepov. Z do sedaj sprejetimi ukrepi se bo namreč izboljšala le varnost gledalcev in osebja v boksih, ne pa tudi dirkačev.

Mostvi Williams in Simtek, katerih člana sta bila tragčno preminula Senna in Ratzenberger, sta sporočila, da bosta na naslednji dirki nastopila samo z enim vozilom. Za Simtek-Ford bo vozil Avstralec David Brabham, sin trikratnega svetovnega prvaka Jacka Brabhama, za Williams-Renault pa Damon Hill, sin pokojnega Grahama Hilla, prav tako bivšega svetovnega prvaka formule 1. (S. D.)

HOKEJ / SVETOVNO PRVENSTVO SKUPINE A

Kanada boljša od Češke V polfinalu s Švedsko

Danes na sporedu tekma za obstanek v skupini A

Kanada - Češka 3:2 (1:1, 1:1, 1:0)

MILANO - Sportna dvorana Assago Forum, 6900 gledalcev, glavni sodnik Grundström (Švedska).

STRELCI: 0:1 (5) - Straka, 1:1 (13) - Shanahan, 2:1 (26) - Kariya, 2:2 (28) - Kucera, 3:2 (58) - Corson.

IZKLJUCITVE: Kanada 10 minut, Češka 12 + 10 minut disc. kazni (Dolezal).

Kanadeški »dream team« si je z zmago nad Čehi v četrtfinalu podaljšal upanje o naslovu svetovnega prvaka, ki so ga nazadnje osvojili daljnega leta 1961 v Švici. Tekma devetnajstkratnih svetovnih prvakov Kanadčanov in šestkratnih prvakov Čehov je bila polna premišljenih kalkulacij, saj se nihče ni hotel spustiti v odprt boj in preveč tvegati. Kljub temu so bili igralci iz domovine hokeja do polovice dvoboja boljši nasprotnik, a so vendarle povedli Čehi. V 5. minuti je bil strelec Straka, le sedem minut kasneje pa je izenacil novi NHL zvezdnik iz vrst St. Louis Blues Shanahan. Potem ko je v 26. minuti izvrstni Kariya v igri z igralcem več olimpijske vice prvake popeljal v vodstvo, je kazalo, da je Kanadčanom steklo. Vendar pa je le sto sekund kasneje, ko so imeli Čehi celo igralca manj, Kucera po samostojnem protina-

padu izenacil in soigralcem vzbudil ponovno upanje. Potem so imeli Čehi, ki so lani na SP v boju za tretje mesto Kanadčane premagali s 5:1 več od igre, a so jim javorjevi listi s pametno igro in odličnimi obrambami vratarja Ranforda skalili veselje. Dve minuti pred koncem je zmagoviti zadetek dosegel Corson in tako ponovil februarско zgodovino z OI v Lillehammerju, ko so Kanadčani v četrtfinalu po podaljških prav tako s 3:2 izločili Čeha. Kanadčani se bodo tako v soboto ob 20. uri v polfinalu pomerili s Švedi, kar bo ponovitev olimpijskega finala in praktično že kar finale pred finalom. (P. B.)

Današnji spored: tekma za obstanek v skupini A: Norveška - Velika Britanija (20.00).

Lindsayu dokazali doping

MILANO - Ameriški hokejist Bill Lindsay, ki je nastopal za reprezentanco ZDA na letošnjem SP, do konca leta ne bo smel igrati na mednarodnih turnirjih, je sporočila mednarodna hokejska zveza IIHF. Hokejist mostva NHL Florida Panthers je užival vitaminski preparat, ki je vseboval majhno količino efedrina, pozivila, ki je na spisku prepovedanih snovi. Lindsay, ki ni vedel, da preparat vsebuje omenjeno pozivilo, tako ni nastopil na četrtfinalnem srečanju z Rusijo.

VUELTA

Rominger z zmago v 11. etapi utrdil vodstvo

CERLER - Švicar Tony Rominger je dobil 195 km dolgo 11. etapo kolesarske dirke po Spaniji od Andorre do Cerlerja in tako še utrdil vodstvo v skupni uvrstitvi. Rominger je razdaljo prevozil v 5 urah 42 minutah in 50 sekundah in je bil na cilju v pirenejskem smučarskem središču za sekundo hitrejši od Kolumbijca Oliviera Rincona in Spanca Mikela Zarrabeitia.

V skupni uvrstitvi pa ima Švicar pred Zarrabeitio 4 minute in 13 sekund prednosti, na tretjem mestu pa je s 4 minutami in 54 sekundami zaostanka Romingerjev rojak Alex Zülle, ki je včeraj osvojil 9. mesto z več kot polminutnim zaostankom za zmagovalcem.

Danes je na sporedu 226 km dolga etapa od Benaskeja do Zaragoze.

NOGOMET / AVSTRIJSKO PRVENSTVO

Dvoboj med Salzburgom in Austrio spet negotov

V koroški ligi se je SAK prebil na drugo mesto

DUNAJ/SALZBURG - Dvoboj med dunajsko Austrio in Casinom Salzburga za naslov avstrijskega nogometnega prvaka je spet popolnoma odprt. Po presenetljivem porazu Salzburganov proti Sportclubu v 29. kolu je v torek izgubila tudi vodca Austria, in sicer proti predzadnjemu na lestvici St. Pöltnu (prav tako 0:1).

Salzburg tako zaostaja za Austrio samo se dve točki, ima pa tekmo manj. Salzburg je tokrat v gosteh v Innsbrucku iztržil neodločen rezultat 1:1. (I.L.)

Rezultati 30. kola: Wiener Sportclub - Rapid Dunaj 0:1, Sturm Gradec - Admira/Wacker 1:0, Vorwärts Steyr - VfB Mödling 1:2, Austria Dunaj - VSE St. Pölten 0:1, FC Innsbruck - SV Casino Salzburg 1:1.

VRSTNI RED: 1. Austria Dunaj 42/30, 2. Casino Salzburg 40/29, 3. FC Innsbruck 34/30, 4. Admira Wacker 34/30, 5. VfB Mödling 30/30, 6. Rapid Dunaj 29/30, 7. Sturm Gradec 27/30, 8. Vorwärts Steyr 24/29, 9. VSE St. Pölten 20/30, 10. Wiener Sportclub 18/30.

SAK zdaj že drugi

CELOVEC - Slovenski atletski klub je v preloženih tekmi proti Wietersdorfu osvojil dragoceni dve točki in se s tem prebil na drugo mesto na lestvici koroške nogometne lige. Ekipa trenerja Ivana Ramsaka je Wietersdorf premagala z 2:0, gola pa sta dala Petschenig v 46. in Blajs v 80. minuti. SAK za vodcem WAC-om zaostaja še tri točke, do konca prvenstva pa je treba odigrati še sedem kol. Trener Ramsak poudarja, da je cilj SAK-a slej ko prej osvojitev naslova deželnega prvaka in prestop v 2. zvezno ligo. (I.L.)

SAK: Preschern, Savič, F. Sadjak (74. Zankl), A. Sadjak, Wölbl, Smid, Blajs, S. Sadjak, Petschenig (63. Urschitz), Pihorner, M. Sadjak.

Ostali rezultati zaostalih tekem: ATSV Wolfsberg - Atus Borovlje 1:0, Velikovec - Treibach 1:0.

Vrstni red po 23. kolu: 1. WAC 36, 2. SAK Celovec 33, 3. VSV/Beljak 32, 4. Breže 30, 5. Treibach 29, 6. Lienz 28, 7. Trg 23, 8. Vernberk 22, 9. Lendorf 22, 10. Wietersdorf 20, 11. Austria Celovec 19, 12. Matrei 18, 13. Pliberk 18, 14. ATSV Wolfsberg 17, 15. Atus Borovlje 12, 16. Velikovec 9.

gospodarstvo in finance

FINANČNI TRGI / PODOBNA TRENDI BORZE IN LIRE

Nepričakovani zasuk po poraznem začetku

Uspeh Fiatovih delnic - Lira popoldne navzgor

MILAN - Na koncu včerajšnjega borznega dne so se v Milanu oddahnili, saj so spravili pod streho sorazmerno dober obračun, potem ko je na trgu ves dan prevladovala razširjena nervoza, tako zaradi novih tehničnih težav, kot se zlasti zaradi glasov iz rimskih političnih krogov. Po poraznem začetku pogajanj je delo kmalu zazvelo, čeprav z velikimi nihanjem, ki pa so na koncu kazalec Mibtel vendarle potisnila čez ničlo, vse do 0,77 odstotka. K zasuku so največ prispevale zavarovalne delnice (florentinska Fondiaria je na primer zaslužila več kot 6 odstotkov), dobro pa so se odrezale tudi Fiatove, ki so po objavi podatkov o 7-odstotnem povečanju prodaj avtomobilov v zadnjem obdobju pridobile skoraj dva odstotka vrednosti.

Podobno se je včeraj godilo tudi liri,

ki je menjalni dan začela z izrazito negativnim trendom in se sredi dneva po začasnih kotaciji Bance d'Italia ustavila pri naslednjih razmerjih: dolar je veljal 1.617,88 lire in se torej ponovno povzpel čez mejo 1.600 (v sredo je veljal 1.591,1 lire), marka pa je pri kotaciji 968,1 lire od srede zaslužila skoraj 4 lire. Popoldne se je padanje vrednosti lire ustavilo in italijanski bankovec je ubral nasprotni trend, tako v razmerju do dolarja kot do marke in vseh ostalih glavnih deviz. Ob koncu menjav je dolar izgubil skoraj 11 točk in veljal 1.607 lir, marka pa nekaj manj kot 4 točke in se ustavila pri 964,5 lire. Podobno se je godilo tudi z razmerjem lire do ostalih deviz, ki so vse po vrsti nazadovala, vključno z ekujem, ki je s 1.864,12 padel na 1.856,50 lire, kar je celo manj od predvčerajšnje kotacije.

SDGZ / ŠE NEKAJ PROSTIH MEST

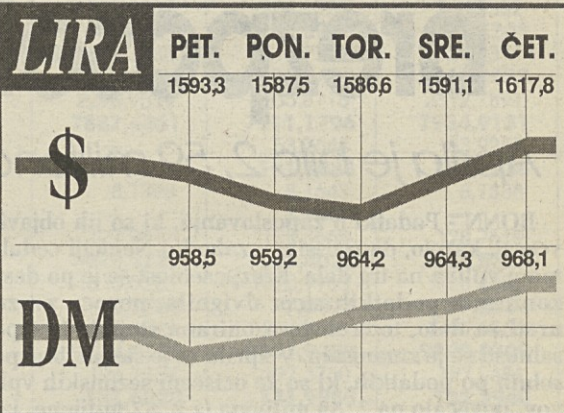
Tečaj za zunanjetrgovinske in obrtne podjetnike

TRST - Zunanjetrgovinska in obrtna sekcija SDGZ prirejata v sodelovanju s Slovenskim deželnim zavodom za poklicno izobraževanje in s podjetjem Coman iz Bologne tridnevni tečaj za vclanjene podjetnike na temo »Tržišča in podjetja proti letu 2000«. Tečaj bo potekal v razstavnih dvorani Hranilnice in posojilnice na Opcinah, in sicer od četrta, 12., do sobote, 14. maja.

Gre za nekakšno nadaljevanje januarskega seminarja, ki ga je obiskovalo 15 podjetnikov in vodilnih kadrov zunanjetrgovinskih in obrtnih podjetij SDGZ, ki delajo na mednarodnem področju. Precej teh tečajnikov je potrdilo udeležbo tudi na drugem, vendar je vsebinska zasnova novega tečaja povsem samostojna, tako da se ga lahko udeležijo še drugi zainteresirani podjetniki.

Na treh celodnevni predavanjih bodo pod mentorstvom raznih strokovnjakov obdelane naslednje teme: globalizacija in razvoj mednarodnih trgov - primer LR Kitajske; ekonomski in finančni vidiki v strategiji podjetja; sodobno podjetje in proces vodenja.

Tečaja se lahko udeleži največ 16 tečajnikov. Ker je samo še nekaj prostih mest, prosimo interese, naj se čimprej vpišejo v organizacijskem tajnistvu SDGZ v Trstu, kjer bodo lahko prejeli tudi podrobnejše informacije (tel. 040/362949).



Lanski bilančni rezultat furlanske banke CRUP presešel 106 milijard lir

VIDEM - Za videmsko-pordenonsko hranilnico CRUP, ki je po preoblikovanju v delnisko družbo nadaljevala proces notranje reorganizacije in sirjenja poslovne mreže, je bilo tudi lanske poslovno leto pozitivno. Neposredne vloge klientov so se povečale za dobrih 12% in dosegle vrednost 2.237 milijard lir, medtem ko so devizni računi doživeli več kot 38-odstotni porast. Če temu podatku prištejemo še posredno zbrana sredstva v vrednosti 2.265 milijard, potem je skupna vrednost upravljanj sredstev znašala 4.546 milijard lir, kar je za skoraj 10% več kot leto prej. Na področju kreditiranja je CRUP lani uvedla omejevalno politiko, da bi znižala stopnjo rizikosti, za kar je tudi povečala odliv sredstev v rezervne sklade. To je seveda vplivalo tudi na čisti dobiček poslovne dobe, ki znaša 6,15 milijarde lir, medtem ko je bruto presežek poslovne dobe dosegel skoraj 107 milijard. Premoženje videmsko-pordenonske banke se je tako povečalo na 405 milijard lir, kar jo uvršča na zavidljivo 12. mesto na državni lestvici solidnosti.

Posvet o zakonu za razvoj mladega podjetništva

TRST - Skupina mladih podjetnikov pri tržaski Zvezi industrijcev prireja v sodelovanju s Trgovinsko zbornico v ponedeljek, 9. t.m. (ob 15.30 v konferenčni dvorani Trgovinske zbornice, Ul. S. Nicolò 5) posvet o možnostih, ki jih ponuja zakon št. 44/86 (tim. zakon De Vito) za razvoj mladega podjetništva. Gre namreč za povsem novo zakonsko sredstvo za tržasko pokrajino, ki se ga lahko tukajšnji podjetniki poslužijo z nedavno vključitvijo Trsta med območja tim. »objektivna 2«, torej med tista, za katera je zaradi deindustriizacije predvidena pomoč Evropske unije oziroma njenih strukturnih skladov. Za to pomoč lahko zaprosijo družbe in zadruge, katerih delničarji ali člani so v absolutni večini mladi do 29. leta starosti, ali pa izključno osebe, ki niso presegle 35 let. Udeležba na posvetu je prosta.

SDGZ / SREČANJE ČLANOV SEKCIJE ZA ZUNANJO TRGOVINO O DRUŽBI FINEST

Prednost imajo mala in srednja krajevna podjetja

Ta imajo tudi že dobro utečene poslovne stike na Vzhodu - Storitve Finesta komplementarne z bančnimi

TRST - Finančna družba Finest iz Pordenona je bila zamišljena in ustanovljena z namenom, da sodeluje pri financiranju investicijskih pobud podjetij iz Furlanije-Juljske krajine v vzhodnoevropskih državah. Gre za zelo mlado družbo, katere ustanovitev je predvidel italijanski zakon za obmejna območja, vendar njeno dejavnost olajšuje dejstvo, da tržaski in goriski podjetniki že dolga desetletja sodelujejo s partnerji iz teh držav, se zlasti s sosednjimi slovenskimi in hrvaškimi. Ma tej osnovi se bodo torej lažje navezali novi stiki, saj bodo tukajšnja podjetja sposobna predložiti Finestu konkretne predloge oziroma projekte, pri

izdelavi katerih bodo lahko izkoristila globoko poznavanje bližnjih vzhodnih trgov. Na to je na ponedeljekovem delovnem srečanju o pordenonski finančni družbi, ki ga je bila priredila zunanjetrgovinska sekcija Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, posebej opozorila njena tajnica Mirjam Korsic.

Dejavnost Finesta, ki je medtem že finansiral prva dva tovrstna projekta, sta podrobno orisala pooblaščenec upravitelja družbe, Eugenio Del Piero, in funkcionar deželne finančne družbe Friulia, Roberto Pilotto. Prvi od obeh projektov se nanasa na Češko, drugega pa bodo realizirali na Madžarskem. Za finansiranje lahko zaprosijo nosilci

srednjevelikih projektov, v vrednosti okrog 200 milijonov lir, pri katerih prevzame Finest največ 25-odstotno udeležbo. To pomeni, da so za to obliko finansiranja najbolj primerna krajevna srednja in mala podjetja. Posegi Finesta so kratkoročni ali srednjeročni in trajajo tri do šest let, kar jih v bistvu postavlja v komplementarni položaj do podobnih storitev bank, ki se v glavnem omejujejo na kratkoročna finansiranja.

Tudi Tržaska kreditna banka se pripravlja na podpis sporazuma za preferenčno sodelovanje s Finestom. Njen predstavnik Mitja Bavcon je udeležencem srečanja orisal storitve, ki jih banka ponuja svojim klijentom,

in poudaril, da zavodov urad za posebne zadeve pomaga krajevnim podjetnikom tudi pri vlaganju prošelj za finansiranja. Pri tem je se posebej koristno, da lahko TKB s svojimi strokovnjaki ugotovi take metodologije poseganja, ki najbolj ustrezajo potrebam krajevnih podjetnikov.

Koristno ponedeljkovo srečanje je uvedel predsednik zunanjetrgovinske sekcije SDGZ Robert Vidoni, ki je med drugim napovedal, da bo prihodnja pobuda sekcije že v četrtek, 12. maja, v prostorih Hranilnice in posojilnice na Opcinah. To bo tridnevni izpopolnjevalni tečaj za podjetnike, o katerem poročamo posebej. (ama)

KMETIJSTVO / Z BUJNO RASTJO SE MNOŽIJO TUDI NEŠTETI ŠKODLJIVCI, KI TERJAJO PRAVOČASNO ZATIRANJE

Maj je še posebno zahteven mesec v sadovnjaku

V tem mesecu, zlasti v drugi polovici, nas čaka veliko dela. V vinogradu začnemo s pletvijo. To opravilo, s katerim nadaljeujemo v juniju, je zelo važno, ker vpliva na rodnost. Posebno pozornost posvečamo trtnim boleznim, ki sicer močnejše napadajo v juniju, primeren pa je, da že sedaj obsirneje spregovorimo o njih, kajti glede na vremenski potek je možno, da pride ob ugodnih pogojih (vlaga in visoke temperature) že v maju do navadnih napadov.

Najnevarnejša glivična bolezen je peronospora, ki jo uspešno zatiramo z različnimi pripravki, npr. z MANKOZEBOM (MANZEB ali DITHANE - 150 do 200 gr/hl vode). Ta sredstva so uspešna tudi za zatiranje črne pegavosti. Proti peronospori začnemo skropiti po starem, a še vedno veljavem pravilu »treh 10«, ko je padlo vsaj 10 mm dežja, ko je temperatura višja od 10 stopinj, mladike pa so dosegle vsaj 10 cm višine. Učinek omenjenih sredstev, kot tudi bakrovih, ki jih prav tako uspešno uporabljamo za zatiranje peronospore, traja le 5-6 dni. Če hočemo zmanjšati število posegov, kar velja predvsem za junij, ki je praviloma deževen, uporabljamo prispevke, ki delujejo citotropsko (npr. CURZATE - 100 do 150 gr/hl vode, CURZATE COMBI - 200 do 250 gr/hl vode, R6

ERRESEI TRIPOLO - 400 gr/hl vode idr.) ali sistemi (npr. GALBEN F8 - 200 gr/hl vode, RIDOMIL R - 400 gr/hl vode, EUCRIT F - 200 gr/hl vode idr.). Ta sredstva zavarujejo trto za dobo 10 - 14 dni tudi v okoliščinah, ki so za razvoj peronospore izredno ugodne in ko je dostop v vinograd zaradi pogostega dežja otežen.

Oidij, ki je prav tako nevaren kot peronospora, bomo v maju zatirali pretežno z žveplom v prahu. Ob koncu sezone, predvsem pa v juniju, bomo iz zavedenih razlogov uporabljali sredstva, ki poleg žvepla vsebujejo druge aktivne snovi. Zaščitno je namreč aktivno le 3-4 dni, ostali pripravki, ki jih navajamo, pa 10-14 dni, zato so za mokra obdobja primernejši, ker delujejo endotropsko (npr. RUBIGAN 6 PB - 20 do 60 gr/hl vode), ali sistemično (npr. BAYLETON - 50 do 80 gr/hl vode, BAYFIDAN COMBI PB - 100 do 200 gr/hl vode, VERSOL - 10 do 250 gr/hl vode idr.).

Tudi v sadnem vrtu zatiramo bolezni in škodljivce. Breskve skropimo proti luknjicavosti z ZIRAMOM (MEZENE, ZIRAMIT - 200 do 300 gr/hl vode) ali CAPTANOM (CAPTANE, ORTHOCIDE - 250 gr/hl vode); proti pepelasti plesni z DINOCAP (KARATHANE idr. - 100 gr/hl vode) ali

DELTANETHRIN (DECIS - 75 gr/hl vode). Na marelicah zatiramo pepelasto plesen in listne uši s pripravki, navedenimi za breskve. Na hruškah se pojavljajo murvin kaper in listne uši proti katerim uporabljamo DIAZINON (BASUDIN - 250 gr/hl vode) ali METHIDATHION (SUPRACID - 200 gr/hl vode). Tudi na češnjah in slivah se lahko pojavijo listne uši, ki jih uspešno zatiramo s prej omenjenimi pripravki ali z METAMILOM (LANTANE - 200 gr/hl vode).

Tudi vrtnice so podvržene napadom bolezni in škodljivcem. Pri varstvu zelenjadnic pa moramo biti še posebno previdni, kajti ob nepravilni uporabi sredstev lahko ostanejo na delih rastline strupeni ostanki, ki so zdravju škodljivi. Zato skropimo le, ko je to nujno potrebno in se po možnosti prej posvetujemo s strokovnjakom. Strogo upoštevajmo varnostno dobo ali karenco, to je čas, ki mora poteci od zadnjega skropljenja do obiranja plodov ali do uporabe drugih delov rastline, kar velja še posebej za zelenjadnice. Za lažjo rešitev tega problema navajamo nekaj imen sredstev z zelo kratko varnostno dobo in nizko strupenostjo, ki so zato primerna za varstvo zelenjadnic: za zatiranje peronospore in drugih glivičnih bolezni uporabljamo DACO-

NIL ali NOTAR FLOW (karenca 7 dni); za zatiranje oidija VERSOL (karenca 7 dni); proti insektom se borimo z biološkimi pripravki (aktivna snov BACILLUS THURINGIENSIS - BACTUCIDE - DIPEL idr.), ki imajo karenco 3 dni, ali sredstva, ki vsebujejo PIRETROIDE (FASTAC - karenca 7 dni idr.), PIRETRIN (karenca 2 dni), DELTAMETHRIN (DECIS - karenca 3 dni).

Se enkrat velja poudariti, da imajo ta sredstva poleg zelo kratke varnostne dobe tudi zelo nizko strupenost in torej ob pravilni uporabi niso nevarna za človekovo zdravje. Kljub temu bodimo pri njihovi uporabi previdni. Istovrstno bodimo, predvsem ko skropimo v bližini drugih nasadov in vrtov, tudi obzirni do sosedov. Pazimo, da ne bo škropiva odnašalo na sosednji vrt ali nasad, se posebej če uporabljamo močnejše pripravke. Odločitev o uporabi kemičnega sredstva mora biti svobodna volja posameznika, zato je ne vsiljujmo drugim.

Maj je tudi čas kosnje. Kosimo v začetku cvetenja trav, ki sestavljajo rušo. Če s tem opravilom zakasnim, kot se žal pogosto dogaja, bo kakovost sena slabša. Znižala se bo predvsem vsebnost beljakovin in vitaminov.

V vrtu sejemo lubenice, razne sorte jedilne pese, blitvo, korenček, rumeno

endivijo, endivijo eskaril, letno glavna to solato, melone, por, petersilj, redkvice, zeleno, spinačo, bučke in baziliko. Paradižnike posadimo in jih podpremo s palico. Oporo naredimo tudi za fizol.

Maja se pojavlja trava in plevel, ki ju moramo takoj odstraniti, ker zavirata razvoj rastlin, saj izčrpavata iz zemlje hranilne snovi, ki so v tem času za mlade rastline nujno potrebne.

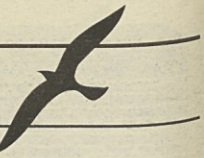
V okrasnem vrtu sejemo agerat, grobeljnik, zdravilne astre, gajderije, nageljne, godecije, pajcolanke, okrasni lan, letni mak, strožnik, zemetnice in vrtn vijolice. Sadimo gomoljke in cebulnice: gomoljne begonije, dalije, gladiole, zlatice, etiopske kacunke.

Na vrtnih grmovnicah, ki nimajo okrasnih plodov, odstranimo ovelo cvetje in socvetja (majnice, spireje, gorci grm itd.).

V tem mesecu pobiramo dišave (zajbelj, timijan, rožmarin) za sušenje. Pobiramo jih zjutraj in jih sušimo v senci, dokler se listi ne odrgajo od vejice.

Trato kosimo 4 do 5 cm visoko, nato jo zalijemo in gnojimo z majhno količino gnojil. Se vedno lahko sejemo nove trate (1 kg semena na 20-30 kv. metrov). Skrbeti moramo, da ima trata vedno dovolj vode.

Dr. Mario Gregorić
Strokovna skužba KZ



NEMČIJA / VPLIV RECESIJE NA TRG DELOVNE SILE

Počasnejša rast brezposelnosti

Aprila je bilo 2, 59 milijona brezposelnih

BONN - Podatki o zaposlovanju, ki so jih objavili včeraj, kažejo, da recesija v zahodni Nemčiji cedalje manj vpliva na trg dela. Brezposelnost se je po desezoniranih podatkih sicer dvignila, poroča zvezni urad za delo, toda nedesezonirana stopnja brezposelnosti se je zmanjšala. V aprilu se je število brezposelnih po podatkih, ki so že očisti sezonskih vplivov, povečalo na 2, 59 milijona (z 2, 57 milijona, kolikor jih je bilo v marcu), neociscena stopnja brezposelnosti pa kaže, da je ta delež z marčevskega 8, 5 odstotka zdrsnil na 8, 4 odstotka.

Mesečno povečevanje števila brezposelnih zdaj napreduje za polovico počasneje kot lani ob istem času. »Učinki recesije se naprej vplivajo na dogajanja v zahodnem delu Nemčije, vendar manj kot prej,« je zapisal Bernhard Jagoda, predsednik nürnberske podružnice urada za delo. Po nedesezoniranih podatkih se je število brezposelnih z marčevskega 2, 64 milijona aprila spustilo na 2, 59 milijona. Ti podatki bodo po vsej verjetnosti razveselili vlado kanclerja Helmuta Kohla, saj bodo potrdili mnenje, da se je obdobje recesije umaknilo postopnemu okrevanju. Kohl, ki ga oktobra čakajo volitve, je prejšnji mesec izjavil, da je napočila »prava pomlad za Nemčijo«, ter pri tem navedel podatke o povečanju industrijske proizvodnje in naročil, kljub temu pa je priznal, da se vrste tistih, ki čakajo na delo, ne bodo tako kmalu skrajšale. Opozicijski socialdemokrati (SPD) ugotavljajo, da je bilo

število brezposelnih v letosnjem aprilu po vsej Nemčiji približno za pol milijona višje kot v istem obdobju lani, zato menijo, da vlada ne obvladuje množične brezposelnosti. »Kdor govori o cvetocih pokrajina in gospodarskih čudežih v obdobju, ko se brezposelnost nenehno povečuje, se norčuje iz prizadetih,« je izjavil namestnik voditelja SPD Oskar Lafontaine, ki je sindikate pozval k usklajeni akciji, delodajalce in vladu pa k temu, naj ustvarita čim več novih delovnih mest.

Po mnenju analitikov je aprilski skok števila brezposelnih manjši, kot so ga pričakovali, zato sklepajo, da se bo to število v drugi polovici leta 1994 povečevalo počasneje. »Očitno brezposelnost ne bo narasla tako hitro,« je izjavil Werner Verbockett, analitik pri Commerzbank. »Te smernice se sicer krepijo, žal pa brezposelnost še vedno narasča.« Poglaviten razlog za to Verbockett vidi v tem,

da se družbe se vedno otepajo z eno najhujših povojnih recesij. Zato so odpustile toliko delavcev, da komaj se poslujejo. »Gospodarske družbe so tako skrcile število zaposlenih, da ne morejo več zlahka odpustiti delavcev, zlasti ne tistih z visjimi kvalifikacijami,« je se dejal.

V nekdanji komunistični Vzhodni Nemčiji, kjer je po združitvi izgubilo delo na stotisoce delavcev, se je brezposelnost nekoliko zmanjšala. Aprila letos je bilo brezposelnih 1, 22 milijona delavcev, marca pa 1, 26 milijona. Aprilska stopnja brezposelnosti v vzhodnem delu je bila 16, 2-odstotna, marčevska pa 16, 8-odstotna.

(Reuter)

EVROPSKA UNIJA / JEKLARNE

Poročajo naj o subvencijah!

Komisija zahteva podatke o porabi decembrske pomoči

BRUSELJ - Evropska komisija je zagrozila, da bo ukrepala v skladu z zakonom, če jeklarske družbe ne bodo nemudoma sporočile podatkov, kako so porabile subvencije, ki so jih prejele v decembru. Komisija namreč se vedno ni prejela informacij o treh jeklarjih, ki so prekršili pogoje, o katerih so se dogovorili industrijski ministri EU, ko so odobrili sveženj subvencij za jeklarje, je sporočil uradni predstavnik Komisije.

Brez teh podatkov bo morala Komisija namreč finančno pomoč proglasiti za nezakonito, je se dejal. V ponedeljek je komisar Karel van Miert v Strasbourgu opozoril članice jeklarske skupine Eurofer, da na podatke ni

pripravljen čakati cele mesece, so sporočili uradni predstavniki Komisije. Sveženj subvencij so industrijski ministri odobrili šestim družbam v Nemčiji, Italiji, na Portugalskem in v Spaniji, vendar so vztrajali, da morajo te družbe Komisiji dvakrat na leto pisno poročati o tem, kako so subvencije porabile, poročila pa morajo temeljiti na podatkih posameznih vlad. Ministri so za finančno pomoč postavili različne pogoje, vključno z zmanjšanjem proizvodnih zmogljivosti in nadaljevanjem privatizacije jeklarstva. Komisija je prvo nepopolno poročilo prejela sele prejšnji teden. Članicam jeklarskega združenja Eurofer je sporočila, da bo v kra-

BERLIN - Nemska privatizacijska agencija Treuhand je sporočila, da je italijanska jeklarska družba Riva odstopila od dogovora o nakupu vzhodnonemške jeklarske družbe Eko. Emilio Riva je agencijo Treuhand obvestil, da ne more kupiti Eka, in tako postavil na kocko dogovor, ki sta ga dolgo in skrbno pripravljala Riva in Treuhand. Usoda vzhodnonemške jeklarske družbe, ki zaposluje približno 4000 delavcev, je torej spet postala povsem negotova. Družba Eko je eno zadnjih od 13 tisoč vzhodnonemških podjetij, predvidenih za privatizacijo po združitvi Vzhodne in Zahodne Nemčije. Jedro spora med Rivo in Treuhandom je dogovor o sestavi nadzornega odbora. Kot je sporočila agencija Treuhand, Emilio Riva pod predvidenimi pogoji ni pripravljen prevzeti Eka. V nadzornem odboru naj bi bilo namreč deset članov: po pet predstavnikov nemškega sindikata kovinarjev in družbe Riva, enajsti član pa naj bi na zahtevo sindikata kovinarjev postal nekdanji finančni minister Hans Apel. Družba Riva nasprotuje imenovanju Hansa Apla, ker se boji, da bi ta pod vplivom Socialnodemokratske stranke glasoval v prid delavcev oziroma predstavnikov sindikata v nadzornem odboru. Enajsti član odbora bi imel namreč posebno vlogo. Glasoval bi le v primerih, ko bi bil izid glasovanja neodločen. Zato je toliko pomembnejše, ali bi bil bolj naklonjen lastniku družbe, torej Rivi, ali sindikatu kovinarjev. Agencija Treuhand je sporočila se, da kljub zapletu pri prodaji Eka se vedno upa, da se bo italijanska družba odločila za nakup. Napovedala je tudi, da v prihodnjih tednih nacrtnje nova pogajanja z Italijani. Nemski minister za gospodarstvo Günther Rexrodt je izjavil, da ga opogumlja dejstvo, da se bosta agencija Treuhand in Riva se pogajali, in izrazil upanje, da bosta uspešno rešili spor, ki ogroža januarja podpisano pogodbo z Rivo. »Storiti moramo vse, kar je mogoče, da bi končno izpeljali privatizacijo jeklarstva,« je izjavil Rexrodt in dodal, da so delovna mesta v Eku izjemno pomembna za vso regijo ob reki Odri.

(Reuter)

UNCTAD / POROČILO O NALOŽBAH V DRŽAVAH V RAZVOJU

Multinacionalne družbe zanima predvsem Azija

Delež naložb v azijske države je 61-odstoten

ZENEVA - Urad Združenih narodov za trgovino in razvoj (UNCTAD) je objavil poročilo o neposrednih tujih naložbah v državah v razvoju. V poročilu piše, da je bil delež teh držav - zlasti hitro se razvijajočih azijskih in latinskoameriskih - v skupnem obsegu tujih naložb v letu 1993 kar 37-odstoten. Lani se je vrednost neposrednih tujih naložb v države v razvoju s 50 milijard dolarjev, kolikor je znašala v letu 1992, povečala na 70 milijard dolarjev. To pomeni 31 odstotkov vseh tujih naložb, ki jih je UNCTAD zabeležil v letu 1992.

Med vlaganji v države v razvoju prevladuje delež naložb multinacionalnih družb v svoje lokalne podružnice. Urad Združenih narodov za trgovino in razvoj v svojem poročilu, pripravljenem za Komisijo ZN za multinacionalne družbe, opozarja, da naraščanje tujih vlaganj v države v razvoju res lahko poveča močnost zaposlovanja, da pa hkrati lahko povzroči krčenje števila delovnih mest v industrijskih državah. UNCTAD pa opozarja tudi na možnost, da so velike multinacionalne družbe svoj kapital usmerile v države v razvoju zato, ker so tam odkrile dovolj veliko kupno moč za mednarodne izdelke in dinamične trge v razvoju, kjer je cedalje manj omejitev za tuje vlagatelje. Poročilo UNCTAD ugot-

in karibskih, v afriških pa se je vrednost neposrednih tujih naložb zmanjšala. UNCTAD ocenjuje, da se je zanimanje vlagateljev za države v razvoju brzkone povečalo zaradi gospodarske rasti tega območja, ki je se bolj očitna zaradi recesije in počasne gospodarske rasti v razvitih zahodnih državah. UNCTAD pa opozarja tudi na možnost, da so velike multinacionalne družbe svoj kapital usmerile v države v razvoju zato, ker so tam odkrile dovolj veliko kupno moč za mednarodne izdelke in dinamične trge v razvoju, kjer je cedalje manj omejitev za tuje vlagatelje. Poročilo UNCTAD ugot-

vlja, da »živahna ekonomija, cvetoč domaći trg, nizki proizvodni stroški in visoka produktivnost« opogumljajo tuje vlagatelje, za katere je zanimiva zlasti Kitajska. Tako so po prvih podatkih lani na Kitajskem vložili okoli 26 milijard dolarjev kapitala, kar predstavlja 37 odstotkov vseh neposrednih tujih naložb v državah v razvoju.

Podatki o naložbah v letu 1993 se niso dokončni. V letu 1992 je bil delež azijskega območja v celotnem obsegu naložb v državah v razvoju kar 61-odstoten. Tuji vlagatelji so v letu 1992 na Kitajskem vložili 11, 2 milijarde dolarjev, v Singapurju 5, 6 milijarde, v Maleziji 4, 1 milijarde, na Tajskem 2, 1 milijarde, v Indoneziji 1, 8 milijarde in v Hongkongu 1, 2 milijarde dolarjev. V afriških državah se je 12-odstotni delež od skupnega obsega tujih vlaganj v države v razvoju v zadnjih letih zmanjšal na sedem odstotkov. (Reuter)

TRGOVINA / NOVA BESEDNA VOJNA

Evropska unija in Združene države se obkladajo z očitki

BRUSELJ - Evropska komisija je obdolžila ZDA, da se naprej ohranjajo ovire za svobodno trgovino, in tako zaznamovala najnovejšo besedno vojno, ki divja med obema gospodarskima gigantom zahodnega sveta. Evropska unija in Združene države Amerike se medsebojno obtožujejo protekcionizma, čeprav so svoja nesoglasja rešile prejšnji mesec s podpisom sporazuma o svetovni trgovini v okviru Gatt.

V svojem letnem poročilu o ameriških trgovinskih ovirah se je Komisija pritožila nad enostranskimi koraki, ki jih je sprejel Washington kot povračilo za domnevno neposteno prakso, vključno s protidumpinskimi ukrepi in drugimi carinskimi dajatvami. Komisija sicer ugotavlja, da je podpis pod Splošni sporazum o trgovini in carinah (Gatt) odstranil večino trgovinskih nasprotij med ZDA in EU, vseeno pa je pozvala Washington, naj stori vse, da bo ta sporazum čim prej zazivel v praksi. »Dosleden in pravčasen prenos določil tega sporazuma v ameriško zakonodajo je pomemben zato, da bi

čim prej izkoristili prednosti sporazuma,« je zapisala Komisija v svoji izjavi. Zaradi precejšnjega trgovinskega ravnovesja med obema stranema Komisija meni, da je zdaj napočil čas za pravo sodelovanje in nadaljnje odstranjevanje trgovinskih ovir. V letu 1993 so imele ZDA v trgovini z EU presežek v višini 7, 5 milijarde dolarjev (6, 5 milijarde ekujev), celoten promet pa se je povzpela na 190 milijard ameriških dolarjev (165, 5 milijarde ekujev). Komisija je zapisala, da trgovinske ovire niso zelo prizadele trgovine. (Reuter)



SKB BANKA D.D.



Tuji vlagatelji zaupajo azijskim »tigrom«, kar se kaže tudi v njihovih naložbah

Da bi bil aluminij dražji

ZENEVA - Gibanje cen na svetovnem trgu aluminija se do leta 1995 lahko umiri in ustali, če bodo države, ki proizvedejo največ aluminija, spostovale dogovor o omejevanju proizvodnje, je sporočil Urad za trgovino in razvoj (UNCTAD) pri Združenih narodih. Zaloge aluminija so lani narasle ze na 4, 5 milijona ton. UNCTAD ocenjuje, da bi jih bilo mogoče se letos znižati za 1, 15 milijona ton, prihodnje leto pa se za dva milijona ton. Države, v katerih proizvedejo največ aluminija, so se januarja dogovorile, da bodo zmanjšale zaloge in omejile proizvodnjo ter tako dvignile ceno aluminija na trgu. Sporazum so podpisale Evropska unija, Združene države Amerike, Rusija, Avstralija, Kanada in Norveška. Rusija je obljubila, da bo proizvodnjo vsako leto zmanjšala za 300 tisoč ton, druge države pa so napovedale za 900 tisoč ton manjšo letno proizvodnjo. UNCTAD ocenjuje, da se gibanja cen na trgu aluminija lahko ustalijo do konca leta 1995, vendar za to ne bo dovolj le zmanjšanje proizvodnje. Povečati bi se moralo namreč povpraševanje po tej kovini, pa tudi napovedi o novem ciklu gospodarske rasti v svetu bi se morale uresniti. (Reuter)

Turška inflacija raste

ISTANBUL - Turška inflacija maloprodajnih cen je bila v aprilu 24, 7-odstotna, na letni ravni pa 107, 4-odstotna. To je najvišja raven inflacije v zadnjih desetletjih. V sredo je državni inštitut za statistiko izračunal, da so se cene v primerjavi z istim lanskim obdobjem aprila letos v celoti povečale za 32, 8 odstotka. V tej primerjavi je letna inflacija 125, 3-odstotna. Marca so se maloprodajne cene povisale za 5, 2 odstotka, vse cene pa za 8, 5 odstotka. Do tega dramatičnega cenovnega skoka je prišlo, ko je premierka Tansu Ciller 5. aprila objavila sveženj korenitih gospodarskih ukrepov, ki zajemajo tudi podražitev bencina in drugih energentov. (Reuter)

Vse večje izgube češke Aeroline

PRAGA - Československe Aeroline a.s. (CSA), češki letalski prevoznik, je imel leta 1993 izgubo v višini 51,23 milijona dolarjev, leta 1992 pa 6,83 milijona dolarjev, je v ponedeljek sporočil predstavnik te družbe. Izgubo so predstavili tudi v zaključnem računu za delničarje, čeprav bodo opravili se revizijo, preden bodo poslovne podatke predložili skupščini delničarjev, ki bo 10. junija. Lani so predstavniki CSA med vzroki za izgubo navajali povečano tujo konkurenco, preveliko število zaposlenih in zlasti nekaj nedonosnih prog. Na junijski skupščini delničarjev bodo predložili tudi nacrt za prestrukturiranje tega letalskega prevoznika. Predstavniki CSA niso hoteli navesti drugih podrobnosti o poslovnih rezultatih. Marca je Air France svoj 19,1-odstotni delež v CSA prodala češki Konsolidanci banki v državni lasti, večinski lastnik podjetja pa je se vedno češka vlada. (Reuter)

MENJALNIŠKI TEČAJI

5. maja 1994

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LIL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	78,50	79,05	11,10	11,22	8,11	8,26
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	78,68	79,18	11,16	11,26	7,99	8,17
Banka Vipa NG, t: 065/ 28-511	78,60	78,94	11,12	11,22	8,15	8,22
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	78,60	79,10	11,00	11,26	7,90	8,30
Come 2 us*	78,60	78,90	11,11	11,19	8,00	8,19
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt Nova banka LJ	-	-	-	-	-	-
Dom caffè Domzale*t: 715-199	78,60	78,90	11,15	11,25	8,15	8,30
Eros Ljubljana*, t: 13-17-197	78,70	79,00	11,14	11,20	8,15	8,30
Hida, od 7-19, sob od 7-14	78,77	78,85	11,14	11,16	8,16	8,22
Idila Sečovlje* t: 066/ 79-048	-	-	-	-	-	-
Ilirika Ljubljana (WTC)	78,73	78,77	11,16	11,17	8,17	8,19
Kompas Hertz Celje*	78,75	79,15	11,12	11,19	8,01	8,21
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Velenje*	78,65	79,00	11,12	11,19	8,01	8,21
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	78,65	79,00	11,12	11,19	8,01	8,21
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Tolmin*	78,65	79,00	11,12	11,19	8,98	8,21
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Bled*	78,65	79,00	11,12	11,19	8,01	8,21
Tel: 064/ 77-180, od 8-12, 17-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Nova Gorica*	78,65	79,00	11,12	11,19	8,01	8,21
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Maribor*	78,65	79,00	11,12	11,19	8,01	8,21
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Kreditna banka Maribor d.d.*	77,95	79,05	11,08	11,23	8,05	8,28
LB splošna banka Celje	78,27	79,37	11,06	11,27	8,00	8,22
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	78,57	79,10	11,12	11,22	8,10	8,24
Libertas Koper* t: 066/ 37-110	78,40	78,85	11,08	11,20	8,12	8,24
Madai NG*, t: 065/ 21-120	78,60	78,90	11,12	11,20	8,15	8,22
Niprom Ljubljana t: 12-61-092	-	-	-	-	-	-
Poštna banka Slovenije*	77,35	78,90	10,84	11,19	7,90	8,21
Publikum Ljubljana, t: 312-570	78,74	78,78	11,15	11,17	8,16	8,19
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	78,75	79,20	11,14	11,20	8,11	8,23
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	78,60	78,99	11,13	11,18	8,00	8,28
Publikum Robič, t: 065/ 85-983	78,58	78,95	11,12	11,20	8,00	8,24
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	78,60	79,09	11,11	11,21	8,07	8,25
Publikum NM, t: 068/ 26-094	78,50	79,10	11,10	11,25	8,08	8,23
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	78,48	78,94	11,12	11,18	8,11	8,22
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	78,60	78,93	11,12	11,22	8,16	8,22
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	78,59	78,90	11,13	11,22	8,10	8,23
Publikum Sentilj, t: 062/ 451-355	77,65	79,10	10,90	11,25	8,00	8,28
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	78,50	79,00	11,13	11,20	8,10	8,20
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	78,60	79,09	11,12	11,22	8,13	8,25
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	78,60	79,40	11,13	11,20	8,10	8,22
Shalaby Koper, t: 066/ 25-688	-	-	-	-	-	-
SKB d.d.*	79,37	79,50	11,28	11,30	8,19	8,20
SHP Kranj, t: 064/ 223-700	78,65	78,90	11,13	11,19	8,20	8,25
SZKB d.d. Ljubljana	78,55	78,99	11,10	11,23	8,09	8,21
Tentours Domzale	78,60	79,10	11,14	11,25	8,18	8,38
UBK Ljubljana, t:061/444-358	78,40	79,40	11,10	11,28	8,10	8,29
Upimo Ljubljana, t: 212-073	78,71	78,79	11,13	11,16	8,18	8,21

Tečaj velja danes: * Zaračunavajo provizijo: **

NASLOVI MENJALNIC

A banka d.d., Ljubljana, Slovenska 50, 61000 Ljubljana, del. čas: 7.30-18.00, sobota 7.30-12.00, tel.: 061/320-044, faks: 061/302-640	Niprom Ljubljana, Cankarjeva 11, 61000 Ljubljana, del. čas: 8.00-16.00, sobota 8.00-12.00
Banka Noricum d.d. Trdinova 4, 61000 Ljubljana, del. čas: 9.00-12.00 in 14.00-16.30, sobota 9.00-12.00	Postna banka Slovenije d.d., Copova 11a, 61000 Ljubljana, del. čas: (na vseh poštah okolišč po Sloveniji) 7.00-19.00, sobota 7.00-13.00, tel.: 061/125-3050, faks: 061/12-53-202
Banka Vipa d.d., Kidričeva 7, 65000 Nova Gorica, del. čas: 7.30-18.00, sobota 7.30-12.00	Publikum d.d. Ljubljana, Komenskega 28, 61000 Ljubljana, del. čas: 8.30-13.30 in 14.00-19.00, sobota 8.00-13.00, tel.: 061/312-570, faks: 061/1331-050
Bund d.o.o., Smartinska 152, 61000 Ljubljana, del. čas: 8.00-17.00, sobota 8.00-13.00	Publikum Zalec, Titov trg 2, 63310 Zalec, del. čas: 8.00-15.00, sobota zaprto
Creditanstalt - Nova Banka d.d., Ljubljana, Kotnikova 5 (Center Ledina), 61000 Ljubljana, del. čas: 9.00-16.00, sobota zaprto, tel.: 061/1321-174, faks: 061/1325-295	Publikum Šentjur, Ljubljanska 30, 63230 Šentjur pri Celju, del. čas: 8.00-15.00, sobota 8.00-12.00
Come 2 us d.d., Hertz Ljubljana, Celovska 206, 61117 Ljubljana	Publikum Novo mesto, Prešernov trg 4, 68000 Novo mesto, del. čas: 8.00-13.00 in 14.00-17.00, sobota 8.00-12.00
Kompas Hertz Bled, Ljubljanska 7, 64260 Bled	Publikum Robič, mejni prehod, del. čas: 9.00-21.00, sobota 9.00-21.00
Kompas Hertz Celje, Mariborska 1a, 63000 Maribor	Publikum Kamnik, Glani trg 14, 61240 Kamnik, del. čas: 8.30-18.00, sobota 8.30-12.30
Kompas Hertz Idrija, Lapajnetova c., 65280 Idrija	Publikum Mozirje, Trg OF 3, 63330 Mozirje, del. čas: 8.00-15.00, sobota zaprto
Kompa Hertz Maribor, V. Kraigherja 3 (Hotel Slavija), 62000 Maribor,	Publikum Celje, Miklošičeva 5, 63000 Celje, del. čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00
Kompas Hertz Tolmin, Trg Marsala Tita 3, 65220 Tolmin	Publikum Trebnje, Baragov trg 1, 68210 Trebnje, del. čas: 7.30-15.30, sobota zaprto
Kompas Hertz Velenje, Stari trg 36, 63320 Velenje	Publikum Sevnica, Kvedrova37, 68290 Sevnica, del. čas: 8.00-16.00, sobota zaprto
Komas Hertz Nova Gorica, Delpinova 12, 65000 Nova Gorica	Publikum Maribor, Partizanska47, 62000 Maribor, del. čas: 8.30-18.00, sobota 8.30-12.00
Dom-caffè d.o.o., Ljubljanska 112, 61230 Domzale, del. čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00	Publikum Sentilj, Strihovec 17, 62212 Sentilj, del. čas: 8.30-16.30, sobota 8.30-12.00
Eros d.o.o., Trg OF 6, 61000 Ljubljana, del. čas: 7.00-19.00, sobota 7.00-14.00	Publikum Tolmin, Trg 1. maja 8, 65220 Tolmin, del. čas: 8.00-13.00 in 16.00-19.00, sobota 8.00-12.00
Grahek d.o.o., menjalnica Idila Sečovlje, Podpadno 1, 66333 Sečovlje, del. čas: 8.00-19.00, sobota 8.00-19.00, tel: 066/79-048	Shalaby d.o.o. Koper, Zupancičeva 41, 66000 Koper, del. čas: 7.30-19.30, sobota 7.30-13.00,
Kreditna banka Maribor d.d., V. Kraigherja 4, 62000 Maribor, del. čas: 8.00-17.00, sobota 8.00-11.00, tel.: 062/223-311, faks: 062/224-333, 224-371	SKB banka d.d. Ljubljana, Ajdovščina 4, 61000 Ljubljana, del. čas: 9.00-12.00, 14.00-17.00, sobota 9.00-12.00, tel.: 061/1332-132, faks: 061/314-549
LB splošna banka Celje, Vodnikova 2 63000 Celje, del. čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00, tel.: 063/431-000 faks: 063/28-200	Slovenska hranilnica in posojilnica Kranj p.o., Likožarjeva 1, 64000 Kranj, del. čas: 8.00-16.00
Ljudska banka d.d., podružnica Ljubljana, Miklošičeva 30, 61101 Ljubljana, del. čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00	Slovenska zadrzna kmetijska banka d.d., Ljubljana, Miklošičeva 4, 61000 Ljubljana, del. čas: 6.30-17.00, sobota 7.30-12.00, tel.: 061/1253-251, 1253-192, 1254-176, faks: 061/219-396, 216-886
Libertas d.o.o. Koper, Ljubljanska5a, 66000 Koper, del. čas: 8.00-19.30, sobota 8.00-13.00, nedelja in prazniki 9.00-11.00	Tentours, Domzale, Ljubljanska 80, 61230 Domzale, del. čas: 7.30-19.00, sobota 9.00-12.00, tel.: 061/711-229, 715-577, faks: 061/713-705
Menjalnica Ilirika Ljubljana, Dunajska 156 (WTC), 61000 Ljubljana, tel.: 061/1688-204, 1688-205, del. čas: 7.30-18.00, sobota 8.30-13.00,	UBK banka d.d. Ljubljana, Trzaska 116, 61111 Ljubljana, p.p. 87, del. čas: 9.00-16.00, sobota zaprto
Menjalnica Hida, Pogacarjev trg 1 (pokrita trznica Ljubljana)	Upimo Ljubljana, Subičeva 1 (ploščad), 61000 Ljubljana, del. čas: 8.30-18.00, sobota 8.00-12.00
Menjalnica Madai Nova Gorica, Gradnikove brigade 45, 65000 Nova Gorica, del.i čas: 9.00-18.00, sobota 9.00-13.00	

MENJALNICA HIDA 061/ 1-333-333

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 086 z dne 5. 5. 1994 - Tečaji veljajo od 6. 5. 1994 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	94,2629	94,5465	94,8301
Avstrija	040	šiling	100	1121,4371	1124,8115	1128,1859
Belgija	056	frank	100	383,0302	384,1827	385,3352
Kanada	124	dolar	1	94,9491	95,2348	95,5205
Danska	208	krona	100	2012,7185	2018,7748	2024,8311
Finska	246	marka	100	2429,3334	2436,6433	2443,9532
Francija	250	frank	100	2298,9539	2305,8715	2312,7891
Nemčija	280	marka	100	7887,4461	7911,1796	7934,9131
Grčija	300	grd	100	—	53,7644	53,9257
Irska	372	funt	1	—	191,6088	192,1836
Italija	380	lira	100	8,1398	8,1643	8,1888
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	2,1000	—
Japonska	392	jen	100	127,9817	128,3668	128,7519
Nizozemska	528	gulden	100	7022,2721	7043,4023	7064,5325
Norveška	578	krona	100	1815,5323	1820,9953	1826,4583
Portugalska	620	escudo	100	76,7764	77,0074	77,2384
Švedska	752	krona	100	1699,4292	1704,5428	1709,6564
Švica	756	frank	100	9274,0591	9301,9650	9329,8709
Velika Britanija	826	funt šterling	1	196,7839	197,3760	197,9681
ZDA	840	dolar	1	131,6020	131,9980	132,3940
Evropska unija	955	ECU	1	151,7426	152,1992	152,6558
Španija	995	peseta	100	95,3198	95,6066	95,8934

Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 6. maja 1994

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 10. MAJA 1994:					1.500.000	896,297	790,674	1.596,971
4		107,5062%	105,4233%	106,4647%	150.000	80,630	79,067	159,697

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

4. MAJ 1994

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,80	9,20
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,10
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	9,00	9,50
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,80	9,20
Italija	Kmečka banka Gorica	11,90	12,40
Italija	Tržaška kreditna banka	11,95	12,50

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

5. MAJ 1994

valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1582,00	1625,00
nemška marka	960,00	980,00
francoski frank	278,50	287,00
holandski gulden	849,50	875,00
belgijski frank	46,30	47,70
funt šterling	2373,70	2446,00
irski šterling	2308,60	2378,00
danska krona	243,80	251,00
grška dramma	6,40	6,65
kanadski dolar	1142,00	1176,00
japonski jen	15,45	15,95
švicarski frank	1123,00	1157,00
avstrijski šiling	135,70	139,70
norveška krona	219,50	226,40
švedska krona	205,50	212,20
portugalski escudo	9,00	9,50
španska pezeta	11,50	11,90
avstralski dolar	1127,70	1162,00
madžarski florint	11,00	15,00
slovenski tolar	11,95	12,50
hrvaški dinar	0,15	0,22

KMEČKA BANKA - GORICA

5. MAJ 1994

valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1582,00	1632,00
nemška marka	957,00	977,00
francoski frank	278,00	288,00
holandski gulden	849,00	869,00
belgijski frank	46,30	47,80
funt šterling	2375,00	2450,00
irski šterling	2315,00	2385,00
danska krona	243,00	250,00
grška dramma	6,40	6,90
kanadski dolar	1140,00	1175,00
švicarski frank	1128,00	1150,00
avstrijski šiling	135,60	139,60
slovenski tolar	11,90	12,40

FRANKF



POTOPIS

S kolesom okoli Velike Britanije (17)

Vse bliže »nedosegljivemu« Strathy Pointu

Iskanje Nessie

V dveh mesecih je na prava v jezeru Loch Ness zaznala več kot 40 stikov z neznanim objektom. Najdaljši je bil 68-sekundni stik, med katerim se je objekt potopil z 69 na 111 metrov globine. Jakost signala, globina in vertikalno gibanje po mnenju strokovnjakov niso mogli prihajati od jate rib. Vse je kazalo na to, da v vodi nekaj je. Pri teh trditvah je kljub vedno bolj moderni tehnologiji tudi ostalo, saj 100-odstotnega dokaza se ni.

Raziskovanje skrivnosti jezera Ness v marsičem predstavlja podobno uganko kot neznani leteci predmeti. Ceprav je oboje dokumentirano s fotografijami, večina ljudi ne verjame v njihov obstoj. Tako kot bomo v NLP verjeli sele tedaj, ko bodo Marsovci pristali sredi Ljubljane, v obstoj pošasti iz jezera Ness ne bomo ve-



Domnevna pošast Nessie

rjeli vse dotlej, dokler ne bo skočila iz jezera in nam odgriznila prsta.

Naprej proti severu

Skraini sever je prihajal vse bližje. Dan je bil ze za debelo uro daljši kot v Londonu. Trdna tema v teh krajih vzdrži vsega nekaj ur, saj je geografska siri- na približno enaka kot jo ima Oslo na Norveškem.

Samo se 200 kilometrov me je ločilo od Strathy Pointa, ki se mi je doma ob pogledu na zemljevid zdel tako mističen in nedosegljiv. V Dorochu sem se založil s hrano in viskijem za nekaj dni. Tik ob obali sem se odpeljal v smeri proti Wicku. V Helmsdalu sem znova zavil v notranjost in Strathy Point se je znašel na dosegu roke - samo se pol dneva jeze! Prvic sem vozil po cesti, kakrsne sem dotlej videval le na televiziji. Na voznem pasu je prostora le za eno vozilo, za prehitevanja in srečevanja pa so namenjena posebna mesta, »passing places«.

Okoli poldneva prihodnji dan je razburjenje doseglo višek. Mogočni svetilnik na Strathy Pointu, katerega obrise sem znal skozi tanke meglice, se je zdel prav neresničen.

Simon Demšar
(Se nadaljuje)



Majhno ribiško naselje Helmsdale na severu Škotske (Foto: Simon Demšar)

IZLET ZA KONEC TEDNA

Čudovite rože razglednega Slavnika (2)

Botanična zakladnica Slavnika je neizčrpna

Prvi znanilci pomladi na travnikih Slavnika so temnovijolicasti gorski kosmatinci, ki jim delajo družbo modri trzaski svišci, zafrani in socvetja drobnih kroglastih cvetov hrušice.

Kasneje se jim pridru- zijo narcise, potonike in različne vrste kukavic, prav posebna slavnikova roza pa je bledorumeni usivec, ki skriva cvetove v gostem volnatodlakavem socvetju.

Se bi lahko nastevali, saj je botanična zakladnica Slavnika neizčrpna, barvita raznolikost rastlin pa tako privlačna, da se hoja na vrh lahko krepko zavleče. Toda prej ali slej se prek predvrha Mali Slavnik ali Grmada (na njej je opazovalnica za požare) znajdemo na vrhu Slavnika. Planinska koca, ki nosi ime gornika in alpinista Henrika Tume, ima vedno za zalogi kaj dobrega za pod zob, kar je znano sosedom on- stran meje z Italijo.

Razgled z vrha seže v



Košata bukev pod vrhom Slavnika (Vse fotografije: Dario Cortese)

cistem ozračju vse do Benetk in Dolomitov ter do vseh naših alpskih skupin, na drugi strani pa do Istre in Kvarnerskega zaliva. Bližnja okolica, v ka-

teri izstopa izredno razgibano hribovita Cicarija, je kot na dlani, Koper in Trst prav tako.

Nad Slavnikom se zbirajo črni oblaki

Vendar ni vse tako idilično in lepo. Slavnik z okolico postaja v zadnjem času znan zaradi dveh naravi neprijaznih načrtov. Hidrometeorološki zavod Slovenije namerava na vrhu postaviti radar, v okolici Presnice pa naj bi zgradili avtomobilsko dirkalnico. Ceprav krajani Podgorja močno nasprotujejo gradnji radarja na Slavniku, vse kaže, da ga bodo kljub temu zgradili. Kakorkoli že, Slavnik bodo »posilili« se z eno »kovinsko pokveko«. Če bodo pod njim dirkali se avtomobili, bo seveda podoba Prešniske-

ga Krasa bolj »sodobna«. Pojdite torej na Slavnik, dokler je se čas, bi dejal pesimist. Toda rože bodo, upajmo, vedno rastle, in tudi pogled bo se naprej segal v daljave.

Dario Cortese
(Konec)



Jagodasta hrušica



Gorski kosmatinec

PODLISTEK / SNEŽNIK

Protokolarni objekti na Slovenskem (17)

Poletna rezidenca Schönburg-Waldenburgov

Jurij je spostoval preteklost in njene ostanke. Ko so leta 1886 za cerkvijo v Smarati odkopali rimske nagrobne, jih je dal zaradi bojazni, da se ne bi spremenili v kup kamenja ali ostali kje pozabljeni, vzdati v vežo snežniškega gradu.

Ti nagrobnik dokazujejo tudi rimsko postojanko ob stari poti, ki je povezovala Loško dolino z morjem, Kvarnerjem, Istrjo in Italijo. Bližnji Stari trg pa je bil v rimski dobi pomembno križišče prometnih poti.

Jurij je posestvo konstituiral kot fidejkomis, kar je oblika dedovanja po moskih potomcih.

Po njegovi smrti je grad prevzel sin Herman, kateremu je oblast priznala posest s prisvojilno li-

stino, izdano 15. maja 1902. Herman je z uspešnim gospodarjenjem nadaljeval Jurijevo delo. Na posestvu je uvajal nove in nove izboljšave. Tako so imeli delavci na grajski pristavi že okrog leta 1900 posebno uro v omari, kjer so »stempljali« kartice ob prihodu in odhodu z dela. V potoku ob gradu pa je razvil pravo ribogojnico za gojenje postrvi in rakov, ki jih je celo izvažal.

Dragocena knjižnica

Herman je svoje znanje rad izpopolnjeval. O tem nam govorijo knjige iz njegove knjižnice, ki so se danes zelo lepo ohranjene in velike vrednosti. Zelo rad je tudi potoval. Zlasti je bil navdušen nad Egiptom. Tako je eno od

večjih sob na Snežniku opremil z egipčanskim pohištvo, ki je že takrat predstavljalo izredno dragoceno ročno delo. Pohištvo mu je podaril neki prijatelj iz Aleksandrije, v zameno pa mu je Herman dovolil štiri leta brezplačno loviti jelene v snežniških gozdovih.

Herman se je izkazal tudi pri tehničnih izboljšavah v gradu. Po ideji svojega očeta Jurija je v grad vgradil pravo centralno ogrevanje. Kurisce je bilo urejeno na enem mestu, od koder so bili razpeljani posebni jaski, po katerih je potoval topli zrak in ogreval grajske prostore.

Lovske trofeje in ornitološka postaja
Grad Snežnik družini



Herman Schönburg-Waldenburg je imel na gradu pravo ornitološko postajo (Foto: Bogdan Kladnik)

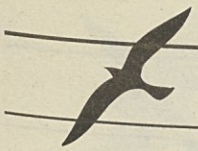
Schönburg-Waldenburg ni predstavljal matičnega gradu. V njem so preživljali svoje poletne dni in hodili v okolico na lov. Nagacene zivali, med ka-

terimi je najboljši medved, ki so ga uplenili leta 1893, in druge lovske trofeje, ki se danes krasijo grajske prostore, so njihove. Niso pa se lahko po-

hvalili samo z lovskimi trofejami, temveč tudi s pravo ornitološko postajo, ki je delovala na njihovem gradu. Stalna skrb za grad, pristavo in zaposle-

ne je bila stvar grajskega oskrbnika, ki ga je gospodar izbral med najspodbnejšimi okoliskimi kmeti.

Vera Senica
(Se nadaljuje)



IZ STARIH ČASNIKOV

Samomor znanega komika in njegove soproge

Nova Pravda je leta 1926 objavila podrobnosti o pokojnem Maxu Linderju

Filmske zvezde vznemirja v javnosti že od nekdaj posebno pozornost. Leta 1926 je zanimanje svetovnega tiska pritegnil samomor tedaj znanega in priljubljenega komika Maxa Linderja in njegove zene. V rubriki Pogovor o tem in onem je o neslavnem koncu slavnega igralca pisal tudi slovenski tednik Nova Pravda.

Stevilne govornice, ki so se razširile, so za dvojni samomor obtoževale predvsem Maxa. Bil naj bi zapeljivec, razvratnež in narokoman. V odločitev brez povratka naj bi ga pripeljala presitost življenjskega blagostanja, ki je igralca telesno in duševno povsem unicilo.

Govornice o komikovi nemoralnosti in celo norosti je zanikal ravnatelj du-

najškega Ostafilma in zaupnik pokojnega Linderja gospod Szücs. Javnosti je ponudil povsem drugačno podobo znanega igralca.

Med ljudmi so krožile zgodbe o tem, kako naj bi igralec zvalil od doma svojo bodočo zeno proti volji njenih staršev. Szücs je zatrjeval, da gre zgolj za natolcevanja in da se je igralceva usoda začela z dnem, ko je v St. Moritzu srečal svojo bodočo zeno. Nič več kot devet let ni imela.

Zaradi umetnikove ljubezni do otrok se je, kot trdi Szücs, z deklico pogosto igral in se shajal z njo po različnih letoviscih vse do njenega osemnajstega leta. V tem času se je v njej prebudila zenska, ki se je noro zaljubila v Maxa in ga pričela zasledovati. Po-

nujala mu je ljubezen, ki pa jo je igralec zavračal. Mati njegove bodoče zene naj bi bila namreč odločno proti hčerini poroki s »filmskim norcem«, kot ga je imenovala. Vendar so bile po zatrjevanju Szücsa vse materine besede zaman.

Hči je odsla v Nico, kjer se je trenutno nahajal Linder in tako uprizorila nekakšno ugrabitev, o kateri se je v javnosti veliko govorilo. Max je ostal do nje pošten in se ni poslužil ponujene ljubezni vse do tlej, dokler ni prisla v to mondeno turistično središče se prizadeta mati. Zaupala naj bi mu bila »kompromitirano« hčerko, in igralec je stopil z njo v zakon. To je bil začetek njegovega konca.

Vse nacirte o prihodno-

sti je unicila bolestna ljubezen in kruto ljubosumje. Taksne lastnosti je namreč imela po pripovedovanju igralcevega prijatelja njegova žena. Navidezno srečni zakon je bil v resnici veriga večnih preprirov in nesporazumov, ki jih je vse po vrsti izzvala blazna ljubezen gospe Linderjeve. Beseda histerija naj bi bila za njena dejanja mnogo premila. Nikdar ga ni izpustila izpred oči. Spremljala ga je povsod, celo na seje. Na vse je bila ljubosumna. Celu na perico.

Na Maxovo partnerko v filmu Cirkuski kralj, lepo Vilmo Banko, je bila tako ljubosumna, da je poskusala narediti samomor. Toda gospa Linderjeva, komentirala to dejanje igralcevega prijatelja, menda ni tako zelo resno mislila, saj so na-

sli pod njeno posteljo kar dvanajst od sedemnajstih tablet veronola, s katerimi naj bi si vzela življenje. Ko so prijatelji Maxu svetovali ločitev, ga je žena na kolenih prosila odpuscanja in ga se enkrat pretentala.

Strašni prizori ljubosumnja pa so se nadaljevali. Postajali so vedno pogostejši in unicevali igralcevo veselje do dela. Edini izhod iz trpljenja je Linder videl v smrti. Samomor, ki sta ga napravila z ženo, je bil posledica in cena komikove priljubljenosti, zaključuje gospod Szücs Maxov »zagovor«.

Vsega je bila torej kriva igralceva tako rekoc napolnora žena. V zvezdnikovo visoko moralnost in vrline pa je kljub vsemu le malokdo povsem verjel.

Marjeta Smolnikar

LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete le s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

Izpolnite prijavnico, jo izrežite in nalepite na dopisnico oziroma dajte v kuverto ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana. Če boste izzrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglasil telefon in nežni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavljata Alenka Sivka in Tomaž Sršen. Pravilni odgovori pa prinasajo ceden kupček denarja...

LABIRINT ZNANJA

Ime in priimek: _____

Telefonska številka: _____

Naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:
RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana,
za LABIRINT ZNANJA

Horoskop

zapisal
B. R. K.



OVEN 21. 3. - 20. 4.: Predlagali boste nekaj koristnih novosti, zato bodo mnogi v vas ugedali sposobnega organizatorja. Potrudite se se, da novosti spravite v življenje.



BIK 21. 4. - 20. 5.: Če ste doslej razmišljali približno toliko, kot ste delali, bo odslej vaša miselna aktivnost daleč presežala telesno - vsaj nekaj dni. Mislite dobro.



DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Instinktivno boste cutili potrebo po gibanju, zato se boste veliko sprehajali med razcvetelim grmicevjem in ozelelimi drevesi. Globoko dihaite in razprite oči.



RAK 22. 6. - 22. 7.: Popravili boste večino napak, ki ste jih uspicili zadnje čase. Vrnili se bo večina prijateljev, ki so se zaradi vaše ignorance odmaknili iz vašega življenja.



LEV 23. 7. - 23. 8.: Skusali boste doseči spremembo v domačem logu - zlasti v ljubezenskem gnezdecu. Partner za novosti žal ne bo pokazal zadostnega navdušenja. Pa drugič.



DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Preplavljalo vas bo morje želja, uresničiti pa vam ne bo uspelo skoraj nobene. Zelite se nizajo svetlobno histrijo, roke pa so počasne kot polz.



TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Cutili boste, da se pripravljajo pomembne spremembe, zato se ne boste odzivali povabilom v družbo. Zeleli boste biti sami s svojimi mislimi in čustvi.



SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: S svezimi silami boste nadaljevali svojo pot. Ne boste več lahkomišno upravljali časa, z energijo pa boste ravnali racionalno in ekonomično.



STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Ugotovili boste, da vam bo delo, ki naj bi vam omogočilo lažnejše življenje, vzelo preveč časa in energije. Vprašajte se o smislu svoje odločitve.



KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Ko boste že prepričani, da gre le za spogledovanje, boste ugotovili, da med vašo drago osebo in njenim znancom svigajo prave pravcate vroče iskrice.



VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Razposajeni boste kot majska čebela. Ljudje vam bodo radi opirali vrata in vas sprejemali medse, saj boste na veliko podarjali svoj človekoljubni optimizem.



RIBI 20. 2. - 20. 3.: Pričakovali ste prelomnico, a se ne bo zgodilo nič epohalnega. Vase življenje bo se naprej teklo po utečenih tirih in valovalo po utečenih valovih.

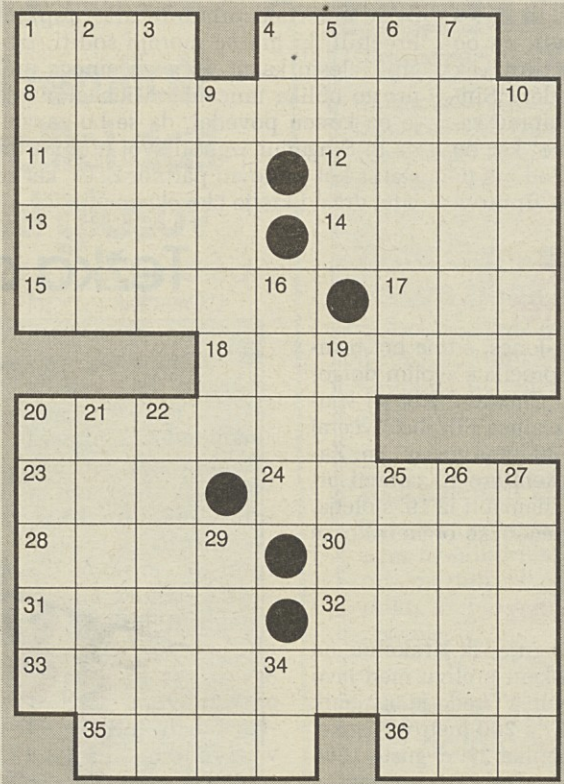
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. star Slovan, 4. pretep, 8. pokrajina na jugu Slovenije, 11. ime armenskega skladatelja Hačaturjana, 12. okrasna rastlina, 13. krajša oblika imena Nikolaj, 14. francoski letalski pionir (Clement), 15. sredozemska rastlina, 17. ime slovenskega arhitekta Mihevca, 18. kenguru, 20. svetopisemsko ime za Palestino, 23. ime finskega voznika rallyja Vatanena, 24. angleski pesnik iz rodu mlajših romantikov (John), 28. morska riba, 30. mineral z Urala, 31. enovalentni organski radikal, 32. ime nemške fizičarke Meitner, 33. večinski narod na Sri Lanki, 35. švedski avtomobil, 36. industrijska rastlina.

Navpično:

1. mesto v jugovzhodni Turciji, 2. staroveška rimska provinca, ki je obsegala dežele med Donavo, Innom, Karnskimi Alpami in Dunajskim gozdom, 3. delo podložnikov v dobi fevdalizma, 4. kemijski znak za radon, 5. mesto v Bakonjskem gozdu na Madžarskem, 6. implantat, 7. globlja posoda, v kateri se običajno servira solata, 9. prebivalka Ljubljane v starem veku, 10. ime ameriskega skladatelja Coplanda, 16. pritisk, 19. ameriski dramatik, Nobelov nagrajenec leta 1936 (Eugene, Strast pod brest), 20. hrvaški slikar iz 19. stoletja (Vjekoslav), 21. eden od Dumasovih mušketirjev, 22. nizek svet, 25. duh v Shakespearovem Viharju in Goethejevem Faustu, 26. reka na Madžarskem, 27. ameriska pisateljica (Gertrude), 29. morska rastlina, 34. začetek abecede.



RESTITEV
Vodoravno: Ant, ravs, Dolenski, Aart, Keats, rava, itit, amil, Lise, Singalezi, Saab, lan.

Danes goduje

Evodij

Zgodovinski viri, ki poročajo o svetem Evodiju, so izjemno skopi. Povsem gotovo je le to, da je bil prvi škof krščanske občine v sirske mestu Antiohiji, po velikosti in pomenu tretjem največjem mestu v rimski državi. Tudi antiohijska cerkvena občina je bila v prvem stoletju izredno pomembna - večja od nje je bila le jeruzalemska.

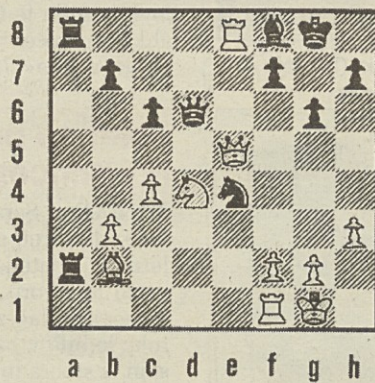
Antiohijski Kristusovi učenci, ki so jih v Jeruzalemu tedaj poznali še pod imenom »bratje«, so se prav v času škofa Evodija začeli imenovati kristjani.

V Antiohiji sta nekaj časa delovala apostola Barnaba in Pavel, za njima pa tudi Peter. Najverjetneje je bil on tisti, ki je pred odhodom v Rim skofovsko službo izročil Evodiju. Da je imel o njegovi primernosti za to mesto pozitivno mnenje, je mogoče sklepati iz pisma poznejšega antiohijskega škofa in mučenca Ignacija, v katerem pravi: »Učenci apostola Petra in Pavla ste, ne zapravite zaklada vere, ki vam je zaupan. Spominjajte se tudi blaženega Evodija, vašega pastirja, ki vas je vodil za apostoli. Bodite vredni takega očeta in ne bodite kakor nezakonski otroci.« Cerkevni zgodovinar Evzebij pa je o njem zapisal le tole: »V Antiohiji je za Evodijem, ki je bil njen prvi škof, zaslovel Ignacij.«

O tem, kako in kdaj je umrl sveti Evodij, ni podatkov. Nekoč so ga imeli za mučenca, zdaj pa to misel opuščajo.

(Vir: Leto svetnikov)

ŠAH



Mista - Kloza / Poljska 1955

V napadu na črnega kralja si je beli zaželel uresničitev svoje zamisli na veliki črni diagonali a1 - h8. Toda pri tej akciji mu črni postavlja nove ovire. Črni želi zamenjati damo, napadel je lovca ...itd. Belemu, ki je na potezi, pa se je porodila sijajna zamisel, ki jo uresniči z nekaj potezno kombinacijo!

Resitev naloge

V kolikor niste odkrili zmagovite poti, si ogledajte skupaj ta enkratni razplet v korist belega. Samo na pravo polje je potrebno spustiti belo damo in črni kralj bo matiran. 1.Dg7+!! Kg7: Sedaj sledi dvojni sah črnemu kralju 2.Sf5++ in po umiku 2...Kg8 3.Sh6 mat! S. Kovac

JUTRI

Pisalo se je leto
1954

Bitka za Dien Bien Phu

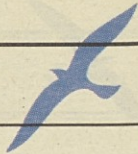
Jeseni leta 1953 so bili Francozi pod močnim vtisom vse večjih uspehov osvobodilnega gibanja v Vietnamu in se zlasti pod vtisom prodora vietnamskih sil v Laos, kjer se je začel skupen boj z laoskimi osvobodilnimi enotami Patet Lao. Zaradi vsega tega so se novembra tistega leta odločili, da bodo v bližini vietnamsko-laoske meje zbrali močne sile in organizirali nepremagljivo trdnjavo, od koder bodo nadzorovali okoliska področja in ki bo izhodišče za akcije proti sovražniku.

V Dien Bien Phuju so zbrali 15 tisoč vojakov. Vietnamsko vodstvo, ki se je zavedalo vojaškega in psihološkega pomena porazov Francozov v tedanjem obdobju osvobodilne vojne, je sklenilo zavzeti Dien Bien Phu in tako zadati odločilen udarec. Za obleganje so uporabili dve armadi, ki sta steli okoli sto tisoč vojakov, tretjo pa je vietnamsko vodstvo poslalo v Laos. Dne 13. marca se je začel napad. Bitka za Dien Bien Phu je trajala do 7. maja, ko so se Francozi predali. S padcem Dien Bien Phuja so padla tudi upanja Francozov, da bodo lahko obdržali svojo kolonialno oblast v Indokini. Dva meseca po premirju, ki je sledilo spopadu, se je francoska vladavina v Indokini končala.

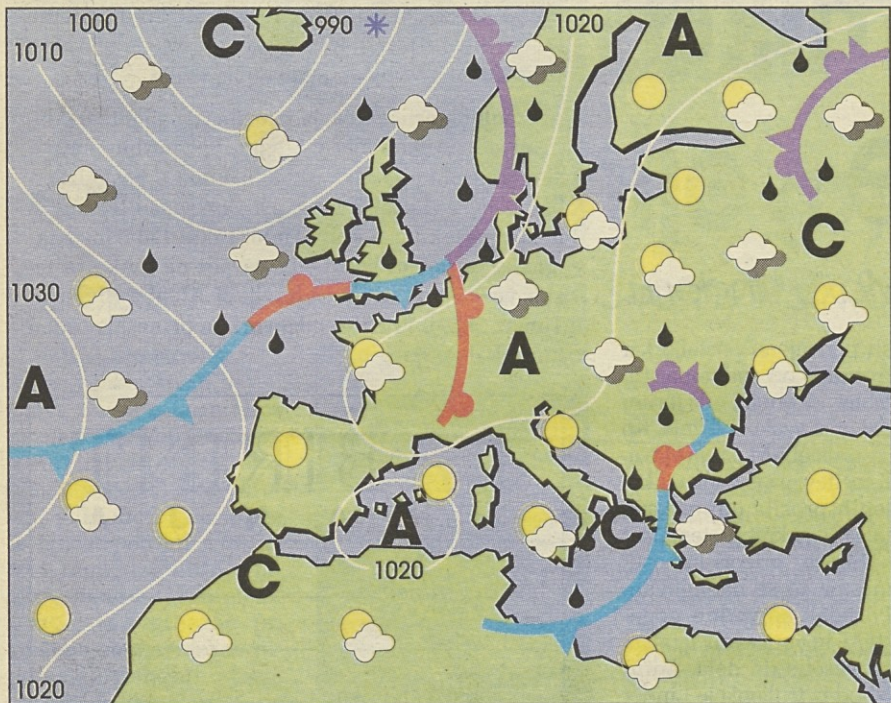
PREBLISK

Vojskovati se je kot kockati: kocka navadno drugače pade, kot smo si zeleli.

(francoski pregovor)



EVROPA / SPREMENLJIVO OBLAČNO



Vremenska slika:

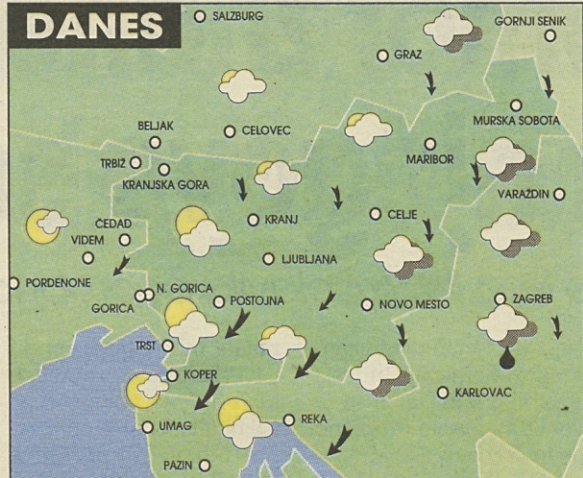
Plitvo območje nizkega zračnega pritiska se bo pomaknilo nad vzhodni Balkan, nad srednjo Evropo pa bo nastalo območje visokega zračnega pritiska. S severnimi vetrovi bo dotekal k nam prehodno nekoliko hladnejši zrak.

Podatke posreduje Hidrometeorološki zavod RS

DOLŽINA DNEVA	SNEŽNE RAZMERE	SNEŽNE RAZMERE	PLIMOVANJE
Sonce bo vzšlo ob 4.42, zasllo pa ob 19.16. Dan bo dolg 14 ur in 34 minut. Luna bo vzšla ob 2.33, zasllo pa ob 15.20.	FURLANIJA-JK	SLOVENIJA	Danes: ob 2.32 najnižje -32 cm, ob 8.24 najvišje 16 cm, ob 13.52 najnižje -24 cm, ob 20.15 najvišje 43 cm.
RAZMERE NA CESTAH	Piancavallo -/- cm	Golte -	Jutri: ob 2.58 najnižje -41 cm, ob 9.02 najvišje 21 cm, ob 14.26 najnižje -26 cm, ob 20.40 najvišje 47 cm.
Zaradi padavin so ceste mokre. Promet na mejnih prehodih poteka tekoče in brez zastojev, le na mejnem prehodu Dolga vas je čakalna doba za tovorna vozila 16 ur.	Forni di Sopra -/- cm	Kanin do 90 cm	
	Zoncolan -/- cm	Krvavec -	
	Trbiz -/- cm	M. Pohorje -	
	Nevejsko sedlo 30/300 cm	Pokljuka -	
	Sauris -/- cm	Rakitna -	
		Rogla -	
	VENETO	Soriška planina -	
	Sappada 30/70 cm	Velika planina -	
		Vogel do 80 cm	

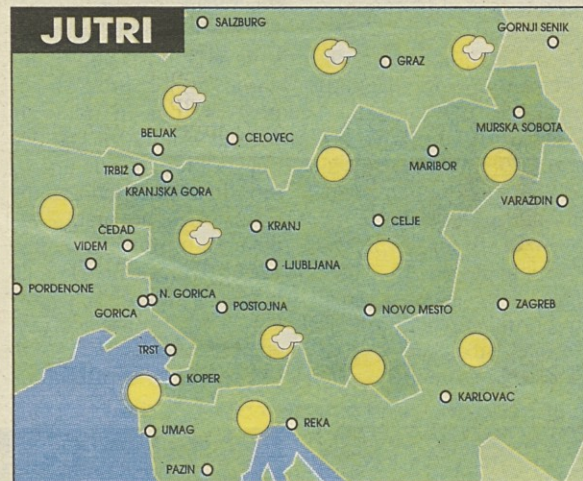
ALPE JADRAN / DELNA RAZJASNITEV

OBLAČNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	
nad 10 m/s	MEGLA



Slovenija: Na Primorskem bo sončno z burjo. Drugod bo zmerno do pretežno oblačno. Najvišje dnevne temperature bodo od 12 do 16 °C.

Sosednje pokrajine: V Italiji bo sončno, drugod zmerno do pretežno oblačno. Ob Jadranu bo pihala burja.



V Sloveniji: V soboto bo sončno in toplo. Veter bo ponehal.

Obeti: V nedeljo bo večinom sončno in še nekoliko topleje.

TEMPERATURE ALPE JADRAN

včeraj ob 8. in ob 14. uri

LJUBLJANA.....	11/10
TRST.....	15/12
CELOVEC.....	11/12
BRNIK.....	9/9
MARIBOR.....	12/13
CELJE.....	10/11
NOVO MESTO.....	10/10
NOVA GORICA.....	11/11
MUR. SOBOTA.....	12/14
PORTOROŽ.....	14/12
POSTOJNA.....	9/8
ILIRSKA BISTRICA.....	10/9
KOČEVJE.....	8/9
ČRNOMELJ.....	11/10
SLOV. GRADEC.....	10/12
RATECE.....	8/7
VOGEL.....	5/2
KREDARICA.....	-1/-4
VIDEM.....	14/11
GRADEC.....	12/15
MONOŠTER.....	-1/-4
ZAGREB.....	15/12
REKA.....	13/11

TEMPERATURE PO EVROPI

včeraj ob 8. in ob 14. uri

HELSINKI.....	-1/11
STOCKHOLM.....	3/14
MOSKVA.....	1/9
BERLIN.....	5/17
VARSAVA.....	0/11
LONDON.....	9/20
AMSTERDAM.....	11/20
BRUSELJ.....	11/23
PARIZ.....	10/26
DUNAJ.....	6/17
ZÜRICH.....	11/23
ŽENEVA.....	14/25
RIM.....	7/22
MILAN.....	12/21
BEOGRAD.....	3/18
BARCELONA.....	14/19
ISTAMBUL.....	9/16
MADRID.....	-3/30
LIZBONA.....	12/25
ATENE.....	12/24
BUCAREST.....	7/16
MALTA.....	15/22
PRAGA.....	2/16

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Michael Fay jih je naposled dobil z bambusovo palico



Mladi Fay je naposled le dobil 4 po zadnjici (Telefoto AP)

SINGAPUR - Včeraj so v zaporu Queenstown v Singapurju sibal 18-letnega Američana Michaela Faya, ki so ga 3. marca obsodili na šest udarcev z bambusovo palico, stiri mesece zapora in 2.200 ameriških dolarjev globe zaradi obtožbe vandalstva, ker je z razprsilcem pomazal nekaj avtomobilov. V sredo je predsednik Ong Teng Cheong na priporočilo singapurskega kabineta, ki je upošteval prošnjo ameriškega predsednika Clintona, kazen znižal na stiri udarce s palico. Michaela je po sibanju pregledal zdravnik, ki je ugotovil, da je mladeničevo zdravje »zadovoljivo«, so izjavili v Singapurju.

Michaelov oče George Fay, ki živi v Ameriki, je po sibanju izjavil, da bo zahteval, naj sina pregleda tudi kak funkcionar ameriške ambasade v Singapurju. Dejal je, da je pravzaprav zadovoljen, da je ta kazen mimo, ker bo lahko sin začel misliti na odhod »iz tiste greznice« in na vrnitev domov.

(Fant bo se moral ostati v zaporu do 21. junija.) Dodal je: »Mike je moral zrtvovati svojo kožo zato, da singapurska vlada ne bi izgubila svojega ugleda.« George Fay je tudi izjavil: »To, kar so storili, samo dokazuje, kako so malenkostni, nepopustljivi, omejeni in tiranski.« Pristavil je, da se bo boril proti singapurskim drakonskim zakonom in skušal prepričati, da bi se se drugim pripetilo kaj podobnega. Sedaj si bo namreč predvsem prizadeval za to, da bi hongkonskemu mladeniču, ki so ga aretirali z Michaelom, ne bilo treba prestati 12 udarcev z bambusovo palico, na katere so ga obsodili, ter da bi se ameriški mladoletnik Stephen Freehill, ki mu se morajo soditi, izognil telesni kazni, ki je za mnoge preprosto oblika mučenja. Michaelov oče je na koncu povedal, da se bo zavzel, da bi Singapur izgubil svoj prednostni status kot poslovni partner ZDA, ker se v tej državi kršijo človekove pravice.

Našli mladiča pume



RANCHO CORDOBA - Biologom in lovcem je uspelo najti in s tem tudi rešiti mladiča ljudožerske pume, ki je 23. aprila napadla in ubila v kalifornijskem parku Abur Lake pri Sacramentu 40-letno tekačico Barbaro Schoener. Od šest do sedem tednov starega mladiča so našli skoraj 4 kilometre od kraja, kjer je puma napadla in ubila tekačico. »Muca« ima ze sedaj dobro razvite kremplje in se brani pred orokavičenim biologom. (Telefoto AP)



Oče Fay je dokaj zaskrbljen nad počutjem svojega sina

Poleti se bo poročila hči princeze Margaret

LONDON - Sarah Armstrong-Jones, edina hči princeze Margaret, se bo poleti poročila s svojim dolgoletnim prijateljem Danielom Chattom. Kot so sporočili na dvoru, je angleška kraljica Elizabeta včeraj »blagoslovila« zaroko svoje 30-letne nečakinje. Zaroka je bila v ozkem družinskem krogu, zaročni prstan iz srebra in zlata krasijo diamanti iz 19. stoletja. Zzaročenec je 37-letni sin gledališke organizatorke in gledališkega igralca.

Krakatau spet aktiven

DŽAKARTA - Legendarni ognjenik Krakatau na istoimenskem otoku v Sundskem prelivu med Javo in Sumatro je ponovno aktiven. V sredo je ognjenik kar 76-krat bruhal lavo tudi do 200 metrov visoko. Eksplozivni izbruh tega ognjenika 27. avgusta 1883 je bil nedvomno najhujši ognjeniški izbruh v zgodovini človeštva (eksplozivni izbruh grškega Santorina je bil v bronasti dobi). Po eksploziji Krakatau v prejšnjem stoletju so do 400 metrov visoki morski valovi ubili 36 tisoč ljudi na obalah Jave in Sumatre.

Težka obnova po ciklonu



V bangladeškem Duapalongu otroci poskušajo popraviti streho domače hiše, ki jo je pred dnevi poškodoval silovit ciklon, ki je terjal več kot 150 mrtvih (Telefoto AP)